

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ – ΔΗΜΗΤΡΑ**

Commission Implementing Decision (EU) 2016/1701

on the establishment of a Union framework for the collection, management and use of data in the fisheries sector and support for scientific advice regarding the common fisheries policy and repealing Council Regulation (EC) No 199/2008 (recast).

Commission Implementing Decision (EU) 2016/1251 of 12 July 2016 adopting a multiannual Union programme for the collection, management and use of data in the fisheries and aquaculture sectors for the period 2017-2019.

Commission Implementing Decision (EU) 2016/1701

laying down rules on the format for the submission of work plans for data collection in the fisheries and aquaculture sectors.

Commission Implementing Decision (EU) 2018/1283

laying down rules on the format and timetables for the submission of annual data collection reports in the fisheries and aquaculture sectors.

**Ετήσια Έκθεση συλλογής δεδομένων για τον τομέα της αλιείας
και της υδατοκαλλιέργειας
2017-2019**

Έτος αναφοράς: 2018

Έκδοση 3η

Καβάλα, 2019

**ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ**

Το Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων (ΕΠΣΑΔ) συντονίζεται από τη Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με Εθνικό Αντιπρόσωπο (National Correspondent) τον Δρ. Απόστολο Καραγιαννάκο, του οποίου τα στοιχεία επικοινωνίας είναι:

Δρ. Απόστολος Καραγιαννάκος
Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αλιείας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Λεωφ. Συγγρού 150, 17671, Αθήνα
Τηλ.: +30-210-9287172
Fax: +30-210-9287120
e-mail: syg023@minagric.gr

Το Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων για την Ελλάδα υλοποιείται από δύο εταίρους, τον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό – Δήμητρα (ΕΛΓΟ – Δήμητρα) που είναι και ο επιστημονικός συντονιστής του έργου και το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ). Δύο ινστιτούτα από κάθε εταίρο συμβάλλουν στην υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος. Συγκεκριμένα, από τον ΕΛΓΟ – Δήμητρα συμμετέχουν το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ) και το Ινστιτούτο Αγροτικής Οικονομίας και Κοινωνιολογίας (ΙΝΑΓΡΟΚ) (βλ. Πίνακα 1). Το ΙΝΑΛΕ είναι ένα ημικρατικός οργανισμός θαλάσσιας έρευνας υπεύθυνο για την συλλογή επιστημονικών δεδομένων στον τομέα της αλιείας στο Βόρειο και Κεντρικό Αιγαίο, για την συλλογή δεδομένων που σχετίζονται με την έρευνα του χελιού και για την συλλογή δεδομένων που αφορούν τη βιομηχανία μεταποίησης αλιευμάτων και την υδατοκαλλιέργεια. Το ΙΝΑΓΡΟΚ είναι επίσης ένας ημικρατικός ερευνητικός οργανισμός υπεύθυνο για την συλλογή και αξιολόγηση κοινωνικοοικονομικών δεδομένων στον τομέα της αλιείας. Από το ΕΛΚΕΘΕ συμμετέχει το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων της Αθήνας (ΙΘΑΒΙΠΕΥ Αθήνα) και το Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων της Κρήτης (ΙΘΑΒΙΠΕΥ Κρήτη). Το ΙΘΑΒΙΠΕΥ είναι ένα ημικρατικός ερευνητικός οργανισμός που είναι υπεύθυνο για την συλλογή επιστημονικών δεδομένων στον τομέα της αλιείας στον Νότιο Αιγαίο, το Ιόνιο και το Κρητικό Πέλαγος. Η βάση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένου των κοινωνικοοικονομικών, θα αποθηκεύονται στις εγκαταστάσεις του ΥΠΑΑΤ. Επιπλέον, θα αναπτυχθεί μια ιστοσελίδα για το Πρόγραμμα Συλλογής Δεδομένων υπό την αιγίδα του ΥΠΑΑΤ

Τα στοιχεία επικοινωνίας των συμμετεχόντων ινστιτούτων είναι:

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Συντονιστικής του έργου
Διεύθυνση: Κουρτίδου 56-58 & Νιρβάνα, Κάτω Πατήσια, 111 45 Αθήνα
Τηλ.: +30-210.8392105
E-mail : gendiresearch@elgo.gr

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΙΝΑΛΕ) – ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ

Επιστημονικός Συντονιστής
Διεύθυνση: 64007 Νέα Πέραμος, Καβάλα
Τηλ...: +30 25940 22691-3
Fax: +30 25940 22222

E-mail: fri@inale.gr, manosk@inale.gr;
web-site: <http://www.inale.gr>
Επιστημονικά Υπεύθυνος: Δρ. Μάνος Κουτράκης

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ (ΙΝΑΓΡΟΚ)
– ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ**

Διεύθυνση: Τέρμα Αλκμάνος, 115 28, Ιλίσια
Τηλ.: +30-210-2756596
Fax +30-210-2751937
Email: tzouramani@agreri.gr
web-site: <http://www.agreri.gr>
Επιστημονικά Υπεύθυνη: Δρ. Ειρήνη Τζουραμάνη

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛΚΕΘΕ)

**Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων (ΙΘΑΒΙΠΕΥ) -
Αθήνα**

Διεύθυνση: 46.7 χιλιόμε. Αθηνών – Σουνίου, Τ.Θ. 715, Τ.Κ. 190 13, Ανάβυσσος Αττικής
Τηλ.: +30 210 9856702
Fax : +30 210 9811713
E-mail: amachias@hcmr.gr
Επιστημονικά Υπεύθυνος: Δρ. Αθανάσιος Μαχιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛΚΕΘΕ)

**Ινστιτούτο Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων (ΙΘΑΒΙΠΕΥ) -
Κρήτη**

Διεύθυνση: Πρώην Αμερικανική Βάση Γουρνών, Τ.Κ. 71500 Δ. Χερσονήσου, Τ.Θ. 2214
Τ.Κ. 71500 Ηράκλειο Κρήτης
Τηλ.: +30-2810-337851
Fax: +30-2810-337853
Email: gtserpes@hcmr.gr
Επιστημονικά Υπεύθυνος: Δρ. Γιώργος Τσερπές

Πίνακας 1. Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Δεδομένων

ΤΜΗΜΑΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ
Τμήμα 1: Βιολογικά Στοιχεία	
1Α: Λίστα απαιτούμενων αποθεμάτων	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
1Β: Σχεδιασμός δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
1C: Ένταση δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
1D: Ερασιτεχνική αλιεία	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
Πιλοτική μελέτη 1: Σχετικό μέρος αλιευμάτων από ερασιτεχνική αλιεία σε σχέση με την εμπορική αλιεία	ΙΝΑΛΕ
1Ε: Συλλογή δεδομένων για ανάδρομα και κατάδρομα είδη εσωτερικών υδάτων	ΙΝΑΛΕ
1F: Παρεμπόμποντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
Πιλοτική μελέτη 2: Επίπεδο αλιευτικής δραστηριότητας και επιπτώσεις της αλιείας στους βιολογικούς πόρους και το θαλάσσιο οικοσύστημα	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
1G-1Η: Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα MEDITS	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
1G-1Η: Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα MEDIAS	ΕΛΚΕΘΕ
Τμήμα 2: Στοιχεία Αλιευτικής Δραστηριότητας	
2Α: Στρατηγική δειγματοληψίας για μεταβλητές αλιευτικής δραστηριότητας	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ - ΙΝΑΓΡΟΚ
Τμήμα 3: Κοινωνικοοικονομικά Στοιχεία	
3Α: Τμήματα πληθυσμού για συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την αλιεία	ΙΝΑΓΡΟΚ
Πιλοτική μελέτη 3: Στοιχεία για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα	ΙΝΑΓΡΟΚ
3Β: Τμήματα πληθυσμού για συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια	ΙΝΑΛΕ
Περιβαλλοντικά στοιχεία για τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών	ΙΝΑΛΕ
3C: Τμήματα πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών στοιχείων για τον τομέα της μεταποίησης	ΙΝΑΛΕ
Τμήμα 4: Στρατηγική Δειγματοληψίας για τη Συλλογή Βιολογικών Δεδομένων από την Εμπορική Αλιεία	
4Α: Περιγραφή δειγματοληπτικού σχεδίου για τα βιολογικά δεδομένα	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
4Β: Περιγραφή πλαισίου δειγματοληψίας για τα βιολογικά δεδομένα	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
4C: Στοιχεία σχετικά με την αλιεία ανά κράτος μέλος	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
4D: Τοποθεσία εκφορτώσεων	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
Τμήμα 5: Ποιότητα Στοιχείων	
5Α: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για βιολογικά δεδομένα	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ
5Β: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για τα κοινωνικό οικονομικά δεδομένα	ΙΝΑΓΡΟΚ
Τμήμα 6: Διαθεσιμότητα Στοιχείων	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ - ΙΝΑΓΡΟΚ
Τμήμα 7: Συντονισμός	ΙΝΑΛΕ
7Α: Προγραμματισμένος περιφερειακός και διεθνείς συντονισμός	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ - ΙΝΑΓΡΟΚ
7Β: Παρακολούθηση συστάσεων και συμφωνιών	ΙΝΑΛΕ – ΕΛΚΕΘΕ - ΙΝΑΓΡΟΚ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Commission Implementing Decision (EU) 2018/1283	1
ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	11
Πλαίσιο Κειμένου 1C: Ένταση δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές.....	11
Τμήμα 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	13
Πλαίσιο Κειμένου 1D - Ερασιτεχνική Αλιεία.....	13
ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	14
Πιλοτική μελέτη 1: Σχετικό μέρισμα αλιευμάτων από ερασιτεχνική αλιεία σε σχέση με την εμπορική αλιεία.....	14
ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	19
Πλαίσιο Κειμένου 1E: Συλλογή δεδομένων για ανάδρομα και κατάδρομα είδη εσωτερικών υδάτων.....	19
ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	21
Πλαίσιο Κειμένου 1F: Παρεμπίπτοντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων.....	21
ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	23
Πιλοτική μελέτη 2: Επίπεδο αλιευτικής δραστηριότητας και επιπτώσεις της αλιείας στους βιολογικούς πόρους και το θαλάσσιο οικοσύστημα	23
ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	24
Πλαίσιο Κειμένου 1G: Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα	24
ΤΜΗΜΑ 2: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	32
Πλαίσιο Κειμένου 2A: Στρατηγική δειγματοληψίας για μεταβλητές αλιευτικής δραστηριότητας.....	32
ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	37
Πλαίσιο Κειμένου 3A: Συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για όλα τα Τμήματα του αλιευτικού στόλου.....	37
ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	43
Πιλοτική μελέτη 3: Στοιχεία για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα	43
ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	46
Πλαίσιο Κειμένου 3B: Τμήματα πληθυσμού για συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια.....	46
ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	51
Πιλοτική μελέτη 4: Περιβαλλοντικά στοιχεία για τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών	51
ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	53
Πλαίσιο Κειμένου 3C: Τμήματα πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών στοιχείων για τον τομέα της μεταποίησης	53

ΤΜΗΜΑ 4: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΛΙΕΙΑ	57
Πλαίσιο Κειμένου 4Α: Περιγραφή δειγματοληπτικού σχεδίου για τα βιολογικά δεδομένα	57
ΤΜΗΜΑ 5: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	62
Πλαίσιο Κειμένου 5Α: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για βιολογικά δεδομένα	62
ΤΜΗΜΑ 5: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	65
Πλαίσιο Κειμένου 5Α: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για κοινωνικοοικονομικά δεδομένα.....	65
ΤΜΗΜΑ 6: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	73
ΤΜΗΜΑ 7: ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ	74
 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	75
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1	76
Πιλοτική μελέτη 1: Σχετικό μέρισμα αλιευμάτων από ερασιτεχνική αλιεία σε σχέση με την εμπορική αλιεία	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2	81
Πλαίσιο Κειμένου 1Ε: Συλλογή δεδομένων για ανάδρομα και κατάδρομα είδη εσωτερικών υδάτων.....	81
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3	84
Παράρτημα 3.1.....	84
Πλαίσιο Κειμένου 1F: Παρεμπύπτοντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων.....	84
Παράρτημα 3.2.....	86
Παράρτημα 3.3.....	88
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4	92
Πλαίσιο Κειμένου 1G: Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα - MEDITERRANEAN ACOUSTIC SURVEY (MEDIAS).....	92
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5	116
Πλαίσιο Κειμένου 3Α: Συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για όλα τα Τμήματα του αλιευτικού στόλου.....	116
Α.1.α.1. Εισαγωγή	116
Α.1.α.2. Δομή του Ελληνικού στόλου, αλιευτική προσπάθεια, απασχόληση και παραγωγή	119
Α.1.α.3. Δαπάνες και οικονομικά αποτελέσματα	122
Α.1.α.4. Δομή και οικονομικά δεδομένα της μικρής και μεγάλης κλίμακας αλιείας στην Ελλάδα.....	126
Α.1.α.5. Σύνθεση του στόλου.....	132
<i>Α.1.α.6. Καταγραφή των προβλημάτων των αλιέων</i>	141

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6	143
Πιλοτική μελέτη 3: Στοιχεία για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα	143
1. Εισαγωγή.....	143
2. Ανάλυση κοινωνικού προφίλ του αλιευτικού στόλου και των επιμέρους κλιμάκων του (Αλιεία Μικρής & Μεγάλης κλίμακας)	144
2.1 Απασχόληση ανά φύλο	145
2.2 Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης ανά φύλο.....	147
2.3 Απασχόληση κατά ηλικία.....	150
2.4 Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης	155
2.5 Απασχόληση ανά εθνικότητα.....	160
2.6 Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο	164
2.7 Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης.....	167
3. Προσδιορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου δραστηριοποίησης των τμημάτων του στόλου με την αξιοποίηση κοινωνικών μεταβλητών	169
4. Συμπεράσματα.....	171
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7	174
Πλαίσιο Κειμένου 3B: Κλαδος υδατοκαλλιέργειων	174
3.B. 1. Εισαγωγή	174
3.B. 2. Μεθοδολογία της έρευνας	175
3. B. 2. β. Μέθοδος προσέγγισης χρηματοοικονομικών στοιχείων οικονομικού έτους 2017	176
3. B. 3. Αποτελέσματα	177
3. B. 3. α. Έσοδα έτους 2017	177
3. B. 3. β. Απασχόληση έτους 2017	179
3. B. 3. γ. Ενεργειακές δαπάνες έτους 2017.....	180
3. B. 3. δ. Άλλα λειτουργικά έξοδα έτους 2017	180
3. B. 3. στ. Αποσβέσεις	180
3. B. 3. ζ. Κόστος δανεισμού (καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος)	180
3. B. 3. η. Καθαρές έκτακτες δαπάνες (έκτακτα καθαρά έξοδα) έτους 2017	180
3. B. 3. θ. Κεφαλαιουχική αξία (συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού) έτους 2017	181
3. B. 3. ι. Καθαρές επενδύσεις έτους 2017	181
3. B. 3. κ. Χρέος (δανεισμός) έτους 2017	181
3. B. 4. Προβλήματα των εταιρειών.....	181
3.B. 5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και αριθμοδείκτες οικονομικών ετών 2017 και 2016	183
3. B. 5. α. Εισαγωγή- Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και αριθμοδείκτες	183

3. B. 5. β. Ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη	183
3. B. 5. γ. Ενεργητικό	184
3. B. 5. γ. 1. Πάγιο ενεργητικό	184
3. B. 5. γ. 2. Κυκλοφορούν ενεργητικό	184
3. B. 5. δ. Υποχρεώσεις.....	184
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7. 1	185
Οικονομικές μεταβλητές για τον κλάδο υδατοκαλλιεργειών όπως ζητείται από την Ε.Ε. (Commission Decision 2010/93/EU)	185
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7. 2	186
Ενοποιημένος ισολογισμός & αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάθρωσης και δραστηριότητας	186
Αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας	187
1. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	187
2. Αριθμοδείκτης σχετικής ρευστότητας.....	187
3. Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας.....	187
Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.....	188
4. Αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους	188
5. Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους.....	188
6. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	188
7. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας πάγιων στοιχείων	188
Αριθμοδείκτες οικονομικής διάθρωσης	189
8. Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης.....	189
9. Αριθμοδείκτης πίεσεως ξένου κεφαλαίου.....	189
10. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων	189
11. Αριθμοδείκτης παγιοποίησης περιουσίας	190
12. Αριθμοδείκτης κάλυψης τόκων.....	190
Αριθμοδείκτες οικονομικής δραστηριότητας.....	190
13. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	190
14. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	191
15. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.....	191
16. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ιδίων κεφαλαίων	191
17. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων	191
18. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας συνολικού ενεργητικού.....	192
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8	193
Πλαίσιο Κειμένου 3.C: Τομέας αξιοποίησης αλιευμάτων.....	193
3.C.1.Εισαγωγή	193

3.C.2. Μεθοδολογία της έρευνας	194
3.C.2.α. Μέθοδος προσέγγισης βασικών οικονομικών και κοινωνικο-οικονομικών στοιχείων του έτους 2017.....	194
3.C.2.β. Μέθοδος προσέγγισης χρηματοοικονομικών στοιχείων οικονομικού έτους 2017	196
3.C.2.γ. Βιβλιογραφική ανασκόπηση.....	196
3.C.3. Αποτελέσματα	196
3.C.3.α. Έσοδα έτους 2017	197
3.C.3.α.1. Πωλήσεις (κύκλος εργασιών).....	197
3.C.3.α.2. Επιδοτήσεις	199
3.C.3.α.3. Άλλα έσοδα	200
3.C.3.β. Κόστος πρώτης ύλης έτους 2017.....	200
3.C.3.β.1. Αλιεύματα.....	200
3.C.3.β.2 Αγορές πρώτης ύλης ανά τομέα	202
3.C.3.β.3 Προέλευση πρώτης ύλης	202
3.C.3.β.4. Επεξεργασία και παραγωγή τελικών προϊόντων	202
3.C.3.γ. Κεφαλαιουχικές δαπάνες έτους 2017	203
3.C.3.γ.1 Αποσβέσεις	204
3.C.3.γ.2 Κόστος δανεισμού (καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος)	204
3.C.3.δ. Λοιπά έξοδα και ζημίες- λοιπά έσοδα και κέρδη έτους 2017	204
3.C.3.ε. Κεφαλαιουχική αξία (συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού) έτους 2017	204
3.C.3.στ. Καθαρές επενδύσεις έτους 2017.....	204
3.C.3.ζ. Χρέος (δανεισμός) έτους 2017	204
3.C.3.η. Απασχόληση αποκλειστικά στον τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων για το έτος 2017	205
3.C.3.θ. Αριθμός εταιρειών έτους 2017	206
3.C.3.θ.1. Κατηγοριοποίηση των εταιριών με βάση το αντικείμενο.....	206
3.C.3.θ.2. Αριθμός επιχειρήσεων με βάση τον αριθμό εργαζομένων.....	207
3.C.4. Προβλήματα των εταιρειών.....	208
3.C.5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία οικονομικών ετών 2017 και 2016	209
3.C.5.1. Εισαγωγή- Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και αριθμοδείκτες.....	209
3.C.5.2. Ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη	209
3.C.5.3.Ενεργητικό.....	209
3.C.5.3.α. Πάγιο ενεργητικό.....	209
3.C.5.4. Υποχρεώσεις.....	209
3.C.6. Συμπεράσματα-Επίλογος.....	210

3.C. Βιβλιογραφία	211
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.1 Οικονομικές μεταβλητές για τον κλάδο αξιοποίησης αλιευμάτων όπως ζητείται από την Ε.Ε. (Commission Decision 2010/93/EU).....	212
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.2 Ενοποιημένος ισολογισμός & αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάθρωσης και δραστηριότητας.	214
Αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας	215
1. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας	215
2. Αριθμοδείκτης σχετικής ρευστότητας.....	215
3. Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας.....	216
Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.....	216
4. Αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους	216
5. Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους.....	216
6. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων	217
7. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας πάγιων στοιχείων	217
Αριθμοδείκτες οικονομικής διάθρωσης	217
8. Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης.....	217
9. Αριθμοδείκτης πίεσεως ξένου κεφαλαίου.....	218
10. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων	218
11. Αριθμοδείκτης παγιοποίησης περιουσίας	218
12. Αριθμοδείκτης κάλυψης τόκων.....	218
Αριθμοδείκτες οικονομικής δραστηριότητας.....	219
13. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων	219
14. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων	219
15. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων.....	220
16. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ιδίων κεφαλαίων	220
17. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων	220
18. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας συνολικού ενεργητικού.....	221

ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 1C: Ένταση δειγματοληψίας για βιολογικές μεταβλητές

General comment: This box fulfils paragraph 2 point (a)(i)(ii)(iii) of Chapter III, Chapter IV of the multiannual Union programme and Article 2, Article 4 paragraph 1 and Article 8 of the Decision (EU) 2016/1701. This box is applicable to the Annual Report.

Μεσόγειος Θάλασσα

1. Αποδεικτικά στοιχεία διασφάλισης ποιότητας δεδομένων

Η τεκμηρίωση και όλα τα αποδεικτικά στοιχεία για τη διασφάλιση της ποιότητας διατίθενται στον πίνακα 5A και στο πλαίσιο κειμένου 5A.

2. Αποκλίσεις από το Πλάνο Εργασίας (NWP)

- Ένταση δειγματοληψίας

Μήκος

Το σχέδιο δειγματοληψίας της Ελλάδας για την καταγραφή της κατά μήκος σύνθεσης των αλιευμάτων (εκφορτώσεις, απορρίψεις) βασίζεται στην αρχή της στρωματοποιημένης τυχαίας δειγματοληψίας, που χρησιμοποιεί την εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα (*métier*) (επίπεδο 6) ως βασικό στρώμα, και εφαρμόζεται μέσω ταυτόχρονων/παράλληλων δειγματοληψιών που πραγματοποιούνται από παρατηρητές στη θάλασσα και στην ακτή. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο να εναρμονιστεί ο προγραμματισμένος αριθμός ατόμων με αυτόν που τελικά θα επιτευχθεί. Για τα άφθονα είδη είναι πολύ δύσκολο να αποφευχθεί η αλίευση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων από τα προγραμματισμένα, ενώ για τα λιγότερο άφθονα είδη υπάρχει πιθανότητα να πραγματοποιηθούν όλες οι προγραμματισμένες δειγματοληψίες χωρίς να επιτευχθεί η κάλυψη του προγραμματισμένου αριθμού ατόμων. Για τους λόγους που προαναφέρθηκαν στην δειγματοληψία για τις βιολογικές μεταβλητές που πραγματοποιήθηκε το 2018 παρατηρήθηκε υπέρβαση των ορίων που θεωρούνται αποδεκτά (<90% & > 150%) σε 18 είδη (*B. boops*, *E. moschata*, *L. vulgaris*, *L. budegassa*, *M. merluccius*, *M. barbatus*, *M. surmuletus*, *N. norvegicus*, *O. vulgaris*, *P. erythrinus*, *P. longirostris*, *S. pilchardus*, *S. colias*, *S. officinalis*, *S. solea*, *S. smaris*, *T. trachurus*, *T. mediterraneus*).

Σε μερικές περιπτώσεις οι ελλείψεις από την δειγματοληψία στην εμπορική αλιεία καλύφθηκαν από δείγματα που ελήφθησαν από το MEDITS (*P. longirostris*, *S. smaris* στην GSA 23) και αντίστροφα (*E. moschata*, *N. norvegicus*, *S. smaris* στην GSA 22, *M. merluccius*, *M. barbatus*, *P. erythrinus* στην GSA 23).

Η υπέρβαση στον αριθμό ατόμων που ελήφθησαν κατά την δειγματοληψία MEDITS δεν επιβάρυναν τον προϋπολογισμό του προγράμματος.

Για τα μεγάλα πελαγικά είδη, που η δειγματοληψία τους ακολουθεί τις οδηγίες του ICCAT, ο προγραμματισμένος αριθμός ατόμων επιτεύχθηκε για όλα τα είδη για τα οποία η Ελλάδα έχει υποχρέωση συλλογής. Για τα είδη *T. thynnus* και *T. allalunga* συλλέχθηκε πληροφορία για μεγαλύτερο αριθμό ατόμων λόγω της αφθονίας του είδους κατά την περίοδο αλιείας. Για το είδος *C. hippurus* δεν υπήρχε υποχρέωση δειγματοληψίας για την Ελλάδα σύμφωνα με την συμφωνία ν.3 του RCM MED&BS - LP 2016 η οποία βασίστηκε στις εκτιμήσεις του PGMed 2013 και 2014.

Για το χέλι ο προγραμματισμένος αριθμός ατόμων δεν επιτεύχθηκε καθώς διοικητικοί και οικονομικοί περιορισμοί δεν επέτρεψαν την πραγματοποίηση της δειγματοληψίας σε όλα τα EMU. Δεδομένα συλλέχθηκαν μόνο από την EMU 3.

Βάρος

Η ένταση της δειγματοληψίας για την καταγραφή του βάρους ήταν παρόμοια αυτής για την καταγραφή του μήκους για όλα τα είδη συνεπώς ισχύουν τα ίδια σχόλια.

Ηλικία, Αναλογία φύλου, Γεννητική Ωριμότητα

GSA 22: Ο αριθμός των ατόμων από τα οποία λήφθηκαν ωτόλιθοι για ανάγνωση της ηλικίας ήταν μικρότερος του προγραμματισμένου για τον γαύρο (*E. encrasicolus*), ο αριθμός των ατόμων στα οποία αναγνωρίστηκε το φύλο και το στάδιο γεννητικής ωριμότητας ήταν μικρότερος του προγραμματισμένου για τον μπακαλιάρο (*M. merluccius*) ενώ για το μπαρμπούνι (*M. surmuletus*) ήταν μικρότερος του προγραμματισμένου και για τις τρεις μεταβλητές.

Υπέρβαση του προγραμματισμένου αριθμού ατόμων παρατηρήθηκε στη σαρδέλα (*S. pilchardus*) για το φύλο και το στάδιο γεννητικής ωριμότητας, στην κουτσομούρα (*M. barbatus*) και την γάμπαρη (*P. longirostris*) στα δείγματα από το MEDITS τα οποία όμως δεν επιβάρυναν τον προϋπολογισμό του προγράμματος

GSA 22: Μικρή απόκλιση από τον προγραμματισμένο αριθμό ατόμων παρατηρήθηκε στον γαύρο και για τις τρεις μεταβλητές. Υπέρβαση του προγραμματισμένου αριθμού ατόμων παρατηρήθηκε στα είδη *M. barbatus*, *M. surmuletus*, *N. norvegicus* *P. longirostris*, *S. pilchardus* και για τις τρεις μεταβλητές.

GSA 23: Μικρή απόκλιση από τον προγραμματισμένο αριθμό ατόμων παρατηρήθηκε στα είδη *M. merluccius*, *M. Surmuletus* και για τις τρεις μεταβλητές.

- μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για τη συλλογή δεδομένων.

Δεν υπήρξε απόκλιση στη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων. Η διαδικασία που περιγράφεται στο NWP ακολουθήθηκε.

- μέθοδοι που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των παραμέτρων.

Δεν υπήρξε απόκλιση στις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των παραμέτρων. Η διαδικασία που περιγράφεται στο NWP ακολουθήθηκε

3. Ενέργειες για την αποφυγή αποκλίσεων.

Η ένταση δειγματοληψίας για τις βιολογικές μεταβλητές θα επανεκτιμηθεί και θα αναπροσαρμοστεί σύμφωνα με τα αποτελέσματα που θα προκύψουν από το πρόγραμμα STREAM και την ομάδα εργασίας ICES WKBIOPTIM ώστε να υπάρξουν τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Τμήμα 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 1D - Ερασιτεχνική Αλιεία

General comment: This box fulfills paragraph 2 point (a) (iv) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2, Article 3 and Article 4 paragraph 1 of the Decision (EU) 2016/1701. This box is applicable to the Annual Report. This box is intended to provide information on the design, implementation and analysis of all components of sampling schemes/ surveys that are listed in Table 1D.

Σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, υπάρχει επίσημη απαγόρευση για τα περισσότερα είδη του Κανονισμού που αφορούν στη Μεσόγειο Θάλασσα και για τα οποία πρέπει να συλλέγονται δεδομένα για την ερασιτεχνική αλιεία (χέλια, ελασμοβράγχια και άκρως μεταναστευτικά είδη ICCAT). Για την ταυτοποίηση άλλων μεταναστευτικών ειδών της ICCAT καθώς και άλλων πελαγικών και βενθικών ειδών ελασμοβραχιών της Μεσογείου, που δεν περιλαμβάνονται στις επίσημες απαγορεύσεις και πιθανά αποτελούν στόχο για την ερασιτεχνική αλιεία, η Ελλάδα διεξάγει μια πιλοτική έρευνα που περιγράφεται στο πλαίσιο "Πιλοτική έρευνα 1 "

1. Περιγραφή του πληθυσμού-στόχου

Δεν εφαρμόζεται

2. Είδος της έρευνας

Δεν εφαρμόζεται

3. Ποιότητα δεδομένων

Δεν εφαρμόζεται

4. Ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων

Δεν εφαρμόζεται

(max. 900 words per survey)

ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πιλοτική μελέτη 1: Σχετικό μέρισμα αλιευμάτων από ερασιτεχνική αλιεία σε σχέση με την εμπορική αλιεία

General comment: This box fulfils paragraph 4 of Chapter V of the multiannual Union programme and Article 2 and Article 4 paragraph (3) point (a) of the Decision (EU) 2016/1701.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box is intended to provide information on the results obtained from the implementation of the pilot study.

1. Σκοπός της πιλοτικής έρευνας

Η ερασιτεχνική αλιεία είναι μια δημοφιλής δραστηριότητα με μεγάλη οικονομική και κοινωνική αξία στην Ελλάδα.

Το νομικό πλαίσιο για τη συλλογή δεδομένων αλιευμάτων από την ερασιτεχνική αλιεία στα κράτη μέλη της ΕΕ διέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 199/2008, την απόφαση 2008/949 / ΕΕ και την υπουργική απόφαση 5632/104626/2015. Η Ελλάδα έχει την υποχρέωση να αναφέρει τα δεδομένα για το χέλι, τα ελασμοβράγχια και τα άκρως μεταναστευτικά είδη (Σύμβαση ICCAT). Ωστόσο, η ερασιτεχνική αλιεία χελιού, ερυθρού τόνου, μακρύπτερου τόνου, ξιφία και ορισμένων ειδών ελασμοβραγχίων απαγορεύεται, ενώ στοιχείο για τα υπόλοιπα είδη είτε δεν υπάρχουν είτε δεν έχουν καταγραφεί δεδομένου ότι η ερασιτεχνική αλιευτική δραστηριότητα δεν παρακολουθείται στη χώρα και δεν υφίσταται σύστημα αδειοδότησης.

Προκειμένου να προγραμματιστούν ολοκληρωμένες και σταθερές μελλοντικές δράσεις σχετικά με την παρακολούθηση της ερασιτεχνικής αλιείας, προτείνεται η διενέργεια πιλοτική έρευνας προκειμένου να εκτιμηθεί όσο το δυνατόν ακριβέστερα ένας αριθμός παραμέτρων που αφορούν τους ερασιτέχνες αλιείς και τα αλιεύματά τους στην Ελλάδα. Οι κύριοι στόχοι της πιλοτικής έρευνας θα είναι: α) ο προσδιορισμός του αριθμού των ερασιτεχνών αλιέων που διαμένουν στην Ελλάδα β) η παρακολούθηση της αλιευτικής τους δραστηριότητας γ) η συλλογή λεπτομερών δεδομένων σχετικά με τη φύση και τη βιολογία των αλιευμάτων τους. Η μελέτη θα καλύψει όλους τους τύπους ερασιτεχνικής αλιείας στην Ελλάδα.

2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης

Η διάρκεια της πιλοτικής μελέτης θα είναι τρία έτη και θα υλοποιηθεί σε δύο φάσεις. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης θα διεξαχθεί έρευνα διαλογής. Θα ξεκινήσει τους πρώτους μήνες του 2017 και θα διαρκέσει μέχρι το τέλος του έτους. Κατά τη διάρκεια της έρευνας διαλογής, θα καθοριστεί ο αριθμός των ερασιτεχνών αλιέων και τα δημογραφικά στοιχεία τους.

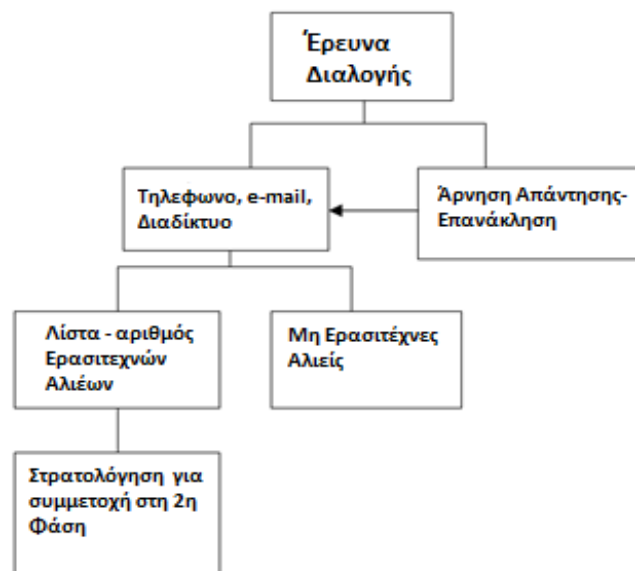
Θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της έρευνας να παρουσιαστούν στην ετήσια συνάντηση του περιφερειακού συμβουλίου για την μεσόγειο και την Μαύρη Θάλασσα (RCM MED & BS-LP) το 2017, προκειμένου να καθοριστούν τα επόμενα βήματα του έργου. Κατά την πρώτη φάση του έργου αναμένεται ότι θα συγκεντρωθούν δεδομένα από αρκετούς αλιείς, οι οποίοι θα έχουν την προθυμία να συνεργαστούν σε εθελοντική βάση με τους ερευνητές και για τη δεύτερη φάση της μελέτης,

η οποία θα είναι μια δωδεκάμηνη έρευνα ημερολογίου. Το αποτέλεσμα της πιλοτικής έρευνας θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια του 3ου έτους της πιλοτικής φάσης του ΕΠΣΑΔ. Προκειμένου η έρευνα να είναι αντιπροσωπευτική, θα επιλεγθεί ικανό τυχαίο δείγμα ερασιτεχνών αλιέων από όλες τους τύπους ερασιτεχνικής αλιείας (αλιεία με βάρκα, αλιεία από την ακτογραμμή και ψαροντούφεκο). Αυτή η φάση του έργου θα ξεκινήσει τους πρώτους μήνες του 2018 με στόχο την λεπτομερή παρακολούθηση της αλιευτικής δραστηριότητας καθώς και μια σειρά βιολογικών παραμέτρων των αλιευμάτων τους μέσω τακτικών επαφών (μηνιαία) μεταξύ των ερευνητών και των συμμετεχόντων. Θα διεξαχθεί παράλληλα ένα μικρό πρόγραμμα δειγματοληψίας "επί τόπου" για τη συλλογή πρόσθετων ανεξάρτητων δεδομένων σχετικά με τα αλιεύματα, το μέγεθος και τη σύνθεση των ψαριών που αλιεύονται από τους ερασιτέχνες αλιείς.

2. Μεθοδολογία και αναμενόμενα αποτελέσματα πιλοτικής μελέτης

Έρευνα διαλογής

Η έρευνα διαλογής θα γίνει μέσω τηλεφωνικής / ηλεκτρονικής έρευνας από συνεργαζόμενη εταιρεία, η οποία θα χρησιμοποιήσει ένα ad hoc ερωτηματολόγιο που απευθύνεται στα νοικοκυριά από τη βάση δεδομένων της, δεδομένου ότι είναι δυνατό για κάθε νοικοκυριό να έχουν περισσότερους από έναν ερασιτέχνες αλιείς. Η έρευνα αυτή θα αναπτυχθεί με τον τρόπο που περιγράφεται στο σχήμα 1. Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου θα είναι σύντομες και απλές (Παράρτημα 1).

Εικόνα 1.1. Πιλοτική έρευνα. Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε προκειμένου να μεγιστοποιηθούν τα ποσοστά ανταπόκρισης και να ληφθούν τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία για τον προσδιορισμό της επιλεξιμότητας του ερωτώμενου για την πιο λεπτομερή έρευνα ημερολογίου που θα ακολουθήσει.

Τα στοιχεία που συλλέγονται από την έρευνα θα χρησιμοποιηθούν για την εκτίμηση του μέσου αριθμού των αλιέων σε κάθε νοικοκυριό κατά τη διάρκεια των τελευταίων 12 μηνών. Οι εκτιμήσεις αυτές θα χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με τα διαθέσιμα στοιχεία της τελευταίας εθνικής απογραφής, προκειμένου να εκτιμηθεί ο συνολικός αριθμός κατοίκων της χώρας που ασχολούνται με την ερασιτεχνική αλιεία.

Τα δημογραφικά στοιχεία όπως η ηλικία, το φύλο, το μορφωτικό επίπεδο, το καθεστώς απασχόλησης και ο τόπος διαμονής θα ελεγχθούν από την εταιρεία για να διασφαλιστεί ότι δεν θα αποκλίνουν από τα δημογραφικά στοιχεία του γενικού πληθυσμού.

Οι ερωτηθέντες θα κληθούν να απαντήσουν αν έχουν ξεκινήσει την αλιεία τους τελευταίους δώδεκα μήνες και πού, ποια αλιευτικά εργαλεία χρησιμοποιήθηκαν, πόσες μετακινήσεις / ημέρες / ώρες έγιναν κατά την διάρκεια της περιόδου που θέτει η έρευνα (ώστε να καθοριστεί το επίπεδο της αλιευτικής δραστηριότητας, ποια είδη αλιεύθηκαν και αν θα ενδιαφέρονταν να συμμετάσχουν σε έρευνα ημερολογίου για την καταγραφή πιο λεπτομερών και ποσοτικών στοιχείων κατά τους προσεχείς μήνες (**Παράρτημα 1**).

Έρευνα ημερολογίου

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα για το ημερολόγιο θα επιλεγούν με βάση την ανάλυση των δημογραφικών δεδομένων, την αλιευτική δραστηριότητα προκειμένου να σχηματίσουν ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα ερασιτεχνών αλιέων στη χώρα. Θα κοινοποιούν σε μηνιαία βάση τα δεδομένα που καταγράφονται στα ημερολόγια τους σε σχέση με τα αλιευτικά τους ταξίδια, όπως πληροφορίες σχετικά με τον τόπο αλιείας, τα χρησιμοποιούμενα αλιευτικά εργαλεία, τα αλιεύματα (είδος, αριθμός, βάρος), εάν κρατούσαν ή απελευθέρωσαν τα αλιεύματα. λόγος για την απελευθέρωση.

Δειγματοληψία πεδίου

Η δειγματοληψία θα πραγματοποιείται παράλληλα με την έρευνα ημερολογίου. Οι συνεργάτες του FRI θα καταγράφουν βιολογικά δεδομένα από τρεις επιλεγμένους τόπους / λιμένες προκειμένου να καταγράφουν επί τόπου τόσο τις δραστηριότητες (αλιεία με βάρκα, αλιεία από την ακτογραμμή, ψαροντούφεκο) όσο και τα αλιεύματα (είδος, αριθμός και βάρος) προκειμένου να διασταυρωθεί η αξιοπιστία των δεδομένων που αναφέρονται στα ημερολόγια. Ο συνδυασμός εργαλείων αυτο-αναφοράς με ανεξάρτητα εργαλεία παρακολούθησης (όπως επιτόπια προγράμματα δειγματοληψίας) επιτρέπει την διασταύρωση και τον έλεγχο των δεδομένων που αναφέρουν οι ερασιτέχνες αλιείς και αυξάνει τα κίνητρα εντός της κοινότητας των ερασιτεχνών αλιέων για την αναφορά από αυτούς έγκυρων στοιχείων.

Με την ολοκλήρωση της πιλοτικής έρευνας θα προσδιοριστεί και θα αξιολογηθεί για πρώτη φορά ο αριθμός των ενεργών ερασιτεχνών αλιέων στη χώρα τόσο στα θαλάσσια όσο και στα εσωτερικά ύδατα αλλά και κρίσιμα ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα για την ερασιτεχνική αλιεία στην Ελλάδα.

Σύντομη περιγραφή των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένων των αποκλίσεων από τα προγραμματισμένα και των αιτιολογήσεων ως προς το γιατί, εάν δεν συνέβαινε αυτό).

Τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης της πιλοτικής έρευνας δείχνουν ότι το 9% του πληθυσμού στην Ελλάδα είναι ερασιτέχνες αλιείς. Από αυτά το 86% αλιεύει στη θάλασσα,

το 9% αλιεύει σε εσωτερικά ύδατα ενώ ένα ποσοστό 5% αλιεύει τόσο στα θαλάσσια όσο και στα εσωτερικά ύδατα. Με βάση τις σημαντικές στατιστικές διαφορές που προέκυψαν κατά την ανάλυση των αποτελεσμάτων είναι πολύ πιθανότερο να υπάρχει ένας ερασιτέχνης ψαράς σε νοικοκυριά με τουλάχιστον 4 μέλη και σε νησιωτικές περιοχές. Σε περιοχές όπου δεν υπάρχει πρόσβαση στην θάλασσα ή όταν αυτή είναι περιορισμένη αυξάνονται οι πιθανότητες ενασχόλησης με την αλιεία σε εσωτερικά ύδατα.

Το 65% των ερασιτεχνών ψάρεψαν κατά τους τελευταίους 12 μήνες της έρευνας στο νομό κατοικίας τους, το 28% μετακινήθηκε σε γειτονικό νομό ενώ το 20% έκανε και μεγαλύτερες αποστάσεις. Οι αλιείς μεγαλύτερης ηλικίας (65+) αλιεύουν στον νομό κατοικίας τους ενώ όσοι ανήκουν στην ηλικιακή κλάση 45-54 μετακινούνται σε γειτονικούς νομούς ή και μακρύτερα.

Το 53% από αυτούς που ασχολήθηκαν με την θαλάσσια ερασιτεχνική αλιεία κατά την περίοδο της έρευνας ψάρεψαν λίγες φορές (1-5), το 22% ψάρεψε 6-10 φορές, το 12% ψάρεψε 11-25 φορές, το 7% ψάρεψε 26-50 φορές ενώ μόλις το 7% ψάρεψε περισσότερες από 50 φορές.

Οι γυναίκες, οι νεότερες ηλικιακές ομάδες και αλιείς από περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση στη θάλασσα είναι λιγότερο ενεργοί αλιείς ενώ οι νησιώτες είναι περισσότεροι ενεργοί.

Οι πιο κοινοί τρόποι αλιείας είναι η αλιεία από την ακτή με καλάμι ή πετονιά (61%) από βάρκα με καλάμι ή πετονιά (38%), η αλιεία με ψαροντούφεκο (12%) η αλιεία με παραγάδι από βάρκα (9%) ενώ το 2% δήλωσε αλιεία με άλλους τρόπους.

Το 73% των γυναικών ασχολείται κυρίως με την αλιεία από την ακτή ενώ το 16% των ανδρών ασχολείται με το ψαροντούφεκο. Οι ηλικίες 55-64 παρουσιάζουν ενδιαφέρον για το ψαροντούφεκο και την αλιεία από βάρκα με παραγάδι.

Οι οικονομικά ασθενέστεροι (κυρίως άνεργοι) ασχολούνται με το ψάρεμα από την ακτή (78%) ενώ οι αλιείς με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο παρουσιάζουν μεγαλύτερα ποσοστά ενασχόλησης με το υποβρύχιο ψάρεμα.

Η χρήση βάρκας έχει μεγαλύτερα ποσοστά σε νησιωτικές περιοχές αλλά και σε περιοχές όπου δεν υπάρχει πρόσβαση στην θάλασσα.

Οι κυριότεροι τρόποι αλιείας από βάρκα είναι η πετονιά (77%), το τσαπαρί (28%) η συρτή αφρού (23%) και βυθού (15%) και η καλαμαριέρα (19%).

Όσον αφορά τις ποσότητες που αλιεύονται οι 2 στους 3 αλιείς ψάρεψαν λιγότερα από 5 κιλά αλιευμάτων τους τελευταίους 12 μήνες. Μόνο το 6% ψάρεψε περισσότερα από 30 κιλά αλλά αυτό υπολογίζεται ότι αφορά σε περισσότερο από το 30% των συνολικών ετήσιων συλλήψεων.

Οι ποσότητες που αλιεύονται από νησιώτες και μεγαλύτερους σε ηλικία αλιείς είναι μεγαλύτερες.

Όσον αφορά στα έξοδα που αφορούν την δραστηριότητα τους το 48% ξόδεψε από 1-50€, το 16% από 51-100€ το 14% από 101-250€, το 3% από 251-500€ ενώ μόλις το 8% ξόδεψε περισσότερα από 500€ τον τελευταίο χρόνο το οποίο υπολογίζεται ότι αφορά το 40% του συνολικού ποσού που δαπανήθηκε στην ερασιτεχνική αλιεία κατά το διάστημα της έρευνας.

Η 2η φάση της έρευνας αφορά την **έρευνα ημερολογίου**. Από την έρευνα διαλογής προέκυψε ένας αριθμός 120 αλιέων που παραχώρησαν τα προσωπικά τους δεδομένα για την περεταίρω συνεργασία τους στο ΙΝΑΛΕ. Η συμμετοχή τους συνεχίζεται και θα

αξιολογηθεί στο τέλος του προγράμματος. Η έρευνα διαλογής θα επαναληφθεί το 2019 έτσι ώστε να εμπλουτιστεί το δείγμα των συμμετεχόντων με νέους αλιείς. Το 2019 η έρευνα θα συνεχιστεί με τις δειγματοληψίες πεδίου σε επιλεγμένες περιοχές.

Δεν υπάρχουν αποκλίσεις από την προγραμματισμένη έρευνα μέχρι στιγμής.

4. Επίτευξη των αρχικών αναμενόμενων αποτελεσμάτων της πιλοτικής μελέτης και αιτιολόγηση αν δεν συνέβαινε αυτό.

Η πιλοτική μελέτη για την ερασιτεχνική αλιεία σχεδιάζεται να ολοκληρωθεί το 2019 και να καλύψει όλη την επικράτεια. Τα προβλήματα διοίκησης και χρηματοδότησης καθυστέρησαν την έναρξη της πιλοτικής μελέτης. Η πρώτη φάση (έρευνα διαλογής) μας έδωσε τα τελικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται παραπάνω και δημιούργησε την βάση για την έναρξη της δεύτερης φάσης της έρευνας η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη και θα αξιολογηθεί με τα το πέρας του έργου.

5. Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της πιλοτικής έρευνας στην τακτική δειγματοληψία από το κράτος μέλος.

Η πιλοτική μελέτη εξελίσσεται ομαλά. Ολοκληρώθηκε η 1η φάση του προγραμματισμένου σχεδίου, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η δεύτερη φάση της έρευνας.

Η ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της πιλοτικής έρευνας στην τακτική δειγματοληψία θα γίνει μετά το τέλος της 3ης φάσης.

ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 1Ε: Συλλογή δεδομένων για ανάδρομα και κατάδρομα είδη εσωτερικών υδάτων

General comment: This box fulfills paragraph 2 points (b) and (c) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2 of the Decision (EU) 2016/1701.

Για τις τρεις Ελληνικές Διαχειριστικές Μονάδες Χελιού (Eel Management Unit –EMU), προτείνεται η συλλογή βιολογικών δεδομένων (μήκος, ηλικία, βάρος, αναλογία φύλου) από ασημόχελα, τα οποία συλλαμβάνονται κατά την αναπαραγωγική τους μετανάστευση, όπου αναπτύσσεται αλιεία του είδους στην Ελλάδα (EMU 1, EMU 2 και EMU 3). Η σύλληψη τους γίνεται σε μόνιμα εγκατεστημένα παγίδες στην είσοδο των λιμνοθαλασσών (μπούκα), οι οποίες διαχειρίζονται από τους αλιευτικούς συνεταιρισμούς.

Όσον αφορά το μη εμπορικό μέρος του πληθυσμού τους είδους (γυαλόχελα και κιτρινόχελα), θα πραγματοποιηθεί πιλοτική μελέτη στη Λίμνη Βιστωνίδα (EMU 3) για τον προσδιορισμό του μεγέθους του νεοεισερχόμενου πληθυσμού αλλά και του μόνιμου πληθυσμού της Λίμνης. Το κύριο αντικείμενο της μελέτης είναι η εκτίμηση της μεθοδολογικής προσέγγισης του προσδιορισμού του μεγέθους του πληθυσμού. Για τη σύλληψη των γυαλόχελων θα χρησιμοποιηθούν παγίδες κατασκευασμένες για το σκοπό αυτό, ενώ για τα κιτρινόχελα επιλέχθηκε η χρήση βολκών.

Κατά το δεύτερο και τρίτο έτος του έργου τα αποτελέσματα της πιλοτικής μελέτης (ως προς την μεθοδολογία) θα εφαρμοστούν σε όλες τις EMU για να εκτιμηθεί το συνολικό μέγεθος του πληθυσμού του γυαλοχελου που εισέρχεται στα ελληνικά υδατικά συστήματα αλλά και η αφθονία των κιτρινόχελων.

Η μελέτη θα υλοποιηθεί από το Ελληνικό Ινστιτούτο Ερευνών Αλιείας με τη συνεργασία των Τμημάτων Βιολογίας στα Πανεπιστήμια Πατρών και Ιωαννίνων, όπου υπάρχουν πληθυσμοί χελιού (**Παράρτημα 2**).

2. Επιτεύχθηκε ο προγραμματισμένος στόχος; NAI / OXI **OXI**

- i. Κατά τα έτη 2017 και 2018, η συλλογή δεδομένων για το χέλι πραγματοποιήθηκε μόνο στην ΕΔΜΧ 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη – EMU 3). Η μη συλλογή δεδομένων και βιολογικού υλικού στις ΕΔΜΧ 1 και 2 δειγματοληψιών (Δυτική Ελλάδα και Δυτική Πελοπόννησο - EMU1 και EMU2, αντίστοιχα) οφείλεται στο γεγονός ότι δεν ολοκληρώθηκε εγκαίρως από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και σύναψη συμβάσεων με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, τα οποία θα αναλάμβαναν την εκτέλεση των εργασιών αυτών. Παρόμοια κατάσταση αναμένεται να διαμορφωθεί και κατά το έτος 2019.

Συνολικά για το έτος 2018 συγκεντρώθηκαν 270 χέλια μόνο από την ΕΔΜΧ 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη), από τα οποία συγκεντρώθηκαν τα απαραίτητα βιολογικά δεδομένα, όπως ολικό μήκος, ηλικία, βάρος, αναλογία φύλου.

- ii. Στην EMU 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη), πραγματοποιήθηκε η πιλοτική μελέτη για τον προσδιορισμό του μεγέθους του πληθυσμού των νεοεισερχόμενων και του μόνιμου πληθυσμού της Λίμνης Βιστωνίδας. Για την επίτευξη του στόχου αυτού κατασκευάστηκαν και δοκιμάστηκαν δύο τύποι παγίδων. Αρχικά, κατασκευάστηκαν και χρησιμοποιήθηκαν παγίδες που προσομοίαζαν τα ενδιαιτήματα που χρησιμοποιούν κατά την είσοδό τους στις λιμνοθάλασσες. Καθώς όμως οι συλλήψεις γυαλόχελων δεν ήταν οι αναμενόμενες, κατά το 2018 κατασκευάστηκαν και νέου τύπου παγίδες (βολκοί), οι οποίες εγκαταστάθηκαν σε ρέματα και λιμνοθάλασσες. Οι παγίδες αυτές αναμένεται να αποδώσουν τα πρώτα αποτελέσματα το 2019.
- iii. Για το 2019, και με στόχο τον προσδιορισμό της αφθονίας των κιτρινόχελων της Λίμνης Βιστωνίδας, αγοράστηκαν νέες παγίδες, οι οποίες εγκαταστάθηκαν εντός της Λίμνης Βιστωνίδας. Τα δεδομένα που θα προκύψουν θα χρησιμοποιηθούν για την διαβαθμονόμηση ενός μαθηματικού μοντέλου, το οποίο θα μας παρέχει δεδομένα για τον πληθυσμό των νεοεισερχόμενων χελιών (γυαλόχελα) αλλά και για την αφθονία των κιτρινόχελων εντός της Βιστωνίδας.

ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 1F: Παρεμπίπτοντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων

General Comment: This box fulfils paragraph 3 point (a) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2 of the Decision (EU) 2016/1701. This box is applicable to the Annual Report. This box is applicable only for those sections where Member States have reported that they have been carrying out regular sampling. Results and deviations for Pilot studies should be reported under Pilot Study 2.

1. Αποτελέσματα

Με βάση τα αποτελέσματα του πρώτου σκέλους της πιλοτικής δράσης (2017) σχετικά με την παρακολούθηση των Προστατευόμενων και Απειλούμενων ειδών (Protected Endangered and Threatened -PET- species), έχει σχηματιστεί ένας προκαταρτικός κατάλογος από είδη που ενδημούν στις ελληνικές θάλασσες, χαρακτηρίζονται ως ευάλωτα και είναι αντικείμενο αλίευσης (κυρίως παρεμπίπτουσας) από τον ελληνικό στόλο. Ο κατάλογος αυτός περιλαμβάνει 33 είδη πτηνών, 7 είδη θηλαστικών, 3 ερπετά, 29 ελασμοβράγχιους, 1 άγνωστο είδος, 14 οστεϊχθύες, 2 κεφαλόποδα, 3 δίθυρα, 2 γαστερόποδα και ένα κοράλι (**Παράρτημα 3.1**).

Κατά το 2018, η παρεμπίπτουσα αλίευση των Προστατευόμενων ειδών καταγράφηκε από παρατηρητές σε οκτώ διαφορετικές αλιευτικές δραστηριότητες (métier) (FPO, GNS, GTR, LLD, LLS, OTB, PS, SB) του ελληνικού αλιευτικού στόλου. Ο αριθμός των σχετικών ταξιδιών που περιλαμβάνει το παραπάνω δείγμα ήταν 1254 για το GSA22, 544 για το GSA20 και 76 για το GSA23 αντίστοιχα.

Στο ανατολικό Ιόνιο (GSA20) και σε αλιευτικά εργαλεία που στοχεύουν βενθοπελαγικά είδη, καταγράφηκε η αλίευση 18 προστατευόμενων ειδών, περιλαμβανομένων, 8 ελασμοβράγχιων, 7 οστεϊχθύν και 2 κεφαλόποδων, ενώ 2 είδη προστατευόμενων οστεϊχθύν καταγράφηκαν σε αλιευτικά εργαλεία που στοχεύουν σε πελαγικά είδη (γρι-γρι) (**Παράρτημα 3.1**).

Στο Αιγαίο πέλαγος (GSA22) καταγράφηκαν συνολικά 24 προστατευόμενα είδη. Ένα άτομο θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* καταγράφηκε σε γρι-γρι, ενώ, όσον αφορά τους ιχθύες, ο μεγαλύτερος αριθμός καταγραφών αφορούσε το είδος *Squalus acanthias*. Τόσο το είδος αυτό, όσο και τα *Mustelus asterias* και *Mustelus mustelus*, καταγράφηκαν κυρίως ως αλιεύματα σε βενθοπελαγικές τράτες. Εκτός από τα παραπάνω, εντοπίστηκαν επίσης και ένα δείγμα από το είδος *Galeorhinus galeus*, και 10 άτομα του είδους *Alosa fallax* σε γρι-γρι.

Τέλος, στο GSA23 (Κρήτη) καταγράφηκαν 3 ελασμοβράγχια είδη και 2 οστεϊχθύες σε βενθοπελαγικές τράτες, ενώ σε γρι-γρι η μόνη καταγραφή προστατευόμενου είδους αφορούσε τον ξιφία *Xiphias gladius* (**Παράρτημα 3.2**).

2. Αποκλίσεις από το Πλάνο Εργασίας

Δεν παρατηρήθηκε καμία απόκλιση από το Πλάνο Εργασίας.

3. Ποιότητα δεδομένων

Προκειμένου να καταγραφεί η παρεμπίπτουσα αλίευση των προστατευόμενων ειδών, η Ελλάδα έχει υιοθετήσει τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας που έχουν δημιουργηθεί κατά το Πρόγραμμα MARE/2014/19. Τα συγκεκριμένα πρωτόκολλα είναι κατάλληλα σχεδιασμένα ώστε να επιτρέπουν την καταγραφή δεδομένων για διαφορετικές ταξινομικές ομάδες, συγκεκριμένα για τα ψάρια, τους καρχαρίες και τα σαλάχια (Πρωτόκολλο 2), τα κητώδη

(Πρωτόκολλο 3) και τις θαλάσσιες χελώνες (Πρωτόκολλο 4). Συμπληρωματικά στα πρωτόκολλα του MARE/2014/19, σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε ένα επιπλέον πρωτόκολλο, κατάλληλο για την καταγραφή δεδομένων όσον αφορά τα πτηνά (Πρωτόκολλο 5, βλέπε **Παράρτημα 3.3**). Τα παραπάνω πρωτόκολλα, εκτός από τις τυπικές καταγραφές δεδομένων, επιτρέπουν και την καταγραφή επιπλέον πληροφοριών για τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα προστατευόμενων ειδών, όπως συγκεκριμένες σωματικές μετρήσεις, το καθορισμό του φύλου, την κατάσταση του δείγματος κ.α.

Παράλληλα, οι παρατηρητές παρακολούθησαν ένα στοχευμένο πρόγραμμα κατάρτισης πάνω στην αναγνώριση σπάνιων προστατευόμενων ειδών αλλά και στη διαδικασία συμπλήρωσης των σχετικών Πρωτοκόλλων καταγραφής δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό, στους επί σκάφους παρατηρητές δόθηκε επίσης και μια σειρά από οδηγίες με σκοπό την εξασφάλιση της ποιότητας των καταγραφών. Πιο συγκεκριμένα, τους δόθηκε η οδηγία να ελέγχουν τον σάκο κατά το άνοιγμά του (στις τράτες βυθού) ώστε να καταγραφούν τυχόν προστατευόμενα είδη. Παράλληλα, όσον αφορά τα στατικά δίκτυα και τα παραγάδια οι παρατηρητές ανέλαβαν την υποχρέωση να παρακολουθούν το σύνολο της διαδικασίας ανάσυρσης των αλιευτικών εργαλείων προκειμένου να καταγράψουν τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα προστατευόμενων ειδών που απελευθερώνονται από το δίκτυ ή το αγκίστρι και επιστρέφουν στη θάλασσα. Παράλληλα, είναι υποχρεωμένοι να παρακολουθούν το σύνολο της διαδικασίας διαλογής. Τέλος, ένα επιπλέον μέτρο διασφάλισης της ποιότητας των καταγραφών είναι και η υποχρέωση φωτογράφισης της καλάδας κατά το άνοιγμα του σάκου καθώς και κάθε δείγματος σπάνιου προστατευόμενου είδους που καταγράφεται ώστε να πιστοποιηθεί η αναγνώρισή του. Τα δεδομένα που συλλέγονται, αποθηκεύονται στις βάσεις δεδομένων των Ινστιτούτων, οι οποίες έχουν τροποποιηθεί κατάλληλα ώστε να μπορούν να υποδεχτούν αντίστοιχου τύπου δεδομένα.

(max 900 words)

ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πιλότικη μελέτη 2: Επίπεδο αλιευτικής δραστηριότητας και επιπτώσεις της αλιείας στους βιολογικούς πόρους και το θαλάσσιο οικοσύστημα

General comment: This Box fulfills paragraph 3 point (c) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2 and Article 4 paragraph (3) point (b) of the Decision (EU) 2016/1701.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box is intended to provide information on the results obtained from the implementation of the pilot study.

Η Ελλάδα δεν περιέλαβε στο Πλάνο Εργασίας της για την περίοδο 2017-2019 κάποια πιλοτική έρευνα σε σχέση με την επίδραση της αλιείας στους βιολογικούς πόρους και στα θαλάσσια οικοσυστήματα.

(max 900 words)

ΤΜΗΜΑ 1: ΒΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 1G: Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα

MEDITERRANEAN ACOUSTIC SURVEY (MEDIAS)

General comment: This box fulfills Chapter IV of the multiannual Union programme and Article 2 and Article 7 paragraph (3) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify which research surveys at sea set out in Table 10 of the multiannual Union programme will be carried out. Member States shall specify whether the research survey is included in Table 10 of the multiannual Union programme or whether it is an additional survey.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide complementary information on the performance of the surveys, the results and their main use.

Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα-MEDIAS: Άμεση εκτίμηση της βιομάζας του αποθέματος γαύρου και σαρδέλας στο Αιγαίο και Ιόνιο

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος, σύμφωνα με το συμβόλαιο πραγματοποιήθηκε ένα ερευνητικό ταξίδι τον Νοέμβριο του 2018 στο Ιόνιο (GSA 20). Τα δεδομένα τα οποία συλλέχθηκαν, χρησιμοποιήθηκαν για:

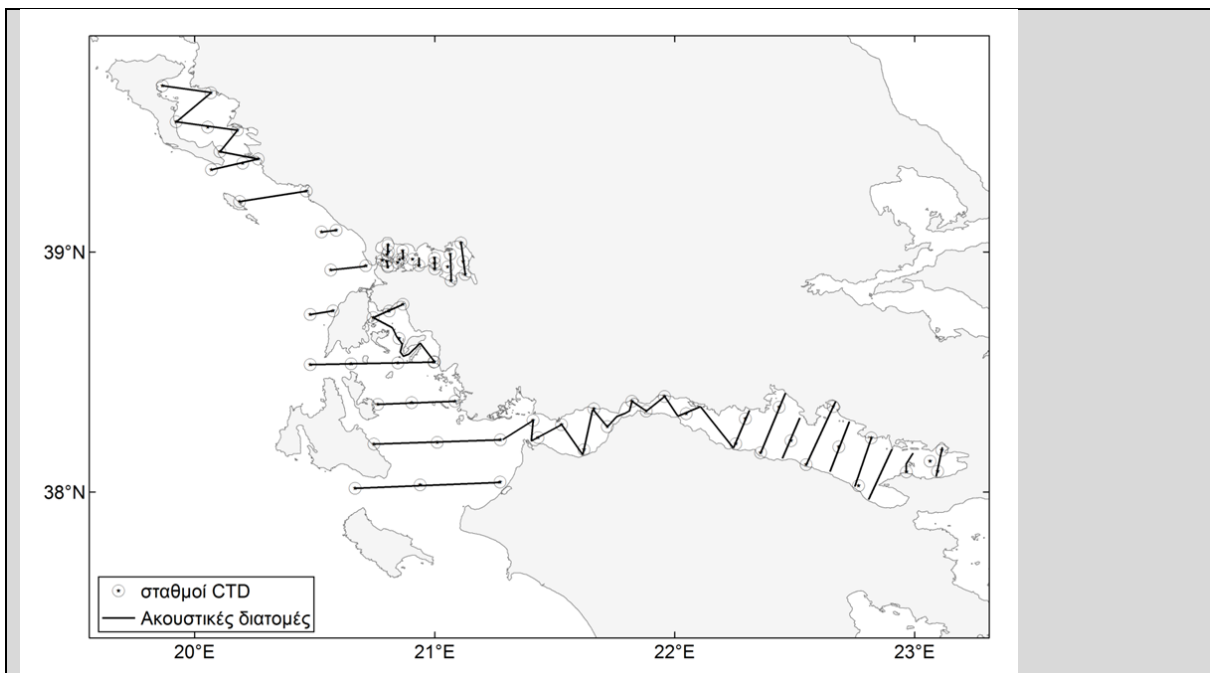
- Την εκτίμηση της αφθονίας και της βιομάζας των αποθεμάτων του γαύρου και της σαρδέλας με ανεξάρτητη της αλιείας μεθοδολογία: την ακουστική μέθοδο.
- Την εκτίμηση της αφθονίας και της αναπαραγωγικής βιομάζας των αποθεμάτων του γαύρου με ανεξάρτητη της αλιείας μεθοδολογία: την Ημερήσια Μέθοδο Παραγωγής Αυγών.
- Το ταξίδι επικεντρώθηκε στην εκτίμηση της βιομάζας των ιχθυοαποθεμάτων του γαύρου και της σαρδέλας και την οριοθέτηση της κατανομής τους στο Ιόνιο.

Υδρογραφική Δειγματοληψία.

Πραγματοποιήθηκε δειγματοληψία σε ένα δίκτυο 80 σταθμών στο Ιόνιο (Εικόνα Α.3.1β.1). Σε κάθε σταθμό έγιναν μετρήσεις θερμοκρασίας και αλατότητας ανά 1m βάθος από την επιφάνεια μέχρι το βυθό με ένα σύστημα Θερμοκρασίας-Αγωγιμότητας – Βάθους (CTD) SBE-19 plus της Seabird Electronics.

Εκτίμηση της αφθονίας των αποθεμάτων γαύρου και σαρδέλας με ακουστική δειγματοληψία.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα εκτιμήθηκε το μέγεθος και η γεωγραφική κατανομή του αποθέματος του γαύρου *Engraulis encrasicolus* και της σαρδέλας *Sardina pilchardus* στο Ιόνιο με την ακουστική μέθοδο. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι σύμφωνη και σε εναρμονισμό με το πρωτόκολλο του MEDIAS εξασφαλίζοντας έτσι τη συμβατότητα και τη δυνατότητα συγκρίσιμων αποτελεσμάτων με τις υπόλοιπες περιοχές της Μεσογείου που διεξάγονται ακουστικές έρευνες.

Εικόνα Α3.1β.1. Απεικόνιση των προκαθορισμένων ακουστικών διατομών στο Ιόνιο τον Νοέμβριο 2018.

Τα ακουστικά δεδομένα συλλέχθηκαν κατά μήκος 44 προκαθορισμένων διατομών στο Ιόνιο τον Νοέμβριο του 2018 (Εικόνα Α3.1β.1) με ένα ηχοβολιστικό σχιστής δέσμης στα 38kHz. Το ηχοβολιστικό που χρησιμοποιήθηκε ήταν το Simrad ES38-7. Το μέγεθος της Στοιχειώδους Δειγματοληπτικής Μονάδας (ESDU) ήταν ένα ναυτικό μίλι. Ο καταμερισμός του ανακλώμενου ήχου σε είδη ψαριών έγινε από το χαρακτηριστικό ηχοανακλαστικό δυναμικό του κάθε είδους σε συνδυασμό με την εικόνα του ηχογράμματος. Η ερευνητική αποστολή κάλυψε 9785 Km² στο Ιόνιο.

Η εκτίμηση της αφθονίας του γαύρου και της σαρδέλας με την ακουστική μέθοδο απαιτεί γνώση της σχέσης μήκους-βάρους καθώς και της κατά μήκος σύνθεσης των ειδών σε κάθε περιοχή. Πραγματοποιήθηκαν 8 πελαγικές τράτες κατά μήκος των διατομών και στις θέσεις όπου εντοπίστηκαν μεγάλες συγκεντρώσεις ψαριών.

Η μέση συχνότητα κάθε μήκους εκτιμήθηκε σε 4 υποπεριοχές στο Ιόνιο (στην περιοχή του Πατραϊκού κόλπου, στο νότιο τμήμα του Ιονίου, στο βόρειο τμήμα του Ιονίου και στον Αμβρακικό κόλπο).

Οι μέσες συχνότητες κάθε κλάσης μήκους εκτιμήθηκαν με την ακόλουθη σχέση:

$$f_j = \frac{\sum_{k=1}^M \left(\frac{n_{jk}}{t_k} \right)}{\sum_{k=1}^M \left(\frac{N_k}{t_k} \right)}$$

όπου f_j είναι η μέση συχνότητα του γαύρου της κλάσης μήκους j ; n_{jk} είναι ο αριθμός των ατόμων του γαύρου/ σαρδέλας μήκους κλάσης j στον σταθμό αλιείας k ; N_k είναι ο συνολικός αριθμός των ατόμων του γαύρου/ σαρδέλας στο σταθμό αλιείας k ; t_k είναι ο χρόνος αλιείας στον σταθμό k και M ο αριθμός των σταθμών αλιείας στην περιοχή (MacLennan and Simmonds 1992).

Επίσης για κάθε υποπεριοχή υπολογίστηκε η σχέση:

$$W = a L^b$$

όπου W είναι το ολικό βάρος; L είναι το ολικό μήκος και a και b είναι σταθερές που εκτιμήθηκαν με ανάλυση παλινδρόμησης.

Στη συνέχεια, η πυκνότητα των στόχων (F) από την ολοκλήρωση του ήχου εκτιμήθηκε με βάση την εξίσωση $F = (K / \langle \sigma \rangle) E$, όπου K είναι ο παράγοντας βαθμονόμησης, $\langle \sigma \rangle$ είναι η μέση ακουστική διατομή και E είναι η ολοκλήρωση μετά τον προσδιορισμό του ήχου που αντιστοιχεί στο γαύρο και τη σαρδέλα αντίστοιχα (MacLennan and Simmonds 1992).

Το $\langle \sigma \rangle$ υπολογίστηκε για το μέσο μήκος ψαριού για κάθε υποπεριοχή με βάση την

$$\langle \sigma \rangle = \frac{4\pi \sum f_i 10^{TS/10}}{N}, \text{ όπου } f_i \text{ είναι η αντίστοιχη συχνότητα μήκους όπως}$$

προκύπτει από τα δείγματα που αλιεύθηκαν (MacLennan and Simmonds 1992).

Η αφθονία Q εκτιμήθηκε ξεχωριστά για κάθε υποπεριοχή. Η αφθονία Q σε κάθε στατιστική περιοχή δειγματοληψίας υπολογίστηκε από την μέση πυκνότητα σε κάθε υποπεριοχή με βάση την εξίσωση:

$$Q = A_k \sum_i F_i / N_k$$

όπου F_i είναι το I δείγμα; A_k είναι η έκταση της περιοχής δειγματοληψίας και N_k οι διατομές στην A_k . Η διασπορά V εκτιμήθηκε από τη σχέση

$$V = \frac{\sum_i (AF_i - Q)^2}{[N_r(N_r - 1)]}$$

Τα δεδομένα λογαριθμήθηκαν, οι μέσες τιμές και οι διασπορές του F εκτιμήθηκαν με βάση τις ακόλουθες εξισώσεις:

$$F = \exp(m) G_N[0.5 S / (n-1)]; V = F^2 - \exp(2m) G_N[S(n-2) / (n-1)^2];$$

όπου m = μέση (lnF); S = διασπορά (lnF) και n = οι ανεξάρτητες παρατηρήσεις του F

Η συνολική αφθονία Q_t και η διασπορά προέκυψαν με την άθροιση των αποτελεσμάτων της κάθε περιοχής $Q_t = Q_1 + Q_2 + \dots$, και $V_t = V_1 + V_2 + \dots$. Το τυπικό σφάλμα του Q_t είναι η τετραγωνική ρίζα του V (MacLennan and Simmonds 1992).

Παραδοτέα του έργου

Οι δείκτες αφθονίας όπως εκτιμήθηκαν και θα δωθούν στο DCR report περιλαμβάνουν NASC (Nautical Area Scattering Coefficient, m^2/nm^2) και τιμές Βιομάζας (t), όπως περιγράφονται παρακάτω (Για τους υπόλοιπους πίνακες, εικόνες και σχήματα βλ.

Παράρτημα 4)

1. Συνολικό NASC ψαριών ανά EDSU (Elementary Distance Sampling Unit - Στοιχειώδης Μονάδα Δειγματοληψίας) (Πίνακες A3.1β.1 & A3.1β.2)

2. Για κάθε είδος στόχο (γαύρος & σαρδέλα) NASC ανά EDSU (Elementary Distance Sampling Unit - Στοιχειώδης Μονάδα Δειγματοληψίας) (Πίνακες A3.1β.1 & A3.1β.2)
3. Βιομάζα ανά EDSU για κάθε είδος στόχο (Πίνακες A3.1β.1 & A3.1β.2)
4. Αριθμός ατόμων ανά EDSU για κάθε είδος στόχο (Πίνακες A3.1β.1 & A3.1β.2)
5. Αριθμός ατόμων/ Ηλικία/Είδος Στόχο (Πίνακες A3.1β.3- A3.1β.6)
6. Βιομάζα/Ηλικία/Είδος στόχο (Πίνακες A3.1β.3- A3.1β.6)
7. Αριθμός ατόμων/ Κλάση μήκους/ Είδος στόχο (Πίνακες A3.1β.3- A3.1β.6)
8. Βιομάζα/Κλάση μήκους/Είδος στόχο (Πίνακες A3.1β.3- A3.1β.6)

Επιπλέον με βάση το DCR report δίνονται τα ακόλουθα:

1. Χάρτης σημείων όπου φαίνεται η κατανομή του συνολικού NASC ψαριών ανά EDSU (Εικόνα A3.1β.2)
2. Χάρτης σημείων όπου φαίνεται η κατανομή του NASC του γαύρου και της σαρδέλας ανά EDSU (Εικόνες A3.1β.3 & A3.1β.4)
3. Χάρτης σημείων όπου φαίνεται η κατανομή της βιομάζας του γαύρου και της σαρδέλας ανά EDSU (Εικόνα A3.1β.5 & A3.1β.6)
4. Η σύνθεση του αλιεύματος των πελαγικών τρατών ως διαγράμματα τύπου pie-charts όπου παρουσιάζεται η βιομάζα ανά είδος (Εικόνα A3.1β.7)

Για τα είδη που δεν ήταν στόχοι αλλά θεωρούνται σημαντικά σε κάθε περιοχή δίνονται οι σχέσεις μήκους βάρους (όπου υπήρχε επαρκής αριθμός δείγματος) και η κατά μήκος σύνθεση στο Ιόνιο (Πίνακας A3.1β.7 και Σχήματα A3.1β.1-5)

Σχόλια για την κατάσταση των αποθεμάτων

Τα αποτελέσματα της ακουστικής δειγματοληψίας τον Νοέμβριο του 2018 στο Ιόνιο έδειξαν όσον αφορά τη κατανομή και τη κατάσταση των ιχθυαποθεμάτων των μικρών πελαγικών τα ακόλουθα:

Το 2018, οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις βιομάζας γαύρου εντοπίζονται κυρίως στον Αμβρακικό και Κερκυραϊκό κόλπο. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις της σαρδέλας εντοπίζονται κυρίως στο Αμβρακικό κόλπο και σε πολύ μικρότερο βαθμό στον Κερκυραϊκό κόλπο και Πατραϊκό κόλπο.

Τα επίπεδα του αποθέματος του γαύρου, όταν οι εκτιμήσεις περιλαμβάνουν και την περιοχή του Αμβρακικού κόλπου, φαίνονται να παρουσιάζουν αυξητική τάση από το 2016 ως το 2018 σε σχέση με το 2014 και 2015. Το απόθεμα του γαύρου φαίνεται να κυμαίνεται σε παραπλήσια επίπεδα, χωρίς μεγάλες μεταβολές. Η εικόνα αλλάζει όταν οι εκτιμήσεις αφορούν το ανατολικό Ιόνιο χωρίς την περιοχή του Αμβρακικού. Σε αυτή τη περίπτωση παρατηρείται μείωση των αποθεμάτων του γαύρου το 2018 σε σχέση με το 2017 και το 2016.

Η αφθονία της σαρδέλας σε κάθε περίπτωση εμφανίζεται μειωμένη το 2018 σε σχέση με το 2017 και σε παραπλήσια επίπεδα με το 2016. Η κατά μήκος και η ηλικιακή σύνθεση του αποθέματος του γαύρου και της σαρδέλας έδειξε ένα μικρό ηλικιακό εύρος, κοινό και για τα δύο είδη (ηλικίες 0 ως 3) με κυρίαρχες τις ηλικίες 0 και 1. Το απόθεμα της σαρδέλας γενικά φαίνεται να παρουσιάζει μεγαλύτερες διακυμάνσεις σε σχέση με του γαύρου. Καθώς η περιοχή δεν είχε ερευνηθεί στο παρελθόν, 5 χρονιές εκτιμήσεων δεν επαρκούν για την αξιόπιστη αποτίμηση της κατάστασης των αποθεμάτων.

Στον Αμβρακικό κόλπο το 2018, παρόμοια με το 2017, 2016, 2015, 2014 και 2013 παρατηρήθηκαν μεγάλες αφθονίες και μεγάλη πυκνότητα κοπαδιών η οποία περιοριζόταν μέχρι τα 15 μ βάθος. Σε μεγαλύτερα βάθη παρατηρήθηκε απουσία κοπαδιών. Όπως και το 2014 παρατηρήθηκαν μειωμένα επίπεδα οξυγόνου που έφταναν και ακόμα τα επίπεδα υποξίας σε μεγαλύτερα βάθη, περιορίζοντας έτσι αναγκαστικά τις συγκεντρώσεις των ψαριών στα επιφανειακά στρώματα.

Για την ολοκληρωμένη εκτίμηση της κατάστασης των αποθεμάτων, σε σχέση με τα σημεία αναφοράς, απαιτείται ο συνδυασμός των ακουστικών εκτιμήσεων με τις μηνιαίες εκφορτώσεις και απορρίψεις καθώς και η δημογραφική σύνθεση των εκφορτώσεων, οι οποίες δεν υπάρχουν για το 2015 και το 2017, και είναι διαθέσιμες μόνο για το 2014, 2016 και 2018. Το μικρό μέγεθος της χρονοσειράς (5 έτη) σε συνδυασμό με τα κενά δυσχεραίνει την αξιόπιστη αποτίμηση της κατάστασης των αποθεμάτων με εφαρμογή μοντέλων εκτίμησης.

MEDiterranean International bottom Trawl Survey (MEDITS)

General comment: This box fulfills Chapter IV of the multiannual Union programme and Article 2 and Article 7 paragraph (3) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify which research surveys at sea set out in Table 10 of the multiannual Union programme will be carried out. Member States shall specify whether the research survey is included in Table 10 of the multiannual Union programme or whether it is an additional survey.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide complementary information on the performance of the surveys, the results and their main use.

1. Στόχοι της έρευνας

Η καμπάνια του MEDITS πραγματοποιείται κάθε χρόνο σε πολλές περιοχές της Μεσογείου, ακολουθώντας ένα πρωτοτυποποιημένο πρωτόκολλο και αποσκοπεί στον συντονισμό όλων των πειραματικών δειγματοληψιών με τράτα βυθού (MEDITS) που διενεργούνται στην Μεσόγειο Θάλασσα. Ο κύριος στόχος της ερευνητικής δειγματοληψία MEDITS είναι να παρακολουθεί τις χωρο-χρονικές διακυμάνσεις στην αφθονία των βενθοπελαγικών ιχθυοαποθεμάτων.

2. Περιγραφή των μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα.

Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην ερευνητική δειγματοληψία MEDITS περιγράφονται στο εγχειρίδιο MEDITS, το οποίο είναι διαθέσιμο στον παρακάτω σύνδεσμο:

http://www.sibm.it/MEDITS%202011/docs/Medits_Handbook_2017_version_9_5-60417r.pdf

3. Για τις διεθνώς συντονισμένες έρευνες, περιγράψτε τα συμμετέχοντα κράτη μέλη, τα σκάφη και τις ομάδες που είναι υπεύθυνα για τον σχεδιασμό της έρευνας.

Τα συμμετέχοντα κράτη μέλη είναι η Ελλάδα, η Ισπανία, η Γαλλία και η Κροατία. Λεπτομέρειες για τα σκάφη που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των ερευνών ανά κράτος μέλος περιγράφονται στο εγχειρίδιο του MEDITS.

Υπεύθυνη για τον σχεδιασμό της έρευνας είναι η Επιτροπή Συντονισμού Medits

4. Κατά περίπτωση, περιγράψτε τη διεθνή κατανομή καθηκόντων (φυσική ή / και οικονομική) καθώς και τη συμφωνία επιμερισμού του κόστους που χρησιμοποιήθηκε

Δεν υφίσταται διεθνής κατανομή εργασιών είτε φυσική είτε οικονομική.

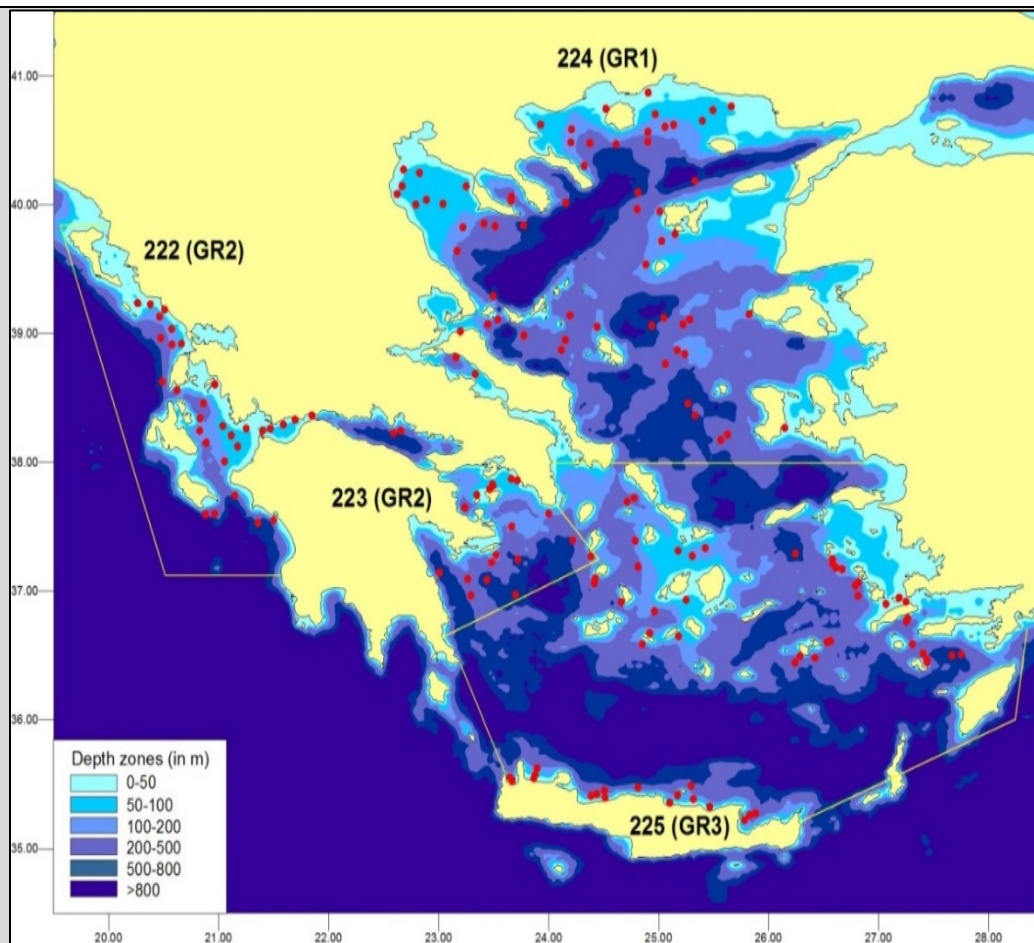
5. Εξηγήστε όπου εφαρμόζονται κατώτατα όρια

Δεν ισχύουν κατώτατα όρια.

(max. 450 words per survey)

6. Γραφική αναπαράσταση (χάρτης) που δείχνει τις θέσεις των πραγματοποιούμενων δειγματοληψιών

Η πειραματική δειγματοληψία με τράτα βυθού για το έτος 2018 πραγματοποιήθηκε στις τρεις διαχειριστικές περιοχές (GSAs), που καλύπτουν την Ελληνική επικράτεια: Ιόνιο, Αιγαίο και Κρητικό Πέλαγος. Στην πραγματοποίησή της συμμετείχαν επιστήμονες από το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝΑΛΕ), με έδρα την Καβάλα, το οποίο πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στο Βόρειο και Κεντρικό Αιγαίο και από τα δύο παραρτήματα του Ινστιτούτου Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων (ΙΘΑΒΠΠΕΥ) του ΕΛΚΕΘΕ:

α) της Αθήνας, που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στον Αργοσαρωνικό κόλπο, τον Κορινθιακό κόλπο και το Ιόνιο Πέλαγος και β) της Κρήτης, που πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στο Νότιο Αιγαίο και το Κρητικό Πέλαγος. Για την υλοποίηση της πειραματικής δειγματοληψίας ενοικιάστηκαν τρεις μηχανότρατες της εμπορικής αλιείας με τις απαραίτητες τεχνικές προδιαγραφές, μέσω διαγωνισμών.

Το ΙΝΑΛΕ πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στο Β & Κ. Αιγαίο, από τις 18/6/2018 έως τις 16/7/2018 με το σκάφος «Μεγαλόχαρη Ν.Θ.1031». Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε σε 65 σταθμούς.

Το ΙΘΑΒΙΠΕΥ, ΕΛΚΕΘΕ (παράρτημα Κρήτης) πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στο Ν. Αιγαίο και στο Κρητικό πέλαγος, από τις 22/6/2018 έως τις 25/7/2018 με το σκάφος «Ναυτίλος Ν.Χ. 154». Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε σε 61 σταθμούς. Το ΙΘΑΒΙΠΕΥ, ΕΛΚΕΘΕ (Αθήνας) πραγματοποίησε τη δειγματοληψία στον Αργοσαρωνικό κόλπο και το Ιόνιο πέλαγος, από τις 30/7/2018 έως τις 7/9/2018 με το σκάφος «Τάκης-Μίμης Ν.Χ. 411». Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε στους 70 προβλεπόμενους σταθμούς καθώς και σε επτά ακόμη σταθμούς δοκιμαστικά.

Κατά τη διάρκεια πειραματικής δειγματοληψίας έγινε συλλογή όλων των απαιτούμενων δεδομένων με βάση το πρωτόκολλο όπως αυτό αναφέρεται στην τελευταία έκδοση του σχετικού εγχειριδίου (Medit_Handbook_2017_version_9).

Η δράση κάλυψε βάθη από 10 ως 800 m κατανεμημένα σε πέντε ζώνες (10-50 m, 50-100 m, 100-200m, 200-500 m και 500-800 m). Όλα τα είδη της πανίδας προσδιορίστηκαν, μετρήθηκαν και ζυγίστηκαν ανά είδος. Έγινε συλλογή βιολογικών παραμέτρων (ατομικά μήκη και βάρη, φύλο, στάδιο της γεννητικής ωριμότητας) για τα είδη αναφοράς καθώς και βασικά περιβαλλοντικά δεδομένα (κυρίως θερμοκρασίας), με σκοπό την ερμηνεία των βιολογικών δεδομένων.

7. Για τις διεθνώς συντονισμένες έρευνες, παραθέστε σύνδεσμο με την τελευταία έκθεση της συνεδρίασης του συντονιστικού οργάνου

Η έκθεση του συντονιστικού οργάνου για την ερευνητική δειγματοληψία MEDITS του 2017 είναι διαθέσιμη ακόμη από τον παρακάτω σύνδεσμο:

http://www.sibm.it/MEDITS%202011/docs/MEDITS_2017_report.pdf

Η έκθεση του συντονιστικού οργάνου για την ερευνητική δειγματοληψία MEDITS του 2018 θα είναι διαθέσιμη μετά τη πραγματοποίηση της συνάντησης συντονισμού το 2019 και μετά την τελική έγκριση της έκθεσης από όλα τα μέλη του συντονιστικού οργάνου.

8. Αναφέρετε την κύρια χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας (π.χ. δείκτες, εκτιμήσεις αφθονίας και περιβαλλοντικοί δείκτες)

Κατά τη διάρκεια της δειγματοληψίας, βιολογικά δεδομένα συλλέγονται κατά προτεραιότητα για 83 είδη, τα οποία ανήκουν στις πανιδικές κατηγορίες ιχθύων, κεφαλοπόδων και καρκινοειδών δεκαπόδων. Η πλειοψηφία των ειδών αυτών αποτελείται από εμπορικά είδη, αλλά περιλαμβάνονται και μη εμπορικά είδη που θεωρούνται «οικολογικοί δείκτες» (πχ ορισμένα είδη ελασμοβραγχίων). Ο κατάλογος των ειδών αυτών είναι διαθέσιμος στο εγχειρίδιο του MEDITS. Για κάθε είδος και σταθμό δειγματοληψίας, τα δεδομένα που συλλέγονται επιτρέπουν τον υπολογισμό δεικτών αφθονίας εκφρασμένων σε αριθμό και βάρος ατόμων ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο επιφάνειας. Επίσης την εκτίμηση της κατά μέγεθος σύνθεσης των πληθυσμών του κάθε είδους.

Τα πρωτογενή δεδομένα του MEDITS αποστέλλονται στην βάση δεδομένων που διατηρείται στο JOIN RESEARCH CENTRE (JRC) της ΕΕ και χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση και εκτίμηση της κατάστασης των ιχθυοαποθεμάτων από τις ειδικές ομάδες εργασίας της Γενικής Επιτροπής Αλιείας της Μεσογείου (GFCM) και της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (STECF) της ΕΕ. Επίσης συμβάλλουν στην εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων αλιείας και συνεισφέρουν στις εκτιμήσεις των αποθεμάτων που περιλαμβάνονται στις ετήσιες εκθέσεις του στόλου που αποστέλλονται στην ΕΕ.

Εκτός από τις εκτιμήσεις για την κατάσταση των ιχθυοαποθεμάτων, τα δεδομένα του MEDITS χρησιμοποιούνται από ομάδες εργασίας στα πλαίσια της Οδηγίας για την Θαλάσσια Στρατηγική (MSFD) για τον υπολογισμό δεικτών ποικιλότητας των βενθοπελαγικών κοινωνιών, καθώς και άλλων περιγραφικών δεικτών που σχετίζονται με την γενικότερη κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Τέλος, τα δεδομένα του MEDITS χρησιμοποιούνται ευρέως σε επιστημονικά ευρωπαϊκά προγράμματα, επιστημονικές δημοσιεύσεις, μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές σε διεθνές αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Στην ιστοσελίδα του GFCM υπάρχουν αποτελέσματα σχετικά με την εκτίμηση αποθεμάτων στα οποία συμβάλλουν τα δεδομένα του MEDITS. Λεπτομερής κατάλογος επιστημονικών δημοσιεύσεων που βασίζονται σε αναλύσεις δεδομένων του MEDITS υπάρχει στο σύνδεσμο <https://cloudfs.hcmr.gr/index.php/s/FtEjntasLyoxRWM>.

9. Επιπλέον σχόλια (Πίνακες 1G και 1H)

Η ερευνητική δειγματοληψία MEDITS για το έτος 2018 πραγματοποιήθηκε χωρίς αποκλίσεις από το πλάνο Εργασίας στα GSA (20, 22, 23) της Ελληνικής επικράτειας.

ΤΜΗΜΑ 2: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΛΙΕΥΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Πλαίσιο Κειμένου 2Α: Στρατηγική δειγματοληψίας για μεταβλητές αλιευτικής δραστηριότητας

General comment: This box fulfills paragraph 4 of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2, Article 4 paragraph (2) point (b) and Article 5 paragraph (2) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to describe the method used to derive estimates on representative samples where data are not to be recorded under Regulation (EU) No 1224/2009 or where data collected under Regulation (EU) No 1224/2009 are not at the right aggregation level for the intended scientific use.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide information on the implementation of the data collection of fishing activity variables of Member States.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των δεδομένων που προέρχονται από διαφορετικές πηγές.

Τα δεδομένα για την αλιευτική ικανότητα θα συλλέγονται μέσω του εθνικού μητρώου σκαφών για τις ακόλουθες ποσοτικές πτυχές: αριθμός αλιευτικών σκαφών, ολική χωρητικότητα, ισχύς κινητήρα και ηλικία σκάφους.

Τα δεδομένα σχετικά με την αλιευτική προσπάθεια και την εκφόρτωση για την εκτίμηση των μεταβλητών απαριθμούνται στον Πίνακα 4 του Com.Dec.1251/2016, θα συλλέγονται από διάφορες πηγές, διότι σύμφωνα με την νομοθεσία της ΕΕ απορρέουν διαφορετικές απαιτήσεις ανάλογα με το μέγεθος του σκάφους.

Τα αλιευτικά σκάφη με μήκος >12 m υποχρεούνται να χρησιμοποιούν δορυφορικό σύστημα παρακολούθησης σκαφών (VMS) και σύστημα ηλεκτρονικής αναφοράς (ERS*). Τα αλιευτικά σκάφη με μήκος από 10 έως 12 μέτρα πρέπει να συμπληρώνουν τα ημερολόγια αλιείας, χωρίς να υποχρεούνται σε καταγραφές για συνολικό αλίευμα κάτω των 50 κιλών. Τέλος, τα αλιευτικά σκάφη με μήκος < 10 m δεν υποχρεούνται ούτε να συμπληρώνουν κανένα είδος αλιευτικού ημερολογίου ούτε να παρουσιάζουν τα δελτία πώλησης αλιευμάτων για συνολικό αλίευμα κάτω των 50 κιλών.

Ως εκ τούτου, για τα σκάφη με μήκος > 12 m η παρακολούθηση της αλιευτικής δραστηριότητας θα πραγματοποιείται μέσω του VMS, ενώ μέσω του ERS θα παρακολουθείται η αλιευτική προσπάθεια και οι εκφορτώσεις. Ωστόσο, για συγκεκριμένες μεταβλητές και διαθέσιμα τμήματα του αλιευτικού στόλου, τα δεδομένα των VMS και ERS θα επικυρωθούν με δεδομένα που προέρχονται μέσω δειγματοληπτικής έρευνας χρησιμοποιώντας δομημένα ερωτηματολόγια για συνέντευξη πρόσωπο με πρόσωπο, βιολογικά δείγματα και ταξίδια παρατήρησης. Συγκεκριμένα, θα διενεργείται διασταυρούμενος έλεγχος για τα στοιχεία που αφορούν τις μεταβλητές: Ποσότητα των εκφορτώσεων, Μέρες στη θάλασσα, Αριθμός ταξιδιών, Αξία εκφορτώσεων ανά είδος και Μέση τιμή ανά είδος. Οι παραπάνω μεταβλητές θα συλλέγονται από τράτες βυθού και βιντζότραπεζες στις κλάσεις μήκους 12-18μ, 18-24μ και 24-40μ, από σκάφη τύπου γρι-γρι στις κλάσεις μήκους 12-18μ, 18-24μ και 24-40μ, από σκάφη που χρησιμοποιούν αγκίστρια με μήκη από 12 έως 18 μ, από σκάφη που χρησιμοποιούν παρασυρόμενα ή/και στατικά δίχτυα με μήκη από 12 έως 18 μ και από σκάφη που χρησιμοποιούν κιούρτους ή/και παγίδες σε μήκη από 12 έως 18 μ.

Για τα σκάφη με μήκος <12μ, η παρακολούθηση της αλιευτικής δραστηριότητας θα πραγματοποιηθεί μέσω της δειγματοληπτικής έρευνας, χρησιμοποιώντας δεδομένα από δομημένα ερωτηματολόγια για συνέντευξη πρόσωπο με πρόσωπο και δεδομένα από βιολογικά δείγματα, όπως επίσης προτείνεται από το MARE/2014/19. Τα δεδομένα που προέρχονται από τα βιολογικά δείγματα παρέχουν παραμέτρους παραγωγικότητας, όπως το CPUE που μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο ως σημείο ελέγχου για τις πληροφορίες που προέρχονται από τον Κανονισμό Ελέγχου όσο και από εκείνες τις πληροφορίες που προκύπτουν από τη δειγματοληπτική έρευνα.

Επίσης, θα εφαρμοστούν ειδικές διαδικασίες για την επαλήθευση των πληροφοριών που λαμβάνονται από διαφορετικές πηγές και σχετίζονται με την ίδια μεταβλητή (αλιευτικά εργαλεία, ημέρες αλιείας, αλίευμα και τιμές ανά είδος), με στόχο την σύσταση μιας ολοκληρωμένης εικόνας για τον τομέα της αλιείας που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για επιστημονικούς σκοπούς.

2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της αξίας των εκφορτώσεων

Η εκτίμηση της αξίας των εκφορτώσεων θα βασίζεται στις αρχές της απλής τυχαίας δειγματοληψίας, όπως περιγράφεται στο σημείο 4. Η καταγραφή των εκφορτώσεων θα πραγματοποιείται σε μηνιαία βάση.

3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της μέσης τιμής (συνίσταται να χρησιμοποιούνται σταθμισμένοι μέσοι όροι, ταξίδι με ταξίδι)

Οι μέσες ετήσιες τιμές θα υπολογίζονται από τους σταθμισμένους μέσους όρους των μηνιαίων καταγραφών. Οι εκτιμήσεις θα λαμβάνονται με τη χρήση των κοινών χρησιμοποιούμενων εκτιμητών στρωματοποιημένων τυχαίων δειγματοληψιών, όπως περιγράφονται στο σημείο 4.

4. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον σχεδιασμό συλλογής συμπληρωματικών δεδομένων (μεθοδολογία δειγματοληπτικού σχεδιασμού, τύπος των δεδομένων που συλλέγονται, συχνότητα συλλογής κ.ά.)

Η μέθοδος δειγματοληψίας που επιλέχθηκε για την παρούσα έρευνα είναι η απλή τυχαία δειγματοληψία σε κάθε κατηγορία στόλου του ελληνικού αλιευτικού στόλου με εξαίρεση τα τμήματα του στόλου που βασίζονται στην τεχνική αλιείας «Σκάφη με αγκίστρια». Στην κατ' εξαίρεση περίπτωση, για να βελτιωθεί η ακρίβεια, χρησιμοποιείται μια στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληπτική προσέγγιση σε επίπεδο Metier (LLS_DEF_0_0_0 and LLD_LPF_0_0_0, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 99% των σκαφών που χρησιμοποιούν αυτή την τεχνική αλιείας). Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί, ότι σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2010/93/EU (παρ. A.1.1), για κάθε σκάφος για το οποίο συλλέγονται οικονομικές μεταβλητές, θα πρέπει επίσης να συλλέγονται οι αντίστοιχες μεταβλητές αλιευτικής δραστηριότητας.

Η μονάδα δειγματοληψίας είναι το σκάφος και επιλέγεται από το ελληνικό νηολόγιο (πληθυσμός στόχος που συμπίπτει με το πληθυσμό-πλαίσιο). Η ανάλυση αυτή βασίζεται στο πιο πρόσφατο ελληνικό μητρώο σκαφών (διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/fisheries/fleet/index.cfm>).

Ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της SGECA 09-02 guidelines, δημιουργήθηκαν τα ακόλουθα τμήματα:

- Τμήματα παρόμοια με άλλα τμήματα
- Μη σημαντικά τμήματα με ξεχωριστά χαρακτηριστικά

Ο αριθμός των ανενεργών σκαφών εκτιμάται από το επιλεγμένο δείγμα, καθώς δεν υπάρχουν εκ των προτέρων πληροφορίες σχετικά με την ενεργότητα.

Το μέγεθος του δείγματος (n) σε κάθε κατηγορία του στόλου βασίζεται στο εξής: Μέγεθος Πληθυσμού (N), Πληθυσμιακή Διακύμανση (σ^2), Περιθώριο σφάλματος (e) και επίπεδο σημαντικότητας ($1-\alpha$). Ο τύπος που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση του μεγέθους του δείγματος σε κάθε κατηγορία του στόλου είναι (Dattalo, 2008):

$$n = \frac{n_0 N}{n_0 + (N - 1)}, \text{ όπου:}$$

$n_0 = \frac{z^2 \sigma^2}{e^2}$ και z , το z -score, δηλαδή ο αριθμός των τυπικών αποκλίσεων μιας δεδομένης αναλογίας από τον μέσο όρο.

Ο παραπάνω τύπος μπορεί να ρυθμιστεί όταν ο συνολικός πληθυσμός είναι πολύ μικρός και το δείγμα (n) είναι σχετικά μεγάλο ($n/N > 0.05$) (πεπερασμένη προσαρμογή πληθυσμού) (π.χ. Thomson, 2002). Σε τέτοιες περιπτώσεις, το προσαρμοσμένο μέγεθος δείγματος (n_{adj}) εκτιμάται ως:

$$n_{adj} = \frac{n}{1 + n/N}$$

Το μέγεθος του δείγματος στρογγυλοποιείται προς τα πάνω, όπου είναι απαραίτητο.

Το N καθορίζεται από το εθνικό μητρώο σκαφών, ενώ το σ^2 βασίζεται στην εκτίμηση του προηγούμενου έτους της μεταβλητής «Μέρες στη θάλασσα». Τέλος, το e και το επίπεδο εμπιστοσύνης είναι προκαθορισμένα και ίσα με $e=0.1$ and $(1-\alpha)=85\%$ (αντιστοιχεί σε $z=1.44$). Οι μόνες εξαιρέσεις είναι τα τμήματα του στόλου που περιλαμβάνουν métier με μικρή σημασία, όπου το e αυξάνεται σε 0.2. Αυτό γίνεται για την αποτελεσματικότερη κατανομή των πόρων προς τα σημαντικότερα τμημάτων του αλιευτικού στόλου στην Ελλάδα. Η σημασία του métier καθορίζεται από τη συμμετοχή του στην κατάταξη των métiers όσον αφορά τις εκφορτώσεις και την προσπάθεια (βλ. Πίνακας 4Γ στο excel).

Καθώς ο πληθυσμός σε αρκετά τμήματα του ελληνικού αλιευτικού στόλου είναι πολύ μικρός, οι παραπάνω τύποι οδηγούν σε ένα πολύ μικρό δείγμα. Τότε, χρησιμοποιούνται δύο ακόμη περιορισμοί για τον προσδιορισμό του μεγέθους του δείγματος:

- Όταν ο πληθυσμός των σκαφών ενός τμήματος του στόλου είναι μεγαλύτερος ή ίσος με 60, το μέγεθος του δείγματος πρέπει να είναι μεγαλύτερο ή ίσο με 30.

- Όταν ο πληθυσμός των σκαφών ενός τμήματος του στόλου είναι μικρότερος από 60, το ποσοστό κάλυψης πρέπει να είναι ίσο με 50%.

Τέλος, για να αντιμετωπιστούν πιθανές μη ανταποκρίσεις, επιλέγεται ένα επιπλέον δείγμα ίδιου μεγέθους.

Μια επιπλέον μονάδα μπορεί να επιλεγεί εντός του ίδιου τμήματος, όσο το δυνατόν πιο γεωγραφικά κοντά στην επιλεγθείσα μονάδα που πρόκειται να αντικατασταθεί (Sande 1982).

Το δείγμα επιλέγεται τυχαία, χρησιμοποιώντας γεννήτρια τυχαίων αριθμών (Thompson 2002). Όλες οι μεταβλητές αλιευτικής δραστηριότητας συλλέγονται κάθε μήνα με την εξαίρεση των μεταβλητών χωρητικότητας. Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η δειγματοληπτική έρευνα συμπληρωματικής πιθανότητας των τμημάτων του στόλου θα χρησιμοποιηθούν για την επικύρωση όπου διατίθενται δεδομένα ελέγχου.

5. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας (Work Plan) για την επικύρωση των δεδομένων που προέρχονται από διάφορες πηγές.

Η επικύρωση των δεδομένων που προέρχονται από διάφορες πηγές για τα σκάφη >12 δεν έχει πραγματοποιηθεί ακόμη.

Ενέργειες για την αποφυγή αποκλίσεων

Το Κράτος Μέλος προγραμματίζει να επικυρώσει τα δεδομένα ακολουθώντας την διαδικασία που περιγράφεται στο σημείο 1 το επόμενο έτος.

6. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας (Work Plan) για την εκτίμηση της αξίας των εκφορτώσεων.

Δεν υπάρχει απόκλιση.

Η αξία των εκφορτώσεων που καταγράφεται από το ERS είναι μερικές φορές παραπλανητική εξαιτίας του γεγονότος ότι οι αλιείς δεν είναι αρκετά εξοικειωμένοι με το λογισμικό ERS. Για το λόγο αυτό, το κελί που αναφέρεται στις τιμές είναι συχνά άδειο και ως εκ τούτου η αξία των εκφορτώσεων υποτιμάται.

7. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας (Work Plan) για την εκτίμηση της μέσης τιμής.

Δεν υπάρχει απόκλιση.

8. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας (Work Plan) για τον προγραμματισμό συλλογής συμπληρωματικών δεδομένων.

Δεν υπάρχει απόκλιση.

Αποτελέσματα-Σχολιασμός

Για το έτος 2018, το εύρος δράσης (εκφορτώσεις, αλιευτική προσπάθεια) των διαφορετικών αλιευτικών εργαλείων (métier) στις περιοχές GSA 20, 22 και 23 διαφέρει τόσο εντός όσο και μεταξύ των περιοχών αυτών (Πίνακας 2Α). Συγκεκριμένα, για την περιοχή GSA 20 το εργαλείο με τις περισσότερες εκφορτώσεις σε κιλά, σε ετήσια βάση, τις έχει το μανωμένο δίχτυ (GTR), με τη δραστηριότητα του στη θάλασσα να ανέρχεται στις 388.292 ημέρες. Ακολουθούν το γρι-γρι (PS)

και η τράτα βυθού (OTB), με υψηλές εκφορτώσεις (24.858.524 kg και 1.165.357 kg αντίστοιχα) και μικρή αλιευτική προσπάθεια, συγκριτικά με το μανωμένο δίχτυ και τα υπόλοιπα εργαλεία.

Όσον αναφορά την περιοχή GSA 22, τις περισσότερες εκφορτώσεις σε κιλά τις έχει το γρι-γρι (24.858.524 kg) που δραστηριοποιήθηκε στη θάλασσα συνολικά 30.010 μέρες. Ακολουθεί η τράτα βυθού με εκφορτώσεις της τάξεως των 11.653.572 kg, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μετά από 38.161 μέρες στη θάλασσα.

Για την περιοχή GSA 23 το μανωμένο δίχτυ παρουσιάζει τις περισσότερες ετήσιες συνολικές εκφορτώσεις σε κιλά (455.682 kg) και τη μεγαλύτερη αλιευτική προσπάθεια (51.787 μέρες στη θάλασσα), σε σύγκριση με τα υπόλοιπα εργαλεία που δραστηριοποιούνται στην περιοχή αυτή. Ακολουθούν η τράτα βυθού και το γρι-γρι με υψηλές εκφορτώσεις (364.606 kg και 98.733 kg αντίστοιχα) και μικρή αλιευτική προσπάθεια, συγκριτικά με το μανωμένο δίχτυ και τα υπόλοιπα εργαλεία.

Συμπερασματικά η διαφοροποίηση της δραστηριότητας των 6 αλιευτικών εργαλείων μεταξύ των τριών περιοχών είναι μεγάλη. Η περιοχή GSA 22 παρουσιάζει τις περισσότερες εκφορτώσεις και τη μεγαλύτερη αλιευτική δραστηριότητα, συγκριτικά με τις δυο άλλες περιοχές, με εξαίρεση την περίπτωση του μανωμένου δικτυού που στην περιοχή GS20 έχει τη μεγαλύτερη δράση τόσο σε εκφορτώσεις όσο και σε αλιευτική προσπάθεια.

Πίνακας 2Α. Εκφορτώσεις και αλιευτική προσπάθεια των αλιευτικών εργαλείων (métier) ανά περιοχή GSA.

Flag country	GSA	Year	Fishing activity category Level 6	Specify MISC / OTH	Landings (kg)	Effort (days-at-sea)	Value (€)
GRC	GSA20	2018	FPO DEF 0 0 0		208666	8400	1314597
GRC	GSA20	2018	GNS DEF >=16 0 0		911647	95536	7694312
GRC	GSA20	2018	GTR DEF >=16 0 0		2756993	388292	25150833
GRC	GSA20	2018	LLS DEF 0 0 0		195035	54732	1800231
GRC	GSA20	2018	OTB DEF >=40 0 0		1004705	5695	9262965
GRC	GSA20	2018	PS SPF >=14 0 0		2466491	4867	8407721
GRC	GSA20	2018	SB-SV DEF 0 0 0		306974	4692	1131271
GRC	GSA22	2018	FPO DEF 0 0 0		2605271	40589	15949468
GRC	GSA22	2018	GNS DEF >=16 0 0		6057588	353904	48221755
GRC	GSA22	2018	GTR DEF >=16 0 0		6526480	525694	54083067
GRC	GSA22	2018	LLS DEF 0 0 0		1558335	185256	15910423
GRC	GSA22	2018	OTB DEF >=40 0 0		11653572	38161	84173400
GRC	GSA22	2018	PS SPF >=14 0 0		24858524	30010	83982985
GRC	GSA22	2018	SB-SV DEF 0 0 0		612484	10463	2654338
GRC	GSA23	2018	GNS DEF >=16 0 0		45792	8063	476762
GRC	GSA23	2018	GTR DEF >=16 0 0		455682	51787	3969140
GRC	GSA23	2018	LLS DEF 0 0 0		22298	14503	152907
GRC	GSA23	2018	OTB DEF >=40 0 0		364606	1514	3024779
GRC	GSA23	2018	PS SPF >=14 0 0		98733	773	352575
GRC	GSA23	2018	SB-SV DEF 0 0 0		32251	437	137219

ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 3Α: Συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για όλα τα Τμήματα του αλιευτικού στόλου.

General comment: This box fulfils paragraph 5 points (a) and (b) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2, Article 4 paragraphs (1), (2) and (5) and Article 5 paragraph (2) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify data to be collected under Tables 5(A) and 6 of the multiannual Union programme.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide information on the implementation of the fleet socio-economic data collection of Member States.

1. Περιγραφή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφορετικών πηγών δεδομένων

Η πλειονότητα των οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την αλιεία θα συλλεχθούν μέσω δειγματοληπτικής έρευνας πραγματοποιώντας προσωπικές συνεντεύξεις με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου. Όμως, για συγκεκριμένες μεταβλητές και συγκεκριμένα τμήματα του αλιευτικού στόλου, τα διαθέσιμα δεδομένα από το Κανονισμό Ελέγχου (control data) θα επικυρωθούν με βάση τα δεδομένα που θα συλλεχθούν από τη δειγματοληπτική έρευνα. Πιο συγκεκριμένα, τα δεδομένα ελέγχου (control data) αφορούν τις μεταβλητές: ακαθάριστη αξία εκφορτώσεων, ημέρες στη θάλασσα, αξία εκφορτώσεων ανά είδος αλιεύματος, μέση τιμή ανά είδος αλιεύματος και διατίθενται για τις μηχανότράτες και/ή βιντζότράτες μήκους 6-12 μ, 12-18 μ, 18-24 μ και 24-40 μ, για τα Γρι γρι με μήκος 12-18 μ, 18-24 μ και 24-40 μ, για τα σκάφη που χρησιμοποιούν αγκιστρωτά εργαλεία μήκους 12-18 μ, για τα σκάφη που χρησιμοποιούν παρασυρόμενα και/ή σταθερά δίχτυα μήκους 12-18 μ και για τα σκάφη που χρησιμοποιούν κιούρτους και/ή παγίδες μήκους 12-18 μ.

Οι Οικονομικές μεταβλητές κατανάλωσης παγίου κεφαλαίου και η αξία του φυσικού κεφαλαίου θα εκτιμηθούν αξιοποιώντας δεδομένα ερωτηματολογίου (αξία αντικατάστασης) καθώς επίσης και δεδομένα από το Εθνικό αλιευτικό μητρώο (μέσο ολικό μήκος σκάφους (LOA) και αριθμός σκαφών ανά τμήμα του στόλου) όπως προτείνεται από την μεθοδολογία Διαρκούς Απογραφής (Perpetual Inventory Method – PIM) (Μελέτη ΕΚ αριθ. FISH / 2005/03) **(Παράρτημα 5)**.

Οι Οικονομικές μεταβλητές της ομάδας των μεταβλητών του στόλου θα εκτιμηθούν αξιοποιώντας δεδομένα από το Εθνικό αλιευτικό μητρώο.

2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων τύπων συλλογής δεδομένων

Όπως περιγράφεται στη σύμβαση ad hoc αριθ. SI2 725 694 Ref. Ares (2016) 2440332 - 26/05/2016 "Μεθοδολογίες για τα κοινωνικοοικονομικά στοιχεία που περιγράφονται στο EU-MAP", η ιδανική μεθοδολογία έρευνας είναι η απογραφή. Ωστόσο, τα ειδικά χαρακτηριστικά του εθνικού στόλου και ο προϋπολογισμός του έργου πρέπει να ληφθούν υπόψη προκειμένου να επιλεγθούν οι κατάλληλότερες πηγές δεδομένων. Ο Ελληνικός

στόλος αποτελείται από 15,301 σκάφη, η πλειοψηφία των οποίων έχει μήκος μικρότερο των 12 μέτρων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, τα στοιχεία ελέγχου, οι ισολογισμοί ή άλλα οικονομικά αρχεία να μην είναι, εν γένει, διαθέσιμα. Ως εκ τούτου, η πλειοψηφία των οικονομικών και κοινωνικών μεταβλητών του στόλου θα συλλεχθούν χρησιμοποιώντας δειγματοληπτική έρευνα που βασίζεται σε δείγμα πιθανότητας.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, για συγκεκριμένες μεταβλητές και τμήματα του στόλου υπάρχουν επίσης διαθέσιμα δεδομένα ελέγχου (δεδομένα απογραφής) τα οποία θα επικυρώνονται με τη χρήση συλλεχθέντων δεδομένων. Επομένως, ο τύπος συλλογής δεδομένων για αυτά τα συγκεκριμένα τμήματα του στόλου και τις μεταβλητές μπορεί να αντιστοιχεί είτε στην απογραφή είτε στην δειγματοληπτική έρευνα πιθανότητας αναλόγως του αποτελέσματος της διαδικασίας επικύρωσης.

Η απογραφή θα χρησιμοποιηθεί για τις μεταβλητές της ομάδας μεταβλητών του στόλου (μεταβλητές ικανότητας), δεδομένου ότι για αυτές τις μεταβλητές θα χρησιμοποιηθούν δεδομένα από το Εθνικό αλιευτικό μητρώο. Η απογραφή θα αξιοποιηθεί επίσης για την εκτίμηση της κατανάλωσης παγίου κεφαλαίου και της αξίας φυσικού κεφαλαίου δεδομένου ότι προκύπτουν από τη μεθοδολογία PIM. Τέλος, θα χρησιμοποιηθεί έμμεση έρευνα για την εκτίμηση της αξίας της μη αμειβόμενης εργασίας δεδομένου ότι απορρέει από άλλα εξεταζόμενα δεδομένα στα πλαίσια του προγράμματος.

3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή του πλαισίου δειγματοληψίας και του σχεδίου κατανομής

Μετά την απόφαση 2010/93/ΕΕ της Επιτροπής (παράγραφος Α.1.1), για κάθε σκάφος για το οποίο συλλέγονται οικονομικές μεταβλητές, πρέπει επίσης να συλλέγονται οι αντίστοιχες μεταβλητές δραστηριότητας. Επομένως, ο σχεδιασμός του δείγματος για τη συλλογή των μεταβλητών δραστηριότητας συμπίπτει με το σχεδιασμό για τη συλλογή των οικονομικών μεταβλητών.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το δειγματοληπτικό πλαίσιο και το σχέδιο κατανομής βρίσκονται στο Πλαίσιο Κειμένου 2Α.

4. Περιγραφή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες εκτίμησης

Οι Οικονομικές μεταβλητές εκτιμώνται σύμφωνα με τη σύμβαση ad hoc αριθ. SI2 725 694 Ref. Ares (2016) 2440332 - 26/05/2016 "Μεθοδολογίες για τα κοινωνικοοικονομικά στοιχεία που περιγράφονται στο EU-MAP".

Το Ελληνικό σύστημα διαχείρισης δεν περιέχει ποσοτώσεις ή άλλα αλιευτικά δικαιώματα. Ως εκ τούτου, οι μεταβλητές που αφορούν τα έσοδα από την εκμίσθωση της ποσόστωσης ή άλλων αλιευτικών δικαιωμάτων, την αξία των ποσοτώσεων ή άλλων αλιευτικών δικαιωμάτων και τις πληρωμές μίσθωσης/ενοικίασης για ποσόστωση ή άλλα αλιευτικά δικαιώματα αναμένεται να είναι μηδενικές.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, τα αλιευτικά σκάφη χρησιμοποιούνται μόνο για αλιεία, δεδομένου ότι άλλες χρήσεις απαιτούν ειδικές άδειες και τα αλιευτικά σκάφη δεν πληρούν τις απαιτήσεις για τέτοιες άδειες. Ως εκ τούτου, η μεταβλητή: «Άλλα Εισοδήματα»

περιλαμβάνει ασφαλιστικές πληρωμές για ζημιά/απώλεια αλιευτικών εργαλείων / σκάφους και πιθανώς έσοδα από την αλιεία αναψυχής.

Οι δαπάνες προσωπικού θα προέλθουν απευθείας από τη δειγματοληπτική έρευνα. Ωστόσο, στην περίπτωση που χρησιμοποιείται σύστημα μεριδίων πληρώματος, το κόστος προσωπικού υπολογίζεται ως ποσοστό των συνολικών εσόδων ή ως ποσοστό των εσόδων μείον τα κόστη.

Η αξία της μη αμειβόμενης εργασίας εκτιμάται με τη μέθοδο του ΠΠΑ (Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης) που προτείνεται στη σύμβαση ad hoc.

Η κατανάλωση παγίου κεφαλαίου και η αξία του φυσικού κεφαλαίου θα εκτιμηθεί με τη μεθοδολογία της Διαρκούς Απογραφής (Perpetual Inventory Method – PIM) (Μελέτη ΕΚ αριθ. FISH / 2005/03). Συγκεκριμένα, θα χρησιμοποιηθεί η συνάρτηση φθίνουσας απόσβεσης και η αξία του κεφαλαίου θα υπολογίζεται αξιοποιώντας την αξία αντικατάστασης, με την παραδοχή ότι ο κινητήρας ανακαινίζεται κάθε 10 χρόνια, ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός κάθε 5 χρόνια, ο λοιπός εξοπλισμός κάθε 7 χρόνια και το κύτος του σκάφους ποτέ. Το ποσοστό συμμετοχής κάθε στοιχείου του ενεργητικού στη συνολική τιμή του σκάφους είναι 60% για το κύτος, 20% για τον κινητήρα και 10% για τον εξοπλισμό (ηλεκτρονικό ή μη). Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο μακροπρόθεσμων ομολογιών.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι για όλες τις μεταβλητές που υπολογίζονται μέσω δειγματοληπτικής έρευνας πιθανότητας, ο εκτιμητής Horvitz-Thompson θα χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των συνολικών τιμών κάθε τμήματος του στόλου.

Οι διαδικασίες εκτίμησης των κοινωνικών μεταβλητών εξετάζονται στην Πιλοτική μελέτη 3: «Δεδομένα για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα».

5. Περιγραφή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται στην ποιότητα των δεδομένων

Η πλειονότητα των οικονομικών στοιχείων θα συλλεχθούν μέσω δειγματοληπτικής έρευνας, όπως έχει ήδη αναφερθεί στις προηγούμενες παραγράφους. Οι δείκτες μεροληψίας και μεταβλητότητας θα χρησιμοποιηθούν ως δείκτες ποιότητας. Συγκεκριμένα, οι δείκτες μεροληψίας που παρέχονται θα είναι τα ποσοστά κάλυψης και τα ποσοστά απόκρισης. Ο δείκτης μεταβλητότητας που θα παρέχεται για τα δεδομένα που συλλέγονται θα είναι ο συντελεστής παραλλακτικότητας ή μεταβλητότητας (coefficient of variation – CV).

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ο πληθυσμός-στόχος και ο πληθυσμός-πλαίσιο είναι οι ίδιοι και συνεπώς δεν υπάρχει σφάλμα κάλυψης.

Όσον αφορά τα σφάλματα μέτρησης, τα υποβληθέντα δεδομένα θα αξιολογηθούν διεξοδικά χρησιμοποιώντας ποικιλία δεικτών. Στη συνέχεια θα εντοπιστούν και ενδεχομένως θα αφαιρεθούν τυχόν ακραίες τιμές (outliers). Επιπλέον, οι συνεντευκτές/ανταποκριτές θα είναι σωστά εκπαιδευμένοι και θα τους παρασχεθούν γραπτές οδηγίες σχετικά με την ορθή διαδικασία συλλογής των δεδομένων.

Τέλος, για βασικές οικονομικές μεταβλητές όπως η κατανάλωση ενέργειας και το κόστος ενέργειας, θα χρησιμοποιηθούν τεχνικές καταλογισμού.

(έως 900 λέξεις ανά περιοχή)

6. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας (Work Plan) για την επιλογή της πηγής δεδομένων

Δεν υπάρχει απόκλιση

7. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας για την επιλογή του τύπου συλλογής δεδομένων

Δεν υπάρχει απόκλιση

8. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας σχετικά με το πλαίσιο δειγματοληψίας και το σχέδιο κατανομής

Σύμφωνα με το ελληνικό Εθνικό Πρόγραμμα Εργασίας (NWP), το πραγματικό προγραμματισμένο ποσοστό δειγματοληψίας ενημερώνεται κάθε χρόνο. Με άλλα λόγια, το προβλεπόμενο ποσοστό δειγματοληψίας μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος, διότι το μέγεθος του δείγματος επανεξετάζεται κάθε χρόνο, με βάση το μέγεθος του πληθυσμού και τη διακύμανση του προηγούμενου έτους για κάθε στρώμα του στόλου. Η προσέγγιση αυτή συνιστάται επίσης από το STECF 17-11, τη διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων του Πλαισίου Συλλογής Δεδομένων (DCF) και από τις κατευθυντήριες γραμμές ποιότητας για το Πλαίσιο Συλλογής Δεδομένων (DCF) (Moura, 2016, βλέπε σελίδες 35-38) (βλ. Επίσης, τμήμα 4 του Πλαισίου Κειμένου 2Α).

Για τον παραπάνω λόγο, το προγραμματισμένο ποσοστό δειγματοληψίας έχει διαφοροποιηθεί σε σχέση με αυτό που αναφέρεται στο Πρόγραμμα Εργασίας και κατά συνέπεια το ποσοστό απόκρισης που αναφέρεται στον Πίνακα 3Α είναι διαφορετικό από τις τιμές που αναφέρονται στη στήλη "Επιτευχθέν Δείγμα αριθ. / Προγραμματισμένο Δείγμα αριθ."

Συμπερασματικά, δεν υπάρχουν αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Εθνικού Προγράμματος Εργασίας, παρόλο που οι τιμές στη στήλη "Επιτευχθέν Δείγμα αριθ. / Προγραμματισμένο δείγμα αριθ." δεν είναι πάντα κοντά στην μονάδα (είτε είναι υψηλότερα είτε χαμηλότερα).

9. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του Προγράμματος Εργασίας που χρησιμοποιείται για τις διαδικασίες εκτίμησης

Δεν υπάρχει απόκλιση

10. Διασφάλιση ποιότητας

10.1 Αξιόπιστη μεθοδολογία

Το σύστημα συλλογής στοιχείων ακολουθεί μεθοδολογίες, κατευθυντήριες γραμμές και βέλτιστες πρακτικές που συμφωνήθηκαν σε ομάδες εργασίας εμπειρογνομόνων (ιδίως PG ECON 2017 και 2018, SGECA09-02, σεμινάριο κοινωνικών και νέων οικονομικών μεταβλητών PG ECON καθώς και στην εργασία του Moura, 2016).

Η πλειοψηφία των οικονομικών στοιχείων συλλέχθηκε μέσω δειγματοληπτικής έρευνας, όπως έχει ήδη αναφερθεί στις προηγούμενες παραγράφους. Οι δείκτες μεροληψίας και μεταβλητότητας χρησιμοποιήθηκαν ως δείκτες ποιότητας. Συγκεκριμένα, οι δείκτες μεροληψίας που δόθηκαν ήταν τα ποσοστά κάλυψης (προγραμματισμένα και επιτευχθέντα) και τα ποσοστά απόκρισης, ενώ ο δείκτης μεταβλητότητας που παρέχεται ήταν ο συντελεστής παραλλακτικότητας (CV). Για βασικές οικονομικές μεταβλητές όπως η κατανάλωση ενέργειας και το κόστος ενέργειας, χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές καταλογισμού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο πληθυσμός-στόχος και πληθυσμός-πλαίσιο ταυτίζονται και συνεπώς δεν υπάρχει σφάλμα κάλυψης. Όσον αφορά τα σφάλματα μέτρησης, τα υποβληθέντα δεδομένα αξιολογήθηκαν διεξοδικά χρησιμοποιώντας ποικίλους δείκτες.

Επιπλέον, οι ανταποκριτές εκπαιδεύτηκαν κατάλληλα σε ένα ειδικά διαμορφωμένο σεμινάριο και τους δόθηκαν γραπτές οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία συλλογής.

Το Κράτος Μέλος έχει ήδη δημοσιεύσει μια ενημερωμένη έκδοση της μεθοδολογικής έκθεσης

(βλ.

<https://www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report%20version%202.pdf>).

10.2. Ακρίβεια και αξιοπιστία

Το ποσοστό απόκρισης και το επιτευχθέν ποσοστό δειγματοληψίας παρέχονται στον Πίνακα 3Α.

Τα συλλεχθέντα στοιχεία, τα ενδιάμεσα και τα τελικά αποτελέσματα αξιολογούνται και επικυρώνονται τακτικά, χρησιμοποιώντας δείκτες ποιότητας δεδομένων και πίνακες αναφοράς. Σε περιπτώσεις πολύ ακραίων και ακραίων τιμών (outliers), εφαρμόζεται εσωτερική επικοινωνία με τους ανταποκριτές για τη διόρθωση τυχόν σφαλμάτων εγγραφής.

Τα σφάλματα δειγματοληψίας και τα μη δειγματοληπτικά σφάλματα εκτιμώνται και συστηματικά καταγράφονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Πολύ περισσότερο, εφαρμόζονται εσωτερικές διαδικασίες και κατευθυντήριες γραμμές για τη μέτρηση και τη μείωση των σφαλμάτων, όπως:

- Προσδιορισμός των κύριων πηγών σφαλμάτων ;
- Ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων δειγματοληψίας ;
- Προσδιορισμός και αξιολόγηση των κυριότερων πηγών σφάλματος μη δειγματοληψίας στις στατιστικές διαδικασίες ;
- Εντοπισμός ακραίων τιμών (Outliers) ;

Η έκθεση ποιότητας σχετικά με την ακρίβεια καθοδηγείται από συστάσεις και μεθόδους της ΕΕ. Επιπλέον, υπάρχουν εργαλεία για την πρόληψη και τη μείωση των σφαλμάτων δειγματοληψίας και των μη δειγματοληπτικών σφαλμάτων (βλ. Methodology report v.2, διαθέσιμο στη διεύθυνση:

www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report%20version%202.pdf)

10.3.Προσβασιμότητα και Σαφήνεια

Αναφέρετε με Ναι ή Όχι

Τα μεθοδολογικά έγγραφα είναι διαθέσιμα στο κοινό; ΝΑΙ

Τα δεδομένα αποθηκεύονται σε βάσεις δεδομένων; ΝΑΙ

Πού μπορεί να βρεθεί μεθοδολογική και άλλη τεκμηρίωση; ΝΑΙ

Παρέχετε τον σύνδεσμο web, εάν η τεκμηρίωση είναι διαθέσιμη στο κοινό

<https://www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report%20version%202.pdf>

(έως 1000 λέξεις)

ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πιλοτική μελέτη 3: Στοιχεία για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα

General comment: This box fulfills paragraph 5 point (b) and paragraph 6 point (b) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2 and Article 3 paragraph (3) point (c) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify data to be collected under Table 6 of the multiannual Union programme.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box is intended to provide information on the results obtained from the implementation of the pilot study (including deviations from planned and justifications as to why if this was not the case).

1. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης

Στόχος της πιλοτικής μελέτης είναι η συλλογή των στοιχείων που απαιτούνται για την εκτίμηση των κοινωνικών μεταβλητών του Πίνακα 6 του Πολυετούς Προγράμματος της Ένωσης, δηλαδή την απασχόληση ανά φύλο, τα ΙΠΑ ανά φύλο, την εργασία ανά φύλο, την απασχόληση ανά ηλικία, εθνικότητα και καθεστώς απασχόλησης καθώς και την εθνική ΙΠΑ. Η πιλοτική μελέτη θα επικεντρωθεί στα κοινωνικά χαρακτηριστικά του εμπλεκόμενου πληρώματος και της τεκμαρτής εργασίας τους. Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά περιλαμβάνουν το φύλο, την ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης και την εθνικότητα όλων των μελών του πληρώματος και των αμειβόμενων εργαζομένων του σκάφους. Αυτά τα δεδομένα θα επιτρέψουν την εκτίμηση των κοινωνικών μεταβλητών του Πίνακα 6 (**Παράρτημα 6**).

2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης

Η πιλοτική μελέτη θα διεξαχθεί το 2018. Οι κοινωνικές μεταβλητές θα συλλέγονται από τα ίδια σκάφη από τα οποία συλλέγονται οικονομικά δεδομένα κατά τη διάρκεια του έτους και η διάρκειά της θα είναι ένα έτος. Οι κοινωνικές μεταβλητές θα συλλέγονται ανά τριετία όπως απαιτείται από το Πολυετές Πρόγραμμα της Ένωσης

3. Μεθοδολογία και αναμενόμενα αποτελέσματα πιλοτικής μελέτης

Η πιλοτική μελέτη για τις κοινωνικές μεταβλητές θα διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο. Όλες οι κοινωνικές μεταβλητές, δηλαδή εθνικό ΙΠΑ, ΙΠΑ ανά φύλο, Απασχόληση ανά φύλο, ηλικία, επίπεδο εκπαίδευσης, εθνικότητα και καθεστώς απασχόλησης και θα εκτιμηθεί με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται από δειγματοληπτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίου, με δεδομένο ότι δεν υπάρχουν διαθέσιμες εναλλακτικές πηγές δεδομένων για αυτές τις μεταβλητές. Οι κοινωνικές μεταβλητές θα συλλέγονται από τα ίδια σκάφη από τα οποία συλλέγονται οικονομικά στοιχεία κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς. Η πιθανότητα δειγματοληψίας θα χρησιμοποιηθεί για την εκτίμηση των ακόλουθων μεταβλητών: i) Απασχόληση ανά φύλο, ii) Τεκμαρτή εργασία ανά φύλο, iii) Απασχόληση ανά ηλικία, iv) Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης, v) Απασχόληση ανά εθνικότητα vi) Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης. Επίσης, για τον προσδιορισμό των κοινωνικών μεταβλητών: ΙΠΑ ανά φύλο και εθνικό ΙΠΑ, θα χρησιμοποιηθεί έμμεση έρευνα, δεδομένου ότι ο υπολογισμός τους θα στηριχθεί σε άλλα

συλλεχθέντα στοιχεία που, όπως προτείνεται στη σύμβαση ad hoc αριθ. SI2 725 694 Ref. Ares (2016) 2440332 - 26/05/2016 "Μεθοδολογίες για τα κοινωνικοοικονομικά στοιχεία που περιγράφονται στο EU-MAP". Όσον αφορά τη μεταβλητή: Εθνικό ΠΙΑ θα υπολογιστεί σύμφωνα με τη μελέτη "Υπολογισμός της εργασίας, συμπεριλαμβανομένου του Ισοδύναμου Πλήρους Απασχόλησης (ΠΙΑ) στην αλιεία" (FISH / 2005/14, LEI WAGENINGENUR). Συγκεκριμένα, καθορίζεται αρχικά ένα εθνικό όριο που αντιπροσωπεύει το συνολικό αριθμό ωρών εργασίας σε ετήσια βάση, από έναν εργαζόμενο με πλήρες ωράριο στον τομέα της αλιείας. Το εθνικό ΠΙΑ υπολογίζεται στη συνέχεια χρησιμοποιώντας αυτό το όριο. Εάν οι ετήσιες ώρες εργασίας ανά μέλος του πληρώματος υπερβαίνουν το παραπάνω όριο (κατώφλι), το ΠΙΑ ισούται με 1 ανά μέλος του πληρώματος (αν ετήσιο ωράριο εργασίας > εθνικό όριο, τότε Εθνικό ΠΙΑ = 1). Εάν ο ετήσιος χρόνος εργασίας ανά μέλος του πληρώματος είναι μικρότερος από το όριο αυτό, τότε το ΠΙΑ ισούται με την αναλογία μεταξύ των ωρών εργασίας και του κατώτατου ορίου (ετήσιο ωράριο εργασίας < εθνικό κατώτατο όριο και Εθνικό ΠΙΑ = ετήσιο ωράριο εργασίας / εθνικό όριο). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την Ελλάδα το όριο αυτό ορίζεται στις 1.750 ώρες, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (ΦΕΚ 1181 9 / Ιούνιος / 2011).

Το αναμενόμενο αποτέλεσμα της πιλοτικής μελέτης είναι να προσδιοριστεί η κατάλληλη μεθοδολογία για τη συλλογή και εκτίμηση των κοινωνικών μεταβλητών που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 6 του Πολυετούς Προγράμματος της Ένωσης. Συγκεκριμένα, το ερωτηματολόγιο συλλογής κοινωνικοοικονομικών δεδομένων θα αναβαθμιστεί κατάλληλα, ενώ αντίστοιχα θα ενημερωθούν οι γραπτές οδηγίες προς τους συνεντευκτές/ανταποκριτές και η βάση δεδομένων ώστε να συμπεριληφθούν οι κοινωνικές μεταβλητές και οι διαδικασίες εκτίμησης. Ένα άλλο σημαντικό αποτέλεσμα που αναμένεται να προκύψει από την πιλοτική μελέτη είναι ο προσδιορισμός των δυσκολιών και των προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν κατά τη συλλογή των κοινωνικών μεταβλητών και οι πιθανές λύσεις τους.

(έως 900 λέξεις)

4. Επίτευξη των αρχικών αναμενόμενων αποτελεσμάτων της πιλοτικής μελέτης και αιτιολόγηση σε αντίθετη περίπτωση

Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εργασίας, η συλλογή κοινωνικών δεδομένων εφαρμόζεται παράλληλα με τη συλλογή οικονομικών δεδομένων. Πράγματι, το Κράτος Μέλος συγκέντρωσε κοινωνικά δεδομένα αξιοποιώντας το ίδιο σύστημα συλλογής δεδομένων με την οικονομική έρευνα και επομένως δεν υπάρχουν αποκλίσεις (βλ. επίσης Πίνακα 3Α).

Για τον παραπάνω λόγο, η συλλογή κοινωνικών δεδομένων ακολουθεί επίσης το ίδιο πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας με το σύστημα συλλογής οικονομικών δεδομένων (βλ. Σημείο 10, στο Πλαίσιο Κειμένου 3Α και Methodology report v.2* για περισσότερες λεπτομέρειες). Το πρόγραμμα συλλογής κοινωνικών δεδομένων παρουσιάστηκε επίσης στο ειδικό σεμινάριο Κοινωνικών και Νέων Οικονομικών Μεταβλητών PGECON που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, μεταξύ 19-22 Νοεμβρίου 2018.

5. Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων της πιλοτικής μελέτης σε τακτική δειγματοληψία από το κράτος μέλος.

Σύμφωνα με το EU-MAP τα Κράτη Μέλη πρέπει να συλλέγουν κοινωνικά δεδομένα σε τριετή βάση και το πρώτο έτος αναφοράς για τη συλλογή αυτών των μεταβλητών ήταν το 2017. Η συλλογή κοινωνικών δεδομένων υλοποιήθηκε με επιτυχία και χωρίς αποκλίσεις. Το Κράτος Μέλος είναι πεπεισμένο ότι θα συλλέξει με επιτυχία τα κοινωνικά δεδομένα για την επόμενη πρόσκληση υποβολής κοινωνικών δεδομένων.

* διαθέσιμο στο :

www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report%20version%202.pdf

(έως 900 λέξεις)

ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 3B: Τμήματα πληθυσμού για συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για την υδατοκαλλιέργεια

General comment: This box fulfills paragraph 6 points (a) and (b) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2, Article 4 paragraphs (1) and (5) and Article 5 paragraph (2) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify data to be collected under Tables 6 and 7 of the multiannual Union programme.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide information on the implementation of the socio-economic data collection for aquaculture of Member States.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων πηγών δεδομένων

Ιχθύες και όστρακα παράγονται με την μέθοδο της υδατοκαλλιέργειας στην Ελλάδα από τις αρχές της δεκαετίας του 1960. Το έτος 1985 λειτουργούσαν στην Ελλάδα περίπου 15 αδειοδοτημένες μονάδες, με ετήσια παραγωγή 100 τόνων. Τρεις δεκαετίες αργότερα, η παραγωγή αυξήθηκε κατά 1000%, και σήμερα δραστηριοποιούνται στο χώρο περισσότερες από 650 μονάδες, οι οποίες παράγουν περισσότερους από 100.000 τόνους.

Τα κύρια είδη που χρησιμοποιούνται στην ελληνική υδατοκαλλιέργεια είναι: (α) το λαβράκι και η τσιπούρα, (β) άλλα θαλάσσια είδη, (γ) τα μύδια, (δ) η πέστροφα, (ε) και άλλα είδη γλυκών υδάτων και λιμνοθαλασσών.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η πλειονότητα των μονάδων υδατοκαλλιέργειας στην Ελλάδα, δεν είναι οικονομικά αυτόνομες οντότητες αλλά ανήκουν (στις περισσότερες περιπτώσεις με μίσθωση) σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Ενώ οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας μπορούν να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους όγκους παραγωγής και ορισμένες τιμές κόστους, άλλες μεταβλητές μπορούν να αποκτηθούν μόνο από το οικονομικό τμήμα της εταιρείας που κατέχει τη μίσθωση των μονάδων. Από την άλλη πλευρά, η προαπαιτούμενη από την Ε.Ε. κατάτμηση των μεταβλητών ανά είδος ή τεχνικές, δεν είναι γενικά διαθέσιμη από τα λογιστικά γραφεία των εταιρειών ή τους αντιπροσώπους τους.

Για το οικονομικό έτος 2017, τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν σύμφωνα με το "Σχέδιο εργασίας για τη συλλογή δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας 2017-2019" και συλλέχθηκαν από 659 μονάδες υδατοκαλλιέργειας (ποσοστό περίπου 95% του συνολικού τομέα).

Όσον αφορά τον τομέα υδατοκαλλιέργειας στην Ελλάδα δύο είναι τα κύρια είδη καλλιέργειας ψαριών, η τσιπούρα και το λαβράκι ενώ σε πολύ μικρότερες ποσότητες καταγράφεται παραγωγή από τα είδη φαγκρί, μυλοκόπι, μυτάκι, κ.ά. Όσον αφορά τα εσωτερικά ύδατα, η πέστροφα είναι το κύριο είδος εκτροφής και τα μύδια για τον τομέα των οστρακοειδών.

Βασική πηγή για τη συλλογή οικονομικών στοιχείων για το οικονομικό έτος 2016 αποτέλεσαν τα δεδομένα των ερωτηματολογίων της έρευνας, συμπληρωμένα ή/και επιβεβαιωμένα από δεδομένα του Ολοκληρωμένου Συστήματος Παρακολούθησης των

Αλιευτικών Δραστηριοτήτων (OSPA). Τα περισσότερα από τα προαπαιτούμενα οικονομικά στοιχεία προέκυψαν από την επεξεργασία των ισολογισμών και των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών, ωστόσο, τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα που απαιτούνται (απασχόληση ανά φύλο κ.λ.π.) προήλθαν από τις επιτόπιες επισκέψεις, τις onsite συνεντεύξεις και τους ισολογισμούς. Τα δεδομένα του όγκου παραγωγής που παρείχαν οι προαναφερόμενες πηγές διασταυρώθηκε με τα αντίστοιχα δεδομένα της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ELSTAT) (Παράρτημα 7, 7.1 και 7.2).

2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων τύπων συλλογής δεδομένων

Το πρώτο στάδιο της μεθοδολογίας συλλογής δεδομένων ήταν η αποστολή και συμπλήρωση ερωτηματολογίου με βάση την εμπειρία συλλογής δεδομένων των προηγούμενων ετών ενημερωμένο με τις νέες προαπαιτούμενες μεταβλητές. Η διάρκεια του πρώτου σταδίου ήταν 60 ημέρες.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε θέματα τόσο κοινωνικών όσο και οικονομικών δεδομένων, που αφορούν στην απασχόληση, την παραγωγή και τα έσοδα, μαζί με τις μεταβλητές του κόστους και μια σύντομη απαρίθμηση των κύριων προβλημάτων της εταιρείας καθώς και προβλέψεις.

Το δεύτερο στάδιο περιελάμβανε επιτόπου επισκέψεις στις εταιρείες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο μαζί με την επεξεργασία δεδομένων των δημοσιευμένων ισολογισμών και οικονομικών καταστάσεων.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε τα ακόλουθα 3 θέματα:

- 1) Κόστος και κέρδος, 2) Τεχνικές υδατοκαλλιέργειας, 3) Τα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια του τομέα και 4) Πιλοτική μελέτη περιβαλλοντικών στοιχείων.

3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή μεθόδου δειγματοληψίας και κατανομής

Η μέθοδος συλλογής δεδομένων είναι η απογραφή, επομένως, εστάλησαν ερωτηματολόγια σε όλες τις επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας σε λειτουργία. Επιπλέον, για τα οικονομικά δεδομένα, έγινε επεξεργασία των στοιχείων δημοσιευμένων ετήσιων ισολογισμών των επιχειρήσεων του τομέα της υδατοκαλλιέργειας και προστέθηκαν στα δεδομένα των ερωτηματολογίων τα οποία στη συνέχεια συμπληρώθηκαν και επιβεβαιώθηκαν από τα δεδομένα που προέρχονται από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης των Αλιευτικών δραστηριοτήτων (OSPA).

Όπως αναφέρθηκε και στην έκθεση του προηγούμενου έτους, λόγω αλλαγής της νομοθεσίας στην Ελλάδα, από την 1η Ιανουαρίου 2016, οι εταιρείες δεν υποχρεούνται από το νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους ισολογισμούς τους στους ιστότοπούς τους ή σε έντυπα μέσα γεγονός που οδήγησε σε μείωση των διαθέσιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων εταιρειών και σε πολύ μεγαλύτερη περίοδο επεξεργασίας των ισολογισμών. Εάν, κατά τη λήξη του έτους της έρευνας, μια επιχείρηση υδατοκαλλιέργειας δεν μπορούσε να επιδείξει έναν δημοσιευμένο ισολογισμό, δεν είχε απαντήσει σε ερωτηματολόγια που εστάλησαν, δεν ήταν δυνατό να συμμετέχει σε συνέντευξη και επιτόπια επίσκεψη και δεν

υπέδειξε καμία δραστηριότητα ή/και παραγωγή στις αντίστοιχες δημόσιες υπηρεσίες και στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης των Αλιευτικών δραστηριοτήτων, εξαιρέθηκε από το δείγμα ως μη επιχειρησιακή για το έτος που αντιστοιχούσε στην έρευνα. Για κάθε έτος έρευνας η κατάστασή τους αξιολογείται εκ νέου.

4. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τις διαδικασίες εκτίμησης

Οι μικρές επιχειρήσεις και οι μονάδες υδατοκαλλιέργειας που δεν λειτουργούν λογιστικά σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ-ΕΛΠ) δεν είναι σε θέση να παρέχουν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τη δομή του κόστους παραγωγής και τα οικονομικά δεδομένα ταξινομημένα ανά είδος τεχνικών και των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας. Οι εταιρείες γενικά διστάζουν να ταξινομήσουν ανά είδος ή τεχνική τα παρεχόμενα οικονομικο-κοινωνικά δεδομένα. Μόνο κάποιες από αυτές που λειτουργούν σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ είναι σε θέση να παρέχουν τις πρόσθετες πληροφορίες, ακόμη και για τη δομή του κόστους παραγωγής. Για εκείνες τις μεταβλητές που χρειαζόνταν περαιτέρω κατάτμηση, τόσο κοινωνική όσο και οικονομική, μια μέθοδος δειγματοληψίας απροσδιόριστης πιθανότητας επιλογής (non-probability sampling) εφαρμόστηκε με βάση τις πληροφορίες που παρείχαν οι μεγάλες επιχειρήσεις που καλύπτουν επαρκώς το είδος και τις τεχνικές.

Όσον αφορά την τριετή πιλοτική μελέτη για τα κοινωνικά δεδομένα της υδατοκαλλιέργειας, για τις 4 κοινωνικές κατηγορίες (ηλικία, εκπαίδευση, ιθαγένεια και καθεστώς απασχόλησης), χρησιμοποιήθηκε επίσης η μέθοδος δειγματοληψίας απροσδιόριστης πιθανότητας επιλογής, ενώ συγκεντρώθηκαν δεδομένα από επιχειρήσεις σε όλο το εύρος του τομέα της υδατοκαλλιέργειας, καλύπτοντας διαφορετικές τοποθεσίες και ποικίλα είδη μονάδων παραγωγής και τεχνικών.

5. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την ποιότητα των δεδομένων

Τα δεδομένα που συλλέγονται από τα οικονομικά αρχεία και τα ερωτηματολόγια, καθώς και οι κατηγοριοποιημένες τιμές που παρέχονται από την non-probability sampling έρευνα, συμπληρώθηκαν και διασταυρώθηκαν με δεδομένα από τις ακόλουθες πηγές: α) Εμπορικά, Βιοτεχνικά, Βιομηχανικά Νομαρχιακά Επιμελητήρια. Συλλογή στοιχείων όπως: επωνυμία, έδρα, ΑΦΜ, αριθμός τηλεφώνου και φαξ της εταιρίας (Παράρτημα Β.1.β.). β) Νομαρχιακές Δ/νσεις Αλιείας και Κτηνιατρικής καθώς και του Ε.Φ.Ε.Τ, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Συλλογή στοιχείων όπως: αγορά πρώτων υλών, επεξεργασία ανά είδος αλιεύματος, συνολικές πωλήσεις σε ποσότητα και αξία, συνολική απασχόληση, κωδικοί λειτουργίας., γ) Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης Αλιευτικών Δραστηριοτήτων (ΟΣΠΑ) και δ) επιχειρηματικές και επαγγελματικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (π.χ. τοποθεσία, στοιχεία επικοινωνίας, επενδύσεις, πωλήσεις, γενικά οικονομικά στοιχεία).

(max 1000 words)

6. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του σχεδίου εργασίας για την επιλογή των πηγών προέλευσης δεδομένων

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις

7. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του πλάνου εργασίας για την επιλογή του τύπου συλλογής δεδομένων

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις

8. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του σχεδίου εργασίας σχετικά με το πλαίσιο δειγματοληψίας και το σύστημα κατανομής.

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις

9. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του προγράμματος εργασίας που χρησιμοποιείται για τις διαδικασίες εκτίμησης

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις

10. Διασφάλιση ποιότητας

10.1 Ορθή μεθοδολογία

Η έρευνα διεξήχθη σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στο Ελληνικό «Σχέδιο εργασίας για τη συλλογή δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας 2017-2019». Οι κατευθυντήριες γραμμές και οι πρακτικές που συμφωνήθηκαν από τους συνεργάτες και τους εμπειρογνώμονες του προγράμματος, ακολουθήθηκαν και επιτηρήθηκαν από μηνιαίες εκθέσεις και τακτικές συνεδριάσεις εργασίας με σκοπό την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής του χρονοδιαγράμματος της έρευνας.

10.2. Ακρίβεια και αξιοπιστία

Το ποσοστό απόκρισης και το ποσοστό δειγματοληψίας που επιτεύχθηκε παρέχονται στον πίνακα 3B.

Οι πρώτες καταχωρίσεις δεδομένων και τα ενδιάμεσα αποτελέσματα συγκρίνονται με τα αντίστοιχα στοιχεία του προηγούμενου έτους σε κάθε κατηγορία κατά την είσοδό τους στη βάση δεδομένων και σε περίπτωση σημαντικών διαφορών μεταξύ των δύο ετών ή ασυνεπειών δεδομένων, εφαρμόζεται προσπάθεια επιβεβαίωσης της εγκυρότητας των δεδομένων. Επίσης, τα δεδομένα διασταυρώνονται και επιβεβαιώνονται από στοιχεία του ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων (ΟΣΠΑ).

10.3. προσβασιμότητα και σαφήνεια

Ένδειξη με ναι ή όχι

Τα μεθοδολογικά έγγραφα είναι διαθέσιμα στο κοινό; **Όχι**

Τα δεδομένα είναι αποθηκευμένα σε βάσεις δεδομένων; **Ναι**

Τα δεδομένα αποθηκεύονται πρώτα σε υπολογιστικά φύλλα για επεξεργασία και στη συνέχεια αποστέλλονται σε μια βάση δεδομένων.

Πού μπορούν να βρεθούν έγγραφα μεθοδολογίας;

Η μεθοδολογική τεκμηρίωση δεν είναι διαθέσιμη επί του παρόντος.

Λεπτομέρειες σχετικά με το ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων (OSPA), που λειτουργεί υπό το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και χρησιμοποιείται για τον έλεγχο και την επικύρωση των δεδομένων μπορεί να βρεθεί στον παρακάτω σύνδεσμο

Σύνδεσμος: <http://Portal.alieia.minagric.gr/WPS/Portal/Fishing>

ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πιλοτική μελέτη 4: Περιβαλλοντικά στοιχεία για τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών

General comment: This box fulfills paragraph 6 point (c) of Chapter III of the multiannual Union programme and Article 2 and Article 4 paragraph (3) point (d) of the Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify data to be collected under Table 8 of the multiannual Union programme.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box is intended to provide information on the results obtained from the implementation of the pilot study (including deviations from planned and justifications as to why if this was not the case).

1. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης

Στην Ελλάδα, στοιχεία όπως θνησιμότητα, χρήση αντιβιοτικών, ποσότητα βιοδραστικής ουσίας που εφαρμόζεται κ.ά. καταγράφονται σε επιτόπιους ελέγχους από την Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας. Οι εταιρίες του κλάδου είναι υποχρεωμένες να διατηρούν στην επιχείρησή τους αρχεία που αφορούν τον ποιοτικό έλεγχο και την υγειονομική κατάσταση της μονάδας, τα οποία και ελέγχονται από τους αρμόδιους φορείς στην διάρκεια μιας επίσκεψης (επιτόπιος έλεγχος), αλλά τα στοιχεία αυτά δεν συλλέγονται σε εθνικό επίπεδο. Θεωρούμε λοιπόν ότι η προσθήκη στο ερωτηματολόγιο της έρευνας τμήματος το οποίο θα αφορά την θνησιμότητα και την χρήση αντιβιοτικών, μπορεί να επηρεάσει αρνητικά το ποσοστό συμμετοχής των εταιριών στην έρευνα και να τους αποθαρρύνει για το μέλλον.

2. Διάρκεια της πιλοτικής μελέτης

Η διάρκεια της πιλοτικής έρευνας θα είναι δύο έτη, με έτος έναρξης το 2018.

3. Μεθοδολογία και αναμενόμενα αποτελέσματα της πιλοτικής μελέτης

Τα επόμενα δύο χρόνια, θα πραγματοποιηθεί μία προσπάθεια συλλογής των στοιχείων με τρεις παράλληλους τρόπους: α) με την εισαγωγή ενός κατάλληλα δομημένου πίνακα στο ερωτηματολόγιο, το οποίο θα αποσταλεί σε ένα μικρό αλλά αντιπροσωπευτικό αριθμό εταιριών του κλάδου (οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 50% του κύκλου εργασιών ολόκληρου του κλάδου), β) από τις εταιρίες που ήδη δημοσιεύουν στοιχεία στο διαδίκτυο ή/και γ) από τις εταιρίες που συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με δημόσιους φορείς όπως πανεπιστήμια, ινστιτούτα κ.ά. (Non Probability Survey- μέθοδος δειγματοληψίας απροσδιόριστης πιθανότητας επιλογής). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα που θα προκύψουν, θα προσαρμοστεί η μεθοδολογία έτσι ώστε να επαναπροσδιοριστούν οι στόχοι και οι προοπτικές της έρευνας.

(max 900 words)

4. Επίτευξη των αρχικών αναμενόμενων αποτελεσμάτων της πιλοτικής μελέτης και αιτιολόγηση σε διαφορετική περίπτωση.

Το ερωτηματολόγιο εστάλη σε μεγαλύτερο εύρος εταιριών από το προβλεπόμενο, καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο όλη την επικράτεια και τα διαφορετικά είδη και τις διαφορετικές τεχνικές καλλιέργειας.

Όσον αφορά στα αποτελέσματα, η ανταπόκριση των εταιρειών σχετικά με την χρήση των αντιβιοτικών (είτε για τον τύπο αντιβιοτικού, είτε για την ποσότητα της βιοδραστικής ουσίας), ήταν ελάχιστη ενώ ένας μικρός αριθμός των ερωτηθέντων, (συγκεκριμένα πέντε εταιρείες που κατέχουν 62 μονάδες ήτοι 8,8% του τομέα με βάση τον αριθμό των μονάδων και 23% με βάση τον όγκο παραγωγής) έδωσαν στοιχεία όσον αφορά την θνησιμότητα. Συγκεκριμένα, τα στοιχεία θνησιμότητας διαχωρίστηκαν ως εξής: α) ασθένειες, β) καιρικές συνθήκες, γ) θηρευτής από αέρα ή μέσω θαλάσσης και δ) θνησιμότητα λόγω φυσικών συνθηκών.

5. Ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων από την πιλοτική μελέτη σε τακτική δειγματοληψία από το Κράτος Μέλος.

Βάσει των αποτελεσμάτων της πιλοτικής έρευνας, προκύπτει ότι μόνο τα στοιχεία που αφορούν την θνησιμότητα μπορούν να ενταχθούν στο ερωτηματολόγιο σε μόνιμη βάση καθώς ήταν τα μόνα στοιχεία που συλλέχθηκαν. Προτείνεται η συλλογή των δεδομένων εφαρμογής και χρήσης των αντιβιοτικών να συλλέγονται απευθείας από την Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας

(max 900 words)

ΤΜΗΜΑ 3: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 3C: Τμήματα πληθυσμού για τη συλλογή οικονομικών και κοινωνικών στοιχείων για τον τομέα της μεταποίησης

General comment: This box fulfils footnote 6 of paragraph 1.1(d) of Chapter III of the multiannual Union programme, Article 2, Article 4 paragraphs (1) and (5) and Article 5 paragraph (2) of Decision (EU) 2016/1701. It is intended to specify data to be collected under Table 11 of the multiannual Union programme.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide information on the implementation of the socio-economic data collection for aquaculture of Member States.

1. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων πηγών δεδομένων

Ο κλάδος της ελληνικής βιομηχανίας επεξεργασίας αλιείας περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως κατάψυξη, μεταποίηση (φιλετοποίηση, αλάτισμα, ξήρανση, κάπνισμα, μαρινάρισμα, μαγείρεμα, κονσερβοποίηση) και αποκελύφωση οστράκων.

Για το οικονομικό έτος 2017, τα δεδομένα συγκεντρώθηκαν σύμφωνα με το Ελληνικό "Σχέδιο εργασίας για τη συλλογή δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας 2017-2019".

Για το οικονομικό έτος 2017, υπήρχαν 179 εταιρείες με αποδεδειγμένη δραστηριότητα κατάψυξης, επεξεργασίας των ψαριών, η αποκελύφωσης μυδιών εκ των οποίων 165 συμμετείχαν στην έρευνα, συμπεριλαμβανομένων 36 εταιρειών μορφής ΑΕ, ΕΠΕ και ΙΚΕ με δημοσιευμένους ετήσιους ισολογισμούς. Αυτές οι 36 εταιρείες αντιπροσωπεύουν πάνω από 80% της βιομηχανίας μεταποίησης ψαριών με βάση τις αγορές πρώτων υλών.

Τα περισσότερα από τα προαπαιτούμενα οικονομικά στοιχεία προέρχονται από τους δημοσιευμένους ετήσιους ισολογισμούς και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις των εταιριών. Ενώ η πλειονότητα των εταιριών μορφής ΑΕ, ΕΠΕ και ΙΚΕ που δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης (ΔΠΧΠ), παρέχουν τα πρόσθετα κοινωνικο-οικονομικά δεδομένα και την διαρθρωμένη, όπως ζητείται από την ΕΕ, δομή του κόστους παραγωγής, οι μικρότερες εταιρείες παρέχουν ελάχιστα ή καθόλου για αξίες όπως τα περιουσιακά στοιχεία και η απόσβεση του κεφαλαίου.

Επιπλέον, συλλογή στοιχείων πραγματοποιήθηκε από ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν και στάλθηκαν από εταιρείες αξιοποίησης αλιευμάτων και από επιτόπιες επισκέψεις και συνεντεύξεις,

Τα δεδομένα που συλλέχθηκαν από τα οικονομικά αρχεία και τα ερωτηματολόγια, συμπληρώθηκαν και διασταυρώθηκαν με δεδομένα από τις ακόλουθες πηγές: α) Εμπορικά, Βιοτεχνικά, Βιομηχανικά Νομαρχιακά Επιμελητήρια. Συλλογή στοιχείων όπως: επωνυμία, έδρα, ΑΦΜ, αριθμός τηλεφώνου και φαξ της εταιρίας (Παράρτημα Β.1.β.). β) Νομαρχιακές Δ/σεις Αλιείας και Κτηνιατρικής καθώς και του Ε.Φ.Ε.Τ. του

Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Συλλογή στοιχείων όπως: αγορά πρώτων υλών, επεξεργασία ανά είδος αλιεύματος, συνολικές πωλήσεις σε ποσότητα και αξία, συνολική απασχόληση, κωδικοί λειτουργίας, και γ) επιχειρηματικές και επαγγελματικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (π.χ. τοποθεσία, στοιχεία επικοινωνίας, επενδύσεις, πωλήσεις, γενικά οικονομικά στοιχεία) (Παράρτημα 8, 8.1 και 8.2).

2. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των διαφόρων τύπων συλλογής δεδομένων

Το πρώτο στάδιο της συλλογής δεδομένων αποτελείτο από την αποστολή και συμπλήρωση ερωτηματολογίου με βάση την εμπειρία συλλογής δεδομένων των προηγούμενων ετών αφού ενημερώθηκαν με νέες προαπαιτούμενες από την ΕΕ μεταβλητές. Η διάρκεια του πρώτου σταδίου ήταν 60 μέρες.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ενότητες τόσο κοινωνικών όσο και οικονομικών δεδομένων, σχετικών με την απασχόληση, την παραγωγή και τα έσοδα της εταιρείας, μαζί με τη διαρθρωτική δομή του κόστους της εταιρείας και μια σύντομη απαρίθμηση των κύριων προβλημάτων και των προβλέψεων της εταιρείας.

Το δεύτερο στάδιο περιελάμβανε επισκέψεις στις εγκαταστάσεις των εταιρειών που είχαν ήδη συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο μαζί με την επεξεργασία δεδομένων των δημοσιευμένων ισολογισμών και οικονομικών καταστάσεων.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε τα ακόλουθα θέματα: (1) αξία των συνολικών πωλήσεων ανά μεταποιημένα προϊόντα, (2) δαπάνες προσωπικού, (3) δαπάνες που σχετίζονται με την ενέργεια, (4) ποσότητα και αξία των αγορασμένων επεξεργασμένων πρώτων υλών και άλλων υλικών απαραίτητων για την παραγωγή, (5) κόστος παραγωγής και αξία του τελικού προϊόντος, (6) κόστος κεφαλαίου, (7) ειδικές δαπάνες, (8) επενδύσεις, και (9) χρέος. Τα κοινωνικοοικονομικά κριτήρια του τομέα αφορούσαν σε: (1) απασχόληση ανά τομέα, (2) στατιστικές για την απασχόληση, συμπεριλαμβανομένων των φύλων, της ηλικίας, του επιπέδου εκπαίδευσης και της ιθαγένειας, (3) τον αριθμό και τη θέση των επιχειρήσεων

Τα δεδομένα που συλλέγοντο και από τις δύο πηγές μεταφορτώνονταν ανά τακτά διαστήματα στη βάση δεδομένων, προκειμένου να ενημερωθούν οι τιμές των μεταβλητών και ο κατάλογος των εταιρειών που θα γίνουν συνεντεύξεις.

3. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την επιλογή μεθόδου δειγματοληψίας και κατανομής

Το σύστημα συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιήθηκε για την πλειονότητα των μεταβλητών ήταν η απογραφή (census) και το ερωτηματολόγιο εστάλη σε όλες τις καταγεγραμμένες εταιρείες. Σχεδόν το 40% των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα έστειλε πίσω πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια έρευνας, ενώ με τις υπόλοιπες εταιρείες προγραμματίστηκαν επιτόπιες συνεντεύξεις.

Κατά τα 6 τελευταία χρόνια της συλλογής δεδομένων του τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων, οι επιχειρήσεις που έλαβαν το προαναφερθέν ερωτηματολόγιο ήταν γενικά θετικές για την παροχή των απαιτούμενων δεδομένων. Τα συμπληρωμένα

ερωτηματολόγια παρήγαγαν ένα σημαντικά υψηλό ποσοστό δείγματος (>94%), εξασφαλίζοντας έτσι την αξιοπιστία των εκτιμήσεων και των συμπερασμάτων. Όπως αναφέρθηκε και στην έκθεση των υδατοκαλλιεργειών, λόγω αλλαγής της νομοθεσίας στην Ελλάδα, από την 1η Ιανουαρίου 2016, οι εταιρείες δεν υποχρεούνται από το νόμο να δημοσιεύουν τους ετήσιους ισολογισμούς τους στους ιστότοπούς τους ή σε έντυπα μέσα γεγονός που οδήγησε σε μείωση των διαθέσιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων εταιρειών και σε πολύ μεγαλύτερη περίοδο επεξεργασίας των ισολογισμών.

4. Περιγραφή της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε

Η μέθοδος της απογραφής-census χρησιμοποιήθηκε για την πλειονότητα των μεταβλητών. Ως εκ τούτου, η διαδικασία εκτίμησης εφαρμόστηκε για ορισμένες αξίες (π.χ. ενεργειακό κόστος και μη αμειβόμενη εργασία) λόγω ανεπαρκούς λήψης πληροφοριών ή απροθυμίας των επιχειρήσεων να απαντήσουν, χρησιμοποιώντας την δειγματοληψία πιθανότητας (probability sample survey).

5. Περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την ποιότητα των δεδομένων

Δεδομένου ότι η κύρια μεθοδολογία για τη συλλογή στοιχείων ήταν η απογραφή, η εκτίμηση περιορίστηκε σε μόνο μερικές μεταβλητές.

Όλες οι μεταβλητές που συγκεντρώθηκαν από διαφορετικές πηγές συγκρίθηκαν και διασταυρώθηκαν για την αξιοπιστία τους. Τα στοιχεία του ερωτηματολογίου, ειδικά για τις μικρές εταιρείες χωρίς δημοσιευμένους ισολογισμούς, διασταυρώθηκαν με τις αντίστοιχες Νομαρχιακές Δ/νσεις για την επαλήθευση ποσοτήτων και αξιών καθώς και με έρευνες προηγούμενων ετών.

(max 1000 words)

6. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του σχεδίου εργασίας για την επιλογή των πηγών προέλευσης δεδομένων

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις

7. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του σχεδίου εργασίας για την επιλογή του τύπου συλλογής δεδομένων

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις.

8. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του σχεδίου εργασίας σχετικά με το πλαίσιο δειγματοληψίας και το καθεστώς κατανομής

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις.

9. Αποκλίσεις από τη μεθοδολογία του σχεδίου εργασίας που χρησιμοποιείται για τις διαδικασίες εκτίμησης

Δεν υπήρχαν αποκλίσεις.

10. Διασφάλιση ποιότητας

10.1 Ορθή μεθοδολογία

Η έρευνα διεξήχθη σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στο Ελληνικό «Σχέδιο εργασίας για τη συλλογή δεδομένων στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας 2017-2019». Οι κατευθυντήριες γραμμές και οι πρακτικές που συμφωνήθηκαν από τους συνεργάτες και τους εμπειρογνώμονες του προγράμματος, ακολουθήθηκαν και επιτηρήθηκαν από μηνιαίες εκθέσεις και τακτικές συνεδριάσεις εργασίας με σκοπό την εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής του χρονοδιαγράμματος της έρευνας.

10.2. Ακρίβεια και αξιοπιστία

Το ποσοστό απόκρισης και το ποσοστό δειγματοληψίας που επιτεύχθηκε παρέχονται στον πίνακα 3C.

Οι πρώτες καταχωρίσεις δεδομένων και τα ενδιάμεσα αποτελέσματα συγκρίνονται με τα αντίστοιχα στοιχεία του προηγούμενου έτους σε κάθε κατηγορία κατά την είσοδό τους στη βάση δεδομένων και σε περίπτωση σημαντικών διαφορών μεταξύ των δύο ετών ή ασυνεπειών δεδομένων, επιχειρείται επιβεβαίωση της εγκυρότητας των δεδομένων.

10.3. Προσβασιμότητα και σαφήνεια

Τα μεθοδολογικά έγγραφα είναι διαθέσιμα στο κοινό;

Οχι

Τα δεδομένα είναι αποθηκευμένα σε βάσεις δεδομένων;

Ναι

Τα δεδομένα αποθηκεύονται αρχικά σε υπολογιστικά φύλλα και στη συνέχεια ανεβαίνουν στη βάση δεδομένων.

Πού μπορούν να βρεθούν μεθοδολογικά και άλλα έγγραφα;

Η μεθοδολογική τεκμηρίωση δεν είναι διαθέσιμη επί του παρόντος.

ΤΜΗΜΑ 4: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΑΛΙΕΙΑ

Πλαίσιο Κειμένου 4Α: Περιγραφή δειγματοληπτικού σχεδίου για τα βιολογικά δεδομένα

General comment: This box fulfills Article 3, Article 4 paragraph (4) and Article 8 of the Decision (EU) 2016/1701 and forms the basis for the fulfilment of paragraph 2 point (a)(i) of Chapter III of the multiannual Union programme. This Table refers to data to be collected under Tables 1(A), 1(B) and 1(C) of the multiannual Union programme.

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box should provide information on the deviations from the planned sampling of Member States.

1. Περιγραφή του δειγματοληπτικού πλάνου με βάση το Άρθρο 5, παράγραφος (3) της Απόφασης (Ε.Ε.) 2016/1701

Εισαγωγή

Βιολογικά δεδομένα για τα ιχθυοαποθέματα που αλιεύονται από την ελληνική εμπορική αλιεία, συλλέγονται μέσω δειγματοληψίας. Η ποσότητα των αλιευμάτων ανά είδος χρησιμοποιείται για την εκτίμηση του όγκου και της συχνότητας κατανομής μήκους των εκφορτώσεων, των απορρίψεων καθώς και των ανεπιθύμητων αλιευμάτων για καθένα από τα αποθέματα που περιλαμβάνονται στους Πίνακες 1Α, 1Β, 1C της Απόφασης 2016/1251 και για τα αποθέματα που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα Α.1, Α.2, Α.3 του GFCM-DCRF εφόσον πληρούν τα κατώτερα όρια επιλογής. Τα δεδομένα συλλέγονται ανά εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα (ΕΑΔ), (σε επίπεδο ανάλυσης 6, όπως καθορίζεται από τον Πίνακα 2 της Απόφασης 2016/1251) και ανά τρίμηνο για κάθε ελληνική Γεωγραφική Υποπεριοχή (GSA) (GSA 20 – Ιόνιο πέλαγος, GSA 22 – Αιγαίο πέλαγος, GSA 23 – Κρητικό πέλαγος). Οι εξειδικευμένες αλιευτικές δραστηριότητες (ΕΑΔ) που επιλέχθηκαν για δειγματοληψία είναι σύμφωνες με την λίστα αναφοράς ΕΑΔ της Μεσογείου όπως αυτή αποφασίστηκε στην Περιφερειακή Συνάντηση Συντονισμού Μεσογείου και Μαύρης Θάλασσας το 2009 και έκτοτε ενημερώνεται ετησίως. Η επιλογή των ΕΑΔ βασίστηκε στο σύστημα κατάταξης που περιγράφεται στην Απόφαση 2010/93/Ε.Ε. Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την κατάταξη των ΕΑΔ ήταν η μέση τιμών των εκφορτώσεων, της αξίας των αλιευμάτων και της αλιευτικής προσπάθειας για τα έτη 2014 και 2016 καθώς ήταν αυτά για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για όλη τη διάρκεια του έτους. Οι ΕΑΔ που επιλέχθηκαν ανά Γεωγραφική Υποπεριοχή είναι οι ακόλουθες:

Εξειδικευμένη αλιευτική δραστηριότητα (ΕΑΔ)	Είδη στόχος	Κωδικός	Περιοχή Συλλογής Δεδομένων
Τράτα βυθού	Βενθοπελαγικά είδη	OTB_DES_>=40_0_0	όλες οι Γεωγραφικές Υποπεριοχές
Γρι-γρι νύχτας	Μικρά πελαγικά ψάρια	PS_SPF_>=14_0_0	όλες οι Γεωγραφικές Υποπεριοχές
Μανωμένα δίχτυα	Βενθοπελαγικά είδη	GTR_DES_>=16_0_0	όλες οι Γεωγραφικές Υποπεριοχές
Απλάδια δίχτυα	Βενθοπελαγικά είδη	GNS_DES_>=16_0_0	όλες οι Γεωγραφικές Υποπεριοχές
Παραγάδι βυθού	Βενθοπελαγικά ψάρια	LLS_DEF_0_0_0	όλες οι Γεωγραφικές Υποπεριοχές
Παραγάδι αφρού	Μεγάλα πελαγικά ψάρια	LLD_LPF_0_0_0	όλη η επικράτεια
Παγίδες	Βενθοπελαγικά είδη	FPO_DES_0_0_0	μόνο η Γεωγραφική Υποπεριοχή 22
Βιντζότρατα (η αλιευτική δραστηριότητα επιλέχθηκε γιατί περιλαμβάνεται σε σχέδιο Διαχείρισης)	Βενθικά είδη	SB_SV_DEF_0_0_0	οι Γεωγραφικές Υποπεριοχές 20 και 22

Μεθοδολογία

Πληθυσμός στόχος και δειγματοληπτικό πλαίσιο (Target population-Frame population)

Η πηγή των δεδομένων είναι το επίσημο εθνικό μητρώο καταγραφής και κατάταξης σκαφών ανά τμήμα στόλου και ανά περιοχή. Επίσης χρησιμοποιήθηκαν τα αποτελέσματα του Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων για το έτος 2014 αναφορικά με την αλιευτική προσπάθεια ανά ΕΑΔ και Γεωγραφική Υποπεριοχή. Ως Πρωταρχική Δειγματική Μονάδα (PSU) ορίστηκε το αλιευτικό ταξίδι (fishing trip). Ο πληθυσμός στόχος (Target population) είναι ο αριθμός των αλιευτικών ταξιδιών που πραγματοποιήθηκαν από όλα τα σκάφη της εμπορικής αλιείας ανά Γεωγραφική υποπεριοχή το έτος αναφοράς (2014). Το δειγματοληπτικό πλαίσιο (Frame population) περιλαμβάνει τα αλιευτικά ταξίδια που πραγματοποιήθηκαν από τα σκάφη που δραστηριοποιήθηκαν στις ΕΑΔ που επιλέχθηκαν από το σύστημα κατάταξης. Η επιλογή των δειγματικών μονάδων γίνεται τυχαία, με τη δυνατότητα αντικατάστασης κάποιου ταξιδιού από άλλο σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του σκάφους αρνηθεί τη συνεργασία (Πίνακας 4B).

Στρωματοποίηση και καταμερισμός του δείγματος

Το δειγματοληπτικό σχέδιο που χρησιμοποιείται βασίζεται στις αρχές της στρωματοποιημένης τυχαίας δειγματοληψίας. Υπάρχει χωρική στρωματοποίηση, καθώς η ελληνική ακτογραμμή και η

θάλασσα χωρίστηκαν σε 12 επιμέρους περιοχές και πραγματοποιείται δειγματοληψία στρωματοποιημένων ομάδων χρησιμοποιώντας αυτές τις 12 περιοχές ως ομάδες, προκειμένου να εξασφαλιστούν δεδομένα αντιπροσωπευτικά του πληθυσμού.

Επίσης υπάρχει χρονική στρωματοποίηση καθώς οι δειγματοληψίες κατανέμονται στα τέσσερα τρίμηνα του έτους. Οι δειγματοληψίες πραγματοποιούνται επί σκάφους, στο λιμάνι, και στην αγορά. Σε κάθε δειγματοληψία καταγράφονται τόσο οι εκφορτώσεις όσο και το απορριπτόμενο και ανεπιθύμητο αλιεύμα. Ειδικότερα, στις δειγματοληψίες επί σκάφους καταγράφονται οι εκφορτώσεις, το απορριπτόμενο και ανεπιθύμητο αλιεύμα ενώ στις δειγματοληψίες στο λιμάνι και στην αγορά μόνο οι εκφορτώσεις και το ανεπιθύμητο αλιεύμα όταν αυτό είναι εφικτό.

Ο ετήσιος αριθμός δειγματοληψιών υπολογίστηκε αναλογικά με την αλιευτική προσπάθεια (πλήθος των ημερών στη θάλασσα για κάθε ΕΑΔ). Ο υπολογισμός του μεγέθους του δείγματος ανά ΕΑΔ και Γεωγραφική Υποπεριοχή βασίστηκε στα δεδομένα του έτους αναφοράς 2014. Στην περίπτωση που κάποια ΕΑΔ εμφανίζει έντονη διακύμανση όσον αφορά τον όγκο των εκφορτώσεων, το μέγεθος του δεδομένου δείγματος αυξάνεται. Ο αριθμός των δειγματοληψιών ανά ΕΑΔ και Γεωγραφική Υποπεριοχή εμφανίζεται στον **Πίνακα 4 Α** του αρχείου excel που συνοδεύει την έκθεση. Η ελάχιστη δειγματοληψία που πρέπει να πραγματοποιείται είναι 1 αλιευτικό ταξίδι ανά μήνα για κάθε ΕΑΔ σε κάθε επιμέρους περιοχή (εφόσον η ΕΑΔ υπάρχει στην επιμέρους περιοχή).

Όσον αφορά την αλιεία των μεγάλων πελαγικών ειδών, η Υπουργική Απόφαση 5632/104626/2015 θέτει συγκεκριμένους περιορισμούς στην αλιεία των μεγάλων πελαγικών ειδών (*Thunnus thynnus*, *Thunnus alalunga* και *Xiphias gladius*) στις ελληνικές θάλασσες (ΕΑΔ LLD_LPF_0_0_0). Ειδικότερα, η αλιεία των παραπάνω ειδών επιτρέπεται μόνο από επαγγελματίες αλιείς με συγκεκριμένη άδεια, η οποία εκδίδεται ετησίως. Η περίοδος αλιείας για τα μεγάλα πελαγικά είδη στην Ελλάδα είναι 9 μήνες, τόσο στα εθνικά, όσο και στα διεθνή ύδατα. Επίσης το σχέδιο ανάκαμψης του ξιφιά στη Μεσόγειο απαιτεί την μηνιαία παρακολούθηση του 5% του στόλου που δραστηριοποιείται στην αλιεία του είδους, ανά κλάση μεγέθους σκάφους. Με βάση στοιχεία που προέρχονται από τη τη Γενική Διεύθυνση Βιώσιμης Αλιείας (ΓΔΒΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), ο αριθμός των αδειών που έχουν εκδοθεί για τα μεγάλα πελαγικά είδη το 2017, ήταν 79 άδειες για σκάφη >15 μέτρων (το 5% αυτών αντιστοιχεί σε 4 σκάφη) και 225 άδειες για σκάφη <15 μέτρων (το 5% αυτών αντιστοιχεί σε 11 σκάφη). Με βάση το εθνικό Πλάνο Εργασίας, ο προγραμματισμός για τη συγκεκριμένη ΕΑΔ αφορά συνολικά σε 258 αλιευτικά ταξίδια (~28 ανά μήνα), αριθμός που σχεδόν συμπίπτει με τις απαιτήσεις του σχεδίου ανάκαμψης του Ξιφιά στη Μεσόγειο (~2 ταξίδια τον μήνα ανά σκάφος).

Βιολογικά δεδομένα για το ατομικό βάρος, την ηλικία, την αναλογία φύλου και την ωριμότητα συλλέγονται για τα είδη που αναφέρονται στους Πίνακες 1Α, 1Β, 1C της Απόφασης 2016/1251 και στα Παραρτήματα Α.1, Α.2, Α.3 του GFCM-DCRF. Η πηγή των δεδομένων είναι δείγματα που συλλέγονται στις δειγματοληψίες επί σκάφους, στο λιμάνι, στην αγορά και από ερευνητικές πλόες για κάθε Γεωγραφική Υποπεριοχή. Τα αποθέματα που περιλαμβάνονται στο δείγμα αναφέρονται στον **Πίνακα 1 Α** του αρχείου excel που συνοδεύει την έκθεση. Τα αποθέματα των οποίων οι ετήσιες εκφορτώσεις είναι μικρότερες από 200 t, ή το ποσοστό των εκφορτώσεων της χώρας σε σχέση με το σύνολο των Μεσογειακών Κρατών Μελών της Ε.Ε. είναι μικρότερο από 10%, δεν καταγράφονται. Δεν καταγράφονται επίσης και τα αποθέματα του Παραρτήματος Α.2 του GFCM-DCRF που η ποσότητα των εκφορτώσεων είναι μικρότερη από το 3% των συνολικών εθνικών εκφορτώσεων. Ο σχεδιασμός για τη δειγματοληψία των βιολογικών μεταβλητών παρουσιάζεται στον **Πίνακα 1Β** του αρχείου excel που συνοδεύει την έκθεση. Η δειγματοληπτική ένταση

παρουσιάζεται στον **Πίνακα 1C** του αρχείου excel που συνοδεύει την έκθεση και βασίζεται στη εμπειρική γνώση των προηγούμενων ετών. Μελλοντικά η δειγματοληπτική ένταση θα υπολογίζεται με τη βοήθεια κατάλληλου εργαλείου που αναπτύχθηκε από το Πρόγραμμα MARE/2014/19 για αυτό το σκοπό, με βάση τη συμφωνία N.3 του RCM MED&BS-LP 2016, όταν το εργαλείο αυτό θα είναι έτοιμο προς χρήση από τις χώρες. Οι βιολογικές μεταβλητές (ατομικό βάρος, ηλικία, αναλογία φύλου, ωριμότητα) συλλέγονται λαμβάνοντας υπόψη τη χωρο-χρονική μεταβλητότητα ώστε να εντοπίζονται εποχικές και χωρικές διαφορές στη δομή και τη σύσταση των εξεταζόμενων ειδών. Όσον αφορά τα ελασμοβράγχια, η εμπορική εκμετάλλευση των περισσότερων από αυτά, είναι αμελητέα. Ωστόσο, προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τις συμφωνίες N.1 & N.2 του RCM MED & BS-LP 2016, δεδομένα μήκους και άλλη βιολογική πληροφορία θα συλλεχθεί για όλα τα είδη ελασμοβράγχιων, σύμφωνα με την αναφορά στο Παράρτημα A.3. του GFCM-DCRF και τους Πίνακες 1C και 1D της Απόφασης 1251/2016. Για τα παραπάνω είδη δεν έχει σχεδιαστεί κάποιο ειδικό δειγματοληπτικό σχέδιο

Αποκλίσεις από το δειγματοληπτικό σχέδιο με βάση το Άρθρο 5, παράγραφος (3) της Απόφασης (Ε.Ε.) 2016/1701

2. Αποκλίσεις από το Πλάνο Εργασίας

Στις περισσότερες περιπτώσεις ο προγραμματισμένος αριθμός δειγματοληψιών πραγματοποιήθηκε. Σε τρεις περιπτώσεις (PS στην GSA 23, FPO στην GSA 22, LLD) υπήρχε μια μικρή απόκλιση από το στόχο (παραταύτα η υλοποίηση ήταν > 80%) ενώ σε άλλες περιπτώσεις πραγματοποιήθηκαν περισσότερες δειγματοληψίες από τις προγραμματισμένες με σκοπό να επιτευχθεί η πληρέστερη κατανομή μήκους για τα κυριότερα είδη και να υπάρξει επαρκές δείγμα για τις υπόλοιπες βιολογικές μεταβλητές. Δεν υπήρξε απόκλιση ούτε στη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή δεδομένων ούτε στις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των παραμέτρων. Η διαδικασία που περιγράφεται στο Πλάνο Εργασίας ακολουθήθηκε.

3. Δράσεις ώστε να αποφευχθούν οι αποκλίσεις

Παρόλο που δεν υπήρχαν σημαντικές αποκλίσεις, θα γίνει προσπάθεια να διευθετηθούν στο μέλλον έστω και οι υπάρχουσες.

Αποτελέσματα-Σχολιασμός

Ο **Πίνακας 1C** που συνοδεύει αυτή την έκθεση περιλαμβάνει τη λίστα των ειδών, των οποίων τα απαιτούμενα αποθέματα χρήζουν παρακολούθησης. Σε αυτόν τον πίνακα συμπεριλήφθηκαν συνολικά 34 είδη: *Anguilla anguilla*, *Boops boops*, *Eledone moschata*, *Engraulis encrasicolus*, *Illex spp.*, *Todarodes spp.*, *Loligo vulgaris*, *Lophius budegassa*, *Lophius piscatorius*, *Merluccius merluccius*, *Micromesistius poutassou*, *Mullus barbatus*, *Mullus surmuletus*, *Octopus vulgaris*, *Nephrops norvegicus*, *Pagellus erythrinus*, *Parapenaeus longirostris*, *Penaeus kerathurus*, *Sardina pilchardus*, *Scomber colias*, *Scomber scombrus*, *Sepia officinalis*, *Solea solea*, *Sparus aurata*, *Spicara smaris*, *Squilla mantis*, *Trachurus mediterraneus*, *Trachurus trachurus*, *Auxis spp.*, *Coryphaena hippurus*, *Euthynnus alleteratus*, *Sarda sarda*, *Thunnus alalunga*, *Thunnus thynnus* και *Xiphias gladius*.

Η μελέτη των αποθεμάτων αφορά τις περιοχές GSAs 20, 22, και 23. Κάποια είδη παρακολουθούνται σε μία από αυτές, ενώ αλλά σε περισσότερες. Συγκεκριμένα, το είδος *Squilla mantis* παρακολουθείται στην GSAs 20, τα είδη *Scomber scombrus*, *Micromesistius poutassou*, *Penaeus*

kerathurus, *Solea solea* αφορούν μόνο στην περιοχή GSAs 22. Κάποια από τα είδη παρακολουθούνται σε περισσότερες από μία περιοχές: (α) στις περιοχές GSAs 20 και 22 καταγράφονται οι βιολογικές παράμετροι για τα είδη *Eledone moschata*, *Engraulis encrasicolus*, *Illex spp.*, *Todarodes spp.*, *Loligo vulgaris*, *Lophius budegassa*, *Lophius piscatorius*, *Octopus vulgaris*, *Nephrops norvegicus*, *Sardina pilchardus*, *Scomber colias*, *Trachurus mediterraneus*, *Trachurus trachurus* και (β) στις περιοχές GSAs 22 και 23 για τα είδη *Sparus aurata* και *Spicara smaris* και (γ) στις περιοχές GSAs 20, 22 και 23 για τα είδη *Boops boops*, *Merluccius merluccius*, *Mullus barbatus*, *Mullus surmuletus*, *Pagellus erythrinus*, *Parapenaeus longirostris*, *Sepia officinalis*. Τα μεγάλα πελαγικά είδη (*Auxis spp.*, *Coryphaena hippurus*, *Euthynnus alleteratus*, *Sarda sarda*, *Thunnus alalunga*, *Thunnus thynnus*, *Xiphias gladius*) μελετώνται στο σύνολο των GSA. Ειδικά για το είδος *Anguilla anguilla* η παρακολούθηση γίνεται σύμφωνα με το Ελληνικό Διαχειριστικό Πρόγραμμα στις διαχειριστικές περιοχές του χελιού (EMUs).

Η συχνότητα καταγραφής των βιολογικών παραμέτρων παρουσιάζεται στον **Πίνακα 1B**. Οι Βιολογικές Παραμέτροι που εξετάζονται είναι το μήκος και βάρος σώματος, η αναλογία φύλων, η ωριμότητα, καθώς και η ηλικιακή σύνθεση των πληθυσμών των ειδών. Οι πληροφορίες που αφορούν το μήκος συλλέχθηκαν για όλα τα είδη το 2018, ενώ μόνο για τα είδη της ομάδας 1 (σύμφωνα με το DCF), καταγράφηκε το σύνολο των βιολογικών παραμέτρων.

Για κάθε είδος έχει οριστεί ένας ελάχιστος αριθμός ατόμων, στον οποίο πρέπει να εκτιμηθούν οι υπό μελέτη βιολογικοί παράμετροι. Η ένταση δειγματοληψίας για κάθε είδος περιγράφεται στο Τμήμα 1, Πλαίσιο Κεμένου 1C.

ΤΜΗΜΑ 5: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πλαίσιο Κειμένου 5Α: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για βιολογικά δεδομένα

General comment: This box is applicable to the Annual Report. This box fulfills Article 5 paragraph (2) point (a) of the Decision (EU) 2016/1701. This box is intended to specify data to be collected under Tables 1(A), 1(B) and 1(C) of the multiannual Union programme. Use this box to provide additional information on Table 5A.

1. Στοιχεία διασφάλισης της ποιότητας των δεδομένων

Προκειμένου να προσδιοριστεί η διαδικασία συλλογής δεδομένων που υπάρχει ανάγκη να βελτιωθεί και για να ληφθούν ενδείξεις σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων όσο αφορά την ακρίβεια και την εγκυρότητα, προτείνεται να χρησιμοποιηθούν οι παρακάτω κατευθυντήριες γραμμές από τα workshops του ICES:

Ακρίβεια: Το Workshop για τις μεθόδους αξιολόγησης και εκτίμησης της ακρίβειας στα αλιευτικά δεδομένα (WKACCU, 2008; http://www.ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Expert%20Group%20Report/acom/2008/WKACCU/wkaccu_2008.pdf) επικεντρώθηκε στην ανίχνευση της μεροληψίας σε έναν κατάλογο βασικών παραμέτρων, οι οποίοι είναι σημαντικοί για την εκτίμηση των αλιευτικών αποθεμάτων, π.χ. την ταυτοποίηση των ειδών, το μήκος και η δομή της ηλικίας και η αναλογία φύλου.

Εγκυρότητα: Το Workshop για τις μεθόδους αξιολόγησης και εκτίμησης της εγκυρότητας στα αλιευτικά δεδομένα (WKPRECISE, 2009; <http://www.ices.dk/sites/pub/Publication%20Reports/Expert%20Group%20Report/acom/2009/WKPRECISE/WKPRECISE%20Report%202009.pdf>) επικεντρώθηκε στην ανίχνευση της μεταβλητότητας των στατιστικών αλιείας σε εθνικό επίπεδο, π.χ. οι ποσότητες που εκφορτώθηκαν, οι ποσότητες των απορρίψεων, η ένταση της αλιευτικής προσπάθειας και το CPUE και η εγκυρότητα των βιολογικών δεδομένων.

Όσον αφορά τους ελέγχους ποιότητας των δεδομένων και τις διαδικασίες επαλήθευσης για τα διάφορα στάδια του συστήματος δειγματοληψίας, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων ποιότητας για την συλλογή και επικύρωση των δεδομένων, έχουν χρησιμοποιηθεί οι κατευθυντήριες γραμμές και τα εργαλεία που αναπτύχθηκαν στα σχέδια MARE_2014_19 projects (MARE/2014/19 - SI2.705484 and the FishPi projects: <https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/docs-links/mare-2014-19>).

Βάσει των ανωτέρω, οι αναγκαίες διαδικασίες ποιότητας δεδομένων έχουν ταξινομηθεί σε τέσσερις πυλώνες σε σχέση με τα διάφορα στάδια του συστήματος δειγματοληψίας: 1. Επαλήθευση της διάρθρωσης των δεδομένων, 2. Επαλήθευση της εφαρμογής του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας, 3. Επαλήθευση του πληθυσμιακού πρωτοκόλλου της βάσης δεδομένων, 4. Προηγμένοι έλεγχοι στοιχείων που θα βοηθούσαν στον εντοπισμό πηγών μεροληψίας ή σφαλμάτων σε διάφορα επίπεδα του συστήματος δειγματοληψίας. Η επέκταση / τροποποίηση του υφιστάμενου εργαλείου “COST” έχει προταθεί ως η καλύτερη διαδικασία για την επίτευξη των παραπάνω στόχων. Αυτά τα εργαλεία πρέπει να θεωρηθούν ως η πρώτη έκδοση μιας βιβλιοθήκης που προορίζεται να βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου και επίσης περιλαμβάνονται στο τρέχον έργο MARE/2016/22 – SI2.770115 “Strengthening Regional

cooperation in the Area of fisheries biological data collection in the Mediterranean and Black Sea (STREAM)”.

Όσον αφορά την εκτίμηση της έντασης της δειγματοληψίας για τις βιολογικές μεταβλητές, θα βασίζεται στις μεθόδους που παραδόθηκαν στο πλαίσιο του έργου MARE/2014/19Med&BS project (Παραδοτέα 2.5 and 4.2) εφαρμόζοντας το εργαλείο σχεδιασμού δειγματοληψίας για τη βελτιστοποίηση της έντασης της δειγματοληψίας και του ελέγχου της ποιότητας των δεδομένων, όταν οριστικοποιηθεί. Το μεθοδολογικό πλαίσιο στο WP2 του MARE/2014/19 Med&BS υλοποιείται σε R scripts που βασίζονται στο εργαλείο COSTS (COST Project, 2009) και επιτρέπει την ανάλυση της εξέλιξης της δειγματοληπτικής μεταβλητότητας με τον αριθμό των δειγμάτων, αξιολογεί το κατά πόσο τα τρέχοντα σχέδια υπερκαλύπτουν ή όχι τον τομέα της αλιείας και προτείνει ένα «βέλτιστο» σχέδιο δειγματοληψίας (όσον αφορά τον αριθμό των ταξιδιών και των ατόμων προς δειγματοληψία). Στην προτεινόμενη μέθοδο, το «βέλτιστο» σχέδιο δειγματοληψίας βασίζεται στην μέθοδο τύπου bootstrap χρησιμοποιώντας δεδομένα από τα προηγούμενα έτη και τη μέθοδο resampling. Λαμβάνοντας υπόψη τη διαχρονική μεταβλητότητα, δημιουργούνται καμπύλες CVs: το αντιστάθμισμα μεταξύ του μεγέθους δειγματοληψίας και της εγκυρότητας εντοπίστηκε στο σημείο όπου η καμπύλη CV's (μειώνεται με τον αυξανόμενο αριθμό δειγμάτων) τείνει να ισορροπήσει. Επιπλέον, το ICES WKBIOPTIM 2017 (<http://tinyurl.com/y74qbrhb>) στοχεύει να ελέγξει με ποιο τρόπο οι αλλαγές στο σχέδιο δειγματοληψίας (αριθμός ψαριών, καλάδες και ταξίδια) μπορούν να επηρεάσουν τις εκτιμήσεις του πληθυσμού, χρησιμοποιώντας την κατά μήκος σύνθεση. Οι επιστήμονες των ιδρυμάτων που υλοποιούν το DCF συμμετέχουν σε αυτά τα προγράμματα και workshops, με στόχο τη διεξαγωγή και την προσαρμογή των αναλύσεων.

2. Σχέδιο δειγματοληψίας

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, εάν σημειώθηκε ‘Ο’ (Όχι) στον Πίνακα 5Α

Δεν εφαρμόζεται

3. Εφαρμογή δειγματοληψίας

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, εάν σημειώθηκε ‘Ο’ (Όχι) στον Πίνακα 5Α

Δεν εφαρμόζεται

4. Συλλογή δεδομένων

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, εάν σημειώθηκε ‘Ο’ (Όχι) στον Πίνακα 5Α

Δεν εφαρμόζεται

5. Αποθήκευση δεδομένων

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, εάν σημειώθηκε 'Ο' (Όχι) στον Πίνακα 5Α. Παρακαλώ καταχωρείστε μια σύνδεση εάν οι τεκμηριωμένες αναθεωρήσεις είναι διαθέσιμες και δεν είναι εμπιστευτικές.

Δεν εφαρμόζεται

6. Επεξεργασία δεδομένων

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, εάν σημειώθηκε 'Ο' (Όχι) στον Πίνακα 5Α

Δεν εφαρμόζεται

ΤΜΗΜΑ 5: ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Πλαίσιο Κειμένου 5B: Πλαίσιο διασφάλισης ποιότητας για κοινωνικοοικονομικά δεδομένα

General comment: This box fulfills Article 5 paragraph (2) point (b) of the Decision (EU) 2016/1701. This box is intended to specify data to be collected under Tables 5(A), 6 and 7 of the multiannual Union programme. Use this box to provide additional information on Table 5B.

1. Αποδεικτικά στοιχεία διασφάλισης ποιότητας δεδομένων

Στοιχεία διασφάλισης της ποιότητας των δεδομένων στον αλιευτικό στόλο

2. Τμήμα P3 Αμεροληψία και αντικειμενικότητα

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B

Το Κράτος Μέλος απαντά καταφατικά (δηλώνει "Y") και στις δύο ερωτήσεις σχετικά με το τμήμα P3

3. Τμήμα P4 Εμπιστευτικότητα

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B.

Το Κράτος Μέλος απαντά καταφατικά "Y" μόνο στο ερώτημα: "Υπάρχουν διαδικασίες για τον εμπιστευτικό χειρισμό δεδομένων;" ενώ στις άλλες δύο ερωτήσεις απαντάει αρνητικά ("N"). Το Κράτος Μέλος κατάφερε να συμμορφωθεί με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών. Ωστόσο, απαιτούνται κάποιες επιπλέον βελτιώσεις για την εκπλήρωση των απαιτήσεων και την παροχή θετικής απάντησης στα δύο τελευταία ερωτήματα του παρόντος τμήματος.

4. Τμήμα P5. Έγκυρη Μεθοδολογία

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B Το Κράτος Μέλος απαντάει καταφατικά ("Y") σε όλες τις ερωτήσεις σχετικά με το τμήμα P5.

Το σύστημα συλλογής στοιχείων ακολουθεί μεθοδολογίες, κατευθυντήριες γραμμές και βέλτιστες πρακτικές που συμφωνήθηκαν σε ομάδες εργασίας εμπειρογνομόνων και μελέτες (ιδιαίτερα PGECON 2017 και 2018, SGECA09-02, σεμινάριο κοινωνικών και νέων οικονομικών μεταβλητών PG ECON καθώς και Moura 2016). Η πλειοψηφία των οικονομικών στοιχείων συλλέχθηκε μέσω δειγματοληπτικής έρευνας, όπως έχει ήδη αναφερθεί στις προηγούμενες παραγράφους. Οι δείκτες μεροληψίας και μεταβλητότητας χρησιμοποιήθηκαν ως δείκτες ποιότητας. Συγκεκριμένα, οι δείκτες μεροληψίας που δόθηκαν ήταν τα ποσοστά κάλυψης (προγραμματισμένα και επιτευχθέντα) και τα ποσοστά απόκρισης, ενώ ο δείκτης μεταβλητότητας που παρέχεται ήταν ο συντελεστής μεταβλητότητας (CV). Για βασικές οικονομικές μεταβλητές

όπως η κατανάλωση ενέργειας και το κόστος ενέργειας, χρησιμοποιήθηκαν τεχνικές καταλογισμού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο πληθυσμός-στόχος και ο πληθυσμός-πλαίσιο ταυτίζονται και συνεπώς δεν υπάρχει σφάλμα κάλυψης. Όσον αφορά τα σφάλματα μέτρησης, τα υποβληθέντα δεδομένα αξιολογήθηκαν διεξοδικά χρησιμοποιώντας διάφορους δείκτες. Επιπλέον, οι ανταποκριτές εκπαιδεύτηκαν κατάλληλα σε ένα ειδικά διαμορφωμένο σεμινάριο και τους δόθηκαν γραπτές οδηγίες σχετικά με τη διαδικασία συλλογής δεδομένων.

Το Κράτος Μέλος έχει ήδη δημοσιεύσει μια ενημερωμένη έκδοση του Methodology report v.2. (διαθέσιμο στο <https://www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report%20version%202.pdf>).

5. Τμήμα P6 Κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B. Καταχωρίστε έναν υπερσύνδεσμο αν οι τεκμηριωμένες αναθεωρήσεις είναι διαθέσιμες και δεν υπάρχει πρόβλημα εμπιστευτικότητας.

Σε μία από τις τέσσερις ερωτήσεις, η απάντηση του Κράτους Μέλους είναι αρνητική και συγκεκριμένα: «Υπάρχει συνέπεια μεταξύ διοικητικών και άλλων στατιστικών στοιχείων;» Σύμφωνα με τον Moura (2016), θα πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση σχετικά με τις διοικητικές και στατιστικές διαδικασίες, περιγράφοντας τις διαφορές μεταξύ των διοικητικών και στατιστικών διαδικασιών όσον αφορά τους ορισμούς, τις έννοιες, την κάλυψη κλπ. Πιθανές διαφορές στις έννοιες θα μελετηθούν διεξοδικά και, αν χρειαστεί, θα ληφθούν μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των διαφορών. Αυτή η τεκμηρίωση βρίσκεται ακόμα υπό κατασκευή.

Οι τεκμηριωμένες αναθεωρήσεις διατίθενται στη διεύθυνση: <http://agreri.gr/el/node/93>

6. Τμήμα P7 Μη υπερβολική επιβάρυνση των ερωτηθέντων

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B.

Η αλληλοεπικάλυψη των συλλεγόμενων δεδομένων δεν αποφεύγεται. Το Κράτος Μέλος σχεδιάζει να οργανώσει τη συλλογή δεδομένων και τα διοικητικά δεδομένα κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται η αλληλοεπικάλυψη των δεδομένων που συλλέγονται. Ωστόσο, το σχέδιο αυτό δεν έχει ακόμη εφαρμοστεί.

7. Τμήμα P8 Κόστος αποτελεσματικότητας

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B .

8. Ενότητα P9 Συνάφεια

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B.

Οι τελικοί χρήστες είναι ήδη καταχωρημένοι και η λίστα είναι ενημερωμένη.

9. Τμήμα P10 Ακρίβεια και αξιοπιστία

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B. Οι πληροφορίες σχετικά με την αρχή αυτή θα πρέπει να εξηγηθούν εν συντομία στα πλαίσια των κειμένων 3A, 3B και 3Γ. Περιγραφή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται στην ποιότητα των δεδομένων.

Το ποσοστό απόκρισης και το επιτευχθέν ποσοστό δειγματοληψίας παρέχονται στον Πίνακα 3A.

Τα δεδομένα προέλευσης του Κράτους Μέλους, τα ενδιάμεσα αποτελέσματα και τα στατιστικά αποτελέσματα αξιολογούνται και επικυρώνονται τακτικά, χρησιμοποιώντας δείκτες ποιότητας δεδομένων και πίνακες αναφοράς. Σε περίπτωση πολύ ακραίων και ακραιών τιμών (outliers), εφαρμόζεται εσωτερική επικοινωνία με τους ανταποκριτές για τη διόρθωση τυχόν σφαλμάτων διατύπωσης.

Τα σφάλματα δειγματοληψίας και μη δειγματοληψίας μετρώνται και συστηματικά καταγράφονται σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα. Επιπλέον, εφαρμόζονται εσωτερικές διαδικασίες και κατευθυντήριες γραμμές για τη μέτρηση και τη μείωση των σφαλμάτων, όπως:

- Προσδιορισμός των κύριων πηγών σφαλμάτων ;
- Ποσοτικοποίηση των σφαλμάτων δειγματοληψίας ;
- Προσδιορισμός και αξιολόγηση των κυριότερων πηγών μη δειγματοληπτικών σφαλμάτων στις στατιστικές διαδικασίες ;
- Δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις ακραίες τιμές (Outliers) ;

Η έκθεση ποιότητας σχετικά με την ακρίβεια καθοδηγείται από συστάσεις και μεθόδους της ΕΕ. Επιπλέον, υπάρχουν εργαλεία για την πρόληψη και τη μείωση των σφαλμάτων δειγματοληψίας και μη δειγματοληψίας (βλ. Methodology report v.2, διαθέσιμο στη διεύθυνση:

www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report%20version%202.pdf)

10. Τμήμα P11 Επικαιρότητα και τυπικότητα

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, εάν ο "N" (no) υποδείχθηκε στον Πίνακα 5B

Το Κράτος Μέλος απαντά καταφατικά ("Y") στην σχετική ερώτηση

11. Τμήμα P12 Συνοχή και συγκρισιμότητα

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B

Υπάρχουν ήδη διαδικασίες και κατευθυντήριες γραμμές για την παρακολούθηση της εσωτερικής συνοχής. Αυτές οι διαδικασίες αφορούν στη συνοχή μεταξύ αρχικών (raw) και τελικών δεδομένων και μεταξύ μικροδεδομένων και συγκεντρωτικών δεδομένων.

Όσον αφορά τη συγκρισιμότητα των στατιστικών στοιχείων, το σύστημα δειγματοληψίας άλλαξε κατά την περίοδο αναφοράς 2012-2017 και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα στατιστικά στοιχεία σε ορισμένα τμήματα δεν είναι συγκρίσιμα με την πάροδο του χρόνου (το Κράτος Μέλος απάντησε αρνητικά στο ερώτημα: «Τα στατιστικά είναι συγκρίσιμα με το πέρασμα του χρόνου;»). Εξάλλου η καθυστέρηση της έναρξης των ετήσιων εθνικών προγραμμάτων τα προηγούμενα χρόνια δημιούργησε σημαντικά χρονικά κενά. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι το εθνικό πρόγραμμα δεν εφαρμόστηκε κατά την περίοδο 2009-2012. Το Κράτος Μέλος έχει ήδη αρχίσει να οργανώνει τη βάση δεδομένων και σχεδιάζει να το ολοκληρώσει μέχρι το τέλος της περιόδου του Προγράμματος Εργασίας, πράγμα που σημαίνει ότι το Κράτος Μέλος θα εξαλείψει τα χρονικά κενά και θα εξασφαλίσει τη συγκρισιμότητα των στατιστικών στοιχείων.

12. Τμήμα P13 Προσβασιμότητα και σαφήνεια

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B. Οι πληροφορίες και οι σύνδεσμοι με την τεκμηρίωση αυτής της αρχής θα πρέπει να εξηγηθούν εν συντομία στα πλαίσια των κειμένων 3A, 3B και 3Γ. Περιγραφή μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται στην ποιότητα των δεδομένων.

Το Κράτος Μέλος απαντάει καταφατικά ("Y") στην ερώτηση σχετικά με το τμήμα P11. Η τεκμηρίωση μπορεί να βρεθεί στο <http://www.agreri.gr/en/node/93>.

(έως 900 λέξεις ανά περιοχή/ RFMO / RFO / IO / NSB ή τομέα)

General comment: This box fulfills Article 5 paragraph (2) point (b) of the Decision (EU) 2016/1701. This box is intended to specify data to be collected under Tables 5(A), 6 and 7 of the multiannual Union programme. Use this box to provide additional information on Table 5B.

1. Αποδεικτικά στοιχεία διασφάλισης ποιότητας δεδομένων

Στοιχεία διασφάλισης της ποιότητας των δεδομένων υδατοκαλλιέργειας/ μεταποίησης

2. Τμήμα P3 Αμεροληψία και αντικειμενικότητα

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B

Το Κράτος Μέλος απαντά καταφατικά (δηλώνει "Y") και στις δύο ερωτήσεις σχετικά με το τμήμα P3

3. Τμήμα P4 Εμπιστευτικότητα

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("N") στον Πίνακα 5B

Το κράτος μέλος (MS) υποδεικνύει **Όχι** και στις τρεις ερωτήσεις σχετικά με το τμήμα P4. Οι πηγές δεδομένων και για τους δύο τομείς, υδατοκαλλιέργειας και αξιοποίησης αλιευμάτων, είναι οι δημοσιευμένοι ισολογισμοί και τα ερωτηματολόγια των εταιρειών. Δεδομένου ότι οι ισολογισμοί είναι διαθέσιμοι κυρίως στο διαδίκτυο από τους δικτυακούς τόπους των εταιρειών και τις βάσεις δεδομένων του Υπουργείου Οικονομικών, λόγω της υποχρέωσης των επιχειρήσεων να τους δημοσιοποιούν, η εμπιστευτικότητα επισημαίνεται κυρίως κατά τη διάρκεια των επαφών συλλογής δεδομένων και κατά τη διάρκεια των επί τόπου συνεντεύξεων, κατά τις οποίες οι ερωτηθέντες διαβεβαιώνονται για την τήρηση εμπιστευτικότητας των δεδομένων που παρέχουν, και από το γεγονός ότι δεν συλλέγονται προσωπικά δεδομένα. Παρόλο που κατά τη διάρκεια των συναντήσεων του σχεδιασμού της έρευνας τονίζεται έντονα η σημασία της εμπιστευτικότητας αλλά και η τήρηση της κατά τη διάρκεια των διαδικασιών συλλογής και καταχώρισης δεδομένων της έρευνας, οι διαδικασίες εμπιστευτικότητας δεν είναι τεκμηριωμένες με σαφή τρόπο και δεν υφίστανται πρωτόκολλα εξασφάλισης της εμπιστευτικότητας μεταξύ των εταίρων του DCF και των εξωτερικών χρηστών. Η νέα βελτιωμένη βάση δεδομένων θα διασφαλίσει την εμπιστευτικότητα επιτρέποντας σε συγκεκριμένους χρήστες με καταγεγραμμένα ονόματα λογαριασμών και κωδικούς πρόσβασης να εισάγουν και να διαχειρίζονται δεδομένα έρευνας τόσο για τους τομείς της υδατοκαλλιέργειας όσο και για τον κλάδο αξιοποίησης αλιευμάτων.

4. Τμήμα P5 Έγκυρη μεθοδολογία

Εξηγήστε τους κύριους περιορισμούς και / ή τα βήματα που έχουν ληφθεί, σε περίπτωση αρνητικής απάντησης ("Ν") στον Πίνακα 5B

Το κράτος μέλος (MS) υποδεικνύει **Ναι** σε όλες τις ερωτήσεις σχετικά με το τμήμα P5.

Η μεθοδολογία συλλογής δεδομένων ακολουθεί το Εθνικό Σχέδιο Εργασίας 2017-2019. Τα περισσότερα από τα οικονομικά δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω μεθόδου απογραφής. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η διαδικασία εκτίμησης εφαρμόστηκε για ορισμένες τιμές (π.χ. ενεργειακό κόστος και μη αμειβόμενη εργασία) λόγω περιορισμένης πληροφόρησης ή απροθυμίας μικρών εταιρειών να παρέχουν στοιχεία για τις συγκεκριμένες κατηγορίες. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόστηκε η μέθοδος δειγματοληψίας απροσδιόριστης πιθανότητας επιλογής (σε εταιρείες υδατοκαλλιέργειας) ή δειγματοληψία πιθανότητας (για τις εταιρείες αξιοποίησης αλιευμάτων), με τη χρήση των αντίστοιχων και αντιπροσωπευτικών δεδομένων των μεγάλων εταιρειών και πάλι σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εργασίας.

5. Τμήμα P6 Κατάλληλες στατιστικές διαδικασίες

Όσον αφορά τα χρηματοοικονομικά δεδομένα, τα ερωτηματολόγια σχεδιάζονται σύμφωνα με τους λογιστικούς κανονισμούς και πρότυπα. Τα ποσοτικά και κοινωνικοοικονομικά δεδομένα συλλέγονται σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Εργασίας της Ελλάδας.

6. Τμήμα P7 Μη υπερβολική επιβάρυνση των ερωτηθέντων

Για να αποφευχθεί η επιβάρυνση των ερωτηθέντων εταιρειών, ο σχεδιασμός της έρευνας ακολουθεί ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα όπου οι επιτόπιες επισκέψεις πραγματοποιούνται αφού έχουν σε πρώτη φάση συλλεχθεί τα βασικά οικονομικά δεδομένα. Ο κατάλογος των εταιρειών που συμμετείχαν στις προηγούμενες έρευνες επικαιροποιείται συνεχώς για να εξαιρούνται οι μη λειτουργικές εταιρείες από το δείγμα κατά τη διάρκεια του έτους της έρευνας.

Τμήμα P8 Αποδοτικότητα κόστους

Η εισαγωγή και η επεξεργασία δεδομένων παρακολουθούνται από εργαλεία υπολογιστικών φύλλων για να αποφευχθεί η εισαγωγή ψευδών δεδομένων συγκρίνοντας νέες τιμές με τιμές προηγούμενων ετών, λαμβάνοντας υπόψη τις προηγούμενες δυνατότητες και τις οικονομικές επιδόσεις των εταιρειών. Φυσικά η νέα βάση δεδομένων που είναι επί του παρόντος υπό κατασκευή θα παρέχει πιο αποδοτικά εργαλεία για τους ίδιους σκοπούς.

Τμήμα P9 Συνάφεια

Οι τελικοί χρήστες έχουν ήδη καταχωρηθεί και ενημερωθεί.

Τμήμα P10 Ακρίβεια και αξιοπιστία

Οι κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές που συμφωνήθηκαν από τους εταίρους και τους εμπειρογνώμονες του προγράμματος, παρακολουθούνται από μηνιαίες εκθέσεις εργασίας και τακτικές συνεδριάσεις εργασίας για την εξασφάλιση της ορθής υλοποίησης του χρονοδιαγράμματος της έρευνας και την αποφυγή πιθανών σφαλμάτων. Τυχόν σφάλματα καταγράφονται και οι ενέργειες για την αποφυγή τους αποφασίζονται κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων.

Τμήμα P11 Επικαιρότητα και ακρίβεια

Το κράτος μέλος (MS) υποδεικνύει **Ναι** στην ερώτηση του Τμήματος P11.

Τμήμα P12 Συνοχή και συγκρισιμότητα

Η εσωτερική συνοχή παρακολουθείται κατά τη συλλογή δεδομένων, ακολουθώντας τις συμφωνηθείσες διαδικασίες και κατά την εισαγωγή δεδομένων και τη σύγκριση με τα προηγούμενα έτη που καταγράφηκαν.

Τα χρηματοοικονομικά δεδομένα των εταιρειών υδατοκαλλιέργειας και αξιοποίησης αλιευμάτων, καθώς και τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα είναι συγκρίσιμα με την πάροδο του χρόνου, δεδομένου ότι ακολουθεί το Εθνικό Σχέδιο Εργασίας της Ελλάδας και την προηγούμενη «Εθνική Πρόταση» σύμφωνα με τους λογιστικούς κανονισμούς και Πρότυπα.

Τμήμα P13 Προσβασιμότητα και σαφήνεια

Είναι δημοσίως διαθέσιμα τα μεθοδολογικά έγγραφα; **Όχι**

Είναι αποθηκευμένα τα δεδομένα σε βάσεις δεδομένων? **Ναι.**

Τα δεδομένα αποθηκεύονται πρώτα σε υπολογιστικά φύλλα για επεξεργασία και στη συνέχεια μεταφορτώνονται σε μια βάση δεδομένων. Μια βελτιωμένη βάση δεδομένων βρίσκεται επί του παρόντος υπό κατασκευή.

Πού μπορεί να βρεθεί η μεθοδολογία και οποιαδήποτε άλλη τεκμηρίωση;

Η μεθοδολογική τεκμηρίωση δεν είναι ακόμη διαθέσιμη.

Το ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων (OSPA), που λειτουργεί στο πλαίσιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και

το οποίο χρησιμοποιείται για την διασταύρωση και την επιβεβαίωση δεδομένων, μπορεί να βρεθεί στον ακόλουθο σύνδεσμο:

Link: <http://portal.alieia.minagric.gr/wps/portal/fishing#>

ΤΜΗΜΑ 6: ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τον συνημμένο **Πίνακα 6Α**, οι φορείς υλοποίησης του έργου έθεσαν σε διαθεσιμότητα στοιχεία που αφορούν 13 κατηγορίες δεδομένων, που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια εκπόνησης του έργου. Συγκεκριμένα, τα Βιολογικά Δεδομένα, του έτους 2017, υποβλήθηκαν στις 30/6/2018 και χρησιμοποιήθηκαν ώστε να συμπληρωθούν οι σχετικές Κλήσεις Δεδομένων (data call) με ημερομηνία λήξης της προθεσμίας τις 3/7/2018.

Τα δεδομένα που Αφορούν την Ερασιτεχνική Αλιεία, προέρχονται από την πιλοτική μελέτη που διεξήχθη από τους φορείς, θα είναι διαθέσιμα (ενότητα 1D) στα τέλη του 2019. Στα πλαίσια της Ερασιτεχνικής Αλιείας είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι υπάρχει επίσημη απαγόρευση για την αλιεία συγκεκριμένων ειδών (χέλια, ελασμοβράγχια και άκρως μεταναστευτικά είδη της ICCAT) της Μεσόγειου Θάλασσας.

Τα δεδομένα της κατηγορίας των Διάδρομων Ειδών (ανάδρομα και κατάδρομα είδη) του 2017 που αφορούν τις βιολογικές παραμέτρους και την ηλικιακή σύνθεση των πληθυσμών των ειδών αυτών υποβλήθηκαν στις 3/7/2018.

Τα δεδομένα της κατηγορίας των Τυχαίων Παρεμπιπτόντων Αλιευμάτων του 2017 υποβλήθηκαν στην κλήση δεδομένων των ICES WGBYC στις 19/2/2019.

Τα δεδομένα του 2017 της Αλιευτικής Δραστηριότητας χρησιμοποιήθηκαν ώστε να συμπληρωθούν οι σχετικές Κλήσεις Δεδομένων με καταλυτική προθεσμία στη 1/3/2018.

Τα οικονομικά στοιχεία του Αλιευτικού Στόλου και των Υδατοκαλλιέργειών, χρησιμοποιήθηκαν ώστε να συμπληρωθούν οι σχετικές Κλήσεις Δεδομένων με καταλυτικές ημερομηνίες στις 4/3/2019 και 15/9/2019 αντίστοιχα. Όσον αφορά τα οικονομικά στοιχεία της Βιομηχανίας Μεταποίησης ζητούνται από τις σχετικές Κλήσεις Δεδομένων κάθε δυο χρόνια, γεγονός που θα πραγματοποιηθεί στα τέλη 2019.

Τα δεδομένα του MEDITS και τα βιολογικά δεδομένα που συλλέχθηκαν κατά το έτος 2018 θα είναι διαθέσιμα το 2019, καθώς για το έτος 2017 δεν κατέστη δυνατή η πραγματοποίηση του ερευνητικού αυτού ταξιδιού.

Τα δεδομένα του MEDIAS (έτος 2017) και των υπόλοιπων βιολογικών δεδομένων υποβλήθηκαν στις 3/7/2018.

Τέλος, τα κοινωνικά δεδομένα που αφορούν τον Αλιευτικό Στόλο, τις Υδατοκαλλιέργειες και την Βιομηχανία Μεταποίησης θα είναι διαθέσιμα στα τέλη 2019.

Παράλληλα στις 28/5/2018 (αρ. πρωτ. 1420) στάλθηκαν στην αρμόδια διεύθυνση του ΥΠΑΑΤ τα απαραίτητα δεδομένα για την συμπλήρωση της Ετήσιας Έκθεσης Στόλου 2017, ενώ τον Ιούνιο 2018 υποβλήθηκε «Σχέδιο δειγματοληψίας ζύγισης αλιευτικών προϊόντων» κατ' εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 60 του Κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009 του Συμβουλίου (συγγραφείς: Λιοντάκης Α., Βαλάκας Γ. Τζουραμάνη Ε.). Τέλος, όπως περιγράφεται παραπάνω στη δράση MEDITS, στην ιστοσελίδα του GFCM υπάρχουν αποτελέσματα που αναρτήθηκαν από τους φορείς υλοποίησης σχετικά με την εκτίμηση αποθεμάτων.

ΤΜΗΜΑ 7: ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Όπως φαίνεται από τον συνημμένο **Πίνακα 7Α**, οι φορείς υλοποίησης του έργου συμμετείχαν σε πολλές συναντήσεις συντονισμού, δια εκπροσώπων, σε Εθνικό, Ευρωπαϊκό, καθώς και σε Περιφερειακό επίπεδο.

Ο Εθνικός Ανταποκριτής (κ. Α. Καραγιαννάκος) παρευρέθηκε στην Ευρωπαϊκή Συνάντηση «15th Liaison Meeting» που φιλοξενήθηκε στις Βρυξέλες στις 1-2/10/2018. Όσον αφορά τις Περιφερειακές Συναντήσεις, οι φορείς συμμετείχαν σε δύο, οι οποίες εντάσσονται στις συναντήσεις της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο Θάλασσα (General Fisheries Commission for the Mediterranean – GFCM) για το έτος 2018. Οι φορείς εκπροσωπήθηκαν επίσης με 10 συμμετέχοντες στην συνάντηση «Συνάντηση του Περιφερειακού Συμβουλίου για τη Μεσόγειο και τη Μαύρη Θάλασσα (RCM for the Mediterranean & Black Sea)» που έγινε στην Καβάλα στις 17-21/9/2018 και με τρεις σε αυτή που πραγματοποιήθηκε στη Αθήνα στις 19-22/11/2018 με τίτλο «Σεμινάριο κοινωνικών και νέων οικονομικών μεταβλητών (Social and new economic variables workshop)». Από τη λίστα των συναντήσεων της GFCM οι φορείς συμμετείχαν και σε αυτές που αφορούν την αλιεία της γαρίδας στην Ανατολική Κεντρική Μεσόγειο (1 εκπρόσωπος), το πρόγραμμα MEDIAS (3 εκπρόσωποι), καθώς και Ευάλωτα Θαλάσσια Οικοσυστήματα (2 συμμετέχοντες).

Συνολικά 14 εκπρόσωποι παραβρέθηκαν σε συναντήσεις/σεμινάρια, που διοργανώθηκαν από το Διεθνές Συμβούλιο Ερευνάς/Εξερεύνησης της Θάλασσας (International Council for the Exploration of the Sea – ICES) για το έτος 2018, και αφορούν θεματικές ενότητες που έχουν σχέση με τις βιολογικές παραμέτρους και τη γεννητική ωριμότητα των ψαριών, με τους τρόπους εκτίμησης και προσδιορισμού της ηλικίας των πληθυσμών τους, με τις αναλύσεις των στομαχικών περιεχομένων, καθώς και με την αλιεία (όπως το «Σεμινάριο για τις δειγματοληψίες των εμπορικών αλιευμάτων - ICES Working Group on Commercial Catches Sampling», το «Σεμινάριο για τα παρεμπόμποντα αλιεύματα προστατευόμενων ειδών - Working Group on By-catch of Protected Species» και το «Σεμινάριο για την τεχνολογία της αλιείας και τη συμπεριφορά των ψαριών - ICES-FAO Working Group on Fishing Technology and Fish Behaviour»). Στα πλαίσια των συναντήσεων του ICES πραγματοποιήθηκαν και συναντήσεις εμπειρογνώμων για είδη (στη συνάντηση για το χέλι παρευρέθηκε ο Εθνικός αντιπρόσωπος Δρ. Α. Σαπουνίδης) και «ομάδες ειδών» (στα ελασμοβράγχια 1 συμμετέχον, ενώ στα κεφαλόποδα 2), καθώς και ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα («ICES training course on 4S sampling for DG MARE», 1 συμμετέχον).

Ένας εκπρόσωπος των φορέων παρευρέθηκε στην ομάδα εργασίας «STECF Expert Working Group on Economics – AER Fleet Part 1 και Part 2» που διοργανώθηκε από την Επιστημονική, Τεχνική και Οικονομική Επιτροπή Αλιείας (Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries – STECF).

Στις συναντήσεις που διοργάνωσε η Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση του Τόνου του Ατλαντικού (International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas) «Species Groups meetings» και «Standing Committee on Research and Statistics», οι φορείς εκπροσωπήθηκαν από 2 συμμετέχοντες σε κάθε συνάντηση.

Τέλος, 20 εκπρόσωποι συμμετείχαν στην Εθνική συνάντηση συντονισμού (National coordination) που πραγματοποιήθηκε στην Καβάλα στις 23/3/2018.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Πιλοτική μελέτη 1: Σχετικό μέρος αλιευμάτων από ερασιτεχνική αλιεία σε σχέση με την εμπορική αλιεία

§22034 ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΥΡΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΙΝΑΛΕ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΜΟ:

ΤΥΠΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: COMPUTER ASSISTED ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: Όλες οι Περιφερειακές Ενότητες της χώρας εκτός των Ενοτήτων ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ, ΚΥΚΛΑΔΩΝ και ΔΡΑΜΑΣ (οι οποίες καλύφθηκαν στο Πιλοτικό σκέλος της έρευνας)

ΜΕΓΕΘΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ: 5.226 συνεντεύξεις ΣΥΝΟΛΙΚΑ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΡΕΥΝΑΣ: Άνδρες και Γυναίκες ηλικίας 15+ ΕΤΩΝ στις περιοχές έρευνας

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: Σταθερά και κινητά τηλέφωνα, δειγματοληψία μέσω τυχαίων τηλεφωνικών αριθμών (Random Digit Dialing) με ταυτόχρονη τήρηση ποσοτώσεων ώστε να διατηρείται η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό στις περιοχές έρευνας

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΛΗΣΕΩΝ: Σε περίπτωση μη επιτυχημένης τηλεφωνικής επαφής κατά την πρώτη προσπάθεια θα γίνεται 2η κλήση σε διαφορετική ώρα ή/και ημέρα ως δεύτερη προσπάθεια εύρεσης του ερωτώμενου και σε περίπτωση αποτυχίας επαφής ξανά, αντικατάσταση νοικοκυριού/τηλεφώνου από άλλο

ΕΝΟΤΗΤΑ 1η: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ SCREENER

επ.1. Καλημέρα, καλησπέρα σας. Ονομάζομαι ____ και είμαι συνεντευκτής/συνεντεύκτρια της εταιρείας έρευνας αγοράς και δημοσκοπήσεων Metron Analysis. Αυτές τις μέρες πραγματοποιούμε μία έρευνα στην περιοχή σας και η δική σας άποψη θα ήταν πολύτιμη.

Θα μπορούσα να μιλήσω με κάποιον κύριο ή κυρία στο νοικοκυριό σας που να έχει γεννηθεί μετά τις [ημερομηνία] του 2003;

ΕΡΕΥΝΗΤΗ ΕΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΤΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΖΗΤΗΣΕ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΙΣ ΜΕ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΤΑ ΚΟΝΤΙΝΟΤΕΡΑ ΓΕΝΕΘΛΙΑ Ή ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΟΣΟΣΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Οι απαντήσεις στην έρευνα είναι απόλυτα εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για στατιστικούς λόγους.

Θα μπορούσα να σας απασχολήσω για λίγο;

- Ναι
- Όχι
- Κατάλληλο άτομο απουσιάζει/δεν έχει χρόνο αυτή τη στιγμή (εάν απουσιάζει, ρώτησε αν και πότε θα μπορούσε να ξανακαλέσεις και κλείσε τηλεφωνικό ραντεβού)
- Δεν υπάρχει κατάλληλο άτομο στο σπίτι

επ. 2. Για στατιστικούς λόγους θα ήθελα να σας ρωτήσω ποιο έτος γεννηθήκατε; **ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕ 4ΨΗΦΙΟ ΕΤΟΣ ΓΕΝΝΗΣΗΣ**

επ.3. Φύλο **ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΡΩΤΗΣΕΙΣ**

επ.4. Σε ποιο δήμο/νομό κατοικείτε μόνιμα; **ΛΙΣΤΑ ΝΟΜΩΝ/ΔΗΜΩΝ**

επ.5. Καταρχάς θα ήθελα να σας ρωτήσω εάν έχετε ψαρέψει ερασιτεχνικά εντός της Ελλάδας στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια ή σε λίμνες, ποτάμια κατά τους τελευταίους 12 μήνες δηλαδή από τον [ΜΗΝΑ] του 2017 έως σήμερα. **ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

- Ναι
- Όχι

ερ.6. Και υπάρχει κάποιο άλλο μέλος/μέλη του νοικοκυριού που έχει ψαρέψει ερασιτεχνικά στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια ή σε λίμνες, ποτάμια εντός της Ελλάδας τους τελευταίους 12 μήνες;

- Ναι
- Όχι

ΕΑΝ ΝΑΙ ΣΤΗΝ ΕΡ.5, ΠΗΓΑΙΝΕ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΑΛΛΙΩΣ ΠΗΓΑΙΝΕ ΣΤΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 2η: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΨΑΡΕΜΑΤΟΣ

ερ.7. Και τους τελευταίους 12 μήνες, έχετε ψαρέψει ερασιτεχνικά στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια ή σε λίμνες, ποτάμια; **ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

- Στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια
- Σε εσωτερικά ύδατα (λίμνες, ποτάμια)
- Και στα δύο (αυθόρμητα)

ερ.8. Σε ποιες περιοχές/νομούς έχετε ψαρέψει τους τελευταίους 12 μήνες; **ΑΥΘΟΡΜΗΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΣΗΜΕΙΩΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ, ΝΟΜΟΥΣ**

- _____

ΕΝΟΤΗΤΑ 3η: ΨΑΡΕΜΑ ΣΤΗΝ ΘΑΛΑΣΣΑ (ΑΚΤΗ, ΛΙΜΑΝΙΑ)

(Απαντούν μόνο αυτοί που στην ερ. 7 έχουν πει ότι έχουν ψαρέψει το τελευταίο 12μηνο στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια)

Ας μιλήσουμε τώρα για τις περιπτώσεις που ψαρέψατε εσείς κατά το τελευταίο 12μηνο **στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια.**

ερ.9. Πόσες φορές έχετε ψαρέψει ερασιτεχνικά τους τελευταίους 12 μήνες εντός της Ελλάδας στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια; **ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ**

- 1-5 φορές
- 6-10 φορές
- 11-25 φορές
- 26-50 φορές
- Πάνω από 50 φορές

ερ.10. Τι μεθόδους ψαρέματος έχετε χρησιμοποιήσει για το ερασιτεχνικό ψάρεμα στην θάλασσα, ακτές, λιμάνια τους τελευταίους 12 μήνες; **ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕ ΕΑΝ ΠΕΙ ΚΑΤΙ ΑΛΛΟ**

- Από την ακτή με πετονιά ή καλάμι
- Από βάρκα με πετονιά/καλάμι
- Από βάρκα με παραγάδι
- Υποβρύχιο ψάρεμα (ή ψαροντούφεκο)
- Άλλο τι (ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΣΗΜΕΙΩΣΕ _____)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΝΕ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΑΝ ΣΤΗΝ ΕΡΩΤΗΣΗ 10 ΑΠΑΝΤΗΣΕ ΟΤΙ ΕΧΕΙ ΨΑΡΕΨΕΙ ΑΠΟ ΒΑΡΚΑ ΜΕ ΠΕΤΟΝΙΑ/ΚΑΛΑΜΙ

ερ.11. Ποια τεχνική ψαρέματος χρησιμοποιείται κατά την αλιεία με βάρκα:

- Καθετή

- Συρτή βυθού
- Συρτή αφρού
- Άλλο (πχ τσαπαρί, καλαμαριέρα, κλπ)
- Όλα τα παραπάνω

ερ.12. Περίπου πόσα κιλά ψάρια έχετε αλιεύσει συνολικά τους τελευταίους 12 μήνες; **ΒΟΗΘΗΣΕ**

- 0-5 κιλά
- 6-15 κιλά
- 16-30 κιλά
- 31-50 κιλά
- Πάνω από 50 κιλά

ΕΝΟΤΗΤΑ 4η: ΨΑΡΕΜΑ ΣΕ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΥΔΑΤΑ (ΛΙΜΝΕΣ, ΠΟΤΑΜΙΑ)
(Απαντούν μόνο αυτοί που στην ερώτηση 7 έχουν πει ότι έχουν ψαρέψει το τελευταίο 12μηνο σε εσωτερικά ύδατα)

Ας μιλήσουμε τώρα για τις περιπτώσεις που έχετε ψαρέψει εσείς κατά το τελευταίο 12μηνο σε εσωτερικά ύδατα δηλαδή λίμνες και ποτάμια.

ερ.13. Πόσες φορές έχετε ψαρέψει ερασιτεχνικά τους τελευταίους 12 μήνες, εντός της Ελλάδας σε εσωτερικά ύδατα, δηλαδή λίμνες ή ποτάμια; **ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ**

- 1-5 φορές
- 6-10 φορές
- 11-25 φορές
- 26-50 φορές
- Πάνω από 50 φορές

ΕΝΟΤΗΤΑ 5η: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
(Απαντούν μόνο αυτοί που στην ερώτηση 5 έχουν πει ότι έχουν ψαρέψει το τελευταίο 12μηνο, είτε σε θάλασσα είτε σε εσωτερικά ύδατα)

Ας περάσουμε τώρα σε ένα άλλο θέμα.

ερ.14. Τι ποσό έχετε ξοδέψει συνολικά το τελευταίο 12μηνο για τη δραστηριότητα της ερασιτεχνικής αλιείας (συμπεριλάβετε κάθε έξοδο που σχετίζεται με το ερασιτεχνικό ψάρεμα το τελευταίο 12μηνο); **ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ**

- Τίποτα
- 1-50 ευρώ
- 51-100 ευρώ
- 101-250 ευρώ
- 251-500 ευρώ
- 500+ ευρώ

ΕΝΟΤΗΤΑ 6η: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (Απαντούν όλοι οι ερωτώμενοι)

Τώρα θα περάσουμε σε κάποιες δημογραφικές ερωτήσεις, αποκλειστικά και μόνο για στατιστικούς λόγους.

ερ.15. Ποιο είναι το ανώτερο επίπεδο εκπαίδευσης που έχετε ολοκληρώσει;

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ

- Δεν πήγε σχολείο
- Μερικές τάξεις Δημοτικού
- Απόφοιτος Δημοτικού
- Απόφοιτος τριτάξιου Γυμνασίου
- Απόφοιτος εξατάξιου Γυμνασίου/Γενικού Λυκείου
- Πτυχίο ΤΕΛ, ΤΕΣ, ΤΕΕ, ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ, Πολυκλαδικού Λυκείου
- Απόφοιτος ΙΕΚ ή επαγγελματικής σχολής
- Απόφοιτος ΤΕΙ, ΚΑΤΕΕ
- Απόφοιτος ΑΕΙ
- Κάτοχος Μεταπτυχιακού και άνω

ερ.16. Πόσα άτομα διαμένουν μόνιμα στο νοικοκυριό σας συμπεριλαμβανομένου και εσάς του ιδίου;

ΜΙΑ ΑΥΘΟΡΜΗΤΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕ

- _____

ερ.17. Ποια είναι η θέση σας στην απασχόληση;

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ

- Αυτοαπασχολούμενος
- Εργοδότης
- Μισθωτός Δημοσίου Τομέα
- Μισθωτός Ιδιωτικού Τομέα
- Άνεργος
- Νοικοκυρά
- Μαθητής/Σπουδαστής/Φοιτητής
- Συνταξιούχος
- Εισοδηματίας
- Άλλο τι; (ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕ _____)

ερ.18. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

ΜΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΗ, ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΔΙΑΒΑΣΕ ΛΙΣΤΑ

- Παντρεμένοι με παιδιά
- Παντρεμένοι χωρίς παιδιά
- Άγαμοι που ζουν με γονείς
- Άγαμοι που ζουν μόνοι/συζούν
- Άγαμοι που ζουν με συγγενείς/αδέλφια

- Διαζευγμένοι
- Χήροι/ες
- Άλλο τι; (ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΚΑΤΑΓΡΑΨΕ_____)

ΕΝΟΤΗΤΑ 7η: ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΚΛΗΣΗ
 (Απαντούν μόνο ερωτώμενοι 18+ ετών οι οποίοι στην ερώτηση 5 έχουν πει ότι έχουν ψαρέψει το τελευταίο 12μηνο, είτε σε θάλασσα είτε σε εσωτερικά ύδατα)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ, ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΑΝ ΔΩΣΕΙ ΤΗ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗ ΤΟΥ

ερ.19. Σας ευχαριστούμε πολύ για το χρόνο σας. Θα μπορούσαμε να σας καλέσουμε στο επόμενο διάστημα ξανά για αντίστοιχη έρευνα σχετικά με την αλιεία; Για λόγους συμμόρφωσης με τη νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η απάντησή σας θα ηχογραφηθεί.

- Ναι
- Όχι [ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΕ ΚΑΙ ΚΛΕΙΣΕ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΝ ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ]

ερ.20. Και ποιον/ποια κύριο/κυρία θα ζητήσουμε; Πείτε μου μόνο το μικρό σας όνομα. **ΣΥΝΕΝΤΕΥΚΤΗ ΣΗΜΕΙΩΣΕ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΡΩΤΩΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕ ΟΤΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΔΕΝ ΘΑ ΣΥΝΔΕΘΕΙ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΔΩΣΕΙ ΚΑΙ ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΙ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΔΙΑΣΤΗΜΑ**

- Όνομα:_____
- Δεν επιθυμεί να δώσει τα στοιχεία ώστε να συμμετάσχει [ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΕ ΚΑΙ ΚΛΕΙΣΕ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΝ ΗΧΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ]

Σας ευχαριστούμε και πάλι θερμά για τη συμμετοχή σας στην έρευνα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Πλαίσιο Κειμένου 1Ε: Συλλογή δεδομένων για ανάδρομα και κατάδρομα είδη εσωτερικών υδάτων

Για τις τρεις Ελληνικές Διαχειριστικές Μονάδες Χελιού (ΕΔΜΧ – Eel Management Unit - EMU), όπου έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη πληθυσμών χελιού, αναπτύσσεται και η αλιεία χελιού (EMU1, EMU2 και EMU3). Σύμφωνα με την Εθνική πρόταση για τους πληθυσμούς χελιών των περιοχών αυτών, συλλέγονται βιολογικά δεδομένα, όπως το ολικό μήκος, το ολικό βάρος και πραγματοποιείται προσδιορισμός της ηλικίας των χελιών με τη χρήση ωτολίθων, αλλά και προσδιορισμός φύλου των ασημόχελων. Κατά τα έτη 2017 και 2018, η συλλογή δεδομένων για το χέλι πραγματοποιήθηκε μόνο στην ΕΔΜΧ 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη – EMU 3). Η μη συλλογή δεδομένων και βιολογικού υλικού στις ΕΔΜΧ 1 και 2 δειγματοληψιών (Δυτική Ελλάδα και Δυτική Πελοπόννησο - EMU1 και EMU2, αντίστοιχα) οφείλεται στο γεγονός ότι δεν ολοκληρώθηκε εγκαίρως από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και σύναψη συμβάσεων με τα πανεπιστημιακά ιδρύματα, τα οποία θα αναλάμβαναν την εκτέλεση των εργασιών αυτών. Παρόμοια κατάσταση αναμένεται να διαμορφωθεί και κατά το έτος 2019.

Τα δείγματα ασημόχελου συλλέγονται, κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής τους μετανάστευσης, η οποία διαρκεί από τις αρχές Νοεμβρίου έως το τέλος του έτους. Η σύλληψη τους πραγματοποιείται με τη χρήση σταθερών παγίδων (ιχθυοσυλληπτικές εγκαταστάσεις) στην είσοδο των λιμνοθαλασσών, οι οποίες διαχειρίζονται από τους αλιευτικούς συνεταιρισμούς.

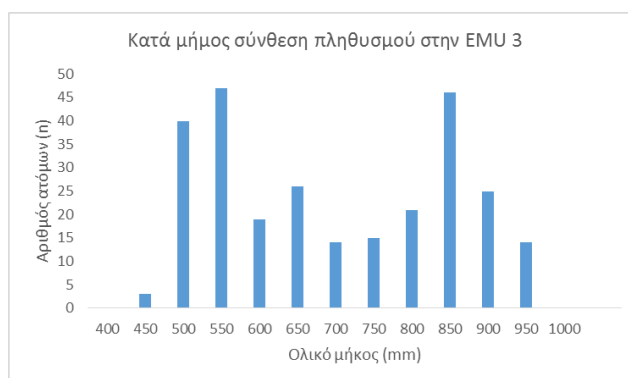
Όσον αφορά το μη εμπορικό τμήμα του πληθυσμού (γυαλόχελα και κιτρινόχελα), κατά το πρώτο έτος (2018) του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων (ΕΠΣΑΔ) (2017-2019) υπήρχε προγραμματισμός να εφαρμοστεί πιλοτική μελέτη προσδιορισμού της αφθονίας στις λιμνοθάλασσες και στις εκβολές απορροής ποταμών και στις τρεις ΕΔΜΧ. Συγκεκριμένα στην EMU1, η μελέτη θα πραγματοποιούνταν στις λιμνοθάλασσες Τσουκαλιού - Λογαρού και στη λεκάνη απορροής του Λούρου, στην EMU2 στις λιμνοθάλασσες Θολής-Προκοπάνισσος και τη λεκάνης απορροής του Αχελώου. Τέλος, στην EMU3 θα πραγματοποιούνταν στο σύστημα της λίμνης Βιστωνίδας και τις εκβολές των ποταμών που καταλήγουν στην λίμνη αυτή. Σκοπός της πιλοτικής μελέτης ήταν η τυποποίηση της μεθοδολογίας που θα χρησιμοποιηθεί και στα επόμενα έτη. Για αυτό το λόγο η σύλληψη των γυαλόχελων θα πραγματοποιούνταν με τη χρήση παγίδων ειδικά κατασκευασμένων, ενώ για τα κιτρινόχελα θα χρησιμοποιούνταν βολκοί με μικρό άνοιγμα ματιού, οι οποίοι αποτελούν τα καταλληλότερα εργαλεία. Η πιλοτική μελέτη θα πραγματοποιούνταν από το Ινστιτούτο Αλιευτικών Ερευνών σε συνεργασία με το Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πάτρας και Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Ωστόσο, για λόγους που αναφέρθηκαν προηγουμένως, η πιλοτική μελέτη πραγματοποιήθηκε μόνο στην ΕΔΜΧ 3.

Όσον αφορά τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από το Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας και αφορούν την ΕΔΜΧ 3, καταβλήθηκαν προσπάθειες για την κατασκευή και δοκιμή παγίδων για γυαλόχελα, χρησιμοποιώντας συσκευές συλλογής τεχνητών ενδιαιτημάτων όπως προτείνεται από τους Leone et al. (2016), οι οποίες ωστόσο δεν λειτούργησαν ικανοποιητικά. Επίσης, κατασκευάστηκαν και νέου τύπου παγίδες (βολκοί με μικρό άνοιγμα ματιού), αλλά δεν ήταν δυνατή η συλλογή γυαλόχελων, καθώς η εγκατάσταση και δοκιμή τους έγινε μετά την περίοδο μετακίνησης των γυαλόχελων προς τα ποτάμια και τις λιμνοθάλασσες (αρχές έτους). Έτσι, για το 2018, δεν συγκεντρώθηκαν στοιχεία σχετικά με την αφθονία των γυαλόχελων και των κιτρινόχελων.

Κατά τα έτη 2017 και 2018, η συλλογή δεδομένων για το χέλι πραγματοποιήθηκε μόνο στην ΕΔΜΧ 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη – EMU 3).

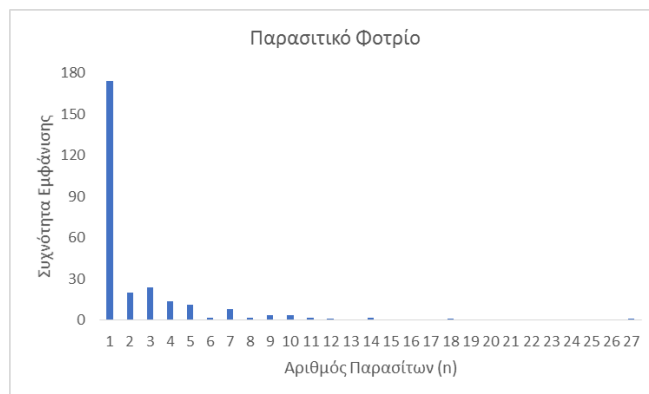
Για το έτος 2018, το ΙΝΑΛΕ συγκέντρωσε ικανοποιητικό αριθμό ασημόχελων από την περιοχή της Λίμνης Βιστωνίδας, του Ποταμού Έβρου και των Λιμνοθαλασσών του Δέλτα Νέστου. Συνολικά συγκεντρώθηκαν βιολογικά δεδομένα από 270 άτομα. Επομένως, για την περιοχή EMU 3 και στα πλαίσια των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Εθνικό Πρόγραμμα Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων, είναι δυνατή η εκτίμηση της κατά μήκος σύνθεσης του υποπληθυσμού του Χελιού που εντοπίζεται στην EMU 3, αλλά και της ηλικιακής τους σύνθεσης. Επίσης, προσδιορίστηκε και το παρασιτικό φορτίο των χελιών.

Όπως διαπιστώνεται στην Εικόνα 1, τα περισσότερα άτομα χελιών εντοπίζονται στις κλάσεις μήκους 500-550 mm και 850 mm.

Εικόνα 1: Κατά μήκος σύνθεση του δείγματος χελιών που καταγράφηκε στην Διαχειριστική Μονάδα 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη).

Όσον αφορά το παρασιτικό φορτίο στον υποπληθυσμό χελιών στην EMU 3, διαπιστώθηκε ότι σε ποσοστό 70% του συνόλου του πληθυσμού το παρασιτικό φορτίο ήταν 0, ενώ παρατηρήθηκε ένα άτομο με παρασιτικό φορτίο 26.

Εικόνα 2: Συχνότητα εμφάνισης παρασίτων του είδους *Anguillicoloides crassus*, που καταγράφηκαν στα δείγματα χελιών από την περιοχή της EMU 3.

Πρέπει να επισημανθεί ότι τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στην Ετήσια Έκθεση αφορούν μόνο την περιοχή ΕΔΜΧ 3 (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη – EMU 3) και ως εκ τούτου δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον προσδιορισμό της κατάστασης του συνολικού πληθυσμού της χώρας, αν και στην ετήσια έκθεση του ΕΠΣΑΔ στην Ε.Ε. (Annual Report) δηλώθηκε ότι υπάρχουν δεδομένα από όλες της EMU, καθώς είναι σε αναμονή ειδικής προκήρυξης και για τις δύο άλλες περιοχές.

Κατά το 2018 και με βάση τα δεδομένα που είχαν συγκεντρωθεί κατά τα παρελθόντα έτη (2015, 2016 και 2017) και με τα δεδομένα παραγωγών και απελευθερώσεων που μας παραχωρήθηκαν από τη Γενική Διεύθυνση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμπληρώθηκαν οι πίνακες του Αιτημάτος Παροχής Δεδομένων (Data Call – WGEEL) της Πανευρωπαϊκής Συνάντησης Εμπειρογνομόνων για το Χέλι (Joint ICES/EIFAC/GFCM Working Group on Eels) που θα χρησιμοποιηθούν για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης για το έτος 2018,, συμπεριλαμβανομένου και των δεικτών Βιομάζας, Θνησιμότητας και Εμπλουτισμού του Αποθέματος Χελιού (3Bs), τα οποία και υποβλήθηκαν στη Γενική Διεύθυνση Αλιείας -Διεύθυνση Υδατοκαλλιεργειών -Τμήμα Εκτατικών Καλλιεργειών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Παράρτημα 3.1

Πλαίσιο Κείμενον 1F: Παρεμπύπτοντα αλιεύματα πτηνών, θηλαστικών, ερπετών και ιχθύων

Προκαταρκτικός κατάλογος ευπαθών ειδών για τα οποία παρακολουθήθηκαν τα παρεμπύπτοντα αλιεύματά τους στην Ελλάδα το 2018.

Vulnerable Species Group	Species	Vulnerable Species Group	Species
birds	<i>Calonectris diomedea</i>	bony fish	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>
birds	<i>Chlidonias niger</i>	bony fish	<i>Acipenser naccarii</i>
birds	<i>Gavia stellata</i>	bony fish	<i>Acipenser stellatus</i>
birds	<i>Gelochelidon nilotica</i>	bony fish	<i>Acipenser sturio</i>
birds	<i>Hydrobates pelagicus</i>	bony fish	<i>Alosa fallax</i>
birds	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	bony fish	<i>Anguilla anguilla</i>
birds	<i>Larus audouinii</i>	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>
birds	<i>Larus cachinnans</i>	bony fish	<i>Hippocampus guttulatus</i>
birds	<i>Larus canus</i>	bony fish	<i>Hippocampus hippocampus</i>
birds	<i>Larus fuscus</i>	bony fish	<i>Huso huso</i>
birds	<i>Larus genei</i>	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>
birds	<i>Larus ichthyaetus</i>	bony fish	<i>Thunnus thynnus</i>
birds	<i>Larus melanocephalus</i>	bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>
birds	<i>Larus michahellis</i>	bony fish	<i>Xiphias gladius</i>
birds	<i>Larus ridibundus</i>	bivalves	<i>Acanthocardia tuberculata</i>
birds	<i>Mergus merganser</i>	bivalves	<i>Callista chione</i>
birds	<i>Mergus serrator</i>	bivalves	<i>Donax trunculus</i>
birds	<i>Morus bassanus</i>	gastropods	<i>Bolinus brandaris</i>
birds	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	gastropods	<i>Patella spp.</i>
birds	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>	corals	<i>Corallium rubrum</i>
birds	<i>Phalacrocorax carbo</i>	cephalopods	<i>Eledone cirrhosa</i>
birds	<i>Podiceps auritus</i>	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>
birds	<i>Podiceps cristatus</i>		
birds	<i>Podiceps grisegena</i>		
birds	<i>Podiceps nigricollis</i>		
birds	<i>Puffinus mauretanicus</i>		
birds	<i>Puffinus yelkouan</i>		
birds	<i>Rissa tridactyla</i>		
birds	<i>Stercorarius longicaudus</i>		
birds	<i>Stercorarius parasiticus</i>		
birds	<i>Stercorarius pomarinus</i>		
birds	<i>Sterna hirundo</i>		
birds	<i>Sternula albifrons</i>		
mammals	<i>Delphinus delphis</i>		
mammals	<i>Stenella coeruleoalba</i>		
mammals	<i>Tursiops truncatus</i>		
mammals	<i>Grampus griseus</i>		

mammals	<i>Ziphius cavirostris</i>
mammals	<i>Phocoena phocoena</i>
mammals	<i>Monachus monachus</i>
reptiles	<i>Caretta caretta</i>
reptiles	<i>Dermochelys coriacea</i>
reptiles	<i>Chelonia mydas</i>
elasmobranch	<i>Alopias vulpinus</i>
elasmobranch	<i>Carcharhinus plumbeus</i>
elasmobranch	<i>Carcharias taurus</i>
elasmobranch	<i>Carcharodon carcharias</i>
elasmobranch	<i>Centrophorus granulosus</i>
elasmobranch	<i>Cetorhinus maximus</i>
elasmobranch	<i>Dipturus batis</i>
elasmobranch	<i>Galeorhinus galeus</i>
elasmobranch	<i>Gymnura altavela</i>
elasmobranch	<i>Hepttranchias perlo</i>
elasmobranch	<i>Hexanchus griseus</i>
elasmobranch	<i>Isurus oxyrinchus</i>
elasmobranch	<i>Lamna nasus</i>
elasmobranch	<i>Leucoraja circularis</i>
elasmobranch	<i>Leucoraja melitensis</i>
elasmobranch	<i>Mobula mobular</i>
elasmobranch	<i>Mustelus asterias</i>
elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>
elasmobranch	<i>Mustelus punctulatus</i>
elasmobranch	<i>Odontaspis ferox</i>
elasmobranch	<i>Oxynotus centrina</i>
elasmobranch	<i>Prionace glauca</i>
elasmobranch	<i>Rhinobatos rhinobatos</i>
elasmobranch	<i>Rostroraja alba</i>
elasmobranch	<i>Sphyrna zygaena</i>
elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>
elasmobranch	<i>Squatina aculeata</i>
elasmobranch	<i>Squatina oculata</i>
elasmobranch	<i>Squatina squatina</i>
agnatha fish	<i>Petromyzon marinus</i>

Παράρτημα 3.2

Preliminary list of vulnerable species for which By-catches were monitored in Greece in 2018 and recorded specimen per GSA				
Vulnerable Species Group	Species	GSA 20	GSA 22	GSA 23
birds	<i>Calonectris diomedea</i>			
birds	<i>Chlidonias niger</i>			
birds	<i>Gavia stellata</i>			
birds	<i>Gelochelidon nilotica</i>			
birds	<i>Hydrobates pelagicus</i>			
birds	<i>Hydrocoloeus minutus</i>			
birds	<i>Larus audouinii</i>			
birds	<i>Larus cachinnans</i>			
birds	<i>Larus canus</i>			
birds	<i>Larus fuscus</i>			
birds	<i>Larus genei</i>			
birds	<i>Larus ichthyaetus</i>			
birds	<i>Larus melanocephalus</i>			
birds	<i>Larus michahellis</i>			
birds	<i>Larus ridibundus</i>			
birds	<i>Mergus merganser</i>			
birds	<i>Mergus serrator</i>			
birds	<i>Morus bassanus</i>			
birds	<i>Pelecanus onocrotalus</i>			
birds	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>			
birds	<i>Phalacrocorax carbo</i>			
birds	<i>Podiceps auritus</i>			
birds	<i>Podiceps cristatus</i>			
birds	<i>Podiceps griseogen</i>			
birds	<i>Podiceps nigricollis</i>			
birds	<i>Puffinus mauretanicus</i>			
birds	<i>Puffinus yelkouan</i>			
birds	<i>Rissa tridactyla</i>			
birds	<i>Stercorarius longicaudus</i>			
birds	<i>Stercorarius parasiticus</i>			
birds	<i>Stercorarius pomarinus</i>			
birds	<i>Sterna hirundo</i>			
birds	<i>Sterna albifrons</i>			
mammals	<i>Delphinus delphis</i>			
mammals	<i>Stenella coeruleoalba</i>			
mammals	<i>Tursiops truncatus</i>			
mammals	<i>Grampus griseus</i>			
mammals	<i>Ziphius cavirostris</i>			
mammals	<i>Phocoena phocoena</i>			
mammals	<i>Monachus monachus</i>			
reptiles	<i>Caretta caretta</i>		3	
reptiles	<i>Dermochelys coriacea</i>			
reptiles	<i>Chelonia mydas</i>			
elasmobranch	<i>Alopias vulpinus</i>			
elasmobranch	<i>Carcharhinus plumbeus</i>			
elasmobranch	<i>Carcharias taurus</i>			
elasmobranch	<i>Carcharodon carcharias</i>			
elasmobranch	<i>Centrophorus granulosus</i>	2	3	
elasmobranch	<i>Cetorhinus maximus</i>			
elasmobranch	<i>Dipturus batis</i>		2	
elasmobranch	<i>Galeorhinus galeus</i>	1	2	
elasmobranch	<i>Gymnura altavela</i>	4	7	
elasmobranch	<i>Heptranchias perlo</i>			
elasmobranch	<i>Hexanchus griseus</i>	1	4	
elasmobranch	<i>Isurus oxyrinchus</i>			1
elasmobranch	<i>Lamna nasus</i>			
elasmobranch	<i>Leucoraja circularis</i>			
elasmobranch	<i>Leucoraja melitensis</i>		1	
elasmobranch	<i>Mobula mobular</i>			
elasmobranch	<i>Mustelus asterias</i>	1	30	
elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	10	44	
elasmobranch	<i>Mustelus punctulatus</i>	3	2	
elasmobranch	<i>Odontaspis ferox</i>			
elasmobranch	<i>Oxynotus centrina</i>		15	1
elasmobranch	<i>Prionace glauca</i>			
elasmobranch	<i>Rhinobatos rhinobatos</i>			
elasmobranch	<i>Rostoraja alba</i>		1	
elasmobranch	<i>Sphyrna zygaena</i>			
elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>	5	338	2
elasmobranch	<i>Squatina aculeata</i>			
elasmobranch	<i>Squatina oculata</i>			
elasmobranch	<i>Squatina squatina</i>			
agnatha fish	<i>Petromyzon marinus</i>			
bony fish	<i>Acipenser gueldenstaedtii</i>			
bony fish	<i>Acipenser naccarii</i>			
bony fish	<i>Acipenser stellatus</i>			
bony fish	<i>Acipenser sturio</i>			
bony fish	<i>Alosa fallax</i>	7	47	
bony fish	<i>Anguilla anguilla</i>	4		
bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	10	17	8
bony fish	<i>Hippocampus guttulatus</i>		3	
bony fish	<i>Hippocampus hippocampus</i>	1	1	
bony fish	<i>Huso huso</i>			
bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	54	171	3
bony fish	<i>Thunnus thynnus</i>		12	
bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>	1	35	
bony fish	<i>Xiphias gladius</i>	1	10	1
cephalopods	<i>Eledone cirrhosa</i>	5	508	
cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	118	9726	16
cephalopods	<i>Eledone spp.</i>	10		
bivalves	<i>Acanthocardia tuberculata</i>			
bivalves	<i>Callista chione</i>			
bivalves	<i>Donax trunculus</i>			
gastropods	<i>Bolinus brandaris</i>		26	
gastropods	<i>Patella spp.</i>			
corals	<i>Corallium rubrum</i>			

Preliminary list of vulnerable species for which By-catches were monitored in Greece in 2018 and recorded specimen per GSA and Gear						
GSA	Year	Fisheries Scheme	Vulnerable Species Group	Species	Fishing Gear	Specimens No
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Centrophorus granulosus</i>	LLS	2
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Galeorhinus galeus</i>	GTR	1
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Gymnura altavela</i>	GTR	2
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Gymnura altavela</i>	OTB	2
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Hexanchus griseus</i>	LLS	1
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus asterias</i>	OTB	1
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	GNS	1
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	GTR	2
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	LLS	1
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	OTB	6
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus punctulatus</i>	LLS	1
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus punctulatus</i>	OTB	2
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>	LLS	3
20	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>	OTB	2
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	GTR	4
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	OTB	2
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Anguilla anguilla</i>	GTR	4
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	GTR	2
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	LLS	7
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	OTB	1
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Hippocampus hippocampus</i>	SB	1
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	GTR	51
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	LLS	1
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	SB	1
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>	GTR	1
20	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Xiphias gladius</i>	LLS	1
20	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone cirrhosa</i>	OTB	5
20	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	GTR	2
20	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	OTB	110
20	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	SB	6
20	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone spp.</i>	OTB	10
20	2018	small pelagic at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	PS	1
20	2018	small pelagic at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	PS	1
22	2018	demersal at sea	reptiles	<i>Caretta caretta</i>	OTB	1
22	2018	demersal at sea	reptiles	<i>Caretta caretta</i>	SB	1
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Centrophorus granulosus</i>	OTB	3
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Dipturus batis</i>	OTB	2
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Galeorhinus galeus</i>	LLS	1
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Gymnura altavela</i>	GTR	1
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Gymnura altavela</i>	LLS	6
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Hexanchus griseus</i>	OTB	4
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Leucoraja melitensis</i>	OTB	1
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus asterias</i>	OTB	30
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	GTR	7
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	LLS	8
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus mustelus</i>	OTB	29
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Mustelus punctulatus</i>	OTB	2
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Oxynotus centrina</i>	OTB	15
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Rostrolaia alba</i>	LLS	1
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>	LLS	8
22	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>	OTB	330
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	GNS	10
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	GTR	11
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	OTB	25
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	GNS	17
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	GTR	1
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	LLS	2
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	OTB	13
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Hippocampus guttulatus</i>	GNS	1
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Hippocampus guttulatus</i>	SB	2
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Hippocampus hippocampus</i>	GTR	1
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	FPO	2
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	GNS	31
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	GTR	79
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	LLS	57
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	OTB	1
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	SB	1
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Thunnus thynnus</i>	GNS	3
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>	GNS	2
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>	GTR	27
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>	LLS	2
22	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Umbrina cirrosa</i>	SB	4
22	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone cirrhosa</i>	OTB	508
22	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	FPO	5
22	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	GTR	59
22	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	OTB	9618
22	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	SB	34
22	2018	demersal at sea	gastropods	<i>Bolinus brandaris</i>	FPO	1
22	2018	demersal at sea	gastropods	<i>Bolinus brandaris</i>	GNS	10
22	2018	demersal at sea	gastropods	<i>Bolinus brandaris</i>	GTR	13
22	2018	demersal at sea	gastropods	<i>Bolinus brandaris</i>	LLS	2
22	2018	large pelagic at sea	elasmobranch	<i>Galeorhinus galeus</i>	LLD	1
22	2018	small pelagic at sea	reptiles	<i>Caretta caretta</i>	PS	1
22	2018	small pelagic at sea	bony fish	<i>Alosa fallax</i>	PS	1
22	2018	small pelagic at sea	bony fish	<i>Thunnus thynnus</i>	PS	9
22	2018	small pelagic at sea	bony fish	<i>Xiphias gladius</i>	PS	10
22	2018	small pelagic at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	PS	10
23	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Isurus oxyrinchus</i>	GTR	1
23	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Oxynotus centrina</i>	OTB	1
23	2018	demersal at sea	elasmobranch	<i>Squalus acanthias</i>	LLS	2
23	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	GTR	1
23	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Epinephelus marginatus</i>	LLS	7
23	2018	demersal at sea	bony fish	<i>Sciaena umbra</i>	GTR	3
23	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	GTR	1
23	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	LLS	1
23	2018	demersal at sea	cephalopods	<i>Eledone moschata</i>	OTB	14
23	2018	small pelagic at sea	bony fish	<i>Xiphias gladius</i>	PS	1

Παράρτημα 3.3

Protocol 1. Catch Summary Sheet

Vessel Name:	Reg No:
Haul No:	Haul Area:
Type of gear being used:	Trip Code:

Shot	Hauled
Date: Time: Depth: Speed over Ground: Lat: Lon:	Date: Time: Depth: Speed over Ground: Lat: Lon:
Tow or gear soak duration hrsmins Tow Direction: Warp Length: Door Spread:	Wind direction & force: Sea State:

Comments:

[illegible]

Protocol 2. Data sheet for size recording: Fish, sharks and rays

Trip Code	Haul No	Species	TL (cm)	DW (cm)	Weight (kg)	Sex	Condition	Released	ID image	Notes

Protocol 3. Data sheet for cetacean by catch recording

Date		Time		Haul No	
				ID	
Trip Code				Specimen	
Species					

Condition	Excellent	Good	Poor	Comatose	Dead
-----------	-----------	------	------	----------	------

TBL (cm)		Sex	M
GFD (cm)			F
Weight (kg)			ND

ID Image	
----------	--

Notes	
-------	--

Protocol 4. Data sheet for sea turtle by catch recording

Date		Time		Haul No	
Trip Code				ID Specimen	
Species					

Condition	Excellent	Good	Poor	Comatose	Dead
-----------	-----------	------	------	----------	------

CCL (cm)		LCL (cm)		Sex	M
CCW (cm)		LCW (cm)			F
Weight (kg)					ND

ID Image	
----------	--

Notes	

Protocol 5. Data sheet for bird by catch recording

Program	National
Vessel Name	

Date		Time		Haul No	
Trip Code				ID Specimen	
Species					

Condition	Excellent	Good	Poor	Dead
-----------	-----------	------	------	------

ID Image		
Released	A,D,NA	
Notes		

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Πλαίσιο Κειμένου 1G: Επιστημονικές έρευνες στη θάλασσα - MEDITERRANEAN ACOUSTIC SURVEY (MEDIAS)

Πίνακας Α3.1β.2. Ιόνιο: Παρουσιάζονται το συνολικό NASC (Nautical Area Scattering Coefficient) ψαριών ανά EDSU (Elementary Distance Sampling Unit - Στοιχειώδης Μονάδα Δειγματοληψίας) και επίσης το NASC (Nautical area scattering coefficient σε m^2/nm^2), η βιομάζα και ο αριθμός ατόμων για γαύρο και σαρδέλα (είδη στόχοι) ανά EDSU.

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
1	116.99	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
2	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
3	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
4	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
5	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
6	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
7	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
8	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
9	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
10	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
11	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
12	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
13	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
14	99.39	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
15	17.84	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
16	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
17	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
18	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
19	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
20	8.96	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
21	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
22	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
23	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
24	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
25	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
26	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
27	220.89	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
28	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
29	0.74	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
30	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
31	110.75	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
32	124.31	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
33	191.93	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
34	99.01	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
35	635.66	392.07	44.37	11358508	0.00	0.00	0
36	504.06	23.41	2.65	678124	0.00	0.00	0
37	41.48	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
38	203.73	203.73	23.06	5902082	0.00	0.00	0
39	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
40	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
41	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
42	27.10	27.10	3.07	785221	0.00	0.00	0
43	11.10	11.10	1.26	321528	0.00	0.00	0
44	12.22	12.22	1.38	354149	0.00	0.00	0
45	60.68	56.58	6.40	1639182	0.00	0.00	0
46	58.89	37.94	4.29	1099243	0.00	0.00	0
47	48.08	23.69	2.68	686238	0.00	0.00	0
48	6.65	6.65	0.75	192666	0.00	0.00	0
49	80.30	80.30	9.09	2326462	0.00	0.00	0
50	4.49	4.49	0.51	130077	0.00	0.00	0
51	37.32	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
52	2.39	2.39	0.27	69195	0.00	0.00	0
53	106.35	106.35	12.04	3081089	0.00	0.00	0
54	52.41	52.41	5.93	1518401	0.00	0.00	0
55	21.15	12.79	1.45	370611	0.00	0.00	0
56	48.38	14.71	1.66	426173	0.00	0.00	0
57	63.22	19.94	2.26	577591	0.00	0.00	0
58	261.17	97.12	10.99	2813679	0.00	0.00	0
59	2.81	2.81	0.32	81527	0.00	0.00	0
60	19.65	17.77	2.01	514808	0.00	0.00	0
61	35.18	24.47	2.77	708818	0.00	0.00	0
62	39.47	9.71	1.10	281423	0.00	0.00	0
63	590.61	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
64	708.55	113.12	12.80	3277136	0.00	0.00	0
65	156.93	71.81	8.13	2080273	0.00	0.00	0
66	77.17	52.23	5.91	1513203	0.00	0.00	0
67	481.39	10.30	1.17	298273	0.00	0.00	0
68	1056.38	104.23	11.80	3019575	0.00	0.00	0
69	15.83	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
70	61.84	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
71	41.78	33.94	3.84	983316	0.00	0.00	0
72	31.90	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
73	19.10	5.45	0.62	157851	0.00	0.00	0
74	105.24	71.20	8.06	2062814	0.00	0.00	0
75	5.10	1.09	0.12	31475	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
76	0.95	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
77	18.74	9.33	1.06	270273	0.00	0.00	0
78	286.22	0.00	0.00	0	119.16	17.79	866563
79	630.22	83.77	9.48	2426933	23.22	3.47	168833
80	277.13	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
81	391.12	0.00	0.00	0	96.83	14.46	704212
82	9.72	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
83	31.59	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
84	45.58	39.40	4.46	1141452	0.00	0.00	0
85	29.95	29.95	3.39	867556	0.00	0.00	0
86	2307.14	1274.23	144.20	36915342	0.00	0.00	0
87	388.21	171.36	19.39	4964276	0.00	0.00	0
88	13.41	13.41	1.52	388427	0.00	0.00	0
89	29.89	29.89	3.38	865903	0.00	0.00	0
90	27.56	16.02	1.81	464221	0.00	0.00	0
91	70.70	5.78	0.65	167554	0.00	0.00	0
92	332.02	0.00	0.00	0	90.06	13.44	654946
93	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
94	3.43	3.43	0.39	99226	0.00	0.00	0
95	169.78	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
96	258.15	3.69	0.42	106769	0.00	0.00	0
97	12.45	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
98	2.56	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
99	3.36	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
100	1.63	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
101	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
102	61.69	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
103	51.69	36.67	4.15	1062299	0.00	0.00	0
104	1.64	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
105	0.75	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
106	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
107	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
108	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
109	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
110	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
111	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
112	33.19	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
113	58.96	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
114	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
115	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
116	18.51	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
117	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
118	15.87	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
119	11.98	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
120	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
121	67.81	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
122	16.22	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
123	12.34	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
124	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
125	19.43	13.22	1.50	382969	0.00	0.00	0
126	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
127	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
128	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
129	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
130	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
131	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
132	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
133	39.95	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
134	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
135	0.60	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
136	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
137	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
138	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
139	0.79	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
140	5.63	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
141	0.50	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
142	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
143	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
144	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
145	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
146	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
147	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
148	0.50	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
149	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
150	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
151	2.26	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
152	20.40	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
153	8.56	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
154	4.45	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
155	2.30	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
156	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
157	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
158	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
159	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
160	8.50	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
161	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
162	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
163	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
164	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
165	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
166	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
167	3.20	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
168	89.82	89.82	10.16	2602149	0.00	0.00	0
169	250.20	242.96	27.49	7038659	0.00	0.00	0
170	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
171	26.85	2.42	0.27	70210	0.00	0.00	0
172	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
173	2.04	2.04	0.23	58968	0.00	0.00	0
174	2.58	2.58	0.29	74863	0.00	0.00	0
175	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
176	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
177	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
178	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
179	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
180	10.14	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
181	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
182	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
183	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
184	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
185	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
186	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
187	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
188	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
189	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
190	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
191	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
192	0.56	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
193	351.28	159.27	18.02	4614286	0.00	0.00	0
194	75.58	75.58	8.55	2189695	0.00	0.00	0
195	13.96	13.96	1.58	404528	0.00	0.00	0
196	8.80	1.86	0.21	53790	0.00	0.00	0
197	4.08	4.08	0.46	118235	0.00	0.00	0
198	55.40	24.74	2.80	716634	0.00	0.00	0
199	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
200	3.66	3.66	0.41	106009	0.00	0.00	0
201	59.10	0.00	0.00	0	1.14	0.17	8340
202	55.66	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
203	52.20	7.07	0.80	204931	0.00	0.00	0
204	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
205	439.35	61.45	6.95	1780283	2.88	0.43	21069
206	371.01	23.32	2.64	675687	6.05	0.90	44320
207	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
208	1.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
209	6.36	6.36	0.72	184193	0.00	0.00	0
210	9.10	9.10	1.03	263769	0.00	0.00	0
211	8.89	8.89	1.01	257485	0.00	0.00	0
212	2.52	2.52	0.28	72959	0.00	0.00	0
213	2.27	2.27	0.26	65841	0.00	0.00	0
214	0.49	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
215	8.34	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
216	30.63	5.17	0.58	149741	0.21	0.03	1551
217	105.77	35.62	4.03	1031845	1.25	0.19	9153
218	7.83	7.83	0.89	226746	0.00	0.00	0
219	102.58	1.61	0.18	46777	79.09	11.76	579433
220	2.50	2.50	0.28	72386	0.00	0.00	0
221	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
222	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
223	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
224	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
225	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
226	616.08	180.04	20.37	5215863	111.01	16.04	856004
227	135.96	124.91	14.14	3618615	0.00	0.00	0
228	193.66	27.39	3.10	793545	76.70	11.08	591421
229	13.74	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
230	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
231	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
232	9.23	9.23	1.04	267377	0.00	0.00	0
233	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
234	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
235	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
236	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
237	33.64	5.04	0.57	145933	0.00	0.00	0
238	31.07	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
239	11.80	1.49	0.17	43054	0.00	0.00	0
240	1.78	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
241	4.16	3.38	0.38	97830	0.00	0.00	0
242	4.00	1.59	0.18	46056	0.00	0.00	0
243	1.54	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
244	12.37	11.93	1.35	345651	0.00	0.00	0
245	2.77	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
246	6.59	1.71	0.19	49442	0.00	0.00	0
247	89.77	30.58	3.46	885956	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
248	3.76	1.32	0.15	38229	0.00	0.00	0
249	8.14	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
250	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
251	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
252	284.74	182.76	20.68	5294576	35.90	5.19	276817
253	37.09	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
254	126.59	6.42	0.73	185954	0.00	0.00	0
255	128.59	42.18	4.77	1221884	3.34	0.48	25787
256	29.51	28.58	3.23	828014	0.00	0.00	0
257	401.68	35.65	4.03	1032915	365.68	52.83	2819638
258	7.74	6.92	0.78	200373	0.00	0.00	0
259	23.19	22.57	2.55	653975	0.00	0.00	0
260	81.48	80.75	9.14	2339495	0.00	0.00	0
261	155.78	56.62	6.41	1640268	34.91	5.04	269180
262	67.12	1.72	0.19	49734	64.74	9.35	499226
263	138.42	27.78	3.14	804879	38.18	5.52	294430
264	280.58	64.93	7.35	1881029	71.62	10.35	552273
265	23.84	18.45	2.09	534653	0.00	0.00	0
266	5.36	4.38	0.50	126992	0.00	0.00	0
267	3.93	3.93	0.44	113839	0.00	0.00	0
268	598.60	121.49	13.75	3519559	0.00	0.00	0
269	601.33	36.21	4.10	1048932	298.76	43.16	2303646
270	28.39	20.78	2.35	601873	0.00	0.00	0
271	218.04	12.53	1.42	363127	109.44	15.81	843835
272	51.93	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
273	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
274	2.99	2.99	0.34	86728	0.00	0.00	0
275	208.28	27.81	3.15	805703	42.94	6.20	331075
276	80.56	31.32	3.54	907278	17.06	2.46	131560
277	16.89	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
278	54.95	2.57	0.29	74550	49.24	7.11	379680
279	88.75	88.75	10.04	2571117	0.00	0.00	0
280	24.26	24.26	2.75	702873	0.00	0.00	0
281	52.17	52.17	5.90	1511448	0.00	0.00	0
282	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
283	0.92	0.92	0.10	26537	0.00	0.00	0
284	18.59	18.59	2.10	538667	0.00	0.00	0
285	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
286	35.26	35.26	3.99	1021621	0.00	0.00	0
287	15.34	14.36	1.63	416148	0.00	0.00	0
288	0.88	0.88	0.10	25357	0.00	0.00	0
289	1814.67	6.20	0.70	179554	0.00	0.00	0
290	4.57	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
291	52.60	52.60	5.95	1523998	0.00	0.00	0
292	6.21	6.21	0.70	179855	0.00	0.00	0
293	5.39	5.39	0.61	156204	0.00	0.00	0
294	1.05	1.05	0.12	30430	0.00	0.00	0
295	6.20	6.20	0.70	179580	0.00	0.00	0
296	47.24	47.24	5.35	1368432	0.00	0.00	0
297	8.67	8.28	0.94	239782	0.00	0.00	0
298	155.73	155.73	17.62	4511708	0.00	0.00	0
299	49.02	49.02	5.55	1420079	0.00	0.00	0
300	46.05	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
301	42.46	32.71	3.70	947514	0.00	0.00	0
302	38.06	28.58	3.23	827872	0.00	0.00	0
303	17.50	2.06	0.23	59695	0.00	0.00	0
304	21.83	5.67	0.64	164353	0.00	0.00	0
305	3.56	1.94	0.22	56296	0.00	0.00	0
306	9.78	5.23	0.59	151570	0.00	0.00	0
307	139.62	24.45	2.77	708227	40.55	5.86	312633
308	179.11	38.40	4.35	1112615	49.10	7.09	378589
309	5.81	5.81	0.66	168263	0.00	0.00	0
310	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
311	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
312	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
313	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
314	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
315	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
316	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
317	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
318	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
319	13.16	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
320	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
321	459.35	459.35	51.98	13307550	0.00	0.00	0
322	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
323	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
324	146.17	31.33	3.55	907739	0.00	0.00	0
325	1.63	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
326	1.48	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
327	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
328	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
329	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
330	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
331	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
332	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
333	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
334	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
335	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
336	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
337	3.44	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
338	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
339	23.64	23.64	2.68	684975	0.00	0.00	0
340	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
341	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
342	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
343	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
344	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
345	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
346	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
347	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
348	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
349	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
350	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
351	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
352	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
353	26.33	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
354	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
355	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
356	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
357	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
358	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
359	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
360	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
361	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
362	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
363	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
364	17.44	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
365	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
366	3.54	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
367	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
368	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
369	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
370	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
371	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
372	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
373	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
374	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
375	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
376	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
377	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
378	4.86	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
379	48.81	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
380	438.81	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
381	8.11	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
382	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
383	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
384	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
385	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
386	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
387	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
388	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
389	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
390	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
391	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
392	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
393	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
394	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
395	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
396	1224.47	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
397	2261.50	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
398	2728.05	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
399	2567.48	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
400	3001.59	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
401	2610.57	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
402	2989.05	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
403	3025.02	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
404	2626.82	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
405	210.08	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
406	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
407	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
408	1114.88	1098.86	124.35	31834665	0.00	0.00	0
409	2926.84	1685.42	190.73	48827806	479.66	71.61	3488282
410	564.83	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
411	11.72	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
412	3.02	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
413	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
414	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
415	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
416	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
417	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
418	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
419	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Aa EDSU	Συνολικό Nasc	Nasc Γαύρου	Βιομάζα Γαύρου (t)	Αριθμός Ατόμων Γαύρου	Nasc Σαρδέλας	Βιομάζα Σαρδέλας (t)	Αριθμός Ατόμων Σαρδέλας
420	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
421	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
422	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0
423	2188.84	1959.93	201.71	71198496	168.34	19.18	1982439
424	6446.09	5893.87	606.57	214107091	506.24	57.67	5961562
425	1798.29	1645.62	169.36	59780447	141.35	16.10	1664517
426	3968.60	3631.67	373.76	131927896	311.93	35.54	3673378
427	6129.36	5608.98	577.25	203757697	481.77	54.88	5673395
428	3986.01	3647.60	375.39	132506434	313.30	35.69	3689487
429	942.65	862.62	88.78	31336309	74.09	8.44	872523
430	1454.58	1331.09	136.99	48354440	114.33	13.02	1346373
431	1037.40	949.32	97.70	34486182	81.54	9.29	960227
432	521.75	477.46	49.14	17344631	41.01	4.67	482941
433	672.96	670.67	69.02	24363375	2.29	0.26	26945
434	2659.60	2650.55	272.78	96286855	9.04	1.03	106488
435	1746.96	1741.02	179.18	63246266	5.94	0.68	69947
436	1062.79	1059.18	109.01	38476732	3.61	0.41	42553
437	3961.56	3948.09	406.32	143422624	13.47	1.53	158617
438	2179.82	2172.41	223.58	78917383	7.41	0.84	87278
439	440.47	438.97	45.18	15946561	1.50	0.17	17636
440	601.21	599.17	61.66	21765957	2.04	0.23	24072
441	1162.22	1158.27	119.20	42076637	3.95	0.45	46534
442	106.84	106.47	10.96	3867881	0.36	0.04	4278
443	30.02	29.92	3.08	1086961	0.10	0.01	1202
444	524.18	522.40	53.76	18977165	1.78	0.20	20988
445	299.84	298.82	30.75	10855398	1.02	0.12	12005
446	470.88	469.28	48.30	17047388	1.60	0.18	18853
447	1904.94	1898.46	195.38	68965428	6.48	0.74	76272
448	934.39	931.22	95.84	33828367	3.18	0.36	37412
449	228.83	228.05	23.47	8284468	0.78	0.09	9162
450	342.04	340.88	35.08	12383184	1.16	0.13	13695
451	577.53	575.57	59.23	20908701	1.96	0.22	23124
452	0.00	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0

Πίνακας Α3.1β.3. Εκτίμηση της βιομάζας του γαύρου στο Ιόνιο ανά κλάση μήκους με βάση τα αποτελέσματα της ακουστικής δειγματοληψίας το Νοέμβριο 2018.

Ιόνιο		
Συνολική βιομάζα (t): 23 294.79		
Κλάση μήκους	Αριθμός ατόμων	Βιομάζα (t)
55	31 779 951	27.77
65	156 171 440	219.28
75	402 356 315	848.15
85	1 157 131 137	3 480.02
95	4 033 510 319	16 635.42
105	377 902 041	2 070.82
115	1 224 195	8.69
125	374 276	3.36
135	0	0.00
145	93 569	1.28
Άθροισμα	6 160 543 244	23 294.79

Πίνακας Α3.1β.4. Εκτίμηση της βιομάζας του γαύρου στο Ιόνιο ανά ηλικιακή κλάση με βάση τα αποτελέσματα της ακουστικής δειγματοληψίας το Νοέμβριο 2018.

Ιόνιο		
Ηλικία	Αριθμός ατόμων	Βιομάζα (t)
0	590 307 706	1095.20
1	5 570 169 064	22198.74
2	61 416	0.78
3	5 058	0.07
4	0	0.00
Άθροισμα	6 160 543 244	23 294.79

Πίνακας Α3.1β.5. Εκτίμηση της βιομάζας της σαρδέλας στο Ιόνιο ανά κλάση μήκους με βάση τα αποτελέσματα της ακουστικής δειγματοληψίας το Νοέμβριο 2018.

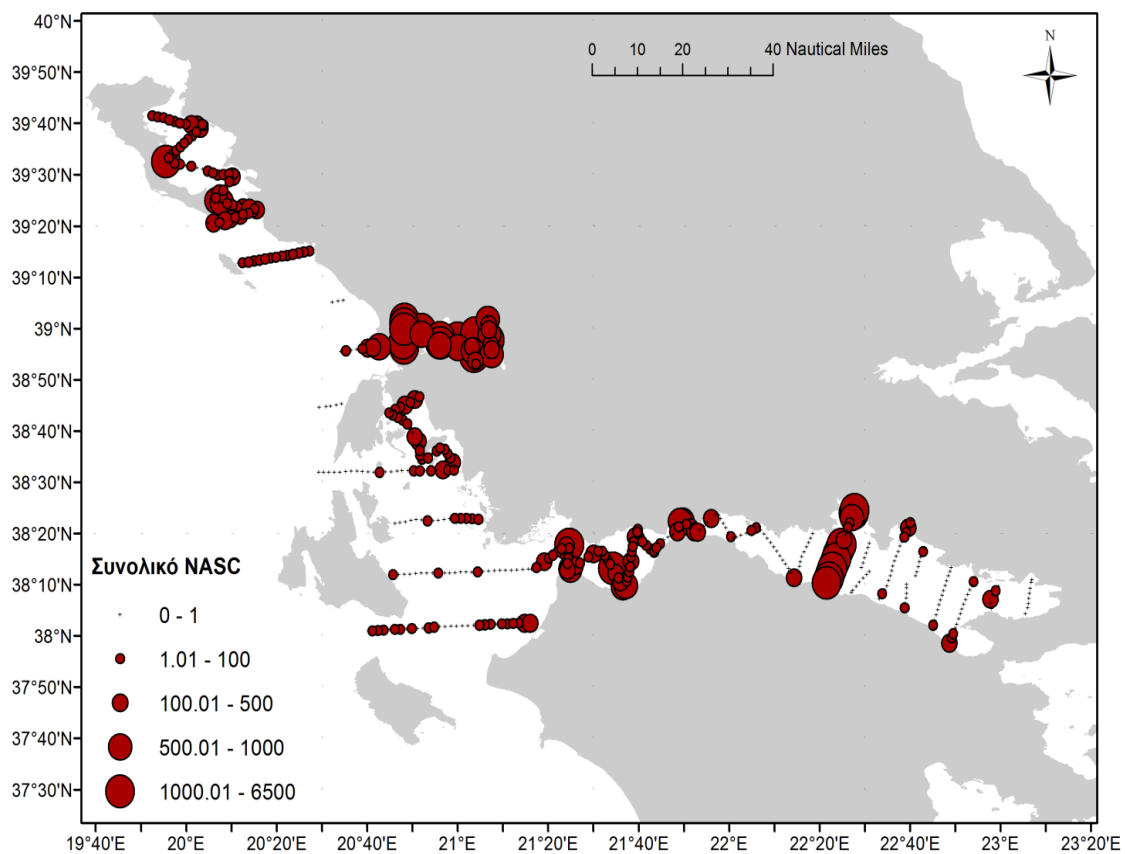
Ιόνιο		
Συνολική βιομάζα (t): 2886.29		
Κλάση μήκους	Αριθμός ατόμων	Βιομάζα (t)
95	126 519	0.76
105	121 224 058	989.00
115	134 428 792	1456.91
125	12 929 659	181.79
135	5 751 877	102.83
145	3 482 889	77.83
155	1 528 489	42.06
165	660 712	22.10
175	323 707	13.01
Άθροισμα	280 456 702	2886.29

Πίνακας Α3.1β.6. Εκτίμηση της βιομάζας της σαρδέλας στο Αιγαίο και το Ιόνιο ανά ηλικιακή κλάση με βάση τα αποτελέσματα της ακουστικής δειγματοληψίας το Νοέμβριο 2018.

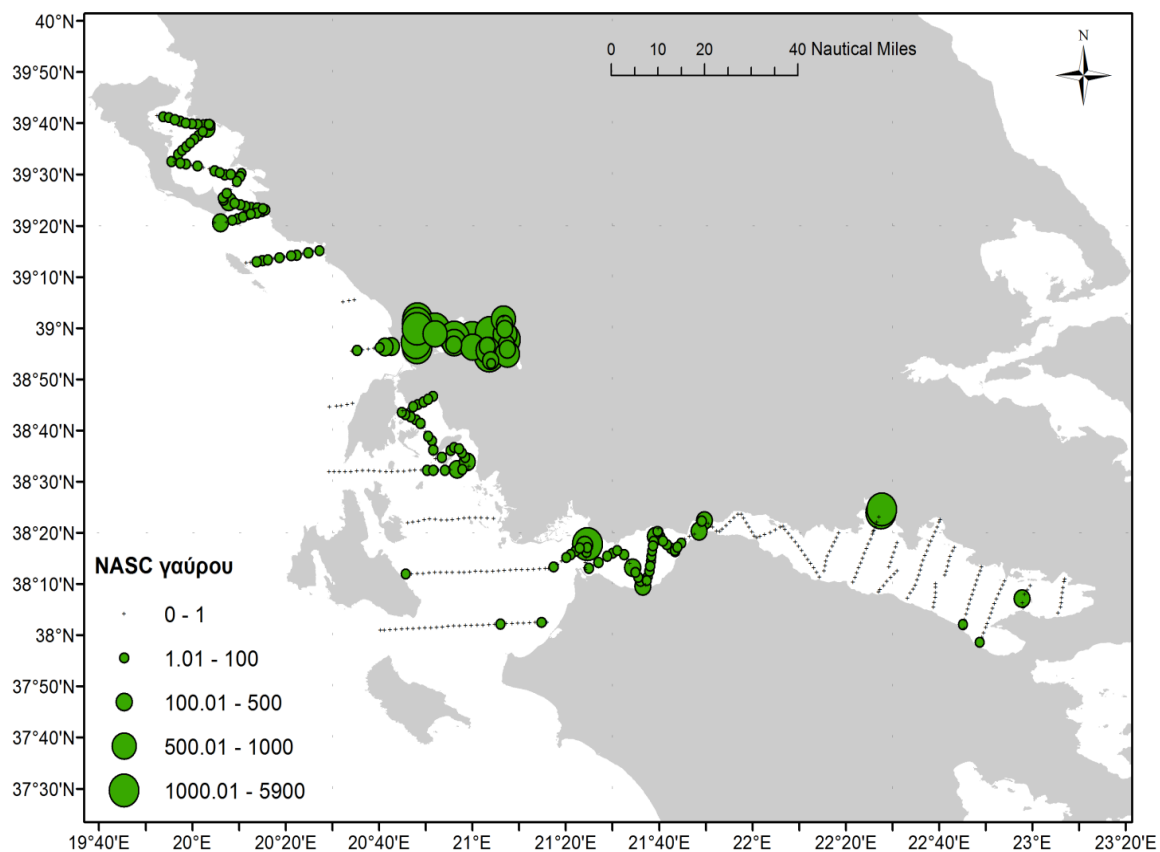
Ιόνιο		
Ηλικία	Αριθμός ατόμων	Βιομάζα (t)
0	171 257 387	1724.28
1	108 714 136	1144.26
2	485 179	17.75
3	0	0.00
4	0	0.00
Άθροισμα	280 456 702	2886.29

Πίνακας A3.1β.7. Σχέσεις μήκους-βάρους (TW (gr)- TL (mm)) για τα κύρια είδη στο Ιόνιο.

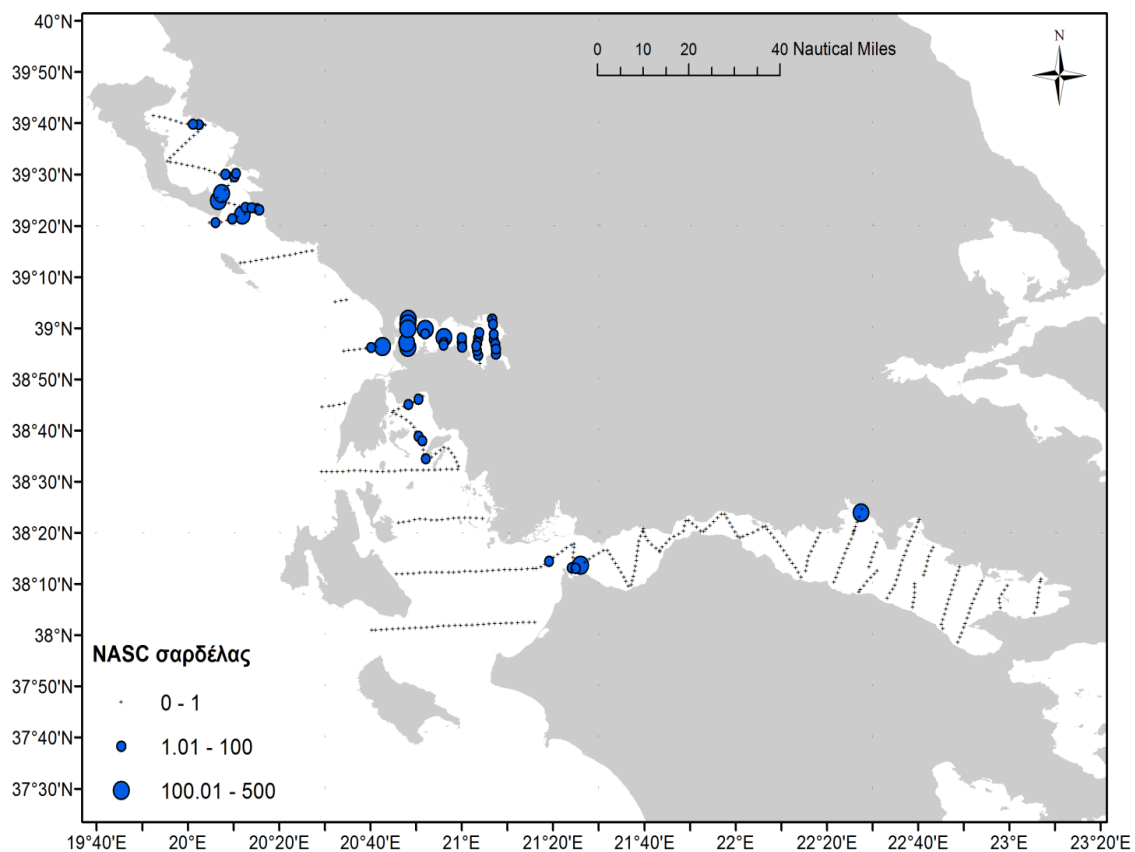
Είδος	Ιόνιο
Γάυρος (<i>Engraulis encrasicolus</i>)	$TW = 1E-05TL^{2.8393}$
Σαρδέλα (<i>Sardina pilchardus</i>)	$TW = 4E-06TL^{3.1217}$
Φρίσσα (<i>Sardinella aurita</i>)	$TW = 6E-06TL^{3.0513}$
Γόπα (<i>Boops boops</i>)	$TW = 3E-06TL^{3.2022}$
Σαφρίδι (<i>Trachurus mediterraneus</i>)	$TW = 1E-05TL^{2.9278}$

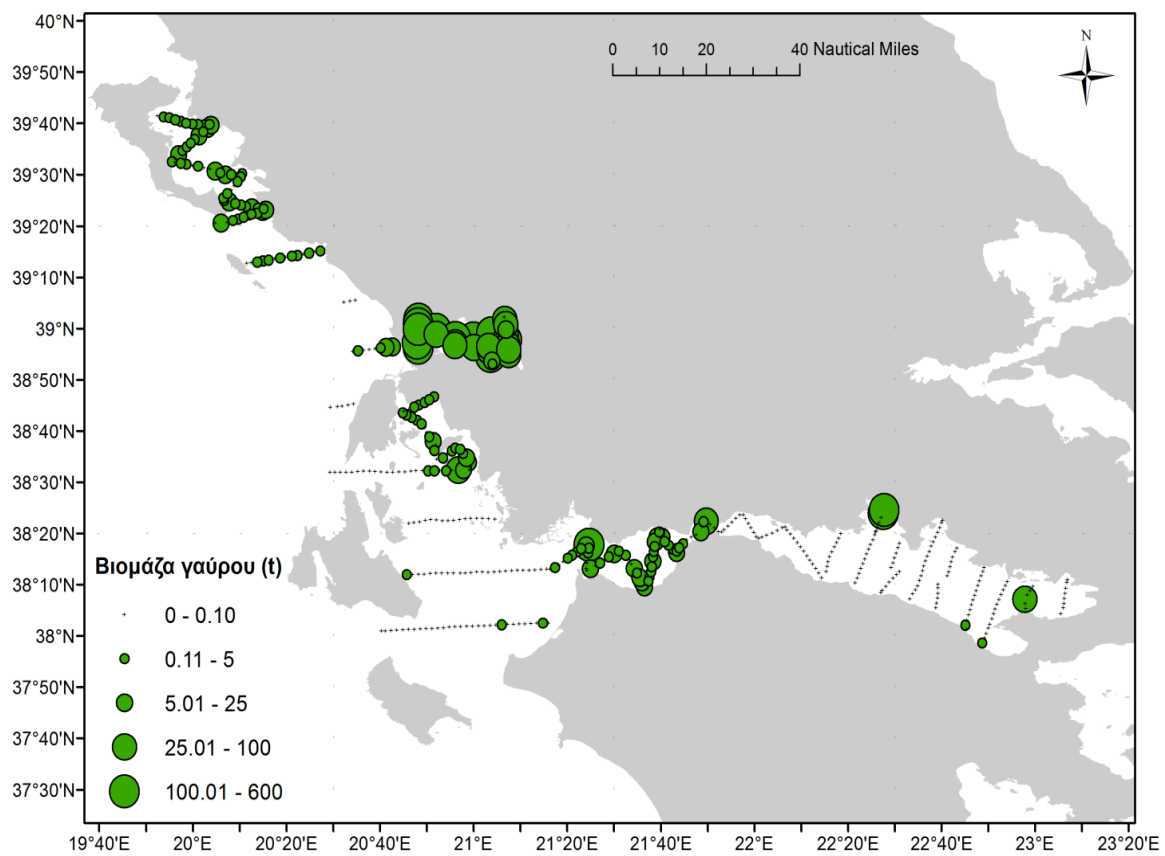
Εικόνα Α3.1β.2. Η κατανομή του συνολικού NASC (m^2/nm^2) ψαριών ανά EDSU στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

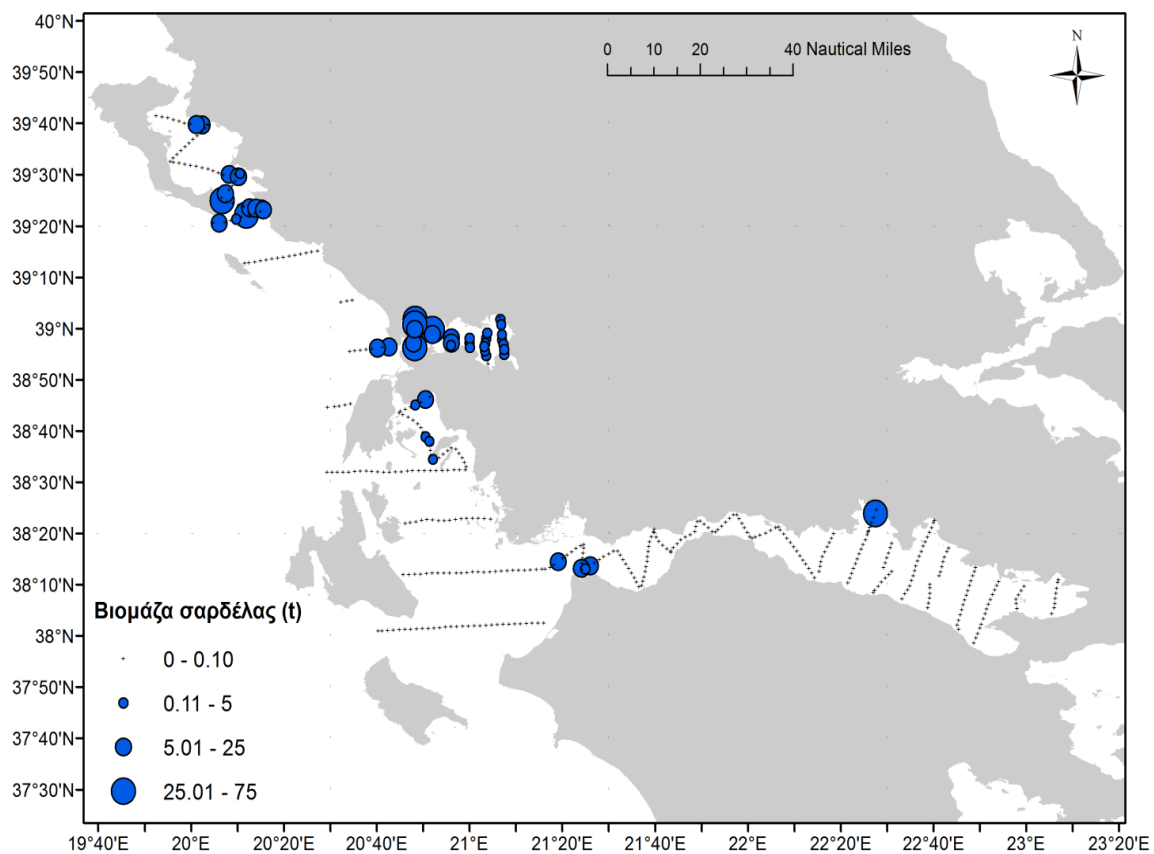
Εικόνα Α3.1β.3. Η κατανομή του NASC (m^2/nm^2) του γαύρου ανά EDSU στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

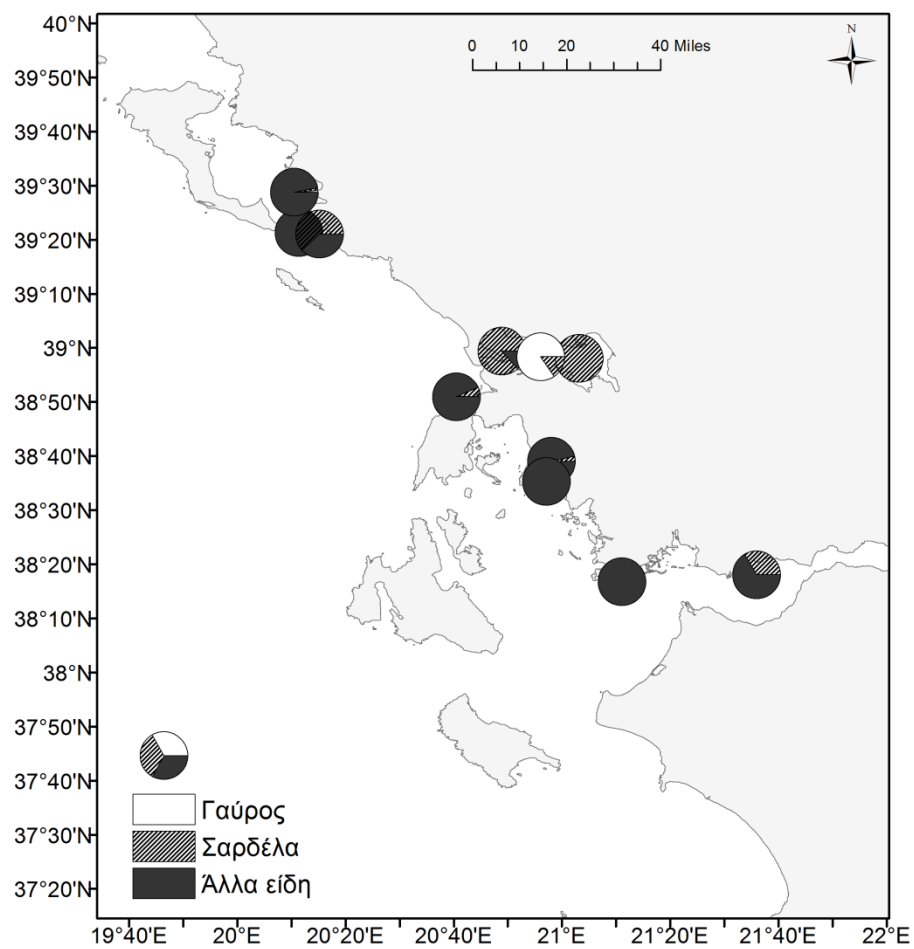
Εικόνα Α3.1β.4. Η κατανομή του NASC (m^2/nm^2) της σαρδέλας ανά EDSU στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

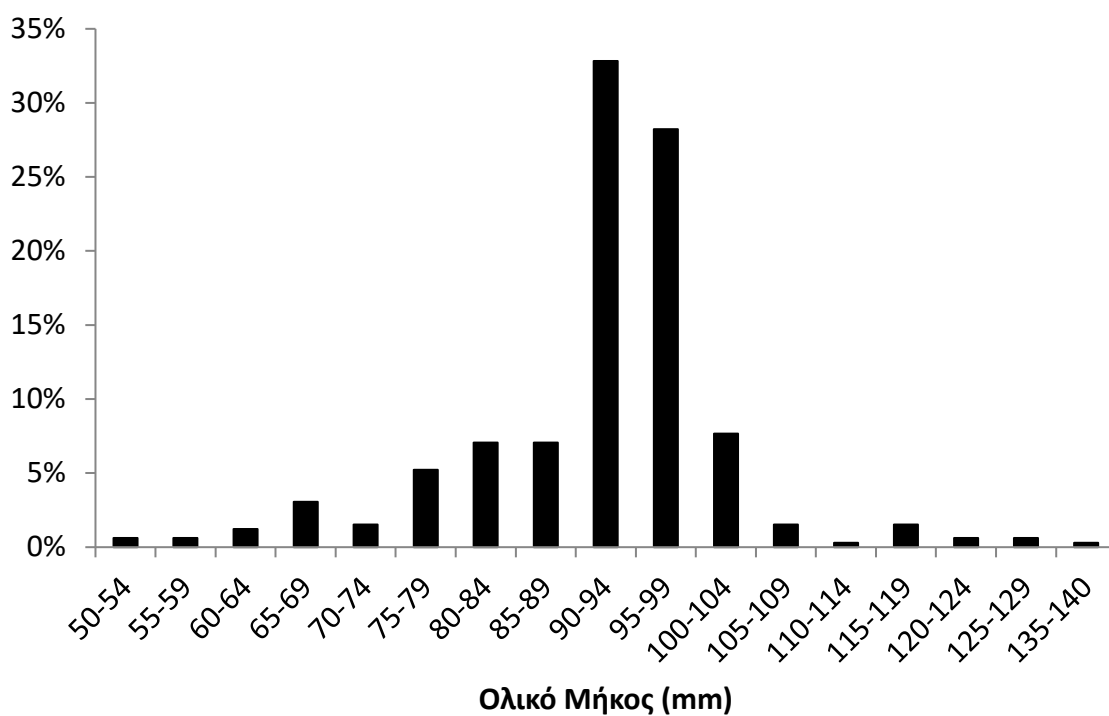
Εικόνα Α3.1β.5. Η κατανομή της βιομάζας (t) του γαύρου ανά EDSU στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

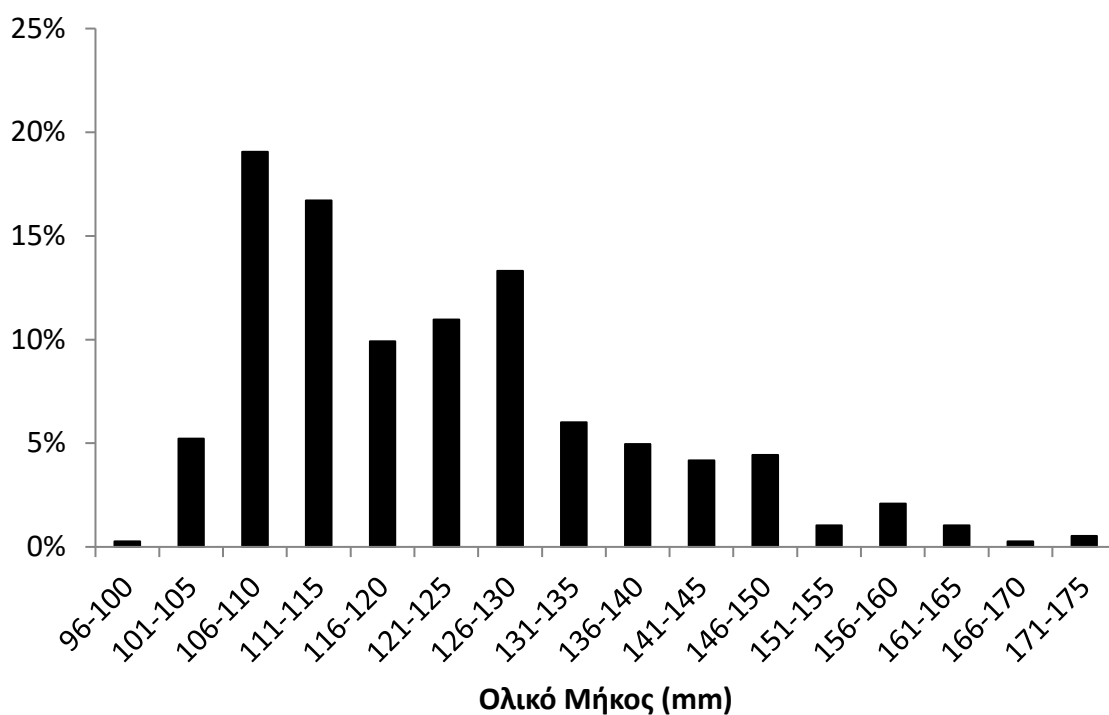
Εικόνα Α3.1β.6. Η κατανομή της βιομάζας (t) της σαρδέλας ανά EDSU στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

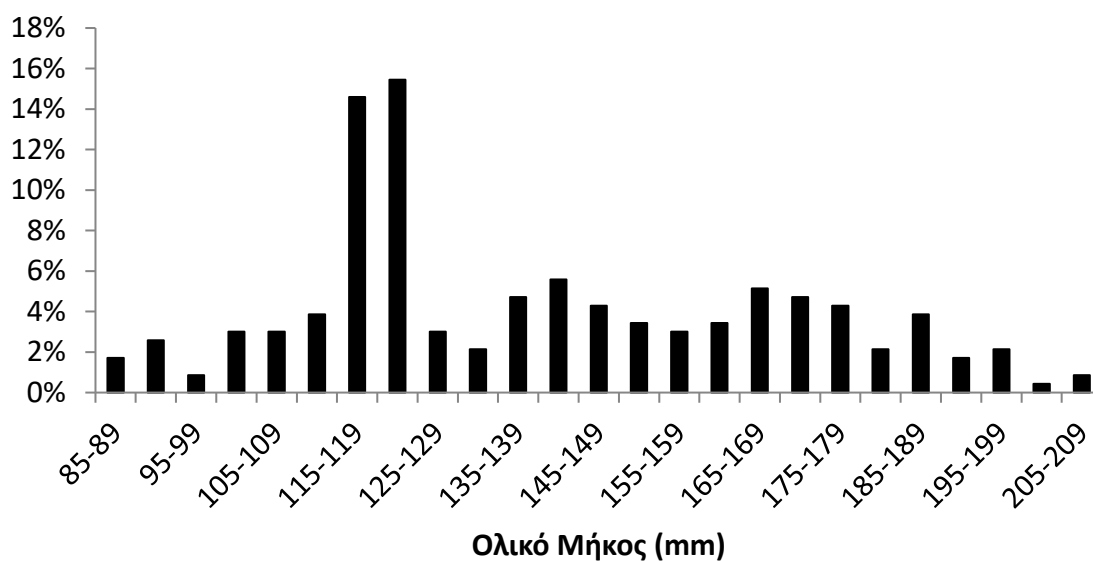
Εικόνα Α3.1β.7. Η σύσταση του αλιεύματος ανά πελαγική σύρση (kg ψαριών/σύρση) σταθμισμένη ανά ώρα σύρσης στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

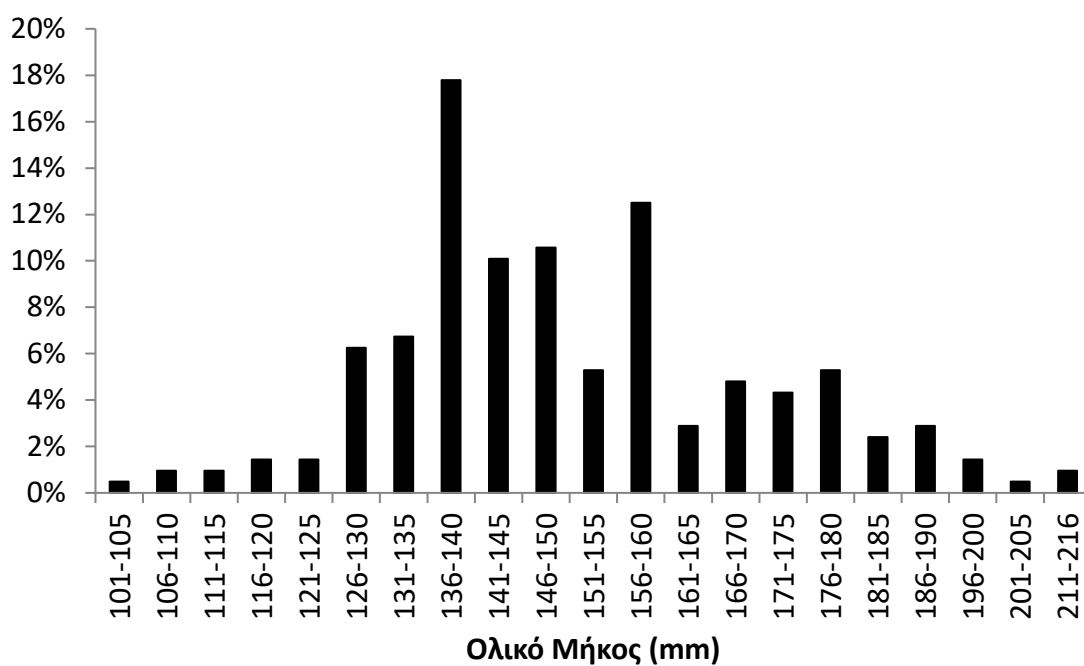
Σχήμα Α3.1β.1. Γαύρος (*Engraulis encrasicolus*): Κατά μήκος σύνθεση στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

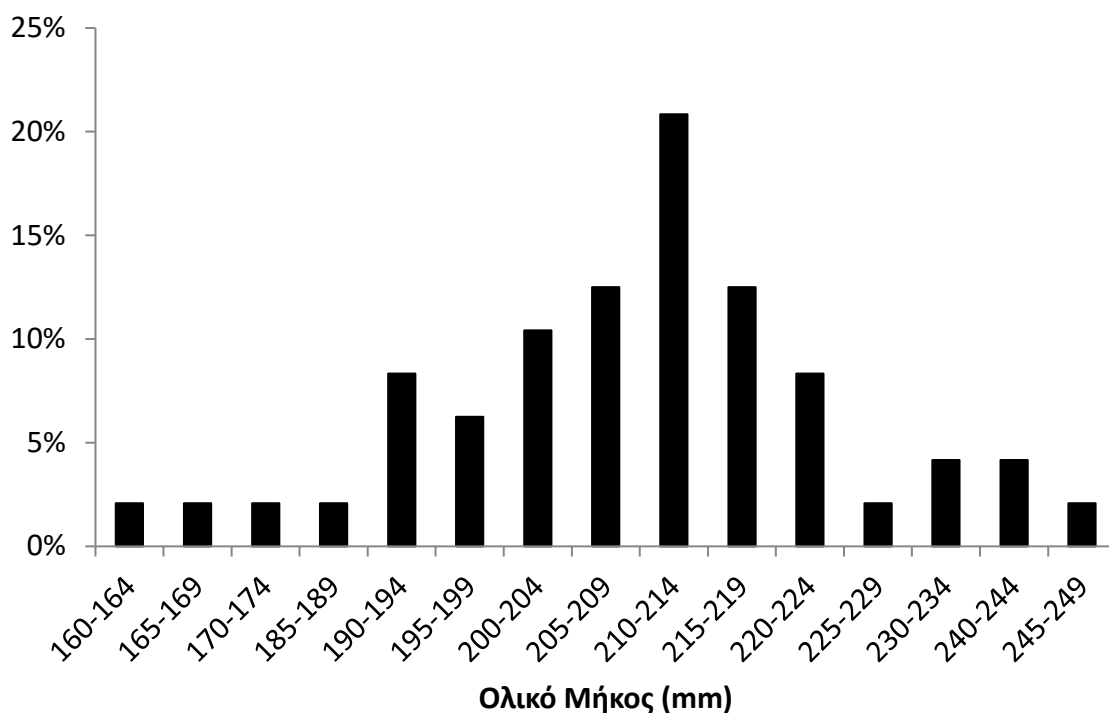
Σχήμα Α3.1β.2. Σαρδέλα (*Sardina pilchardus*): Κατά μήκος σύνθεση στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

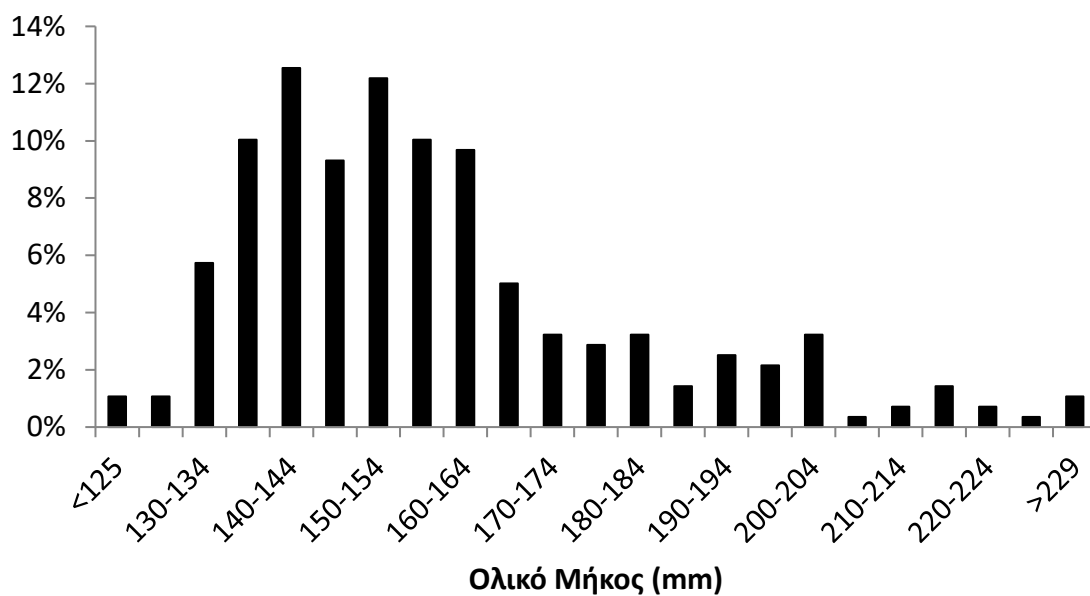
Σχήμα Α3.1β.3. Φρίσσα (*Sardinella aurita*): Κατά μήκος σύνθεση στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

Σχήμα Α3.1β.4. Γόπα (*Boops boops*): Κατά μήκος σύνθεση στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

Σχήμα Α3.1β.5. Κολιός (*Scomber colias*): Κατά μήκος στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

Σχήμα Α3.1β.6. Σαφρίδι (*Trachurus mediterraneus*): Κατά μήκος σύνθεση στο Ιόνιο το Νοέμβριο 2018.

III G 2 Αποτελέσματα και αποκλίσεις από την Εθνική πρόταση για το MEDIAS

Οι αποκλίσεις από το προτεινόμενο σχέδιο αφορούν την μη υλοποίηση του προγράμματος στο Αιγαίο οφείλονται στη μη λειτουργικότητα του ΕΣ ΦΙΛΙΑ για τεχνικούς και γραφειοκρατικούς λόγους ως τον Οκτώβριο του 2018. Επιπλέον δεν υπήρχε δυνατότητα υλοποίησης της ακουστικής δειγματοληψίας με εμπορικό σκάφος καθώς τα διαθέσιμα εμπορικά σκάφη δε διαθέτουν τον κατάλληλο ή συμβατό υδρακουστικό εξοπλισμό.

III G3 Δράσεις για την αποφυγή αποκλίσεων στο MEDIAS

Για το 2019 το MEDIAS αναμένεται να καλύψει τόσο το Αιγαίο όσο και το Ιόνιο την προβλεπόμενη περίοδο υλοποίησης.

Βιβλιογραφία

Draper N.R. and H. Smith, 1966. Applied regression analysis. Ed. John Wiley and Sons, N.Y., 407 p. MacLennan D. and Simmonds E.J. 1992. Fisheries acoustics. Chapman & Hall, London, 325p.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

Πλαίσιο Κειμένου 3Α: Συλλογή οικονομικών και κοινωνικών δεδομένων για όλα τα Τμήματα του αλιευτικού στόλου.

A.1.α: Κοινωνικοοικονομικά στοιχεία του τομέα της Θαλάσσιας Αλιείας^{1,2}

A.1.a.1. Εισαγωγή

Συλλογή οικονομικών μεταβλητών

Στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων ετών 2017-2019 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού της ΕΕ 199/2008 και της Εκτελεστικής Απόφασης 2016/1251 πραγματοποιήθηκε η συλλογή κοινωνικοοικονομικών δεδομένων για τον τομέα της θαλάσσιας αλιείας για το έτος αναφοράς 2017. Η συλλογή κοινωνικοοικονομικών δεδομένων αφορά κυρίως τα στοιχεία κόστους των αλιευτικών σκαφών, με σημαντικότερα τις ενεργειακές δαπάνες (κόστος καυσίμων) και τις δαπάνες εργασίας. Οι δαπάνες εργασίας διακρίνονται σε δαπάνες για μισθούς/ημερομίσθια του πληρώματος καθώς και στην τεκμαρτή αξία της μη αμειβόμενης εργασίας του/των ιδιοκτήτη/ιδιοκτητών που εργάζεται/εργάζονται στο σκάφος.

Επιπλέον, συλλέγονται δεδομένα που αφορούν το κόστος επισκευής και συντήρησης, τις λοιπές μεταβλητές δαπάνες εκτός του κόστους των καυσίμων και της εργασίας (π.χ. δαπάνες για τρόφιμα και δολώματα, δαπάνες εμπορίας κ.λπ.), τις μη μεταβλητές δαπάνες (π.χ. κόστος λογιστή, κόστος ασφάλειας σκάφους) και την ετήσια απομείωση κεφαλαιουχικού κόστους. Τα οικονομικά δεδομένα που συλλέγονται στα πλαίσια του εθνικού προγράμματος αφορούν ακόμη την αξία του φυσικού κεφαλαίου και τις επενδύσεις σε φυσικό κεφάλαιο κατά το έτος αναφοράς (2017). Επίσης, συλλέγονται στοιχεία που αφορούν την απασχόληση στην αλιεία (απασχολούμενο πλήρωμα και εθνικό και εναρμονισμένο Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης-ΙΠΑ).

Η συλλογή των οικονομικών μεταβλητών πραγματοποιήθηκε με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου που περιγράφεται αναλυτικά στο παραδοτέο: «Οδηγίες για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και της βάσης δεδομένων των κοινωνικοοικονομικών στοιχείων για τον τομέα της θαλάσσιας αλιείας, Έτος 2017». Τα στοιχεία συγκεντρώθηκαν από δείγμα σκαφών που προέκυψε με βάση τη μέθοδο δειγματοληψίας που περιγράφεται στο Εθνικό Πρόγραμμα Εργασίας³ και που παρουσιάζεται συνοπτικά στην επόμενη παράγραφο. Με τη βοήθεια του ερωτηματολογίου κοινωνικοοικονομικών δεδομένων συλλέγονται και παρουσιάζονται επίσης στοιχεία που αφορούν την ετήσια κατανάλωση καυσίμων από τον αλιευτικό στόλο, που αποτελεί εγκάρσια μεταβλητή.

¹ Η συγγραφή του κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε στο Ινστιτούτο Αγροτικής Οικονομίας και Κοινωνιολογίας (ΙΝ.ΑΓΡ.Ο.Κ.). Επιστημονικά υπεύθυνη: Δρ Τζουραμάνη Ειρήνη, Συμμετέχουσα ερευνήτρια: Δρ Σιντόρη Αλεξάνδρα. Εξωτερικός συνεργάτης: Δρ Λιοντάκης Άγγελος, Συνεργάτης ΙΝ.ΑΓΡ.Ο.Κ. Μπαρδουνιώτη Μανταλένα

² Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τους ανταποκριτές που συνέλεξαν τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα, για τη βοήθεια και τη συνεργασία τους καθώς και για τις παρατηρήσεις και τις επισημάνσεις τους. Ευχαριστούμε επίσης, τους αλιείς που συμμετείχαν στην έρευνα για την επικοινωνία τους και τη συνεργασία τους με τους ανταποκριτές.

³ Διαθέσιμο στο: https://datacollection.jrc.ec.europa.eu/documents/10213/1245809/GRC_WP_2019_text.pdf/bd124220-7e6d-427c-b4b6-9dd2318e0d03?version=1.0&download=true

Τα αποτελέσματα της συλλογής κοινωνικοοικονομικών δεδομένων για τη θαλάσσια αλιεία παρουσιάζονται στις παραγράφους που ακολουθούν, όπου περιγράφεται και η δομή των επιχειρήσεων του αλιευτικού στόλου, αναφορικά με τον αριθμό σκαφών που αυτές κατέχουν. Εκτιμώνται και παρουσιάζονται, ακόμη, στοιχεία που αφορούν τον αριθμό των σκαφών ανά κατηγορία, το μέσο ολικό μήκος (σε μέτρα), την ολική χωρητικότητα (σε GT), την ολική ισχύ (σε kW) και τη μέση ηλικία των σκαφών (σε έτη), που αποτελούν εγκάρσιες μεταβλητές. Οι μεταβλητές αυτές υπολογίζονται με βάση το μητρώο αλιευτικών σκαφών του έτους αναφοράς.

Επιπλέον, στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν τα έσοδα των αλιευτικών σκαφών και συγκεκριμένα την ακαθάριστη αξία εκφορτώσεων και τα έσοδα από τις άμεσες επιδοτήσεις⁴. Οι μεταβλητές: α) «ακαθάριστη αξία εκφορτώσεων», β) «μέση τιμή ανά είδος αλιεύματος» και γ) «ημέρες στη θάλασσα» είναι εγκάρσιες μεταβλητές και συλλέγονται σε μηνιαία βάση ανά είδος αλιεύματος. Τονίζεται όμως ότι στην παρούσα έκθεση η αξία των εκφορτώσεων των σκαφών που χρησιμοποιούν πολλαπλά παθητικά εργαλεία⁵ (PGP) καθώς και των σκαφών που έχουν ως κύριο αλιευτικό εργαλείο τα παρασυρόμενα παραγάδια (HOK), τα δίχτυα (DFN) και τις παγίδες (FPO) συλλέχθηκε από το ερωτηματολόγιο του ΙΝΑΓΡΟΚ, διότι κατά το έτος 2017 οι δειγματοληψίες που διενεργήθηκαν δεν κάλυπταν επαρκώς την ελληνική επικράτεια (περιλάμβαναν μόνο περιοχές της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας και της Θράκης). Συνεπώς, τα δεδομένα αυτά παρουσιάζονται με επιφύλαξη. Επιπλέον, αναφορικά με τα γρι γρι (PS) και τις μηχανότρατες (DTS 1824 DTS 2440), τα στοιχεία που παρουσιάζονται έχουν προκύψει από την επεξεργασία των στοιχείων του ΟΣΠΑ και τη βοήθεια εμπειρογνομόνων του κλάδου.

Τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα του τομέα της θαλάσσιας αλιείας της Ελλάδας παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους αρχικά για το σύνολο του στόλου ενώ στη συνέχεια παρουσιάζονται ξεχωριστά για την αλιεία μικρής και μεγάλης κλίμακας αλλά και αναλυτικά για κάθε στρώμα του αλιευτικού στόλου (με βάση το κύριο αλιευτικό εργαλείο αλλά και την κατηγορία μήκους των αλιευτικών σκαφών). Στο τέλος του κεφαλαίου διατυπώνονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των οικονομικών δεδομένων και επισημαίνονται τα σημαντικότερα προβλήματα που αφορούν την υλοποίηση της έρευνας.

Δειγματοληψία

Για την επιλογή του δείγματος των σκαφών από τα οποία συλλέχθηκαν οικονομικά δεδομένα χρησιμοποιήθηκε ως δειγματοληπτικό πλαίσιο το Μητρώο Αλιευτικών Σκαφών για το έτος 2017 που περιλαμβάνει 14.985 σκάφη. Η δειγματοληπτική μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε είναι η στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία. Για τη στρωματοποίηση του πληθυσμού χρησιμοποιήθηκαν δύο μεταβλητές, το μήκος του σκάφους και το κύριο αλιευτικό εργαλείο. Η κατανομή του πληθυσμού σε στρώματα με βάση τις παραπάνω μεταβλητές φαίνεται στον Πίνακα Α.1.α.1.

⁴ Επισημαίνεται ότι στα πλαίσια του προγράμματος συγκεντρώνονται επίσης τα έσοδα από την ενοικίαση ποσοστώσεων ή άλλων δικαιωμάτων αλιείας που όμως είναι μηδενικά για την Ελλάδα.

⁵ Περιλαμβάνονται σκάφη που χρησιμοποιούν ως κύρια, μη συνηθισμένα αλιευτικά εργαλεία: πετονιές χειρός, συρτές και δράγες)

Πίνακας Α.1.α.1. Δειγματοληπτικό πλαίσιο: Κατανομή του αλιευτικού στόλου σε στρώματα ανάλογα με το μήκος του σκάφους και το κύριο αλιευτικό εργαλείο

Κύριο Αλιευτικό εργαλείο	Μήκος	Πληθυσμός
Δίχτυα	<6	3.643
Δίχτυα	>=6 <12	6.379
Δίχτυα	>=12 <18	207
Παγίδες και Κιούρτοι	<6	66
Παγίδες και Κιούρτοι	>=6 <12	345
Παραγάδια	<6	1.455
Παραγάδια	>=6 <12	2.062
Παραγάδια	>=12 <18	120
Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία	<6	26
Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία	>=6 <12	28
Βιντζότρατα	>=6 <12	132
Βιντζότρατα	>=12 <18	31
Τράτα βυθού	>=18 <24	99
Τράτα βυθού	>=24 <40	150
Γρι γρι	>=12 <18	85
Γρι γρι	>=18 <24	129
Γρι γρι	>=24 <40	28
ΣΥΝΟΛΟ		14.985

Στον Πίνακα Α.1.α.2 παρουσιάζεται ο αριθμός των ενεργών σκαφών του δείγματος καθώς και ο αριθμός των συγκεντρωθέντων ερωτηματολογίων ανά στρώμα. Επισημαίνεται ότι στις περισσότερες κατηγορίες, το ποσοστό κάλυψης του δείγματος ανταποκρίνεται επαρκώς στις ανάγκες της έρευνας.

Πίνακας Α.1.α.2. Αριθμός σκαφών του δείγματος και συγκεντρωθέντα ερωτηματολόγια ανά στρώμα

Κύριο Αλιευτικό εργαλείο	Μήκος	Αριθμός ενεργών σκαφών δείγματος	Συγκεντρωθέντα Ερωτηματολόγια
Δίχτυα	<6	3.292	72
Δίχτυα	>=6 <12	5.734	166
Δίχτυα	>=12 <18	179	39
Παγίδες και Κιούρτοι	<6	61	11
Παγίδες και Κιούρτοι	>=6 <12	319	45
Παραγάδια	<6	1.303	53
Παραγάδια	>=6 <12	1.829	96
Παραγάδια	>=12 <18	99	28
Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία	<6	24	8
Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία	>=6 <12	26	12
Βιντζότρατα	>=6 <12	124	24
Βιντζότρατα	>=12 <18	27	13
Τράτα βυθού	>=18 <24	90	21

Τράτα βυθού	>=24 <40	141	28
Γρι γρι	>=12 <18	70	28
Γρι γρι	>=18 <24	118	35
Γρι γρι	>=24 <40	28	11
ΣΥΝΟΛΟ		13.464	690

Πορεία υλοποίησης της έρευνας

Τα στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των οικονομικών μεταβλητών του τομέα της θαλάσσιας αλιείας που παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους συγκεντρώθηκαν από τυχαίο δείγμα σκαφών με τη βοήθεια ενός δομημένου ερωτηματολογίου κοινωνικοοικονομικών στοιχείων. Πρώτο στάδιο υλοποίησης της έρευνας αποτελεί η διεξαγωγή της δειγματοληψίας που έχει περιγραφεί στην προηγούμενη παράγραφο.

Ακολούθησε η εκπαίδευση των ανταποκριτών και η παρουσίαση σε αυτούς του ερωτηματολογίου καθώς και της βάσης δεδομένων στην οποία καταχωρούνται τα στοιχεία των συγκεντρωθέντων ερωτηματολογίων. Στους ανταποκριτές δόθηκαν οι απαραίτητες διευκρινίσεις σχετικά με τη συλλογή των κοινωνικοοικονομικών δεδομένων και τη χρήση της βάσης δεδομένων. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των ανταποκριτών ζητήθηκε η συμπλήρωση δοκιμαστικού ερωτηματολογίου.

Στα κοινωνικοοικονομικά στοιχεία που συγκεντρώθηκαν πραγματοποιήθηκαν ποιοτικοί έλεγχοι και επεξεργασία των δεδομένων όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο μεθοδολογικό πλαίσιο (βλ. Methodology Report για περισσότερες λεπτομέρειες ⁶). Ενδεικτικά, στο πλαίσιο αυτό περιλαμβάνεται και η χρησιμοποίηση συγκεκριμένων δεικτών αξιολόγησης ⁷. Στη συνέχεια εκτιμήθηκαν οι ζητούμενες οικονομικές μεταβλητές τόσο για το σύνολο του στόλου όσο και για τα επιμέρους τμήματα αυτού. Στα πλαίσια της παρούσας έκθεσης υπολογίστηκαν επίσης κάποιοι επιπλέον κοινωνικοοικονομικοί δείκτες που βοηθούν στην καλύτερη απεικόνιση του τομέα της θαλάσσιας αλιείας και στη διεξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τη βιωσιμότητά του αλλά και τη σημασία του για την εθνική οικονομία.

A.1.α.2. Δομή του Ελληνικού στόλου, αλιευτική προσπάθεια, απασχόληση και παραγωγή

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα A.1.α.3, το μητρώο αλιευτικών σκαφών το έτος 2017 περιλαμβάνει 14.985 σκάφη, συνολικής χωρητικότητας 71.085 GT και συνολικής ισχύος 426.683 kW, ενώ η μέση ηλικία των σκαφών ανέρχεται σε 31 έτη. Τόσο σε σχέση με το 2016, όσο και με το 2012, ο αριθμός των σκαφών, η συνολική χωρητικότητα και η συνολική ισχύς παρουσιάζουν μικρή μείωση, ενώ η μέση ηλικία εμφανίζεται αυξημένη κατά 2,7 %. Επισημαίνεται ότι για το 2018, ο αριθμός των σκαφών που βρίσκονται στο Μητρώο Αλιευτικών Δεδομένων έχει μειωθεί κατά 751 σκάφη (14.234 σκάφη), γεγονός που στο μεγαλύτερο βαθμό οφείλεται στην εφαρμογή του Μέτρου 6.1.10 «Οριστική παύση των

⁶ Διαθέσιμο στο <https://www.agreri.gr/sites/default/files/projects/Methodology%20Report.pdf>

⁷ Ενδεικτικά αναφέρονται: μέγεθος πληρώματος ανά στρώμα, κατανάλωση και κόστος καυσίμων ανά ημέρα στη θάλασσα, μισθός ανά μέλος του πληρώματος κ.α.

αλιευτικών δραστηριοτήτων», δράση “Διάλυση αλιευτικού σκάφους”», του Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020⁸.

Ο ελληνικός στόλος το 2017 περιλαμβάνει 13.972 επιχειρήσεις εκ των οποίων το 94% κατέχει ένα μόνο σκάφος. Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει επίσης ότι ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων παρουσιάζει πτωτική πορεία τα τελευταία χρόνια (μείωση 18% σε σχέση με το 2012) αν και η μείωσή του μεταξύ των ετών 2016 και 2017 είναι πολύ μικρή (-1,7%). Αξίζει ακόμη να σημειωθεί, ότι με βάση τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.3 παρουσιάζεται υποαπασχόληση στον τομέα της θαλάσσιας αλιείας, αφού ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων, απέχει αρκετά από τα Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, σε ένα εργαζόμενο αντιστοιχούν 0,88 ΙΠΑ.

Σε ότι αφορά την αλιευτική προσπάθεια, από τα συγκεντρωθέντα στοιχεία προκύπτει ότι η συνολική ποσότητα καυσίμων που καταναλώθηκε από τον ελληνικό αλιευτικό στόλο το 2017 εκτιμάται στα 94.118.510 λίτρα, σημειώνοντας 10% μείωση σε σχέση με το 2016 και μείωση 18% σε σχέση με το 2012. Σχετικά με τον συνολικό αριθμό ημερών στη θάλασσα για το σύνολο του ελληνικού αλιευτικού στόλου, η μεταβλητή αυτή δεν υπολογίστηκε σε εθνικό επίπεδο για όλα τα τμήματα του αλιευτικού στόλου. Ο λόγος είναι ότι η μεταβλητή αυτή συλλέχθηκε μόνο για τις μηχανότρατες και τα γρι γρι λόγω της καθυστερημένης έναρξης του προγράμματος. Επισημαίνεται επίσης, ότι το 2014 η μεταβλητή αφορούσε μόνο τους εννέα από τους 12 μήνες του έτους (Απρίλιο-Δεκέμβριο). Συνεπώς, η μεταβλητή αυτή αφορά όλο το έτος, μόνο στις περιπτώσεις των ετών 2012, 2013 και 2015, τα οποία είχαν συγκεντρωθεί μέσω του ερωτηματολογίου συλλογής κοινωνικοοικονομικών δεδομένων και όχι μέσω της συλλογής εγκάρσιων μεταβλητών, όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) Νο 1224/2009.

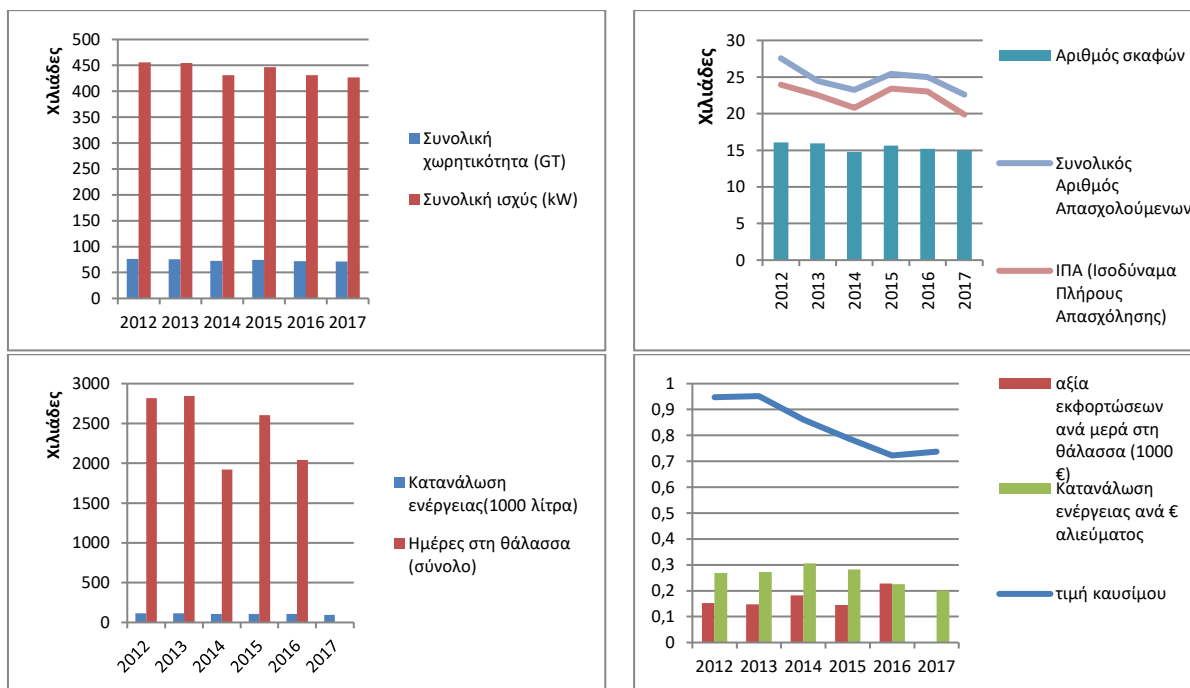
Αντίθετα, το ενεργειακό κόστος για το έτος 2017 έφτασε στα 69,414,243 € σημειώνοντας σημαντική μείωση τόσο σε σχέση με το 2016 όσο και σε σχέση με το 2012 (8,4% και 36,4 %, αντίστοιχα). Η μείωση αυτή στο κόστος των καυσίμων οφείλεται κυρίως στη μείωση της τιμής των καυσίμων αλλά και στη μείωση της αλιευτικής προσπάθειας. Η μείωση της τιμής των καυσίμων την περίοδο 2012-2017, αποτυπώνεται και στο σχήμα Α.1.α.1. Άλλωστε από τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.3 προκύπτει ότι το κόστος της ενέργειας ανά αξία αλιεύματος (0,148) μειώθηκε σημαντικά (-42% σε σχέση με το 2012 και -9% σε σχέση με το 2016).

Πίνακας Α.1.α.3. Δομή του στόλου της θαλάσσιας αλιείας της Ελλάδας, απασχόληση, αλιευτική προσπάθεια και παραγωγή για την περίοδο 2012-2017.

Μεταβλητή		2012	2013	2014	2015	2016	2017	%Δ 2017-16	%Δ 2017-12
Δομή	Αριθμός σκαφών	16.063	15.954	14.755	15.624	15.182	14.985	-1,3%	-6,7%
	Αριθμός ανενεργών σκαφών	1.531	1.202	1.155	1.210	1.535	1.521	-0,9%	-0,7%
	Μέση ηλικία σκάφους (έτη)	26,78	27,61	28,26	29,06	29,43	30,22	2,7%	12,9%

⁸ Βλ. <http://www.alicia.gr/assets/uploads/2018/02/APOFASI-ENTAXIS-METRO-ORISTIKIS-PAFSIS.pdf>

	Συνολική χωρητικότητα (GT)	76.211	75.566	72.843	74.699	71.751	71.085	- 0,9%	↘	-6,7%
	Συνολική ισχύς (kW)	455.640	454.565	431.166	446.239	430.793	426.683	-1%	↘	-6,4%
	Αριθμός Επιχειρήσεων	13.918	13.871	13.666	12.594	14.207	13.972	- 1,7%	↘	0,4%
Απασχόληση	Συνολικός Αριθμός Απασχολούμενων	27.559	24.486	23.232	25.407	24.975	22.471	-10%	↘	- 18,0%
	ΙΠΑ (Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης)	23.945	22.546	20.780	23.431	21.098	20.542	- 10,84	↘	- 14,2%
	Μέσος ετήσιος μισθός ανά απασχολούμενο	5.967	7.575	6.127	6.274	7.465	7.687	3%	↗	28,8%
	Μέσος ετήσιος μισθός ανά ΙΠΑ	6.868	8.227	6.850	6.803	8.837	8.738	- 1,1%	↘	27,2%
Αλιευτική προσπάθεια	Ημέρες στη θάλασσα (σύνολο)	2.815.808	2.843.714	1.921.836	2.603.840	2.040.825	-	-		-
	Κόστος ενέργειας	109.056.322	108.188.604	92.446.711	84.432.443	75.789.015	69.414.243	- 8,4%	↘	- 36,4%
	Κατανάλωση ενέργειας (σε λίτρα)	115.096.554	113.673.414	107.319.701	107.015.700	104.897.542	94.118.510	- 10,3%	↘	- 18,2%
	Κόστος ενέργειας ανά € αλιεύματος	0,2549	0,2588	0,2639	0,2232	0,1631	0,148	- 9,2%	↘	- 41,9%
	Κατανάλωση ενέργειας ανά € αλιεύματος	0,269	0,2719	0,3064	0,2828	0,2258	0,201	-11%	↘	- 25,3%
Παραγωγή	Έσοδα από πωλήσεις αλιευμάτων	427.837.048	418.072.659	350.261.580	378.350.308	464.594.132	468.539.588	0,9%	↗	9,5%

Σχήμα Α.1.α.1. Δομή, απασχόληση αλιευτική προσπάθεια και παραγωγή του ελληνικού στόλου για τα έτη 2012-2017

Σε ότι αφορά τα έσοδα από τις πωλήσεις αλιευμάτων, αυτά εκτιμώνται στα 468.539.588 € παρουσιάζοντας οριακή αύξηση σε σχέση με το 2016 αλλά σημαντική αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Οι ακριβείς λόγοι για τους οποίους η αξία των εκφορτώσεων εμφανίζεται τόσο αυξημένη, δεν μπορούν να προσδιοριστούν καθώς απαιτείται η συλλογή των εγκάρσιων μεταβλητών κατά την προβλεπόμενη διαδικασία και για το σύνολο του έτους, ώστε να είναι γνωστά όλα τα δεδομένα που αφορούν το είδος, το βάρος και την τιμή των εκφορτώσεων. Υπενθυμίζεται ότι κατά το έτος 2017, οι εγκάρσιες μεταβλητές που συλλέχθηκαν αφορούν πολύ μικρή χρονική περίοδο και ορισμένες μόνο γεωγραφικές περιοχές.

Α.1.α.3. Δαπάνες και οικονομικά αποτελέσματα

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.4, τα έσοδα της θαλάσσιας αλιείας προκύπτουν σχεδόν αποκλειστικά από την πώληση των αλιευμάτων. Οι άμεσες επιδοτήσεις αποτελούν ένα ελάχιστο ποσοστό των συνολικών εσόδων και αφορούν επιστροφές δασμών πετρελαίου στις περιπτώσεις όπου το πετρέλαιο δεν αγοράζεται απευθείας σε τιμή που δεν συμπεριλαμβάνει το δασμό. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2010/93, ο μειωμένος δασμός σε εισροές, όπως τα καύσιμα, δεν υπολογίζεται ως άμεση επιδότηση. Υπολογίζεται όμως ως άμεση επιδότηση η επιστροφή δασμών καυσίμων.

Πίνακας Α.1.α.4. Δαπάνες και οικονομικά αποτελέσματα του κλάδου της αλιείας για την περίοδο 2012-2017.

Μεταβλητή	2012	2013	2014	2015	2016	2017	%Δ 2017- 2016	%Δ 2017- 2012
Έσοδα	Αξία εκφορτώσεων	427.837.048	418.072.659	350.261.580	378.350.308	464.594.132	468,539,588	0,85 ↑ 9,51
	Άμεσες επιδοτήσεις	0	3.747.195	5.075.829	2.635.936	2.768.528	1,701,601	-38,54 ↓ -
Δαπάνες	Μισθοί και ημερομίσθια πληρώματος	73.367.684	105.420.429	67.278.063	77.354.959	91.281.222	74,123,474	-18,80 ↓ 1,03
	Τεκμαρτή αξία μη αμειβόμενης εργασίας	91.089.486	80.058.019	75.062.991	82.050.233	95.160.109	99,534,130	4,60 ↑ 9,27
	Ενεργειακές δαπάνες	109.056.322	108.188.604	92.446.711	84.432.443	75.789.015	69,414,243	-8,41 ↓ -36,35
	Κόστος επισκευής και συντήρησης	40.144.431	43.168.187	34.308.680	35.636.500	32.995.944	28,269,340	-14,32 ↓ -29,58
	Άλλες Μεταβλητές δαπάνες	83.917.813	77.604.070	74.033.627	78.249.174	77.901.956	57,250,926	-26,51 ↓ -31,78
	Μη μεταβλητές δαπάνες	7.749.586	6.747.994	7.139.387	6.482.234	6.476.903	8,331,749	28,64 ↑ 7,51
	Ετήσια απομείωση	53.514.201	58.675.084	26.844.329	24.206.436	36.283.271	36,492,379	0,58 ↑ -31,81
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία	186.968.896	186.110.999	147.409.004	176.185.893	274.198.841	306,974,931	11,95 ↑ 64,19
Οικονομικά αποτελέσματα	Ακαθάριστο κέρδος	22.511.726	632.551	5.067.950	16.780.701	87.757.511	133,317,327	51,92 ↑ 492,21
	Καθαρό κέρδος	31.002.475	58.042.533	21.776.379	7.425.735	51.474.240	96,824,948	88,10 ↑ -412,31
	Κέρδος και αμοιβή τεκμαρτής εργασίας	60.087.011	22.015.486	53.286.612	74.624.498	146.634.349	196,359,078	33,91 ↑ 226,79
Αξία κεφαλαίου	Απομειωμένη αξία αντικατάστασης του φυσικού κεφαλαίου (€)	226.071.892	242.619.052	113.968.237	99.787.479	151.622.928	160,303,189	5,72 ↑ -29,09
	Αξία επενδύσεων (€)	30.207.167	24.111.423	26.140.333	27.767.435	25.718.634	30,387,903	18,16 ↑ 0,60
	Χρηματοοικονομική θέση (%)	2,92	1,54	0,55	0,37	0,50	1,35	172,84 ↑ -53,64

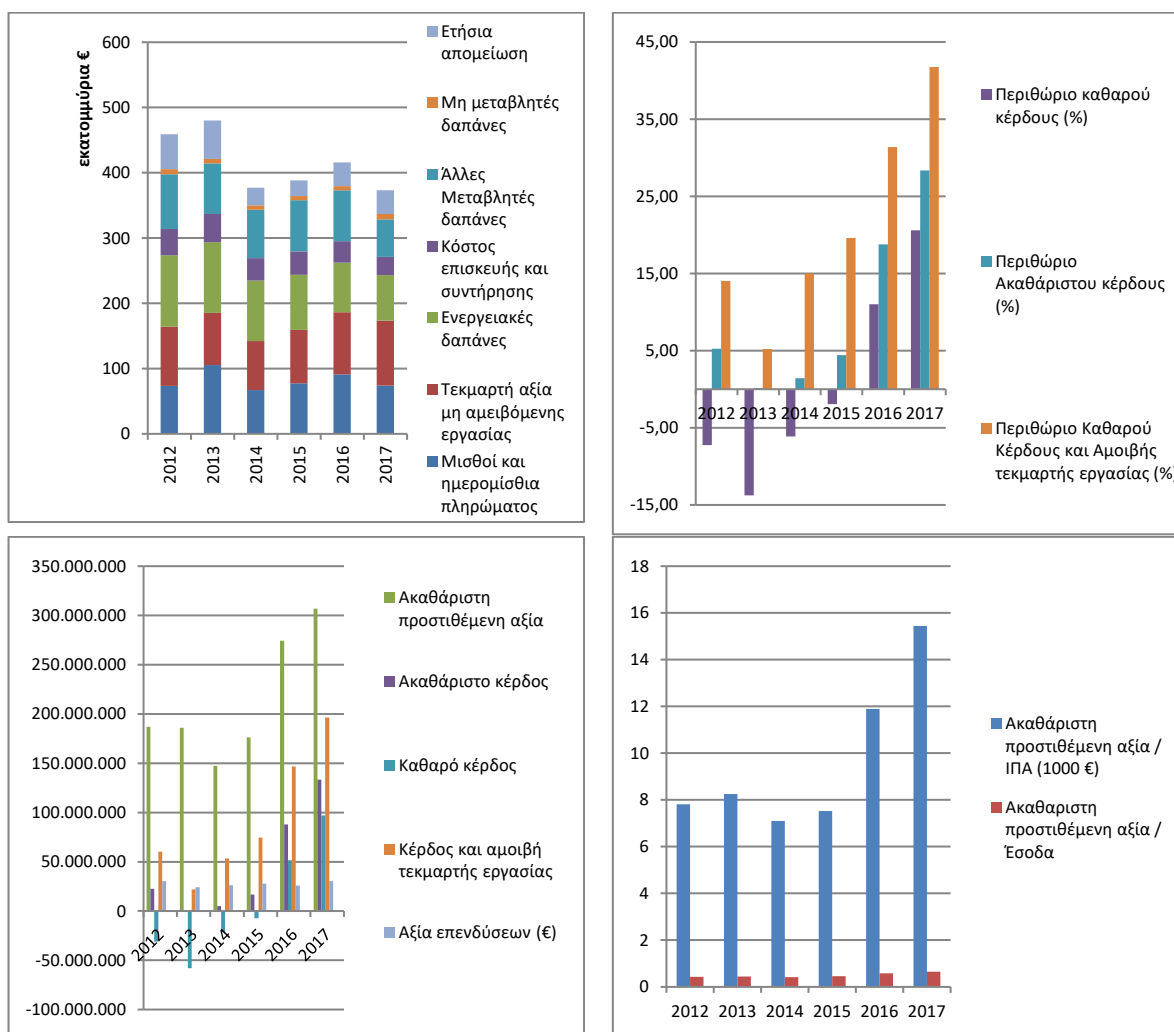
Οικονομικοί δείκτες	Περιθώριο καθαρού κέρδους (%)	-7,25	-13,76	-6,13	-1,95	11,42	20,59	86,9 5	↗	-384,15
	RoFTA (%)	-13,71	-23,92	-19,11	-7,44	35,19	60,40	77,9 2	↗	-540,45
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία / ΙΠΑ	7.808	8.255	7.094	7.519	12.996	15.446	29,7 9	↗	97,82
	Περιθώριο Ακαθάριστου κέρδους (%)	5,26	0,15	1,43	4,40	18,78	28,35	50,9 9	↗	438,81
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία/Εσοδα	0,44	0,44	0,41	0,46	0,59	0,65	11,2 7	↗	49,38
	Περιθώριο Καθαρού Κέρδους και Αμοιβής τεκμαρτής εργασίας (%)	14,04	5,22	15,00	19,59	31,37	41,76	33,0 9	↗	197,32

Για το έτος 2017, τα συνολικά έσοδα του ελληνικού αλιευτικού στόλου φτάνουν τα 468.539.588 €. Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.4, για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, προκύπτει καθαρό κέρδος για τα αλιευτικά σκάφη (96.824.948 €). Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί ότι τα οικονομικά αποτελέσματα του στόλου εμφανίζουν συνεχή βελτίωση μετά το 2013. Η αύξηση της κερδοφορίας σε σχέση με το έτος 2016, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα, οφείλεται στη μείωση των δαπανών. Επισημαίνεται ακόμη, ότι όπως και τα προηγούμενα έτη, το εισόδημα που αντικατοπτρίζει την οικονομική κατάσταση και το βιοτικό επίπεδο των αλιέων (καθαρός κέρδος και αξία μη αμειβόμενης -τεκμαρτής- εργασίας) είναι αρκετά υψηλό.

Το σύνολο των δαπανών του στόλου ανέρχεται στα 373.416.242 € παρουσιάζοντας αισθητή μείωση σε σχέση με το 2016 στα περισσότερα είδη μεταβλητών δαπανών, γεγονός που αναδεικνύει τη στρατηγική των αλιευτικών επιχειρήσεων να ελαχιστοποιούν τη χρήση εισροών ώστε να αυξήσουν τη ρευστότητά τους. Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι η μόνη μεταβλητή δαπάνη που παρουσιάζει αύξηση αφορά την αξία της τεκμαρτής εργασίας, γεγονός που δείχνει ότι οι Έλληνες αλιείς επιδιώκουν να αντικαταστήσουν τις δαπάνες τους (κυρίως της αμειβόμενης εργασίας αλλά και των παρεχόμενων υπηρεσιών) με ίδια εργασία. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.4 και το Σχήμα Α.1.α.2, η σημαντικότερη δαπάνη για τον ελληνικό στόλο είναι η τεκμαρτή δαπάνη της μη αμειβόμενης εργασίας με περίπου 100 εκατομμύρια € (27% των συνολικών δαπανών) ενώ ακολουθούν οι μισθοί και τα ημερομίσθια πληρώματος με περίπου 74 εκατομμύρια € (20 % των συνολικών δαπανών). Οι δαπάνες αυτές αν και ήταν αρκετά σημαντικές τα τελευταία χρόνια, δεν ξεπερνούσαν τις ενεργειακές δαπάνες που ήταν πάντα οι σημαντικότερες δαπάνες. Το γεγονός αυτό οφείλεται τόσο στην αύξηση του επιπέδου των δαπανών αυτών, όσο και στη μειωμένη τιμή των καυσίμων αλλά και στην ελαφρώς μειωμένη κατανάλωση. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2012, η ενεργειακή δαπάνη βαίνει διαρκώς μειούμενη, καταγράφοντας συνολική μείωση της τάξης του 36%. Επιπλέον,

στην τέταρτη θέση, μετά τις ενεργειακές δαπάνες, βρίσκονται οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες συμμετέχοντας με 15 % στις συνολικές δαπάνες.

Οι δαπάνες επισκευών και συντήρησης παρουσιάζονται ελαφρώς μειωμένες σε σχέση με το 2016, οι μη μεταβλητές δαπάνες παρουσιάζουν αύξηση ενώ, τέλος, η ετήσια απομείωση της αξίας του κεφαλαίου είναι σταθερή στα 36 εκατομμύρια € περίπου.

Σχήμα Α.1.α.2. Έσοδα, δαπάνες και οικονομικά αποτελέσματα του Ελληνικού στόλου για τα έτη 2012-2017.

Αναφορικά με τα οικονομικά αποτελέσματα, η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία εμφανίζει πολύ σημαντική αύξηση της τάξης του 12%, ακολουθώντας την έντονη αυξητική τάση της προηγούμενης χρονιάς. Το ακαθάριστο κέρδος είναι επίσης θετικό και φτάνει τα 133 εκατομμύρια € (παρουσιάζοντας 50% αύξηση σε σχέση με το 2016), ενώ για δεύτερη συνεχόμενη φορά, ο κλάδος της θαλάσσιας αλιείας παρουσιάζει καθαρό κέρδος. Το επενδυμένο κεφάλαιο στην αλιεία (συνολική απομειωμένη αξία αντικατάστασης του φυσικού κεφαλαίου) φτάνει τα 160 εκατομμύρια €, σημειώνοντας μικρή αύξηση σε σχέση με το 2016, ενώ το σύνολο των επενδύσεων για το 2017 εκτιμάται στα 30 εκατομμύρια € σημειώνοντας μικρή αύξηση σε σχέση με το 2016.

Τέλος, στους υπόλοιπους οικονομικούς δείκτες του Πίνακα Α.1.α.4, παρατηρείται πολύ σημαντική βελτίωση σε σχέση με το 2016, γεγονός που οφείλεται στη μεγάλη αύξηση των ακαθάριστων εσόδων.

Α.1.α.4. Δομή και οικονομικά δεδομένα της μικρής και μεγάλης κλίμακας αλιείας στην Ελλάδα

Στους Πίνακες Α.1.α.5 και Α.1.α.6 συνοψίζονται τα στοιχεία που αφορούν τη δομή, την αλιευτική προσπάθεια, την απασχόληση και την παραγωγή της αλιείας μικρής και μεγάλης κλίμακας της Ελλάδας αντίστοιχα⁹. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία των πινάκων, η αλιεία μικρής κλίμακας αφορά ποσοστό 94% των συνολικών σκαφών του στόλου. Από τα στοιχεία του πίνακα προκύπτει επίσης ότι υπάρχει μια τάση μείωσης του αριθμού των σκαφών της παράκτιας αλιείας για την περίοδο 2012-2017 ενώ τα σκάφη της μέσης αλιείας παρουσιάζουν μία αξιοσημείωτη στασιμότητα. Τα σκάφη της αλιείας μικρής κλίμακας έχουν μεγαλύτερη μέση ηλικία, ενώ η συνολική χωρητικότητα και η συνολική ισχύς παρουσιάζουν την ίδια τάση με τον συνολικό αριθμό σκαφών.

Ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων μείωση στην αλιεία μικρής κλίμακας, ενώ εμφανίζεται αυξημένος στη μέση αλιεία. Αξίζει να επισημανθεί ότι το φαινόμενο της υποαπασχόλησης διατηρείται στην αλιεία μικρής κλίμακας, ενώ έχει εξαλειφθεί στην περίπτωση της μέσης αλιείας. Τέλος, παρατηρείται μείωση του μέσου μισθού ανά απασχολούμενο και ανά ΙΠΑ σε σχέση με το 2016, στη μέση αλιεία, ενώ αντίθετα παρατηρείται αύξηση των δεικτών αυτών στην παράκτια αλιεία.

Πίνακας Α.1.α.5. Δομή του στόλου της αλιείας μικρής κλίμακας της Ελλάδας για τα έτη 2012-2017, αλιευτική προσπάθεια, απασχόληση και παραγωγή

Μεταβλητή		2012	2013	2014	2015	2016	2017	%Δ 2017- 15	%Δ 2017- 12
Δομή	Αριθμός σκαφών	15.139	15.038	13.850	14.708	14.319	14.126	-1,3	-6,7
	Αριθμός ανενεργών σκαφών	1.488	1.159	1.088	1.141	1.447	1.425	-1,5	-4,2
	Μέση ηλικία σκάφους (έτη)	27	28	28	29	30	31	4,4	16,3
	Χωρητικότητα (GT)	30.138	29.897	27.613	29.406	29.061	28.714	-1,2	-4,7
	Ισχύς (kW)	287.564	285.456	265.919	280.366	274.826	272.248	-0,9	-5,3
Απασχόληση	Συνολικός Αριθμός Απασχολούμενων	22.529	19.708	18.222	20.420	19.613	18.132	-7	-19,5
	ΙΠΑ (Ισοδύναμα πλήρους Απασχόληση)	19.724	17.885	15.782	18.490	17.999	16.213	-8,9	-17,8
	Ετήσιος μισθός ανά απασχολούμενο	5.744	7.599	6.260	6.218	6.568	7.154	8,9	24,6
	Ετήσιος μισθός / ΙΠΑ	5.029	6.896	5.421	5.630	7.915	8.002	10,6	59,1

⁹ Η αλιεία μικρής κλίμακας αφορά τα σκάφη με μήκος μικρότερο από 12 μέτρα. Τα σκάφη με μήκος μεγαλύτερο από 12 μέτρα αφορούν την αλιεία μεγάλης κλίμακας (μέση αλιεία).

Αλιευτική ή προσπάθεια	Ημέρες στη θάλασσα (σύνολο)	1.921.836	2.603.840	1.928.836	-25,9	NR			
	Κόστος ενέργειας	57.557.178	60.246.282	52.567.939	49.009.374	45.345.077	37.325.894	-17,7	-35,1
	Κατανάλωση ενέργειας (σε λίτρα)	50.283.598	48.705.410	45.752.146	47.823.940	45.029.099	35.702.516	-20,7	-29,0
	Κόστος ενέργειας ανά € αλιεύματος	0,244	0,259	0,259	0,220	0,192	0,169	-11,9	-30,7
	Κατανάλωση ενέργειας ανά € αλιεύματος	0,213	0,210	0,226	0,215	0,191	0,162	-15,1	-24,1
Παραγωγή	Έσοδα από πωλήσεις αλιευμάτων	235.877.167	232.288.624	202.868.115	222.546.553	236.329.149	220.743.073	-6,6	-6,4

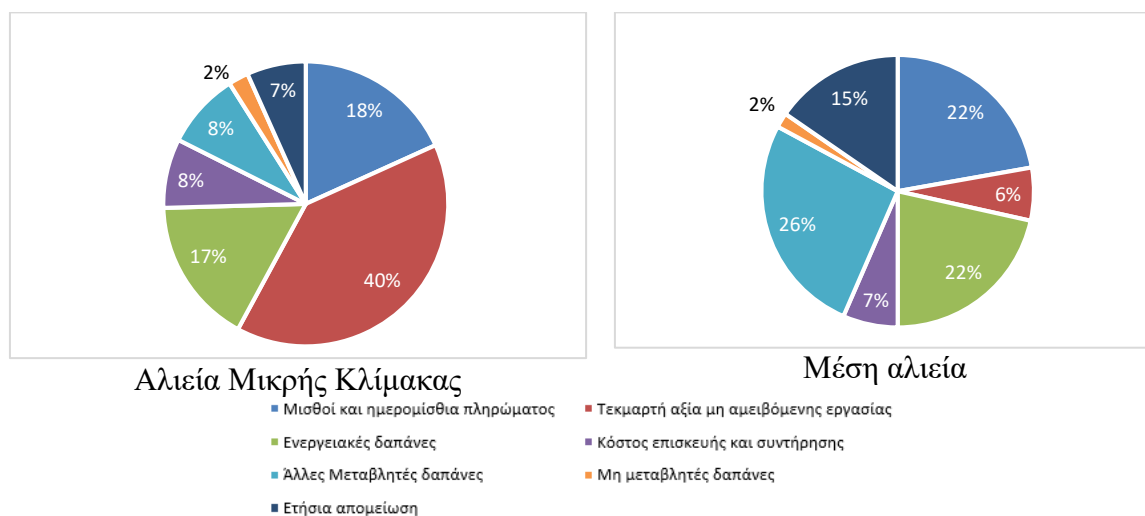
Πίνακας Α.1.α.6. Δομή του στόλου της μέσης αλιείας της Ελλάδας για τα έτη 2012-2017, αλιευτική προσπάθεια, απασχόληση και παραγωγή

Μεταβλητή		2012	2013	2014	2015	2016	2017	%Δ 2016- 15	%Δ 2016 -12	
Δομή	Αριθμός σκαφών	924	916	905	916	863	859	-0.5	↘	-7.0
	Αριθμός ανενεργών σκαφών	43	43	67	69	88	96	9.1	↗	123.3
	Μέση ηλικία σκάφους (έτη)	24	25	26	27	28	29	4.7	↗	20.7
	Συνολική χωρητικότητα (GT)	46.072	45.669	45.231	45.292	42.690	42,371	-0.7	↘	-8.0
	Συνολική ισχύς (kW)	168.076	169.109	165.246	165.873	155.966	154,435	-1.0	↘	-8.1
Απασχόληση	Συνολικός Αριθμός Απασχολούμενων ΠΠΑ(Ισοδύναμα πλήρους Απασχόλησης)	5.031	4.778	5.010	4.987	5.362	4,339	-19.1	↘	-13.8
	Ετήσιος μισθός ανά απασχολούμενο	4.221	4.661	4.998	4.941	4.823	4,329	-17.4	↘	2.6
	Ετήσιος μισθός/ΠΠΑ	12.119	10.635	8.714	8.992	10.746	9,391	-12.6	↘	-22.5
	Ετήσιος μισθός/ΠΠΑ	10.168	10.375	8.693	8.910	11.947	9,414	-14.3	↘	-22.3
Αλιευτική	Ημέρες στη θάλασσα(σύνολο)	-	-	93.699	160.423	111.989	-	-	↘	-

Προσπάθεια	Κόστος ενέργειας	51.499.144	47.942.322	39.878.772	35.423.069	30.443.938	30.785.345	1.1	↘	-40.2
	Κατανάλωση ενέργειας(σε λίτρα)	64.812.957	64.968.004	61.567.555	59.191.759	59.868.443	57,455,359	-4.0	↗	-11.4
	Κόστος ενέργειας ανά € αλιεύματος	0,268	0,258	0,271	0,171	0,133	0.124	-6.6	↘	-53.7
	Κατανάλωση ενέργειας ανά € αλιεύματος	0,338	0,350	0,418	0,286	0,262	0.232	-11.5	↘	-31.3
Παραγωγή	Έσοδα από πωλήσεις αλιευμάτων	191.959.881	185.784.035	147.393.465	206.681.704	228.264.984	247,796,515	8.6	↗	29.1

Η σημαντικότερη κατηγορία δαπανών για την αλιεία μικρής κλίμακας είναι η τεκμαρτή αξία της μη αμειβόμενης εργασίας (40%), ενώ ακολουθούν οι δαπάνες μισθοδοσίας (18%) και οι ενεργειακές δαπάνες (17%). Η μη αμοιβόμενη εργασία παρουσιάζει σταθερότητα σε σχέση με το 2016, γεγονός που αναδεικνύει τη στρατηγική των παράκτιων αλιέων τα τελευταία χρόνια, να αξιοποιούν σε μεγαλύτερο βαθμό τη διαθέσιμη οικογενειακή εργασία, προκειμένου: α) να αυξήσουν το οικογενειακό τους εισόδημα και β) να βελτιώσουν τη ρευστότητα της επιχείρησής τους. Τέλος, οι ενεργειακές δαπάνες παρουσιάζουν μείωση, γεγονός που αναδεικνύει την προσπάθεια των επιχειρήσεων του κλάδου να μειώσουν τις δαπάνες τους προκειμένου να διατηρήσουν κάποια επίπεδα ρευστότητας.

Αντίθετα, σε ότι αφορά την αλιεία μεγάλης κλίμακας, η κυριότερη κατηγορία δαπανών είναι οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες (κυρίως δαπάνες εμπορίας) με 26 %, ενώ ακολουθούν οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια πληρώματος και οι ενεργειακές δαπάνες με ίδιο ποσοστό (22 %). Αναφορικά με την αλιευτική προσπάθεια, παρατηρείται μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και του κόστους της ενέργειας ανά ευρώ αλιεύματος και στις δύο κατηγορίες αλιείας. Τέλος, τα έσοδα από πωλήσεις αλιευμάτων παρουσιάζουν μικρή μείωση στην παράκτια αλιεία αλλά μικρή αύξηση στη μέση αλιεία σε σχέση με το 2016.

Σχήμα Α.1.α.4 Συμμετοχή κάθε κατηγορίας δαπάνης στις συνολικές δαπάνες α) στην αλιεία μικρής κλίμακας και β) στη μέση αλιεία

Πίνακας Α.1.α.7. Δαπάνες και οικονομικά αποτελέσματα της αλιείας μικρής κλίμακας τα έτη 2012-2017.

Μεταβλητή	2012	2013	2014	2015	2016	2017	%Δ 2016-15	%Δ 2012-16
Έσοδα								
Έσοδα από πωλήσεις αλιευμάτων	235.877.167	232.288.624	202.868.115	222.546.553	236.329.149	220.743.073	- 6,6	↓ -6,4
Άμεσες επιδοτήσεις	-	3.611.349	4.476.639	2.402.045	2.490.956	1.897.882	- 23,8	↓
Δαπάνες								
Μισθοί και ημερομίσθια πληρώματος	24.613.785	61.542.925	29.542.208	39.096.183	39.564.077	40.861.452	3,3	↑ 66,0
Τεκμαρτή αξία μη αμειβόμενης εργασίας	88.688.818	74.366.188	69.244.763	75.875.157	89.255.089	88.871.423	- 0,4	↓ 0,2
Ενεργειακές δαπάνες	57.557.178	60.246.282	52.567.939	49.009.374	45.345.077	37.325.894	- 17,7	↓ -35,1
Κόστος επισκευής και συντήρησης	26.488.344	30.462.503	22.393.893	23.808.484	18.657.345	17.610.492	- 5,6	↓ -33,5
Μεταβλητές δαπάνες	34.739.510	32.643.116	30.393.627	31.660.887	24.756.687	19.285.510	- 22,1	↓ -44,5
Μη μεταβλητές δαπάνες	3.854.803	4.163.533	4.182.432	3.923.889	3.461.654	5.114.891	47,8	↑ 32,7
Ετήσια απομείωση	31.792.823	34.181.973	13.109.737	13.670.111	13.247.910	15.014.048	13,3	↑ -52,8
Οικονομικά αποτελέσματα								
Ακαθ. προστιθέμενη αξία	113.237.333	108.384.539	97.806.863	116.545.964	146.599.342	141.406.287	- 3,5	↓ 24,9
Ακαθάριστο κέρδος	- 65.270	- 27.524.574	- 980.108	1.574.625	17.780.176	11.673.411	- 34,3	↓ 17984,8
Καθαρό κέρδος	- 31.858.093	- 61.706.547	- 14.089.845	- 12.095.487	4.532.266	3.340.637	NR	-89,5
Κέρδος και αμοιβή τεκμαρτής εργασίας	56.830.725	12.659.641	55.154.918	63.779.670	93.787.355	85.530.786	- 8,8	↓ 50,5
Αξία κεφαλαίου								
Απομειωμένη αξία αντικατάστασης	137.536.291	143.896.490	58.234.707	57.740.682	56.085.651	63.007.525	12,3	↑ -54,2

	του φυσικού κεφαλαίου (€)									
	Αξία επενδύσεων (€)	25.069.059	19.024.071	20.829.880	21.254.460	16.126.887	20.089.833	24,6	↑	-19,9
	Χρηματοοικ/κη θέση (%)	0,25	0,08	0,44	0,34	0,91	-	-		
Οικονομικοί δείκτες	Περιθ. Καθ. κέρδους (%)	-13,51	-26,16	-6,80	-5,38	1,90	-1,50	NR		-88,9
	RoFTA (%)	-23,16	-42,88	-24,19	-20,95	8,08	-5,30	NR		-77,1
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία / ΙΠΑ	5.741	6.060	6.197	6.303	8.236	8.722	5,9	↓	51,9
	Περιθώριο Ακαθάριστου κέρδους (%)	-0,03	-11,67	-0,47	0,70	7,45	5,24	29,6	↓	
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία / Έσοδα	0,48	0,46	0,47	0,52	0,61	0,64	3,5	↑	32,3
	Περιθώριο Καθαρού Κέρδους και Αμοιβής τεκμαρτής εργασίας (%)	24,09	5,37	26,60	28,35	39,27	38,42	2,2	↓	59,4

Πίνακας Α.1.α.8. Δαπάνες και οικονομικά αποτελέσματα της αλιείας μεγάλης κλίμακας τα έτη 2012-2017.

Μεταβλητή		2012	2013	2014	2015	2016	2017	%Δ 2016-15	%Δ 2012-16
Έσοδα	Αξία εκφορτώσεων	191.959.881	185.784.035	147.393.465	206.681.704	228.264.984	247.796.515	8,6	↑ 18,9
	Άμεσες επιδοτήσεις	-	135.846	599.190	233.892	277.571	963.846	247,2	↑ -
Δαπάνες	Μισθοί και ημερομίσθια πληρώματος	48.753.899	43.877.504	37.735.856	38.258.777	51.717.144	31.773.768	-38,6	↓ 6,1
	Τεκμαρτή αξία μη αμειβόμενης εργασίας	2.400.668	5.691.831	5.818.228	6.175.076	5.905.020	8.975.549	52,0	↑ 146,0
	Ενεργειακές δαπάνες	51.499.144	47.942.322	39.878.772	35.423.069	30.443.938	30.785.345	1,1	↑ -40,9
	Κόστος επισκευής και συντήρησης	13.656.087	12.705.684	11.914.787	11.828.015	14.338.600	9.330.073	-34,9	↓ 5,0
	Μεταβλητές δαπάνες	49.178.303	44.960.954	43.640.001	46.588.287	53.145.269	37.683.708	-29,1	↓ 8,1

	Μη μεταβλητές δαπάνες	3.894.783	2.584.461	2.956.955	2.558.345	3.015.249	2.500.541	-17,1	↓	-22,6
	Ετήσια απομείωση	21.721.379	24.493.111	13.734.592	10.536.324	23.035.361	22.025.010	-4,4	↓	6,0
Οικονομικά αποτελέσματα	Ακαθ. προστιθέμενη αξία	73.731.564	77.726.460	49.602.141	110.517.879	127.599.500	167.496.849	31,3	↑	73,1
	Ακαθάριστο κέρδος	22.576.998	28.157.125	6.048.057	66.084.026	69.977.335	126.747.531	81,1	↑	209,9
	Καθαρό κέρδος	855.619	3.664.015	-7.686.535	55.547.702	46.941.975	104.722.521	123,1	↑	5386,3
	Κέρδος και αμοιβή τεκμαρτής εργασίας	3.256.287	9.355.846	-1.868.306	61.722.778	52.846.994	113.698.070	115,1	↑	1522,9
Αξία κεφαλαίου	Απομειωμένη αξία αντικατάστασης του φυσικού κεφαλαίου (€)	88.535.601	98.722.562	55.733.531	42.046.797	95.537.276	96.252.094	0,7	↑	7,9
	Αξία επενδύσεων (€)	5.138.108	5.087.352	5.310.453	6.512.975	9.591.746	7.440.557	-22,4	↓	86,7
	Χρηματοοικ/κη θέση (%)	11,60	3,93	1,91	0,54	6,05	-			
Οικονομικοί δείκτες	Περιθ. Καθ. κέρδους (%)	0,45	1,97	-5,19	26,85	20,54	42,10	105,0	↑	4508,1
	RoFTA (%)	0,97	3,71	-13,79	132,11	49,13	108,80	121,4	↑	4984,2
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία / ΠΠΑ	17.468	16.677	9.924	22.365	26.455	38.695	58,9	↑	39,4
	Περιθώριο Ακαθάριστου κέρδους (%)	11,76	15,14	4,09	31,94	30,62	50,95	66,4	↑	160,3
	Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία / Έσοδα	0,38	0,42	0,34	0,53	0,56	0,67	20,6	↑	45,4
	Περιθώριο Καθαρού Κέρδους και Αμοιβής τεκμαρτής εργασίας (%)	1,70	5,03	-1,26	29,83	23,12	45,71	97,7	↑	1263,1

Τέλος σημειώνεται ότι τα οικονομικά αποτελέσματα και οι οικονομικοί δείκτες της μέσης αλιείας παρουσιάζουν σημαντική βελτίωση αντίθετα με τους δείκτες της παράκτιας αλιείας που

παρουσιάζουν μείωση. Η μείωση στην περίπτωση της παράκτιας αλιείας οφείλεται στο γεγονός ότι η περυσινή χρονιά αποτέλεσε τη μοναδική χρονιά όπου ο στόλος της παράκτιας αλιείας παρουσίασε καθαρά κέρδη.

A.1.α.5. Σύνθεση του στόλου

Ο Πίνακας A.1.α.9 περιλαμβάνει τα 17 τμήματα-στρώματα στα οποία μπορεί να διακριθεί ο ελληνικός αλιευτικός στόλος, ανάλογα με το κύριο αλιευτικό εργαλείο και το μήκος των σκαφών.

Πίνακας A.1.α.9. Τμηματοποίηση του ελληνικού στόλου με βάση το κύριο αλιευτικό εργαλείο και το μήκος των σκαφών.

Τμήματα στόλου	Κύριο αλιευτικό εργαλείο	Μήκος (μέτρα)	Ποσοστό ανενεργότητας %
DTS 6-12μ.	Βιντζότρατα	6-12	6.06%
DTS 12-18 μ.	Βιντζότρατα	12-18	12.90%
DTS 18-24 μ.	Τράτα βυθού	18-24	9.09%
DTS 24-40 μ.	Τράτα βυθού	24-40	6.00%
DFN 0-6 μ.	Δίχτυα	0-6	9.63%
DFN 6-12 μ.	Δίχτυα	6-12	10.14%
DFN 12-18 μ.	Δίχτυα	12-18	13.58%
FPO 0-6 μ.	Παγίδες και Κιούρτοι	0-6	7.69%
FPO 6-12 μ.	Παγίδες και Κιούρτοι	6-12	7.69%
HOK 0-6 μ.	Παραγάδια	0-6	10.50%
HOK 6-12 μ.	Παραγάδια	6-12	11.33%
HOK 12-18 μ.	Παραγάδια	12-18	17.25%
PGP 0-6 μ.	Άλλα πολλαπλά παθητικά εργαλεία	0-6	9.28%
PGP 6-12 μ.	Άλλα πολλαπλά παθητικά εργαλεία	6-12	9.72%
PS 12-18 μ.	Γρι γρι	12-18	17.65%
PS 18-24 μ.	Γρι γρι	18-24	8.53%
PS 24-40 μ.	Γρι γρι	24-40	0.00%

Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζονται επίσης τα ποσοστά των ανενεργών σκαφών σε κάθε τμήμα-στρώμα¹⁰. Ο Πίνακας A.1.α.10 περιλαμβάνει, το μέσο μήκος των σκαφών, την ολική χωρητικότητα, την ολική ισχύ και τη μέση ηλικία των ενεργών σκαφών κάθε τμήματος του στόλου.

Πίνακας A.1.α.10. Βασικά χαρακτηριστικά του αλιευτικού στόλου ανά τμήμα για το έτος 2017.

¹⁰ Σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2010/93, ως ανενεργά χαρακτηρίζονται εκείνα τα σκάφη που δεν έχουν εξασκήσει την αλιευτική δραστηριότητα μέσα στο έτος αναφοράς (2016).

Τμήμα του στόλου	Αριθμός Ενεργών Σκαφών	GT	kW	Μέση Ηλικία	Μέσο μήκος
DFNVL0006	3.292	2.199	30.422	33,45	4,92
DFNVL0612	5.734	15.979	139.586	27,65	7,85
DFNVL1218	179	2.910	15.721	24,28	13,64
FPOVL0006	61	38	676	30,95	4,89
FPOVL0612	319	894	9.134	26,37	7,97
HOKVL0006	1.303	910	12.574	35,48	4,91
HOKVL0612	1.829	5.206	45.748	30,46	7,73
HOKVL1218	99	2.066	10.127	24,73	14,58
PGPVL0006	24	16	231	32,31	4,8
PGPVL0612	26	67	562	28,81	7,7
DTSVL0612	124	666	6.653	52,7	9,6
DTSVL1218	27	408	2.966	50,87	13,13
DTSVL1824	90	4.491	23.907	36,67	21,44
DTSVL2440	141	19.211	46.052	24,53	28,23
PSVL1218	70	1.534	9.588	41,64	8,75
PSVL1824	118	5.638	24.098	27,56	20,98
PSVL2440	28	2.494	6.542	18,43	26,23
INACTIVEV L0006	510	345	4.785	33,72	4,92
INACTIVEV L0612	914	2.570	22.700	28,30	7,83
INACTIVEV L1218	68	1.235	7.013	29,80	14,24
INACTIVEV L1824	20	975	4.637	31,21	21,19
INACTIVEV L2440	9	1.226	2.940	23,53	28,23

Για τον υπολογισμό των βασικών οικονομικών μεταβλητών για κάθε τμήμα του αλιευτικού στόλου υπολογίστηκαν αρχικά οι αντίστοιχες μεταβλητές στο δείγμα των αλιευτικών σκαφών κάθε κατηγορίας τμήματος του στόλου. Για την αναγωγή των μεταβλητών στον πληθυσμό ελήφθησαν υπόψη ο συνολικός πληθυσμός των σκαφών κάθε τμήματος αλλά και το ποσοστό ανενεργότητάς του. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α.1.α.11. Επιπλέον, το ποσοστό συμμετοχής κάθε κατηγορίας δαπάνης στο συνολικό κόστος απεικονίζεται στο Σχήμα Α.1.α.4, για κάθε τμήμα του στόλου. Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά χαρακτηριστικά κάθε στρώματος του στόλου:

Τράτες βυθού μήκους 24-40μ. (DTS24-40)

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται 141 ενεργά σκάφη, συνολικής χωρητικότητας 19.211 GT και συνολικής ισχύος 46.052 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών του τμήματος είναι μικρή και φτάνει τα 24,53 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων των σκαφών του τμήματος ανέρχεται σε 77.297.767 € και τα συνολικά ΙΠΑ σε 871. Στη συνολική αξία των εκφορτώσεων του στόλου η κατηγορία συμμετέχει με ποσοστό 16,5 % και στο σύνολο της απασχόλησης με ποσοστό 4,24 %.

Τα κυριότερα στοιχεία κόστους των σκαφών της κατηγορίας αυτής είναι οι ενεργειακές δαπάνες με 31% και ακολουθούν οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες, οι μισθοί και τα ημερομίσθια πληρώματος και η ετήσια απομείωση με ποσοστά περίπου 19%, ενώ τα υπόλοιπα στοιχεία κόστους συμμετέχουν συνολικά με 13% στο συνολικό κόστος.

Η αξία του φυσικού κεφαλαίου της κατηγορίας αυτής είναι πολύ σημαντική, αφού αντιπροσωπεύει το 24,3% της συνολικής αξίας του στόλου. Επιπλέον, το ύψος των επενδύσεων για το 2016 φτάνει το 7,8% του συνόλου αλιευτικού στόλου.

Η σημασία του συγκεκριμένου τμήματος του στόλου αναδεικνύεται από τα υψηλά ποσοστά συμμετοχής του στη συνολική αξία των εκφορτώσεων του τομέα (16,5%). Υψηλή είναι επίσης, η παραγωγικότητα εργασίας που χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο τμήμα του στόλου (56.518 €). Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.11 οι τράτες της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν σημαντικά κέρδη ακολουθώντας την ανοδική πορεία του έτους 2016. Η βελτίωση αυτή οφείλεται τόσο στην αύξηση των εκφορτώσεων (8%) όσο και στην μείωση των εξόδων (περίπου 5%) σε σχέση με το 2016

Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί η σημασία του τμήματος στην οικονομία όπως προκύπτει από την Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) του, η οποία ανέρχεται σε 49 εκ. € περίπου. Τέλος, ο λόγος της ΑΠΑ προς τα έσοδα, ο οποίος δείχνει το ποσοστό των εσόδων που συνεισφέρει το τμήμα αυτό στην εθνική οικονομία, μέσω των συντελεστών παραγωγής (εργασία και κεφάλαιο) είναι ίσος με 0,64. Επίσης σε αυτό το τμήμα του στόλου παρατηρείται υψηλός μέσος μισθός αλιεία (11.343 €).

Τράτες βυθού μήκους 18-24 μ. (DTS 18-24):

Στο συγκεκριμένο τμήμα του στόλου συμπεριλαμβάνονται 90 ενεργά σκάφη, συνολικής χωρητικότητας 4.491 GT και συνολικής ισχύος 23.907 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών του τμήματος φτάνει τα 336,7 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων υπολογίζεται στα 25.429.999 € και τα συνολικά ΠΠΑ είναι 501. Στη συνολική αξία των εκφορτώσεων το συγκεκριμένο τμήμα του στόλου συμμετέχει με ποσοστό 5,4% και στο σύνολο της απασχόλησης με ποσοστό 2,4%.

Όπως και στην περίπτωση των μεγαλύτερων τρατών, βασική δαπάνη αποτελεί το κόστος των καυσίμων που αντιπροσωπεύει το 29% των συνολικών δαπανών των σκαφών. Σημαντικά στοιχεία κόστους των σκαφών της κατηγορίας αυτής είναι επίσης το μισθολογικό κόστος και οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες που συμμετέχουν με ποσοστό 21% και 19% στο συνολικό κόστος, αντίστοιχα.

Όσον αφορά την αξία του φυσικού κεφαλαίου των σκαφών της κατηγορίας, αυτή αντιπροσωπεύει το 7,8 % της συνολικής αξίας του κεφαλαίου του στόλου, ενώ το ύψος των επενδύσεων φτάνει το 2,7% των συνολικών επενδύσεων του αλιευτικού στόλου. Σε αντίθεση με το 2016, τα σκάφη της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν καθαρό κέρδος που οφείλεται κυρίως στη μείωση των δαπανών του στόλου.

Τέλος, ο μέσος μισθός αλιεία υπολογίζεται για την κατηγορία αυτή στα 11.343€, παρουσιάζοντας μικρή αύξηση (5%) σε σχέση με το 2015, ενώ η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία παρουσιάζει σημαντική αύξηση (82%) σε σχέση με το 2016. Ακόμα μεγαλύτερη είναι η αύξηση που παρουσίασε και η παραγωγικότητα εργασίας, η οποία πλέον ανέρχεται στα 28.098€.

Δίχτυα μήκους 0-6 μ. (DFN0-6):

Τα σκάφη της κατηγορίας αυτής ανήκουν στην αλιεία μικρής κλίμακας και είναι συνολικά 3.292 (ενεργά σκάφη). Πρόκειται για το δεύτερο πολυπληθέστερο τμήμα του στόλου με συνολική χωρητικότητα 2.199 GT και συνολική ισχύ 30.422 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών της κατηγορίας είναι 34,5 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων της κατηγορίας είναι 29.821.098 € και αντιστοιχεί στο 6,4 % της συνολικής αξίας των εκφορτώσεων της χώρας. Στην κατηγορία απασχολούνται συνολικά 2.985 ΠΠΑ, που όπως προκύπτει από τα

συγκεντρωθέντα στοιχεία αφορούν κυρίως την εργασία του/των ιδιοκτήτη/ιδιοκτητών. Στη συνολική απασχόληση του κλάδου της αλιείας η κατηγορία συμμετέχει με ποσοστό 14,5%. Τα παραπάνω στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή της κατηγορίας στο συνολικό εισόδημα του κλάδου της αλιείας αλλά και στο συνολικό αριθμό των ΠΠΑ αποδεικνύουν τη σημασία του συγκεκριμένου τμήματος του στόλου για τον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας.

Στα σκάφη της κατηγορίας αυτής σημαντικό στοιχείο κόστους αποτελεί η τεκμαρτή αξία της μη αμειβόμενης εργασίας (αμοιβή της εργασίας του ιδιοκτήτη/των ιδιοκτητών) η οποία ανέρχεται σε 18.502.480€ και αποτελεί το 51% των συνολικών δαπανών. Επομένως, αν και το καθαρό επιχειρηματικό κέρδος των σκαφών της κατηγορίας αυτής είναι αρνητικό (-6.647.715€), το εισόδημα των ιδιοκτητών (κέρδος και αξία της μη αμειβόμενης εργασίας) είναι θετικό (11.854.765€). Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι ο μέσος μισθός αλιέα είναι αρκετά χαμηλός και ανέρχεται σε 5.785€, αφού το τμήμα αυτό του στόλου χαρακτηρίζεται επίσης από σημαντική υποαπασχόληση (βλ. Πίνακα Α.1.α.11).

Το κόστος των καυσίμων αντιπροσωπεύει το 14% του συνολικού κόστους, και παρουσιάζει μία σημαντική μείωση (περίπου 30%) σε σχέση με το 2016 (η οποία συνδέεται με αντίστοιχη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων). Η μέση τιμή πετρελαίου ανέρχεται στα 1,23€/λίτρο και παρουσιάζεται σχεδόν σταθερή την τελευταία τριετία. Πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι τα σκάφη της κατηγορίας αυτής συμμετέχουν με ποσοστό 2,7% στη συνολική αξία κεφαλαίου.

Δίχτυα 6-12 μ. (DFN 6-12):

Πρόκειται για το πολυπληθέστερο τμήμα του ελληνικού στόλου, αφού για το έτος 2017 αποτελούνταν συνολικά από 5.734 ενεργά σκάφη. Τα σκάφη αυτά έχουν συνολική χωρητικότητα 15.979 GT και συνολική ισχύ 139.586 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών είναι 28,65 έτη.

Τα σκάφη που ανήκουν σε αυτό το τμήμα του στόλου έχουν συνολική αξία εκφορτώσεων που φτάνει τα 115.771.927 € και προσφέρουν 8.757 ΠΠΑ (24,7% και 42,6% συμμετοχή στην συνολική αξία εκφορτώσεων και τα ισοδύναμα απασχόλησης του κλάδου της αλιείας). Βασική δαπάνη των σκαφών της κατηγορίας αυτής είναι η τεκμαρτή δαπάνη εργασίας που φτάνει το 38% των συνολικών δαπανών, ενώ και το μισθολογικό κόστος φτάνει το 21%. Επιπλέον, όσον αφορά το ενεργειακό κόστος αυτό αφορά το 19% των συνολικών δαπανών και είναι ιδιαίτερα υψηλό λόγω της υψηλής τιμής αγοράς των καυσίμων που φτάνει κατά μέσο όρο τα 1,03 €/λίτρο. Σε σχέση με το 2016, παρατηρείται σημαντική μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και του (24% και 17%, αντίστοιχα).

Αντίθετα με τα σκάφη της προηγούμενης κατηγορίας, το καθαρό επιχειρηματικό κέρδος εμφανίζεται θετικό και ίσο με 2.350.298 €, ενώ παρουσιάζει μείωση της τάξεως του 15% σε σχέση με το 2016. Επιπλέον, το τμήμα αυτό παράγει τη μεγαλύτερη Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία από όλα τα τμήματα του αλιευτικού στόλου (75.788.978€) γεγονός που αναδεικνύει την τεράστια οικονομική του σημασία. Αν μάλιστα ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό των σκαφών αυτών δραστηριοποιείται σε οριακές περιοχές, με μικρή παρουσία άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, η σπουδαιότητα του τμήματος αυτού γίνεται ακόμα εντονότερη.

Δίχτυα 12-18 μ. (DFN12-18):

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει συνολικά 178 ενεργά σκάφη. Η συνολική χωρητικότητα των σκαφών αυτών φτάνει τα 2.910 GT και η συνολική ισχύς τα 15.721 kW. Επιπλέον, η μέση ηλικία των σκαφών του τμήματος είναι 24,3 έτη.

Τα σκάφη του τμήματος αυτού εμφανίζουν σημαντικά αυξημένη συνολική αξία εκφορτώσεων σε σχέση με το 2016 (10.956.540€), και συμμετέχουν με χαμηλό ποσοστό στη

συνολική αξία των εκφορτώσεων της θαλάσσιας αλιείας. Τα ΙΠΑ της κατηγορίας φτάνουν τα 441, αντιπροσωπεύοντας μόλις το 2,14 % του των ΙΠΑ του στόλου.

Η σημαντικότερη κατηγορία δαπανών των σκαφών του στρώματος αυτού είναι οι μισθοί και τα ημερομίσθια του πληρώματος (22%) ενώ ακολουθούν η τεκμαρτή αξία της μη αμειβόμενης εργασίας και το ενεργειακό κόστος (18% και 15%, αντίστοιχα). Σημαντική είναι επίσης η ετήσια απομείωση στην κατηγορία αυτή, ενώ τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι τα σκάφη της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν χαμηλό επιχειρηματικό κέρδος αλλά και θετικό εισόδημα (λαμβάνοντας υπόψη και την αξία της τεκμαρτής εργασίας), παρουσιάζοντας σημαντική βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Παγίδες και κιούρτοι 0-6 μ. (FPO0-6):

Στην κατηγορία αυτή ανήκει ένας μικρός αριθμός ενεργών σκαφών (61), με συνολική χωρητικότητα 38 GT και συνολική ισχύ 676 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών της κατηγορίας αυτής είναι υψηλή και ανέρχεται σε 31 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων των σκαφών του τμήματος εμφανίζεται σημαντικά μειωμένη σε σχέση με το 2016 και ανέρχεται σε 977.220 €, αντιπροσωπεύοντας μόλις το 0,2% των συνολικών εσόδων. Επίσης, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.11, σε αυτό το τμήμα απασχολούνται συνολικά 69 ΙΠΑ, που αντιπροσωπεύουν το 0,3% των συνολικών ΙΠΑ της θαλάσσιας αλιείας της χώρας.

Βασική δαπάνη αυτού του τμήματος του στόλου είναι η αμοιβή της τεκμαρτής εργασίας με ποσοστό συμμετοχής 60% στις συνολικές δαπάνες, ενώ ακολουθεί το ενεργειακό κόστος με 17% (βλ. Σχήμα Α.1.α.4). Τα σκάφη της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν χαμηλό καθαρό κέρδος το οποίο αυξάνεται σημαντικά αν προστεθεί σε αυτό η αξία της τεκμαρτής εργασίας (640.838 €).

Παγίδες και κιούρτοι μήκους 6-12μ. (FPO6-12):

Το συγκεκριμένο τμήμα του στόλου περιλαμβάνει 319 ενεργά αλιευτικά σκάφη με συνολική χωρητικότητα 894 GT, συνολική ισχύ τα 9.134 kW και μέση ηλικία των σκαφών 26,4 έτη. Η αξία των εκφορτώσεων του τμήματος είναι 7.702.027 €, παρουσιάζοντας σημαντική μείωση σε σχέση με το 2016, ενώ τα συνολικά ΙΠΑ ανέρχονται σε 444. Τόσο η αξία των εκφορτώσεων όσο και τα ΙΠΑ του τμήματος αντιπροσωπεύουν μικρό μόνο ποσοστό των συνολικών εκφορτώσεων και ΙΠΑ της χώρας (1,6% και 2,2%, αντίστοιχα).

Οι σημαντικότερες δαπάνες των σκαφών του τμήματος αυτού είναι τόσο η αμοιβή της τεκμαρτής εργασίας και οι ενεργειακές δαπάνες (37% και 21% των συνολικών δαπανών των σκαφών, αντίστοιχα). Σημαντικό επίσης είναι και το μισθολογικό κόστος των σκαφών της κατηγορίας (14%) των συνολικών δαπανών. Τέλος, επισημαίνεται ότι τα σκάφη της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν ζημιές, αντίθετα με τα καθαρά κέρδη της προηγούμενης χρονιάς.

Παραγάδια μήκους 0-6 μ. (HOK0-6):

Η κατηγορία αυτή αποτελεί την τέταρτη πολυπληθέστερη κατηγορία σκαφών του ελληνικού στόλου, αφού περιλαμβάνει 1.303 ενεργά σκάφη, σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα Α.1.α.10. Η συνολική χωρητικότητα των σκαφών φτάνει τα 910 GT και συνολική ισχύς τα 12,574 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών της κατηγορίας είναι 35,5 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων της κατηγορίας αυτής είναι 13.871.087 € και αντιστοιχεί στο 3% της συνολικής αξίας των εκφορτώσεων της χώρας. Στη συνολική απασχόληση του κλάδου της αλιείας η κατηγορία συμμετέχει με ποσοστό 4,5 %. Επισημαίνεται ότι τόσο οι εκφορτώσεις όσο και η απασχόληση εμφανίζουν σημαντική μείωση σε σχέση με το 2016.

Η βασικότερη δαπάνη είναι η αμοιβή της τεκμαρτής εργασίας (ποσοστό 46% στο σύνολο των δαπανών), η οποία ανέρχεται στα 8.556.034€. Ακολουθεί το ενεργειακό κόστος και οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες με ποσοστό συμμετοχής 14% και 13%, αντίστοιχα. Αντίθετα με το προηγούμενο έτος, το καθαρό επιχειρηματικό κέρδος των σκαφών της κατηγορίας αυτής

είναι αρνητικό ενώ το εισόδημα των ιδιοκτητών (κέρδος και αξία της μη αμειβόμενης εργασίας) είναι θετικό (5.526.142€). Επίσης, ο μέσος μισθός αλιεία είναι σχεδόν ίσος με την αντίστοιχη κατηγορία των μικρών σκαφών που χρησιμοποιούν δίχτυα και φτάνει τα 5.915 €, ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας φτάνει τα 8.950 €.

Τέλος, από τα συγκεντρωθέντα στοιχεία προκύπτει ότι η κατηγορία συμμετέχει με ποσοστό 3% περίπου στη συνολική αξία κεφαλαίου αλλά και στο σύνολο των επενδύσεων του κλάδου.

Παραγάρδια μήκους 6-12 μ (HOK6-12):

Το τμήμα αυτό είναι το τρίτο πολυπληθέστερο τμήμα του ελληνικού στόλου, αφού περιλαμβάνει συνολικά 1.829 ενεργά σκάφη, με συνολική χωρητικότητα 5.206 GT και συνολική ισχύ 46.052 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών είναι 30,46 έτη.

Τα σκάφη του τμήματος αυτού έχουν συνολική αξία εκφορτώσεων που φτάνει τα 45.131.166 € και απασχολεί 2.629 ΙΠΑ (περίπου 10% μείωση σε σχέση με το 2016). Στο σύνολο της αξίας των εκφορτώσεων του στόλου η κατηγορία συμμετέχει με ποσοστό 9,5% και στη συνολική απασχόληση με ποσοστό 12,8%, γεγονός που επιβεβαιώνει τη σημασία της κατηγορίας αυτής για τον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας.

Βασική δαπάνη των σκαφών της κατηγορίας είναι η τεκμαρτή δαπάνη εργασίας που φτάνει το 33% των συνολικών δαπανών, ενώ σημαντική είναι και η συμμετοχή του ενεργειακού κόστους με συμμετοχή 16% στις συνολικές δαπάνες. Ακολουθεί το μισθολογικό κόστος με 14% και οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες με 13%, αντίστοιχα.

Το καθαρό επιχειρηματικό κέρδος των σκαφών της κατηγορίας αυτής εμφανίζεται μικρό αλλά θετικό (1.073.447€), ενώ αθροίζοντας σε αυτό την αξία της τεκμαρτής εργασίας, προκύπτει ένα σημαντικό εισόδημα (15.714.054€) το οποίο όμως είναι περίπου 20% μειωμένο σε σχέση με το έτος 2016. Συνεπώς, τα σκάφη μπορούν να προσφέρουν ένα σημαντικό εισόδημα στους ιδιοκτήτες. Το τμήμα αυτό παράγει Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία της τάξης των 27.600.410€ γεγονός που τονίζει την οικονομική του σημασία. Επιπλέον, το τμήμα αυτό καλύπτει ένα σημαντικό ποσοστό (15,6%) της αξίας του φυσικού κεφαλαίου του στόλου της ελληνικής θαλάσσιας αλιείας.

Παραγάρδια μήκους 12-18 μ (HOK12-18):

Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει 99 ενεργά σκάφη με συνολική χωρητικότητα 2.066 GT, συνολική ισχύ 10.127 kW και μέση ηλικία 24,7 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων των σκαφών της κατηγορίας αυτής είναι 16.103.736 €, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 3,4% της συνολικής αξίας των εκφορτώσεων της θαλάσσιας αλιείας. Τα ΙΠΑ της κατηγορίας φτάνουν τα 361, και αντιπροσωπεύουν ποσοστό 1,76% των ΙΠΑ του στόλου.

Η σημαντικότερη κατηγορία δαπανών των σκαφών του συγκεκριμένου τμήματος του στόλου είναι οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες που φτάνει το 29% του συνολικού κόστους, ενώ επίσης σημαντικά στοιχεία κόστους αποτελούν το μισθολογικό κόστος και οι ενεργειακές δαπάνες που φτάνουν το 17%. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι τα σκάφη της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν θετικό καθαρό κέρδος (3.739.121 €) αλλά και την υψηλότερη παραγωγικότητα εργασίας μεταξύ των σκαφών που χρησιμοποιούν παθητικά αλιευτικά εργαλεία (25.690 €).

Άλλα πολλαπλά παθητικά εργαλεία 0-6 μ. και 6-12 μ. (PGP 0-6 & PGP 6-12):

Στις κατηγορίες αυτές περιλαμβάνονται σκάφη που δε μπορούν να καταταχτούν σε κάποια από τις προηγούμενες κατηγορίες, διότι ασχολούνται με πολύ εξειδικευμένη αλιεία (π.χ. αλιεία οστράκων). Περιλαμβάνουν ένα πολύ μικρό αριθμό ενεργών σκαφών (50), με συνολική χωρητικότητα 92 GT και συνολική ισχύ 815 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών της κατηγορίας αυτής ανέρχεται σε 30 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων φτάνει μόλις τα 830.456 €, ενώ απασχολεί 70 ΙΠΑ. Βασική δαπάνη αποτελεί η αμοιβή της τεκμαρτής εργασίας

με ποσοστό συμμετοχής 39% στις συνολικές δαπάνες, ενώ ακολουθεί το μισθολογικό κόστος και οι ενεργειακές δαπάνες.

Γρι γρι μήκους 12-18 μ (PS 12-18):

Τα ενεργά σκάφη που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία είναι 70 με συνολική χωρητικότητα 1.534 GT, συνολική ισχύ 9.588 kW και υψηλή μέση ηλικία (41,64) έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων του συγκεκριμένου τμήματος του στόλου φτάνει τα 13.471.635 € και συμμετέχει με ποσοστό 2,9% στη συνολική αξία των εκφορτώσεων του κλάδου. Η κατηγορία αυτή απασχολεί συνολικά 568 ΙΠΑ, συμμετέχοντας έτσι με ποσοστό 2,8% στη συνολική απασχόληση.

Δύο είναι τα βασικά στοιχεία κόστους των σκαφών του τμήματος αυτού, οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες και το μισθολογικό κόστος που φτάνουν στο 38% και το 32% του συνολικού κόστους, αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι το ενεργειακό κόστος είναι σχετικά χαμηλό (12%), λόγω της χαμηλής τιμής αγοράς των καυσίμων, όπως ισχύει και στην περίπτωση των τρατών βυθού. Τα σκάφη της κατηγορίας αυτής, εμφανίζουν για το 2017 καθαρά κέρδη (1.721.995 €), αντίθετα με το 2016 όπου εμφάνιζαν ζημίες.

Γρι γρι μήκους 18-24 μ (PS 18-24):

Τα σκάφη της κατηγορίας αυτής φτάνουν σε αριθμό τα 118 και έχουν συνολική χωρητικότητα 5.638 GT και συνολική ισχύ 24.098 kW. Η μέση ηλικία των σκαφών του τμήματος είναι 27,6 έτη. Η συνολική αξία των εκφορτώσεων των γρι γρι αυτού του μήκους είναι 63.241.556 € και αντιστοιχεί σε ποσοστό 13,5% της συνολικής αξίας των εκφορτώσεων του στόλου. Το συγκεκριμένο τμήμα του στόλου απασχολεί συνολικά 1.113 ΙΠΑ, συμμετέχοντας έτσι με ποσοστό 5,4% στην απασχόληση του κλάδου.

Όπως επισημάνθηκε και στα γρι γρι της προηγούμενης κατηγορίας, βασικά στοιχεία κόστους των σκαφών της κατηγορίας αυτής αποτελούν οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες και το μισθολογικό κόστος που φτάνουν στο 37% και το 28% του συνολικού κόστους, αντίστοιχα. Σύμφωνα, με τα συγκεντρωθέντα στοιχεία για το 2017, και ακολουθώντας την τάση της προηγούμενης χρονιάς, τα σκάφη της κατηγορίας αυτής εμφανίζουν ιδιαίτερα υψηλό θετικό καθαρό κέρδος (33.620.449€), το οποίο μάλιστα αποτελεί το υψηλότερο καθαρό κέρδος μεταξύ των τμημάτων του στόλου. Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία που παράγει το συγκεκριμένο τμήμα του στόλου είναι ιδιαίτερα σημαντική (46.574.870 €), ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας είναι από τις υψηλότερες του κλάδου της θαλάσσιας αλιείας (41.862 €).

Γρι γρι μήκους 24-40 μ (PS24-40):

Ο συνολικός αριθμός σκαφών που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία είναι 28. Η συνολική χωρητικότητα των σκαφών αυτών είναι 2.494GT και η συνολική ισχύς 6.542 kW. Τα σκάφη του τμήματος αυτού χαρακτηρίζονται από μικρή μέση ηλικία (18,43 έτη). Η συνολική αξία των εκφορτώσεων φτάνει τα 38.932.699 € και αντιστοιχεί σε ποσοστό 8,3% της συνολικής αξίας των εκφορτώσεων του κλάδου. Στο συγκεκριμένο τμήμα του στόλου απασχολούνται 374 ΙΠΑ, που αντιπροσωπεύουν το 1,8% του συνόλου των ΙΠΑ.

Οι βασικές δαπάνες των σκαφών αυτής της κατηγορίας είναι οι λοιπές μεταβλητές δαπάνες και το μισθολογικό κόστος, που αντιστοιχούν στο 38% και στο 23% του συνολικού κόστους, αντίστοιχα. Τα σκάφη της κατηγορίας αυτής, όπως και τα γρι γρι της προηγούμενης κατηγορίας εμφανίζουν για το 2017 πολύ υψηλό καθαρό κέρδος (26.889.507€) ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας είναι από η υψηλότερη του κλάδου της θαλάσσιας αλιείας (85.204 €).

Πίνακας Α.1.α.11. Βασικές οικονομικές μεταβλητές ανά τμήμα του ελληνικού στόλου για το έτος 2017.

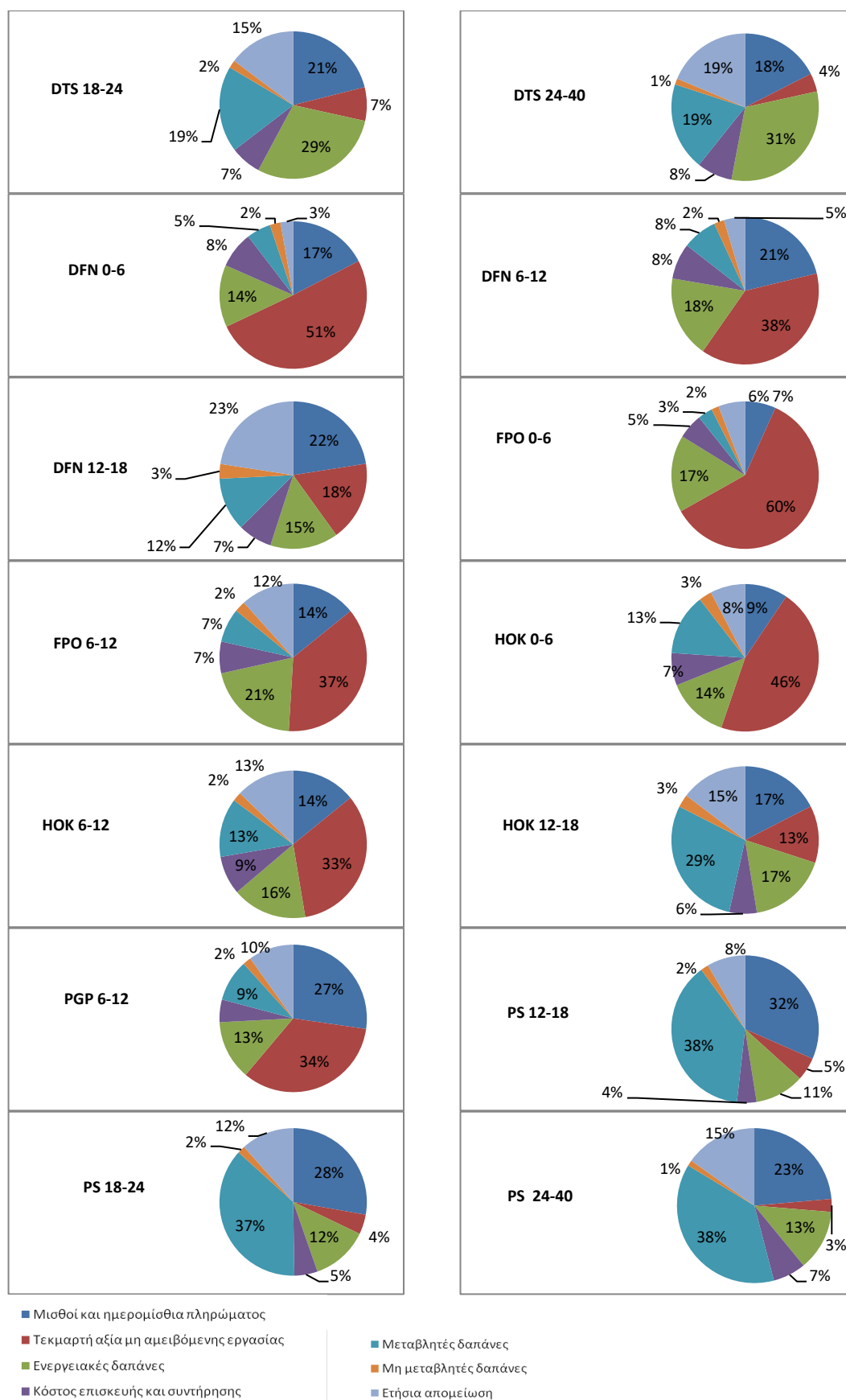
	DFN0006	DFN0612	DFN1218	DTS0612	DTS1218	DTS1824	DTS2440	FPO0006	FPO0612	HOK0006	HOK0612	HOK1218	PGP0006	PGP0612	PS1218	PS1824	PS2440
Απασχόληση																	
Απασχολούμενο Πλήρωμα	4.298	8.757	441	388	110	501	871	72	447	1.451	2.629	361	36	54	568	1.113	374
Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	2.985	8.757	441	345	100	501	871	69	444	914	2.629	361	31	39	568	1.113	374
Μέσος μισθός / Απασχολούμενο	5.785	7.782	8.105	5.506	6.169	11.343	11.608	8.057	9.051	5.915	7.938	10.278	4.639	6.305	7.588	8.548	8.474
Μέσο Ημερομίσθιο ανά ΠΠΑ	8.330,85	7.781,72	8.111,93	6.186,64	6.752,78	11.333,25	11.605,15	8.432,40	9.107,75	9.390,53	7.937,62	10.288,17	5.345,40	8.773,98	7.594,65	8.551,38	8.469,70
Αλιευτική Προσπάθεια																	
Κατανάλωση πετρελαίου (lt)	4.044.085	19.927.770	2.024.811	631.263	281.423	11.399.143	28.601.479	155.550	1.581.283	1.899.655	7.337.605	3.294.893	23.517	101.788	2.247.536	6.627.891	2.978.182
Έσοδα	29.940.723	116.483.712	10.959.294	7.192.148	2.364.660	25.429.999	77.297.767	986.980	7.839.606	13.939.924	45.131.166	16.103.736	335.700	355.767	13.471.635	63.241.556	38.932.699
Έσοδα από πωλήσεις αλιευμάτων	29.821.098	115.771.927	10.956.540	7.184.914	2.362.583	25.429.999	77.297.767	977.220	7.702.027	13.871.087	44.732.768	16.103.736	326.700	355.333	13.471.635	63.241.556	38.932.699
Άμεσες Επιδοτήσεις	119.625	711.785	2.754	7.233	2.077	-	-	9.760	137.579	68.838	398.398	-	9.000	433	-	-	-
Δαπάνες (€)	36.588.438	114.133.413	8.921.211	4.132.498	1.481.653	19.969.582	46.922.994	867.692	7.939.649	15.533.845	44.057.719	12.364.615	273.609	556.847	11.749.640	29.621.107	12.043.192
Μισθοί και ημερομίσθια πληρώματος	6.361.254	24.221.746	2.008.835	1.201.205	389.429	4.210.414	8.220.995	58.560	1.125.157	1.462.057	6.228.877	2.159.671	50.606	151.990	3.710.413	8.230.128	2.843.884
Τεκμαρτή αξία μη αμειβόμενη εργασία	18.502.480	43.925.788	1.565.405	935.270	289.125	1.472.400	1.889.165	521.550	2.920.764	7.120.063	14.640.607	1.550.683	116.400	188.500	599.550	1.283.897	325.325
Ενεργειακές δαπάνες	4.991.157	20.499.882	1.332.008	587.167	171.913	5.865.199	14.746.989	146.877	1.633.449	2.125.883	7.234.548	2.153.771	34.423	72.509	1.270.292	3.712.454	1.532.720
Κόστος επισκευής και συντήρησης	2.916.264	8.963.285	671.264	238.037	64.948	1.351.321	3.649.844	47.691	551.396	1.104.723	3.731.870	747.804	29.627	27.600	505.000	1.510.202	829.691
Άλλες Μεταβλητές δαπάνες	1.951.872	8.695.797	1.044.580	176.528	268.137	3.777.024	9.038.589	27.862	591.934	2.089.448	5.681.198	3.587.140	19.903	50.969	4.473.942	10.949.041	4.545.255
Μη μεταβλητές δαπάνες	855.554	2.535.770	285.996	180.306	49.815	347.293	625.436	14.296	191.790	440.291	883.140	350.068	3.570	10.173	203.623	494.990	143.322
Ετήσια απομείωση	1.009.857	5.291.146	2.013.124	813.985	248.287	2.945.932	8.751.976	50.855	925.160	1.191.379	5.657.478	1.815.480	19.080	55.107	986.821	3.440.396	1.822.995
Επενδυμένο κεφάλαιο																	
Απομειωμένη αξία αντικατάστασης (€)	3.835.220	18.698.633	8.275.366	2.813.946	887.915	11.275.168	35.124.529	201.666	3.726.119	4.506.940	22.458.089	7.397.842	74.580	233.619	3.614.998	13.559.513	7.734.858
Συνολικές επενδύσεις (€)	3.590.731	10.233.435	835.301	397.453	102.600	744.720	2.145.174	24.836	807.940	836.209	4.153.659	820.558	17.880	27.690	807.545	1.657.681	326.978
Χρηματοοικονομική θέση (€)	0,00	3083099,79	299570,02	113912,17	0,00	47970,12	967868,10	0,00	0,00	0,00	624578,49	393399,63	0,00	0,00	119242,83	610844,03	0,00
Οικονομικοί Δείκτες (€)																	
Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία *	19.225.876	75.788.978	7.625.446	6.010.110	1.809.848	14.089.162	49.236.910	750.254	4.871.037	8.179.579	27.600.410	9.264.954	248.177	194.517	7.018.779	46.574.870	31.881.711
Ακαθάριστο Κέρδος	-5.637.858	7.641.444	4.051.207	3.873.634	1.131.294	8.406.348	39.126.750	170.144	825.117	-402.542	6.730.925	5.554.601	81.171	-145.973	2.708.815	37.060.845	28.712.502
Καθαρό Κέρδος	-6.647.715	2.350.298	2.038.083	3.059.649	883.007	5.460.416	30.374.774	119.288	-100.043	-1.593.921	1.073.447	3.739.121	62.091	-201.081	1.721.995	33.620.449	26.889.507
Κέρδος και αμοιβή τεκμαρτής εργασίας	11.854.765	46.276.087	3.603.487	3.994.919	1.172.132	6.932.816	32.263.939	640.838	2.820.721	5.526.142	15.714.054	5.289.803	178.491	-12.581	2.321.545	34.904.346	27.214.832
Δείκτες Κερδοφορίας (€)																	
ΑΠΑ/Εισόδημα	0,64	0,65	0,70	0,84	0,77	0,55	0,64	0,76	0,62	0,59	0,61	0,58	0,74	0,55	0,52	0,74	0,82
Παραγωγικότητα Εργασίας**	6,442	8,654	17,306	17,404	18,011	28,098	56,518	10,906	10,965	8,950	10,498	25,690	7,943	5,012	12,368	41,862	85,204
RoFTA (%)***	-1,67	0,19	0,31	1,15	1,05	0,54	0,92	0,65	0,03	-0,29	0,11	0,57	0,89	-0,80	0,54	2,54	3,54
Περιθώριο καθαρού κέρδους****	-22,20	2,02	18,60	42,54	37,34	21,47	39,30	12,09	-1,28	-11,43	2,38	23,22	18,50	-56,52	12,78	53,16	69,07

* Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία: Έσοδα-(Ενεργειακές Δαπάνες+Κόστος Επισκευής και Συντήρησης+Άλλες Μεταβλητές Δαπάνες+Μη Μεταβλητές Δαπάνες)

** Παραγωγικότητα Εργασίας: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία/ΠΠΑ

***RoFTA (%) (Παραγωγικότητα κεφαλαίου): (Έσοδα – Δαπάνες)/Απομειωμένη αξία αντικατάστασης

****Περιθώριο καθαρού κέρδους: Κέρδος/Έσοδα (%)

Σχήμα Α.1.α.5. Κατανομή των δαπανών για κάθε τμήμα του ελληνικού στόλου

A.1.α.6. Καταγραφή των προβλημάτων των αλιέων

Στα πλαίσια της συλλογής Κοινωνικοοικονομικών δεδομένων για τον τομέα της θαλάσσιας αλιείας, οι αλιείς κλήθηκαν να αναφέρουν τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Στους Πίνακες A1.α.12 και A1.α.13 παρουσιάζονται τα 10 προβλήματα που έλαβαν τις περισσότερες θετικές απαντήσεις από τους ερωτώμενους αλιείς στην παράκτια και στη μέση αλιεία αντίστοιχα.

Πίνακα A1.α.12. Τα 10 βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παράκτιοι αλιείς, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας.

α/α	Πρόβλημα	Ποσοστό θετικής απάντησης στο σύνολο
1	Ζημιές σε αλιευτικά εργαλεία από θηλαστικά	82%
2	Ανταγωνισμός με ερασιτέχνες & συνταξιούχους αλιείς	62%
3	Μείωση ιχθυαποθέματος λόγω υπεραλίευσης	62%
4	Μειωμένη τιμή αλιευμάτων	60%
5	Μειωμένη αγοραστική δύναμη καταναλωτών	51%
6	Έλλειψη κινήτρων για ένταξη νέων αλιέων	42%
7	Ακριβά καύσιμα	42%
8	Ζημιές σε αλιευτικά εργαλεία από άλλα ζώα (π.χ. καβούρια)	41%
9	Υψηλό κόστος αγοράς εργαλείων	41%
10	Υψηλό κόστος αναλωσίμων	39%

Ο Πίνακας A1.α.12 αναδεικνύει την ένταση του προβλήματος της καταστροφής των αλιευτικών εργαλείων από προστατευόμενα είδη το οποίο λαμβάνει μακράν την πρώτη θέση με 82%. Ακολουθούν με 62% το πρόβλημα του ανταγωνισμού με ερασιτέχνες αλιείς και η μείωση των ιχθυοαποθεμάτων λόγω υπεραλίευσης. Επιπλέον, κρίνονται σημαντικά από τους αλιείς, ζητήματα που αφορούν την αγορά και συγκεκριμένα τη μειωμένη τιμή των αλιευμάτων, τη μειωμένη ζήτηση λόγω μείωσης της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, το υψηλό κόστος αγοράς αλιευτικών εργαλείων και την υψηλή τιμή των καυσίμων και άλλων αναλωσίμων. Τέλος, αναδεικνύεται ως σημαντικό με ποσοστό 42% η έλλειψη κινήτρων για την ένταξη νέων αλιέων στο επάγγελμα.

Πίνακα A1.α.13. Τα 10 βασικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αλιείες μέσης αλιείας, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας.

Πρόβλημα		Ποσοστό θετικής απάντησης στο σύνολο
1	Μειωμένη τιμή αλιευμάτων	75%
2	Μειωμένη αγοραστική δύναμη καταναλωτών	67%
3	Υψηλό κόστος αγοράς εργαλείων	67%
4	Υψηλό κόστος αναλωσίμων	65%
5	Ζημιές σε αλιευτικά εργαλεία από θηλαστικά	58%
6	Έλλειψη κινήτρων για ένταξη νέων αλιέων	58%
7	Γραφειοκρατία	50%
8	Υψηλοί φόροι και ασφαλιστικές εισφορές	45%
9	Ανεπαρκής κατάρτιση αλιέων – Έλλειψη σχολών αλιείας	44%
10	Χωρικές απαγορεύσεις	41%

Στην περίπτωση της μέσης αλιείας (βλ. Πίνακα A.1.α.13), αν και υπάρχουν πολλά κοινά προβλήματα, υπάρχει μία αρκετά σημαντική απόκλιση σε σχέση με τον προηγούμενο πίνακα ως προς την κατάταξη των προβλημάτων καθώς και κάποιες μικρές αλλαγές στη σύνθεση των προβλημάτων. Τα προβλήματα της αγοράς είναι αυτά που λαμβάνουν τις πρώτες θέσεις και συγκεκριμένα η μειωμένη τιμή των αλιευμάτων, το υψηλό κόστος αγοράς αλιευτικών εργαλείων και αναλωσίμων καθώς και η μειωμένη αγοραστική δύναμη των καταναλωτών. Στην κατάταξη περιλαμβάνονται και αρκετά θέματα που αφορούν τη διοίκηση και την πολιτική. Πιο συγκεκριμένα, η έλλειψη κινήτρων για την ένταξη νέων αλιέων, η γραφειοκρατία, οι υψηλοί φόροι και οι ασφαλιστικές εισφορές και οι χωρικές απαγορεύσεις. Πολύ ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι οι αλιείς τη μέσης αλιείας παρουσιάζουν ως πολύ σημαντικό το γεγονός της ανεπαρκούς κατάρτισης των αλιέων του κλάδου και την έλλειψη σχολών αλιείας. Τέλος, στις 10 πρώτες θέσεις της κατάταξης των προβλημάτων

περιλαμβάνονται και οι ζημιές στα αλιευτικά εργαλεία, οι οποίες όμως πλέον λαμβάνουν την 5^η θέση, αντί της 1^{ης} στην περίπτωση της παράκτιας.

A.1.a.7. Συμπεράσματα και προβλήματα της έρευνας

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται οι βασικές οικονομικές μεταβλητές για τον τομέα της Θαλάσσιας Αλιείας της Ελλάδας για το έτος 2017. Οι μεταβλητές αυτές συλλέχθηκαν στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων για το έτος 2018. Η συλλογή των οικονομικών μεταβλητών πραγματοποιήθηκε με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου σε δείγμα αλιευτικών σκαφών.

Όπως προβλέπεται στο εθνικό πρόγραμμα, η επιλογή του δείγματος πραγματοποιήθηκε με στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία. Ως δειγματοληπτικό πλαίσιο χρησιμοποιήθηκε το Μητρώο Αλιευτικών Σκαφών για το έτος 2017 και η στρωματοποίηση του πληθυσμού πραγματοποιήθηκε με βάση το μήκος του σκάφους και το κύριο αλιευτικό του εργαλείο. Ο ελληνικός αλιευτικός στόλος διακρίθηκε έτσι σε 17 τμήματα, εκ των οποίων τα εννιά αφορούν την αλιεία μικρής κλίμακας, που συμπεριλαμβάνει όλα τα σκάφη με μήκος μικρότερο από 12 μέτρα.

Από την ανάλυση που προηγήθηκε συμπεραίνουμε ότι την περίοδο 2012-2017, ο αριθμός των σκαφών, ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων ακολουθούν πτωτική πορεία. Η παραγωγή παρουσίασε μία σημαντική αύξηση στη μέση αλιεία και μία αντίστοιχη μείωση στην παράκτια αλιεία σε σχέση με το 2016. Για τα επιμέρους τμήματα του στόλου, είναι σημαντικό το γεγονός ότι στα 13 από τα 17 τμήματα του στόλου παρουσιάζονται καθαρά κέρδη, κάτι που ισχύει και για το σύνολο του στόλου. Μία πιθανή ερμηνεία των αποτελεσμάτων αυτών μπορεί να είναι η έξοδο από τον κλάδο της θαλάσσιας αλιείας των λιγότερο κερδοφόρων σκαφών αλλά και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των ενεργών σκαφών αναφορικά κυρίως με τη μείωση χρήσης εισροών. Η βελτίωση των οικονομικών αποτελεσμάτων και των οικονομικών δεικτών βέβαια αφορά μόνο στην μέση αλιεία, με δεδομένο ότι η παράκτια αλιεία παρουσιάζει αθροιστικά μικρές ζημιές. Βέβαια, και στην περίπτωση της παράκτιας αλιείας, σε πέντε από τα εννιά επιμέρους τμήματα (συμπεριλαμβανομένων των πολύ σημαντικών τμημάτων DFN0612 και HOK0612), παρουσιάζονται καθαρά κέρδη. Επίσης, το άθροισμα του κέρδους και της αμοιβής της τεκμαρτής εργασίας στην περίπτωση της παράκτιας αλιείας είναι θετικό σε όλα τα επιμέρους τμήματά της και αρκετά υψηλό συνολικά. Ο δείκτης αυτός είναι περισσότερο κατάλληλος για να αναδείξει το επίπεδο διαβίωσης κυρίως των παράκτιων αλιέων, αφού λαμβάνει υπόψη της και το εισόδημα που καταλήγει στο νοικοκυριό μέσα από την εργασία των μελών του. Οι τιμές του συγκεκριμένου δείκτη αναδεικνύουν ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα προσφέρει στους αλιείς ένα θετικό εισόδημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

Πιλοτική μελέτη 3: Στοιχεία για την απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και εθνικότητα

1. Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων 2017-2019 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Καν (ΕΕ) 199/2008 και του Καν (ΕΕ) 2017/1004 πραγματοποιήθηκε η συλλογή κοινωνικών δεδομένων για τον τομέα της θαλάσσιας αλιείας για τα έτη αναφοράς 2016 & 2017. Η συλλογή κοινωνικών δεδομένων αφορά στοιχεία απασχόλησης όπως αυτά περιγράφονται στον κανονισμό: αριθμός συνιδιοκτητών, αμειβόμενο πλήρωμα ανά σκάφος και ανά φύλο, μη αμειβόμενο πλήρωμα ανά σκάφος και ανά φύλο, ώρες εργασίας αμειβόμενου πληρώματος επί του σκάφους και ανά φύλο, ώρες εργασίας μη αμειβόμενου πληρώματος επί του σκάφους και ανά φύλο και μήνες δραστηριότητας των σκαφών.

Επίσης, συλλέχτηκαν στοιχεία που αφορούν δημογραφικά και κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά όπως: φύλο των μελών του πληρώματος, ηλικία του πληρώματος, ιθαγένεια μελών πληρώματος, επίπεδο εκπαίδευσης πληρώματος, καθεστώς απασχόλησης, είδος απασχόλησης.

Στην παρούσα έκθεση θα αναλυθεί το κοινωνικό προφίλ του Ελληνικού αλιευτικού στόλου. Συγκεκριμένα, οι κοινωνικές μεταβλητές που αναλύονται είναι οι εξής: απασχόληση ανά φύλο, ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης (ΙΠΑ)¹¹ ανά φύλο, απασχόληση κατά ηλικία, απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης, απασχόληση ανά εθνικότητα, μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο και απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης. Ειδικά για τις κοινωνικές μεταβλητές της απασχόλησης κατά ηλικία και της απασχόλησης ανά επίπεδο εκπαίδευσης η ανάλυση εξειδικεύεται και σε επίπεδο θέσης, συγκεκριμένα του καπετάνιου, λόγω του ότι η συγκεκριμένη θέση προϋποθέτει πολυετή εμπειρία αλλά και γνώσεις τεχνικού, διαχειριστικού και οικονομικού υπόβαθρου. Συνεπώς οι κατανομές των συγκεκριμένων μεταβλητών θα συγκριθούν μεταξύ της θέσης του καπετάνιου και του συνολικού πληρώματος προκειμένου να διαπιστωθούν πιθανές διαφοροποιήσεις.

Στην συνέχεια, αξιοποιώντας ένα ζεύγος δεικτών βασιζόμενο στις μελετώμενες κοινωνικές μεταβλητές επιδιώκεται η χαρτογράφηση του επιχειρηματικού προφίλ των Ελληνικών αλιευτικών επιχειρήσεων πραγματοποιώντας τημματοποίηση των τημάτων του στόλου μεταξύ οικογενειακού και επιχειρηματικού μοντέλου αλιευτικής δραστηριότητας. Τέλος, διατυπώνονται τα συμπεράσματα σχετικά με την ανάλυση του κοινωνικού και επιχειρηματικού προφίλ των Ελληνικών αλιευτικών επιχειρήσεων.

Σχετικά με την συλλογή των κοινωνικών μεταβλητών, αυτή πραγματοποιήθηκε με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου που περιγράφεται αναλυτικά στο παραδοτέο «Οδηγίες για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και της βάσης δεδομένων των κοινωνικοοικονομικών στοιχείων για τον τομέα της θαλάσσιας αλιείας, Έτη 2017 & 2018». Τα στοιχεία συγκεντρώθηκαν από δείγμα σκαφών που προέκυψε με βάση τη μέθοδο δειγματοληψίας που

¹¹ 1 ΙΠΑ(Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης) =1750 εργατοώρες/έτος (ΦΕΚ Β' 1181/09-06-2011)

περιγράφεται στην έκθεση του Μεθοδολογικού Πλαισίου για τις Κοινωνικοοικονομικές μεταβλητές. Το δειγματοληπτικό πλαίσιο που χρησιμοποιείται για την συλλογή των κοινωνικών μεταβλητών είναι το ίδιο με αυτό που αξιοποιείται για την συλλογή των οικονομικών μεταβλητών.

2. Ανάλυση κοινωνικού προφίλ του αλιευτικού στόλου και των επιμέρους κλίμακων του (Αλιεία Μικρής & Μεγάλης κλίμακας)¹²

Στην παρούσα ενότητα, κάθε κοινωνική μεταβλητή αναλύεται για το σύνολο του αλιευτικού στόλου αλλά και για κάθε κατηγορία κλίμακας ξεχωριστά. Αρχικά, κάθε μεταβλητή εκτιμάται στο επίπεδο του δείγματος για κάθε τμήμα του στόλου ξεχωριστά και έπειτα ανάγεται σε επίπεδο πληθυσμού βάσει των συντελεστών αναγωγής. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονιστεί πως η εικόνα των εξεταζόμενων κοινωνικών μεταβλητών σε επίπεδο αλιευτικού στόλου διαμορφώνεται στον μεγαλύτερο βαθμό από την αλιεία μικρής κλίμακας λόγω του σημαντικού βάρους που έχει αριθμητικά επί του αλιευτικού στόλου. Πιο συγκεκριμένα, περίπου το 95% των σκαφών και το 80% των απασχολούμενων συγκεντρώνεται στην αλιεία μικρής κλίμακας (ενδεικτικά στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται ο αριθμός σκαφών και απασχολούμενων ανά τμήμα του στόλου για το πιο πρόσφατο έτος της ανάλυσης (2017)).

Πίνακας 1. Αριθμός σκαφών & απασχολούμενων ανά τμήμα του στόλου (2017).

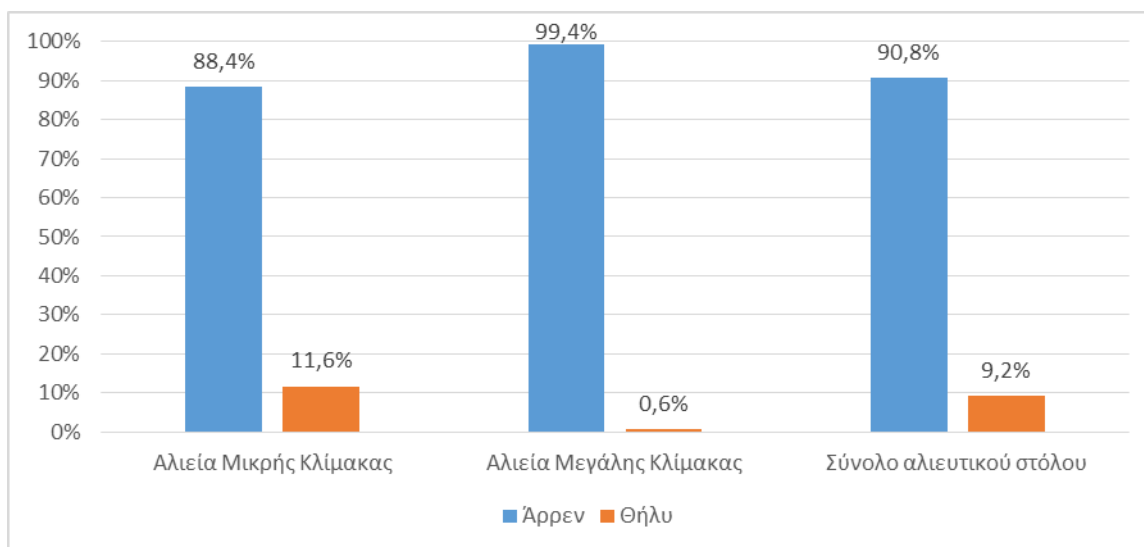
Τμήμα του στόλου (segment)		Σκάφη (Πληθυσμός)	Απασχόληση (Πληθυσμός)
DFN (Δίχτυα)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	3.292	4.298
DFN (Δίχτυα)	VL0612 (6-12 μέτρα)	5.734	8.757
FPO (Παγίδες & Κιούρτοι)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	61	72
FPO (Παγίδες & Κιούρτοι)	VL0612 (6-12 μέτρα)	319	447
HOK (Παραγάδια)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	1.303	1.451
HOK (Παραγάδια)	VL0612 (6-12 μέτρα)	1.829	2.629
PGP (Πολλαπλά Παθητικά εργαλεία)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	24	36
PGP (Πολλαπλά Παθητικά εργαλεία)	VL0612 (6-12 μέτρα)	26	54
DTS (Τράτες)	VL0612 (6-12 μέτρα)	124	388
DFN (Δίχτυα)	VL1218 (12-18 μέτρα)	179	441
DTS (Τράτες)	VL1218 (12-18 μέτρα)	27	110
DTS (Τράτες)	VL1824 (18-24 μέτρα)	90	501
DTS (Τράτες)	VL2440 (24-40 μέτρα)	141	871
HOK (Παραγάδια)	VL1218 (12-18 μέτρα)	99	361
PS (Γρι γρι)	VL1218 (12-18 μέτρα)	70	568
PS (Γρι γρι)	VL1824 (18-24 μέτρα)	118	1.113
PS (Γρι γρι)	VL2440 (24-40 μέτρα)	28	374

¹² Η αλιεία Μικρής κλίμακας περιλαμβάνει σκάφη με μήκος μέχρι 12 μέτρα και η αλιεία Μεγάλης κλίμακας περιλαμβάνει σκάφη με μήκος μεγαλύτερο των 12 μέτρων.

2.1 Απασχόληση ανά φύλο

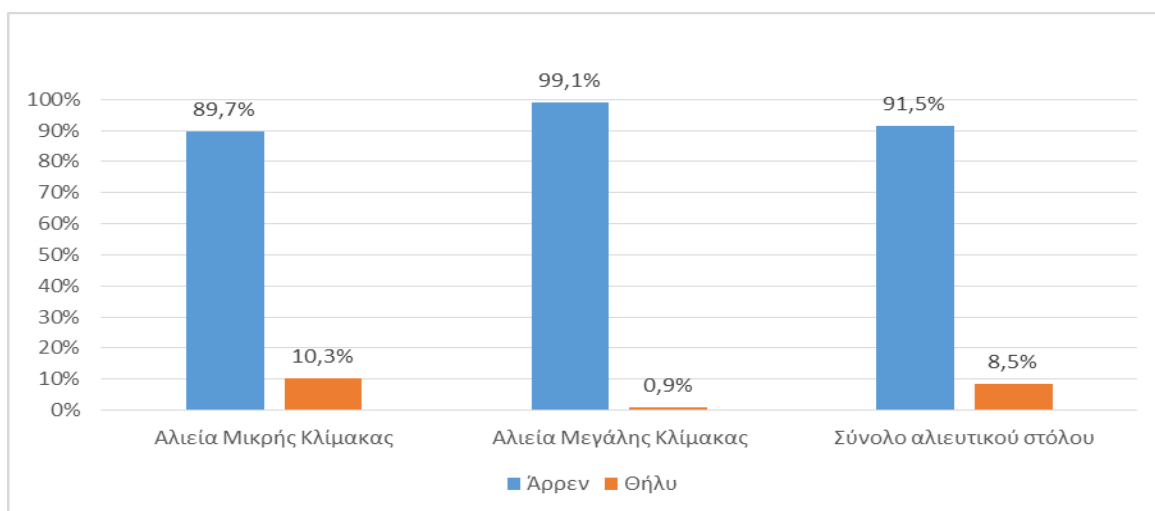
Η απασχόληση ανά φύλο του έτους 2016 για την αλιεία μικρής κλίμακας αναλύεται σε 88,4% για το ανδρικό εργατικό δυναμικό και σε 11,6% για το γυναικείο εργατικό δυναμικό. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας η αντίστοιχη κατανομή αναλύεται σε 99,4% και 0,6% υποδηλώνοντας την υψηλότερη εντατικοποίηση εργασίας που απαιτείται αλλά και την μεγαλύτερη αντιξοότητα των συνθηκών. Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου η κατανομή αναλύεται σε 90,8% για τους άνδρες και σε 9,2% για τις γυναίκες.

Γράφημα 1. Απασχόληση ανά φύλο και κλίμακα αλιείας-2016.

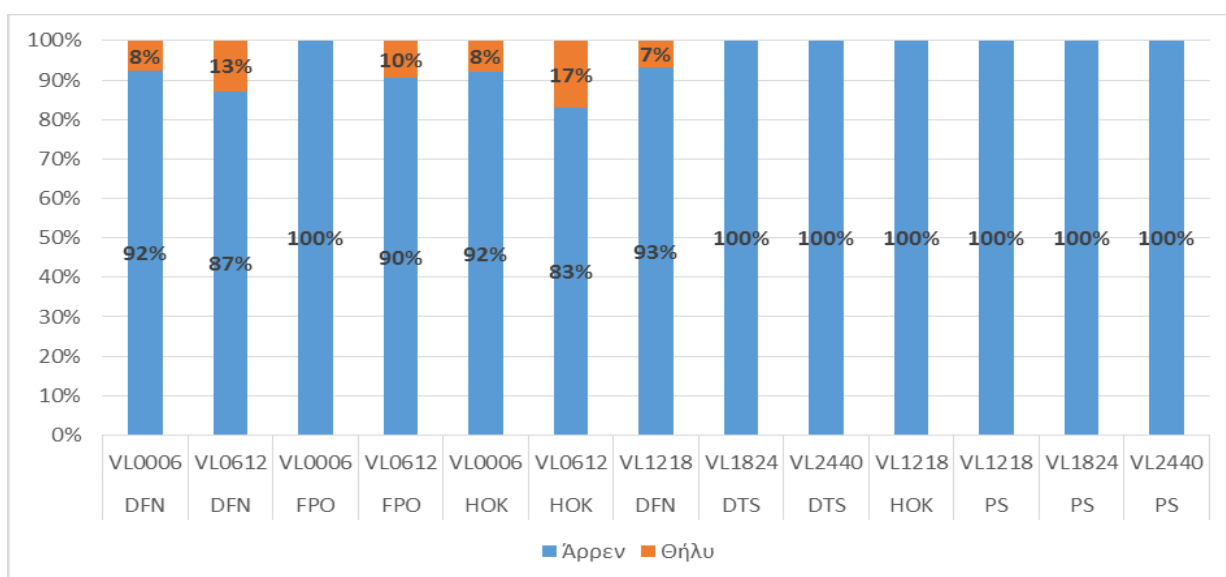
Αναφορικά με το έτος 2017 παρατηρούνται περίπου οι ίδιες κατανομές, όπου αναλυτικότερα η απασχόληση ανά φύλο για την αλιεία μικρής κλίμακας αναλύεται σε 89,7% για το ανδρικό εργατικό δυναμικό και σε 10,3% για το γυναικείο εργατικό δυναμικό ενώ για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας η αντίστοιχη κατανομή αναλύεται σε 99,1% και 0,9%. Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου η κατανομή αναλύεται σε 91,5% για τους άνδρες και σε 8,5% για τις γυναίκες.

Γράφημα 2.Απασχόληση ανά φύλο και κλίμακα αλιείας-2017.

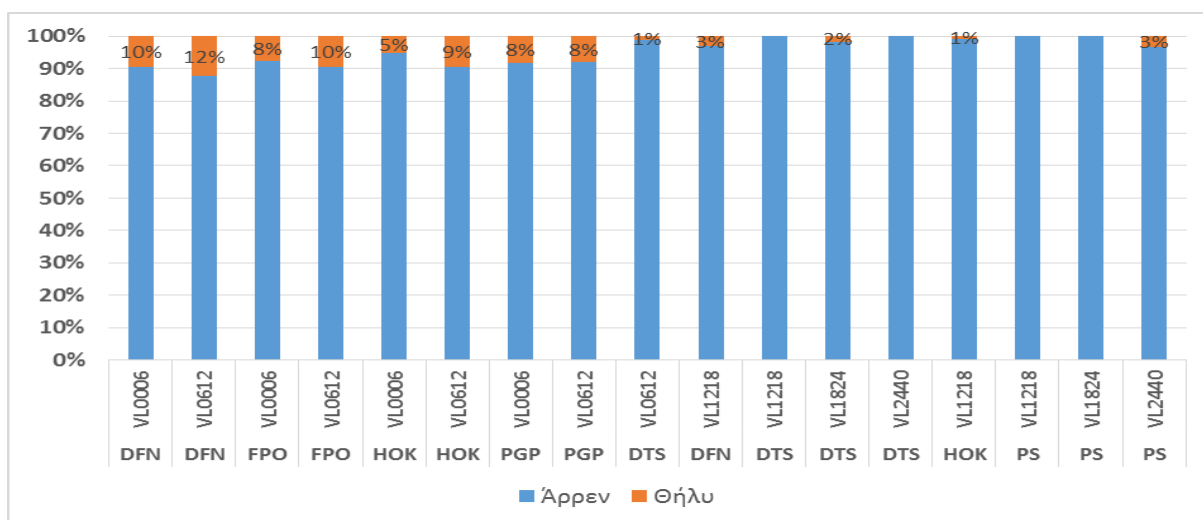
Σε επίπεδο τμημάτων του στόλου για το έτος 2016 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας, το υψηλότερο ποσοστό γυναικείου εργατικού δυναμικού παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους 6-12 μέτρων ενώ μηδενικό παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) με μήκος έως 6 μέτρα. Στην αλιεία μεγάλης κλίμακας γυναικεία απασχόληση παρατηρείται μόνο στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων.

Γράφημα 3.Απασχόληση ανά φύλο και τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας, το υψηλότερο ποσοστό γυναικείου εργατικού δυναμικού παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 6-12 μέτρων ενώ το χαμηλότερο παρατηρείται στις Τράτες (DTS) μήκους 6-12 μέτρων. Στην αλιεία μεγάλης κλίμακας τα υψηλότερα ποσοστά γυναικείας απασχόλησης παρατηρούνται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων και στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων, ενώ στις Τράτες (DTS) με μήκος 12-18 και 24-40 μέτρα, και στα Γρι γρι (PS) με μήκος 12-18 και 18-24 μέτρα δεν παρατηρείται γυναικεία απασχόληση.

Γράφημα 4. Απασχόληση ανά φύλο και τμήμα του στόλου-2017.

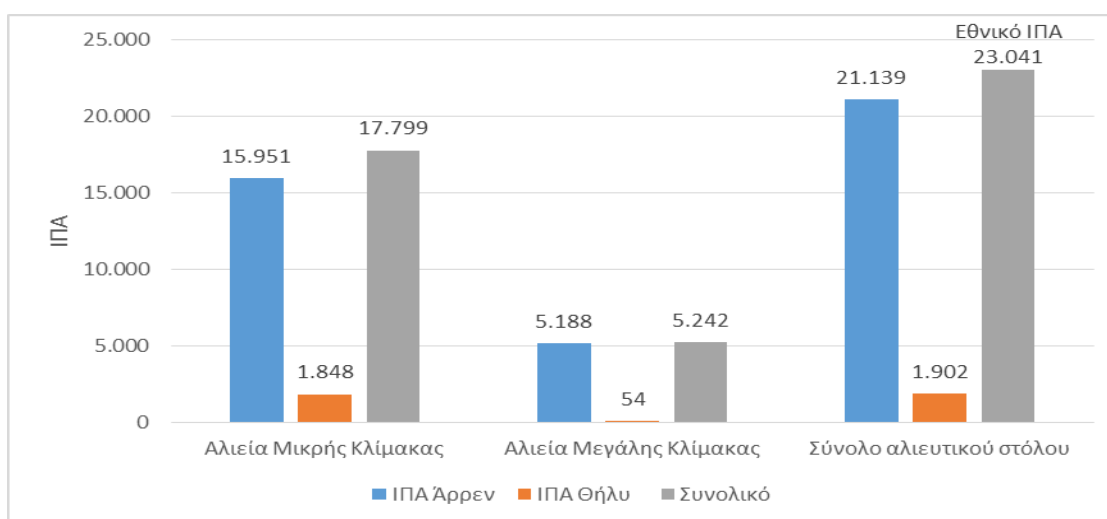

2.2 Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης ανά φύλο

Τα Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ) τους έτους 2016 για την αλιεία μικρής κλίμακας εκτιμήθηκαν σε 15.951 μονάδες για το ανδρικό εργατικό δυναμικό και σε 1.848 για το γυναικείο με την κατανομή να διαμορφώνεται σε 89,6% και 10,4% αντιστοίχως. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας τα ΙΠΑ εκτιμήθηκαν σε 5.188 μονάδες για το ανδρικό εργατικό δυναμικό και σε 54 για το γυναικείο με την κατανομή να διαμορφώνεται στο 99% για τους άνδρες και στο 1% για τις γυναίκες.

Κατ' επέκταση το Εθνικό ΙΠΑ εκτιμήθηκε σε 23.041 μονάδες το οποίο διαμορφώνεται κατά 91,7% από το ανδρικό εργατικό δυναμικό και κατά 8,2% από το γυναικείο.

Γράφημα 5. ΙΠΑ ανά φύλο και κλίμακα αλιείας-2016.

Όσον αφορά το έτος 2017 παρατηρούνται τάσεις μείωσης των ΙΠΑ σε σχέση με το 2016 τόσο για την αλιεία μικρής κλίμακας, όσο και για την αλιεία μεγάλης κλίμακας. Επίσης, μειωμένη

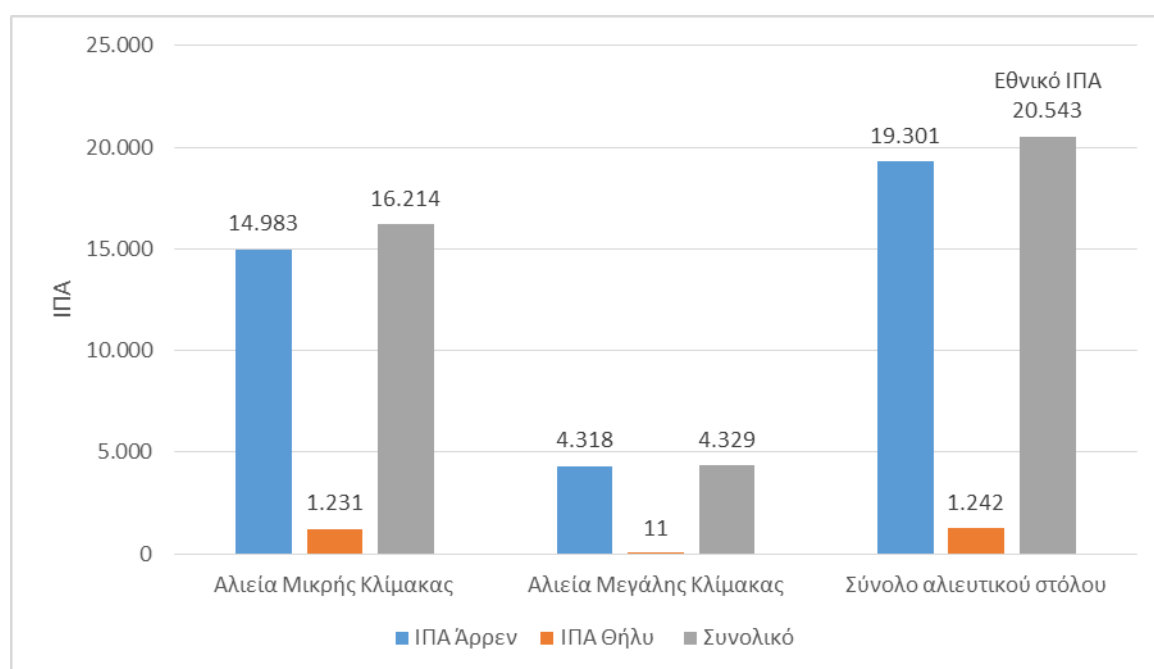
εμφανίζεται η συμμετοχή του γυναικείου εργατικού δυναμικού στη διαμόρφωση των ΙΠΑ και στις δύο κλίμακες αλιείας.

Αναλυτικότερα για το έτος 2017, τα ΙΠΑ της αλιείας μικρής κλίμακας εκτιμήθηκαν σε 14.983 μονάδες για το ανδρικό εργατικό δυναμικό και σε 1.231 για το γυναικείο με την κατανομή να διαμορφώνεται σε 92,4% και 7,6% αντιστοίχως. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας, τα ΙΠΑ εκτιμήθηκαν σε 4.318 μονάδες για το ανδρικό εργατικό δυναμικό και σε 11 για το γυναικείο με την κατανομή να διαμορφώνεται στο 99,7% για τους άνδρες και στο 0,03% για τις γυναίκες.

Κατ' επέκταση το Εθνικό ΙΠΑ εκτιμήθηκε σε 20.542 μονάδες το οποίο διαμορφώνεται κατά 94% από το ανδρικό εργατικό δυναμικό και κατά 6% από το γυναικείο.

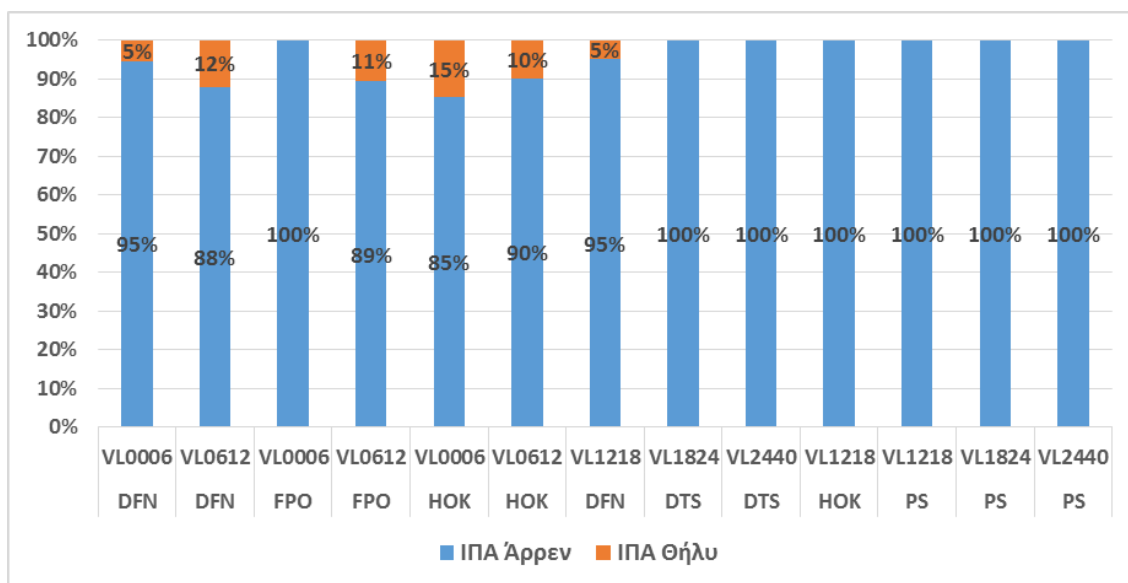
Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί πως το Εθνικό ΙΠΑ διαμορφώνεται κατά το μεγαλύτερο ποσοστό (περίπου 80%) από την αλιεία μικρής κλίμακας λόγω του σημαντικού αριθμού σκαφών της επί του εθνικού αλιευτικού στόλου (περίπου 95%). Ωστόσο η συμβολή της αλιείας μεγάλης κλίμακας μπορεί να θεωρηθεί αρκετά σημαντική συγκριτικά με τον μικρό αριθμό σκαφών, αφού διαμορφώνει περίπου το 20% των ΙΠΑ του αλιευτικού στόλου, υποδηλώνοντας τον υψηλό κατά μέσο όρο αριθμό εργαζομένων που απασχολεί πλήρως.

Γράφημα 6. ΙΠΑ ανά φύλο και κλίμακα αλιείας-2017.

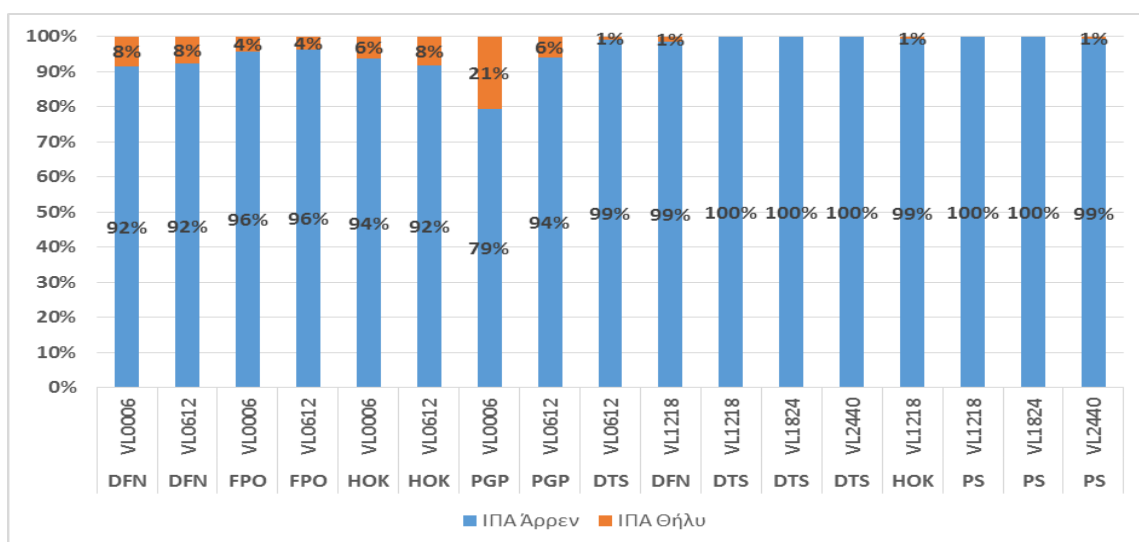
Σχετικά με την συμμετοχή του φύλου στην διαμόρφωση των ΙΠΑ ανά τμήμα του στόλου για το έτος 2016 μπορεί να διαπιστωθεί πως για την αλιεία μικρής κλίμακας η υψηλότερη συμμετοχή των γυναικών παρατηρείται στα Παραγάδια (ΗΟΚ) με μήκος έως 6 μέτρα. Αντιθέτως, μηδενική συμμετοχή παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) με μήκος έως 6 μέτρα. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας η μόνη συμμετοχή των γυναικών στη διαμόρφωση των ΙΠΑ παρατηρείται στα Παραγάδια (ΗΟΚ) με μήκος 12-18 μέτρα.

Γράφημα 7. Συμμετοχή του φύλου στην διαμόρφωση των ΙΠΑ ανά τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 και για την αλιεία μικρής κλίμακας η υψηλότερη συμμετοχή των γυναικών στη διαμόρφωση των ΙΠΑ παρατηρείται στα Πολλαπλά Παθητικά εργαλεία (PGP) με μήκος έως 6 μέτρα. Αντίθετα, η χαμηλότερη συμμετοχή παρατηρείται στις Τράτες (DTS) μήκους 6-12 μέτρων. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συμμετοχή των γυναικών στη διαμόρφωση των ΙΠΑ παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων και στα Δίχτυα (DFN) με μήκος 12-18 μέτρα. Στα υπόλοιπα τμήματα της αλιείας μεγάλης κλίμακας δεν παρατηρείται γυναικεία συμμετοχή στη διαμόρφωση των ΙΠΑ.

Γράφημα 8. Συμμετοχή του φύλου στην διαμόρφωση των ΙΠΑ ανά τμήμα του στόλου-2017.

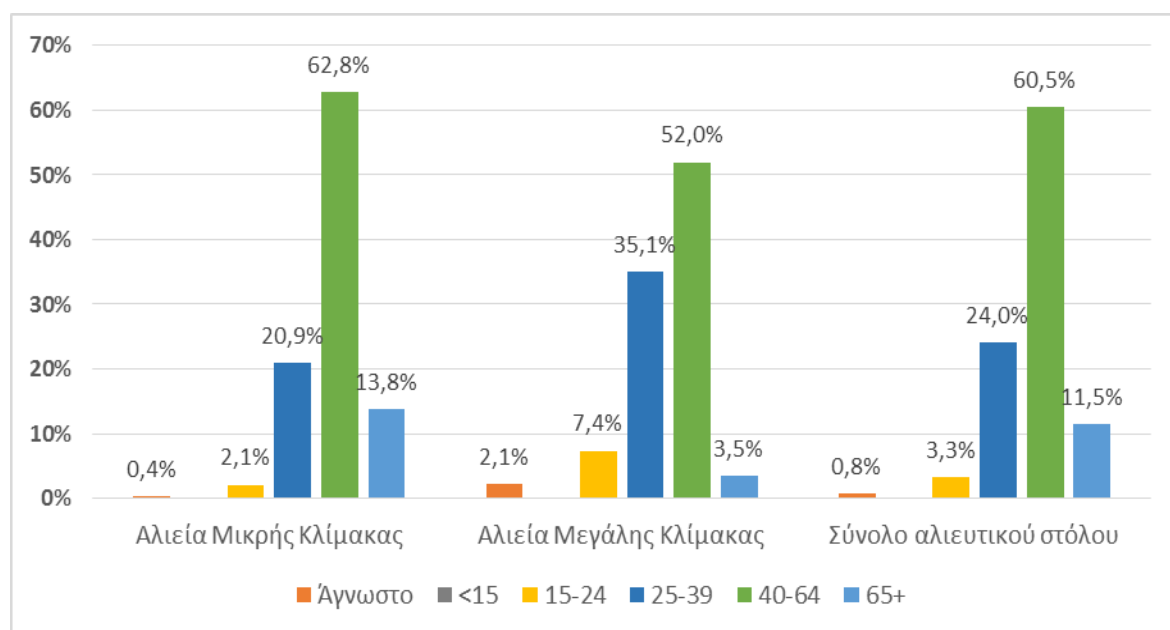

2.3 Απασχόληση κατά ηλικία

Η ηλικιακή σύνθεση του έτους 2016 για την αλιεία μικρής κλίμακας αναλύεται σε 2,1% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 20,9% για την ηλικιακή κλάση 25-39 ενώ η πλειοψηφία των μελών του πληρώματος συναντάται στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις όπου το 62,8% ανήκει στην ηλικιακή κλάση των 40-64 και ένα 13,8% σε ηλικίες 65+. Επιπλέον, για ένα 0,4% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας η ηλικιακή σύνθεση αναλύεται σε 7,4% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 35,1% για την ηλικιακή κλάση 25-39 ενώ η πλειοψηφία των μελών του πληρώματος συναντάται στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις όπου το 52,0% ανήκει στην ηλικιακή κλάση των 40-64 και ένα 3,5% σε ηλικίες 65+. Επιπλέον, για ένα 2,1% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση.

Σε επίπεδο αλιευτικού στόλου η ηλικιακή σύνθεση αναλύεται σε 3,3% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 24,0% για την ηλικιακή κλάση 25-39 ενώ η πλειοψηφία των μελών του πληρώματος συναντάται στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις όπου το 60,5% ανήκει στην ηλικιακή κλάση των 40-64 και ένα 11,5% σε ηλικίες 65+. Τέλος, για ένα 0,8% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση.

Γράφημα 9. Απασχόληση κατά ηλικία και κλίμακα αλιείας-2016.

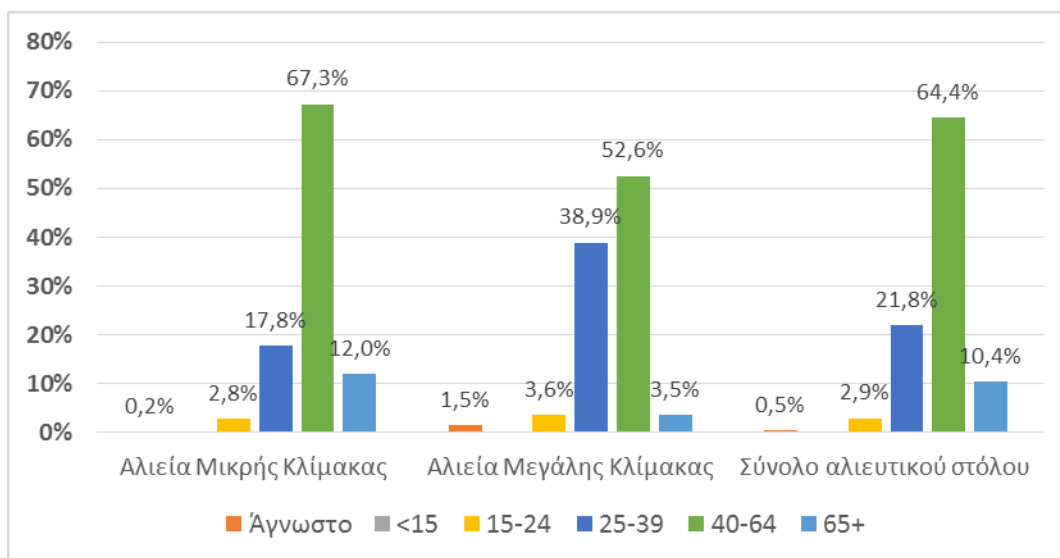

Μεταξύ των ετών 2016 και 2017 μπορεί να ειπωθεί πως δεν παρατηρούνται αξιόλογες μεταβολές ως προς την κατανομή των ηλικιακών κλάσεων. Αναλυτικά για το έτος 2017 η ηλικιακή σύνθεση για την αλιεία μικρής κλίμακας αναλύεται σε 2,8% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 17,8% για την ηλικιακή κλάση 25-39 ενώ η πλειοψηφία των μελών του πληρώματος συναντάται στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις όπου το 67,3% ανήκει στην ηλικιακή κλάση των 40-64 και ένα 12% σε ηλικίες 65+. Επιπλέον, για ένα 0,2% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας η ηλικιακή σύνθεση αναλύεται σε 3,6% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 38,9% για την ηλικιακή κλάση 25-39 ενώ η πλειοψηφία των μελών του πληρώματος συναντάται στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις όπου το 52,6% ανήκει στην ηλικιακή κλάση των 40-64 και ένα 3,5% σε ηλικίες 65+. Επιπλέον, για ένα 1,5% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Σε επίπεδο αλιευτικού στόλου η ηλικιακή σύνθεση αναλύεται σε 2,9% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 21,8% για την

ηλικιακή κλάση 25-39 ενώ η πλειοψηφία των μελών του πληρώματος συναντάται στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις όπου το 64,4% ανήκει στην ηλικιακή κλάση των 40-64 και ένα 10,4% σε ηλικίες 65+. Τέλος, για ένα 0,5% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση.

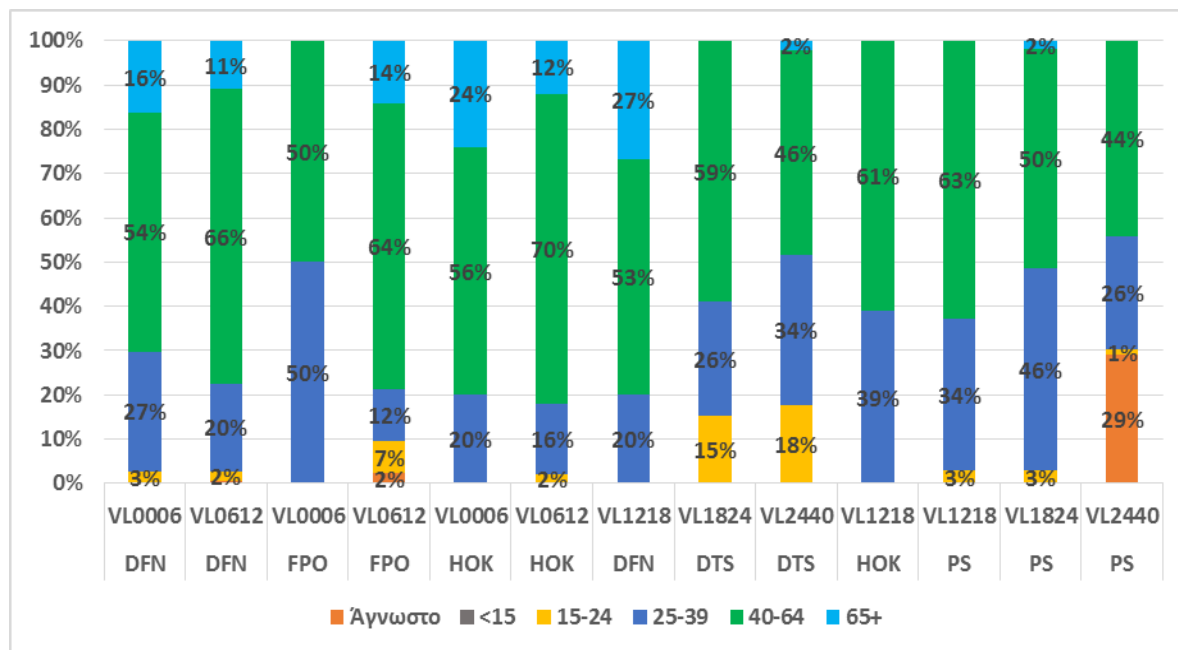
Σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειωθεί πως η αλιεία μεγάλης κλίμακας εμφανίζει μικρότερα ποσοστά απασχολούμενων στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις (40-64 & 65+) και για τα δύο έτη υποδηλώνοντας την υψηλότερη εντατικοποίηση της εργασίας που απαιτείται αλλά και την μεγαλύτερη αντιξοότητα των συνθηκών.

Γράφημα 10. Απασχόληση κατά ηλικία και κλίμακα αλιείας-2017.

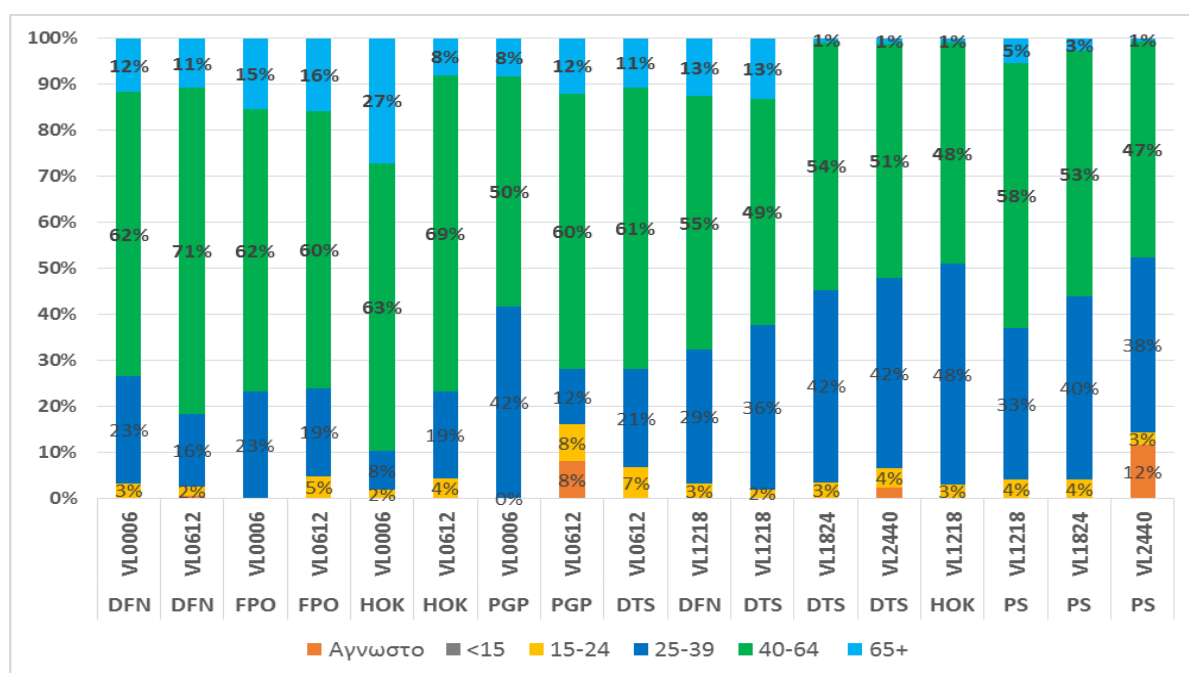
Ως προς τα τμήματα του στόλου για το έτος 2016 και για την αλιεία μικρής κλίμακας, η υψηλότερη συγκέντρωση στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) με μήκος 6-12 μέτρα ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) με μήκος έως 6 μέτρα. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στις Τράτες (DTS) με μήκος 24-40 μέτρα.

Γράφημα 11. Απασχόληση κατά ηλικία και τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 και για την αλιεία μικρής κλίμακας, η υψηλότερη συγκέντρωση στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) με μήκος έως 6 μέτρα ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στα Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία (PGP) με μήκος έως 6 μέτρα. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 12-18 μέτρων ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) με μήκος 12-18 μέτρα.

Γράφημα 12. Απασχόληση κατά ηλικία και τμήμα του στόλου-2017.

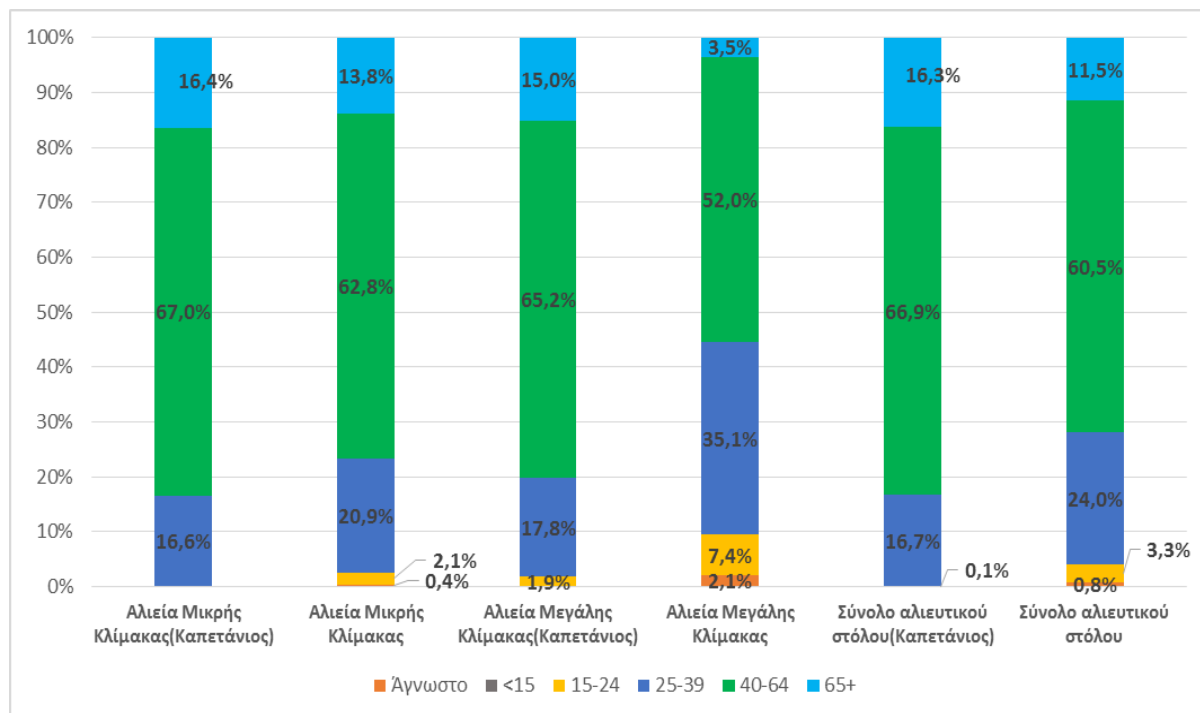

Εξειδικεύοντας την ανάλυση της μεταβλητής σε επίπεδο θέσης για το έτος 2016, για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας η ηλικιακή σύνθεση αναλύεται για τον καπετάνιο σε 16,6% για την ηλικιακή κλάση 25-39, σε 67% για την ηλικιακή κλάση 40-64 και σε 16% για την ηλικιακή κλάση 65+.

Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, η ηλικιακή σύνθεση για τον καπετάνιο αναλύεται σε 1,9% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 17,8% για την ηλικιακή κλάση 25-39, σε 65,2% για την ηλικιακή κλάση 40-64 και σε 15% για την ηλικιακή κλάση 65+.

Για το σύνολο του αλιευτικού στόλου, η ηλικιακή σύνθεση για τον καπετάνιο αναλύεται σε 0,1% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 16,7 % για την ηλικιακή κλάση 25-39, σε 66,9% για την ηλικιακή κλάση 40-64 και σε 16,3% για την ηλικιακή κλάση 65+.

Γράφημα 13. Απασχόληση κατά ηλικία και κλίμακα αλιείας (θέση καπετάνιου) -2016.

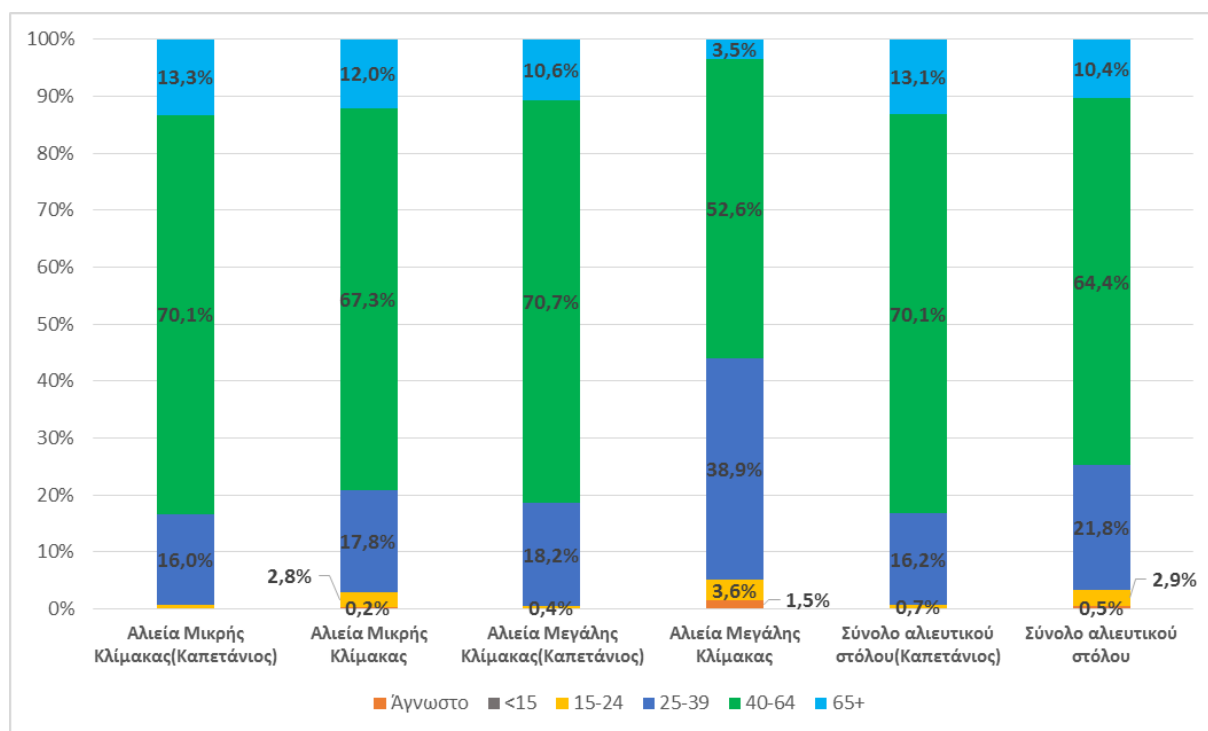
Για το έτος 2017 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας η ηλικιακή σύνθεση αναλύεται για τον καπετάνιο σε 16% για την ηλικιακή κλάση 25-39, σε 70,1% για την ηλικιακή κλάση 40-64 και σε 13,3% για την ηλικιακή κλάση 65+.

Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, η ηλικιακή σύνθεση για τον καπετάνιο αναλύεται σε 0,4% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 18,2% για την ηλικιακή κλάση 25-39, σε 70,7% για την ηλικιακή κλάση 40-64 και σε 10,6% για την ηλικιακή κλάση 65+.

Για το σύνολο του αλιευτικού στόλου η ηλικιακή σύνθεση για τον καπετάνιο αναλύεται σε 0,7% για την ηλικιακή κλάση 15-24, σε 16,2 % για την ηλικιακή κλάση 25-39, σε 70,1% για την ηλικιακή κλάση 40-64 και σε 13,1% για την ηλικιακή κλάση 65+.

Σύμφωνα με τα όσα αναλύθηκαν και για τα δύο έτη μπορεί να διαπιστωθεί πως για τη θέση του καπετάνιου εμφανίζεται υψηλότερη συγκέντρωση στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις (40-64 & 65+) τόσο σε επίπεδο αλιείας μικρής κλίμακας όσο και σε επίπεδο μεγάλης κλίμακας. Το συγκεκριμένο στοιχείο υποδηλώνει την πολυετή εμπειρία που απαιτεί η συγκεκριμένη θέση υψηλής υπευθυνότητας. Επιπλέον, αξίζει να σημειωθεί πως δεν παρατηρούνται ουσιαστικές διαφορές ως προς τις κατανομές της ηλικιακής σύνθεσης του καπετάνιου μεταξύ της αλιείας μικρής κλίμακας και μεγάλης κλίμακας.

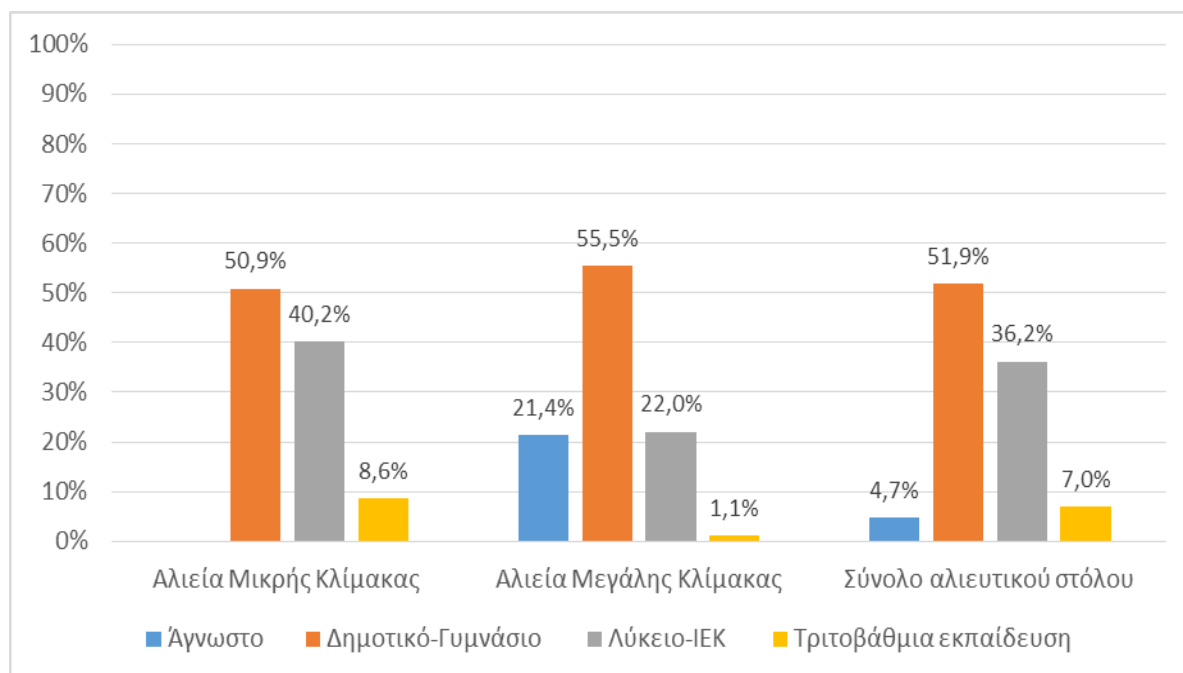
Γράφημα 14. Απασχόληση κατά ηλικία και κλίμακα αλιείας (θέση καπετάνιου) -2017.

2.4 Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης

Όσον αφορά το επίπεδο της εκπαίδευσης του έτους 2016, για την αλιεία μικρής κλίμακας το 50,9% είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 40,2% απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 8,6% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 55,5% είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 22% απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 1,1% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ για το 21,4% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Σε επίπεδο αλιευτικού στόλου, το 51,9% είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 36,2% απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 7% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενώ για ένα 4,7% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση.

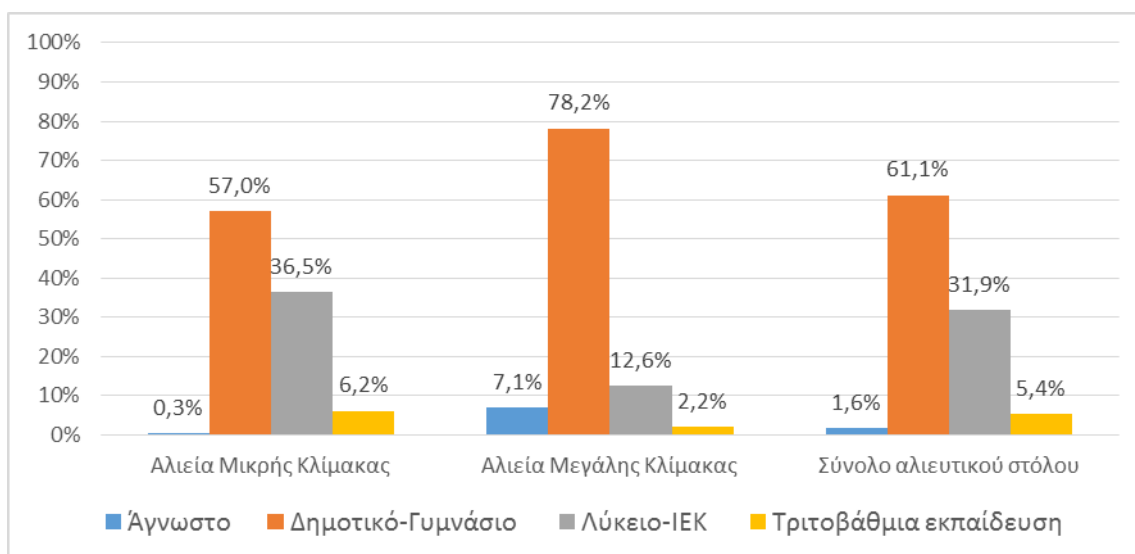
Γράφημα 15. Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και κλίμακα αλιείας-2016.

Για το έτος 2017, στην αλιεία μικρής κλίμακας το 57% είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 36,5% απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 6,2% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ για το 0,3% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 78,2% είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 12,6% απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 2,2% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ για το 7,1% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Σε επίπεδο αλιευτικού στόλου, το 61,1% είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 31,9% απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 5,4% απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ενώ για ένα 1,6% των απασχολούμενων δεν δόθηκε απάντηση. Όπως μπορεί να παρατηρηθεί κατά το έτος 2017 οι απόφοιτοι χαμηλής εκπαιδευτικής βαθμίδας (Δημοτικό-Γυμνάσιο) εμφανίζονται αυξημένοι για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας. Σημαντικές διαφορές μεταξύ των ετών παρατηρούνται στην περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας όπου οι απόφοιτοι χαμηλής εκπαιδευτικής βαθμίδας εμφανίζονται σημαντικά αυξημένοι κατά το έτος 2017. Όμως, θα πρέπει να επισημανθεί πως κατά το 2016 παρατηρείται ένα σημαντικά υψηλότερο ποσοστό απασχολούμενων για τους οποίους δεν δόθηκε απάντηση, γεγονός που εν μέρει εξηγεί την έντονη αυτή διαφοροποίηση. Εστιάζοντας στο έτος 2017 (στο οποίο παρατηρείται ένα υψηλότερο ποσοστό γνωστοποιημένων απαντήσεων), το συγκριτικά υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων Δημοτικού-Γυμνασίου που παρατηρείται στην αλιεία μεγάλης κλίμακας οφείλεται όπως θα δούμε παρακάτω στο σημαντικό ποσοστό απασχολούμενων από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ¹³ οι οποίοι κυρίως έχουν ολοκληρώσει το βασικό κύκλο σπουδών.

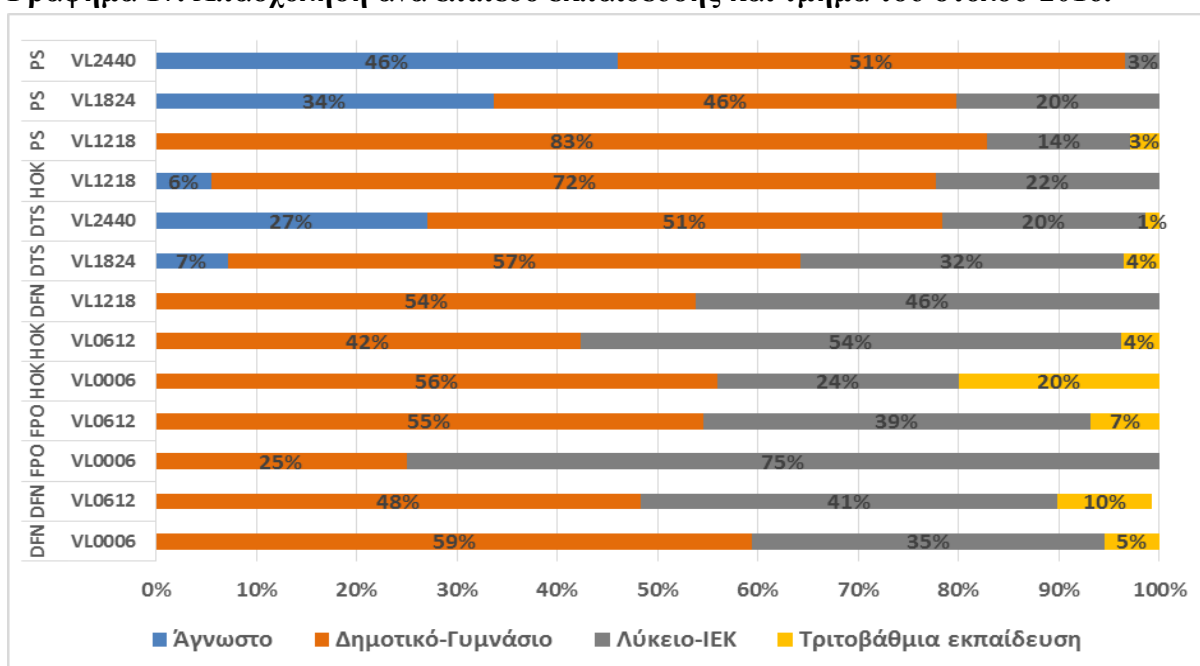
¹³ Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος : Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία

Γράφημα 16. Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και κλίμακα αλιείας-2017.

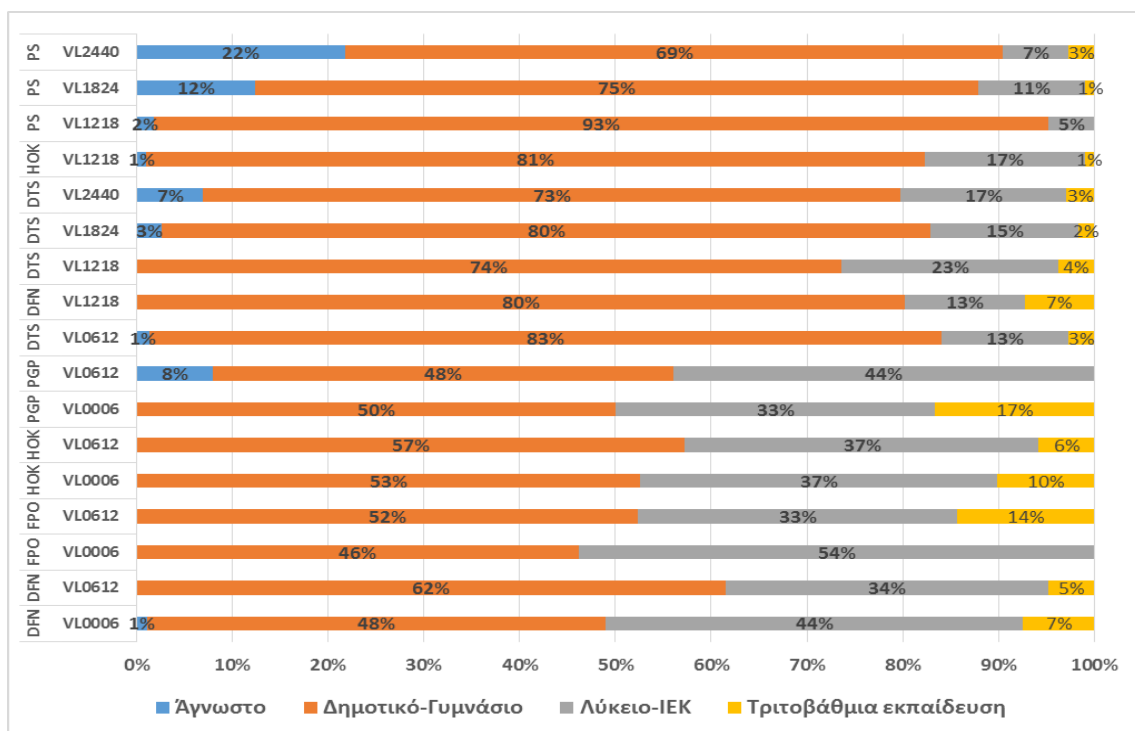
Κατά το έτος 2016 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας οι Παγίδες και Κιούρτοι (FPO) μήκους έως 6 μέτρα εμφανίζουν τη μικρότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στην χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης. Αντίθετα, η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στην χαμηλή βαθμίδα εμφανίζεται στα Δίχτυα (DFN) με μήκος έως 6 μέτρα. Στην περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων εμφανίζεται η μικρότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στην χαμηλή βαθμίδα ενώ αντιθέτως η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στην χαμηλή βαθμίδα εμφανίζεται στα Γρι γρι (PS) με μήκος 12-18 μέτρα.

Γράφημα 17. Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας, οι Παγίδες και Κιούρτοι (FPO) μήκους έως 6 μέτρα εμφανίζουν την μικρότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στη χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης. Αντίθετα, η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στη χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης εμφανίζεται στις Τράτες (DTS) με μήκος 6-12 μέτρα. Στην περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, στις Τράτες (DTS) μήκους 12-18 μέτρων εμφανίζεται η μικρότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στη χαμηλή βαθμίδα ενώ αντιθέτως η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων στη χαμηλή βαθμίδα εμφανίζεται στα Γρι γρι (PS) με μήκος 12-18 μέτρα.

Γράφημα 18. Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και τμήμα του στόλου-2017.

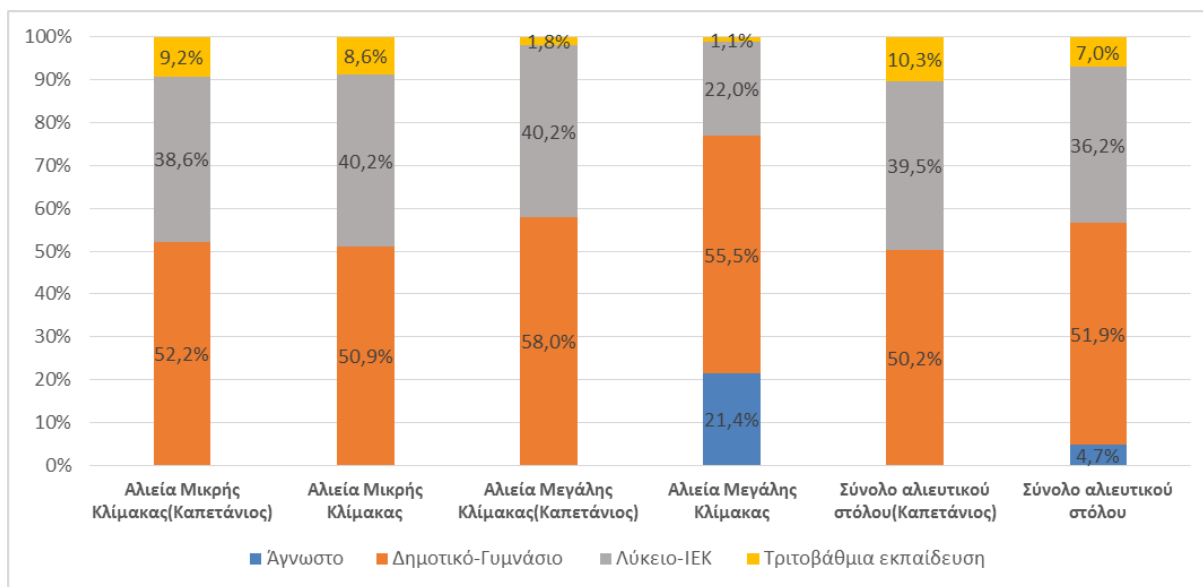
Εξειδικεύοντας την ανάλυση της μεταβλητής σε επίπεδο θέσης για το έτος 2016 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας, το 52,2% των καπετάνιων είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 38,6% είναι απόφοιτοι Λυκείου-IEK και το 9,2% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 58% των καπετάνιων είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 40,2% είναι απόφοιτοι Λυκείου-IEK και το 1,8% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου, το 50,2% των καπετάνιων είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 39,5% είναι απόφοιτοι Λυκείου-IEK και το 10,3% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όπως μπορεί να διαπιστωθεί δεν παρατηρούνται ουσιαστικές διαφορές ως προς τις κατανομές μεταξύ του καπετάνιου και του συνολικού πληρώματος για την αλιεία μικρής κλίμακας. Ως προς την αλιεία μεγάλης κλίμακας, το μεγάλο ποσοστό μη γνωστοποιημένων απαντήσεων για το συνολικό πλήρωμα δεν επιτρέπει τη σαφή εξαγωγή συμπερασμάτων. Πάντως αξίζει να σημειωθεί πως η θέση του καπετάνιου στην αλιεία μεγάλης

κλίμακας εμφανίζει υψηλότερη συγκέντρωση παρατηρήσεων στη χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης (58%) συγκριτικά με την αλιεία μικρής κλίμακας (52,2%).

Γράφημα 19. Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και κλίμακα αλιείας (θέση καπετάνιου)-2016.

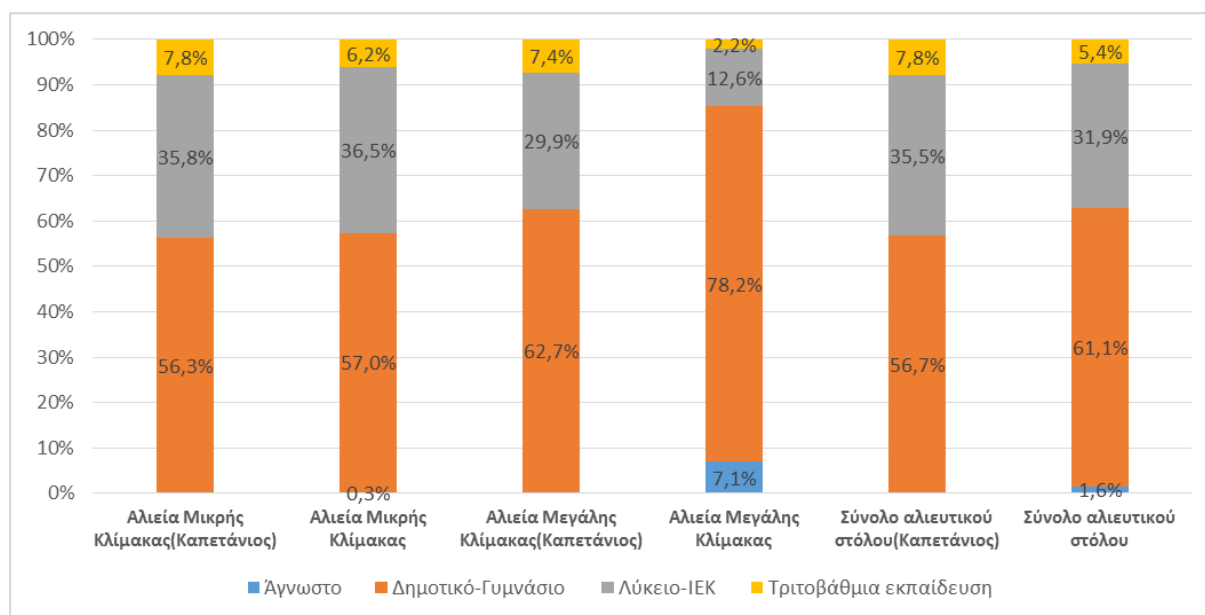
Για το έτος 2017 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας, το 56,3% των καπετάνιων είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 35,8% είναι απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 7,8% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Για την περίπτωση της αλιείας Μεγάλης Κλίμακας, το 62,7% των καπετάνιων είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 40,2% είναι απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 1,8% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου, το 50,2% των καπετάνιων είναι απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου, το 29,9% είναι απόφοιτοι Λυκείου-ΙΕΚ και το 7,4% είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Όπως μπορεί να διαπιστωθεί δεν παρατηρούνται ουσιαστικές διαφορές ως προς τις κατανομές μεταξύ του καπετάνιου και του συνολικού πληρώματος για την αλιεία μικρής κλίμακας. Ως προς την αλιεία μεγάλης κλίμακας μπορεί να γίνει πλέον σαφές ότι για τη θέση του καπετάνιου εμφανίζεται μικρότερη συγκέντρωση παρατηρήσεων στη χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης συγκριτικά με το συνολικό πλήρωμα. Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου η θέση του καπετάνιου εμφανίζει χαμηλότερη συγκέντρωση στην χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης (56,7%) συγκριτικά με το συνολικό πλήρωμα (61,1%), γεγονός που ερμηνεύεται από το υψηλότερο επίπεδο γνώσεων που απαιτεί η συγκεκριμένη θέση για τη διαχείριση των τεχνολογικών συστημάτων του σκάφους, τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη διαχείριση κρίσεων, την λήψη επενδυτικών αποφάσεων και την επίτευξη οικονομικών διαπραγματεύσεων.

Τέλος, για το 2017 (όπως και για το 2016) η θέση του καπετάνιου στην αλιεία μεγάλης κλίμακας εμφανίζει υψηλότερη συγκέντρωση παρατηρήσεων στη χαμηλή βαθμίδα εκπαίδευσης (62,7%) συγκριτικά με την αλιεία μικρής κλίμακας (56,3%).

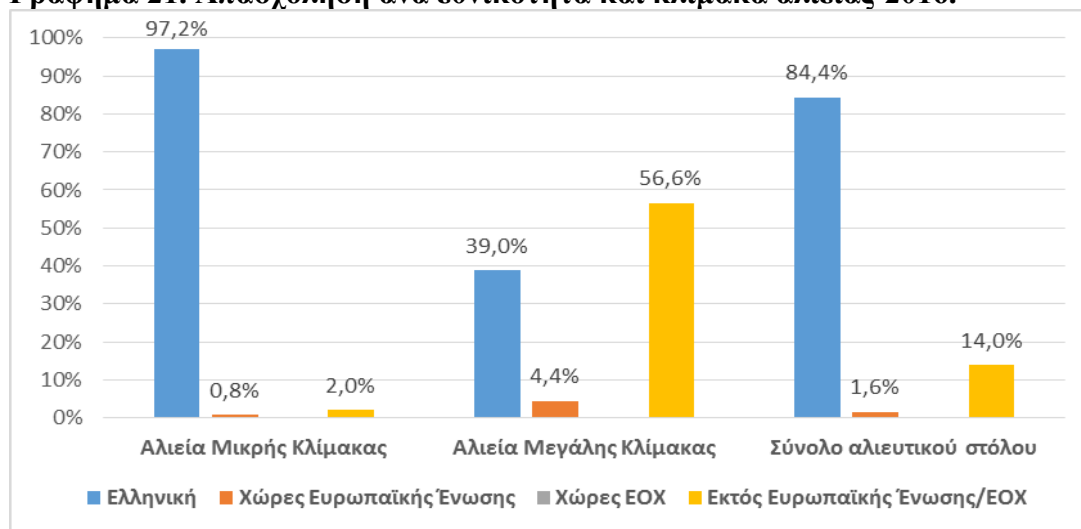
Γράφημα 20. Απασχόληση ανά επίπεδο εκπαίδευσης και κλίμακα αλιείας (θέση καπετάνιου)-2017.

2.5 Απασχόληση ανά εθνικότητα

Για το έτος 2016 η κύρια εθνικότητα του απασχολούμενου δυναμικού για την αλιεία μικρής κλίμακας είναι η Ελληνική με ποσοστό 97,2% και ακολουθούν με σημαντική διαφορά οι εθνικότητες χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ με ποσοστό 2% (κυρίως Αιγύπτιοι) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό 0,8%. Αναλύοντας την κατανομή σε επίπεδο αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 39% των απασχολούμενων είναι Ελληνικής εθνικότητας, το 56,6% εθνικοτήτων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ και το 4,4% από εθνικότητες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε επίπεδο αλιευτικού στόλου το 84,4% των απασχολούμενων είναι Ελληνικής εθνικότητας, το 14% εθνικοτήτων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ και το 1,6% από εθνικότητες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

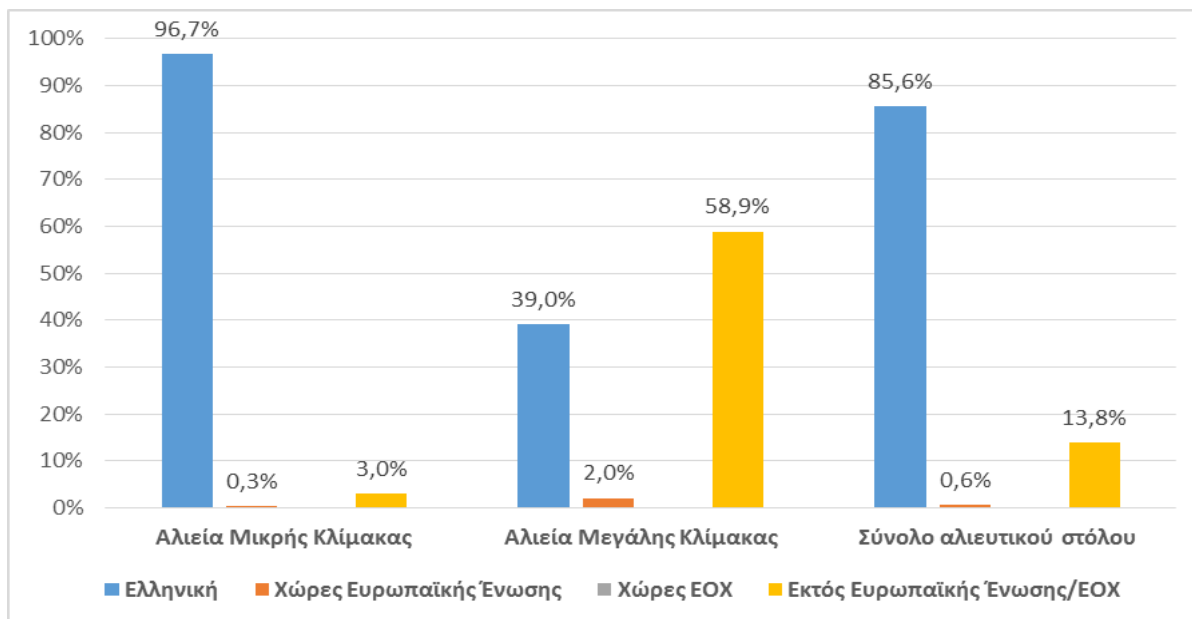
Γράφημα 21. Απασχόληση ανά εθνικότητα και κλίμακα αλιείας-2016.

Για το έτος 2017 η κύρια εθνικότητα του απασχολούμενου δυναμικού για την αλιεία μικρής κλίμακας είναι η Ελληνική με ποσοστό 96,7% και ακολουθούν με σημαντική διαφορά οι εθνικότητες χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ με ποσοστό 3% (κυρίως Αιγύπτιοι) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό 0,3%. Αναλύοντας την κατανομή σε επίπεδο αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 39% των απασχολούμενων είναι Ελληνικής εθνικότητας, το 58,9% εθνικοτήτων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ και το 2% από εθνικότητες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε επίπεδο αλιευτικού στόλου το 85,6% των απασχολούμενων είναι Ελληνικής εθνικότητας, το 13,8 % εθνικοτήτων χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ και το 0,6% από εθνικότητες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

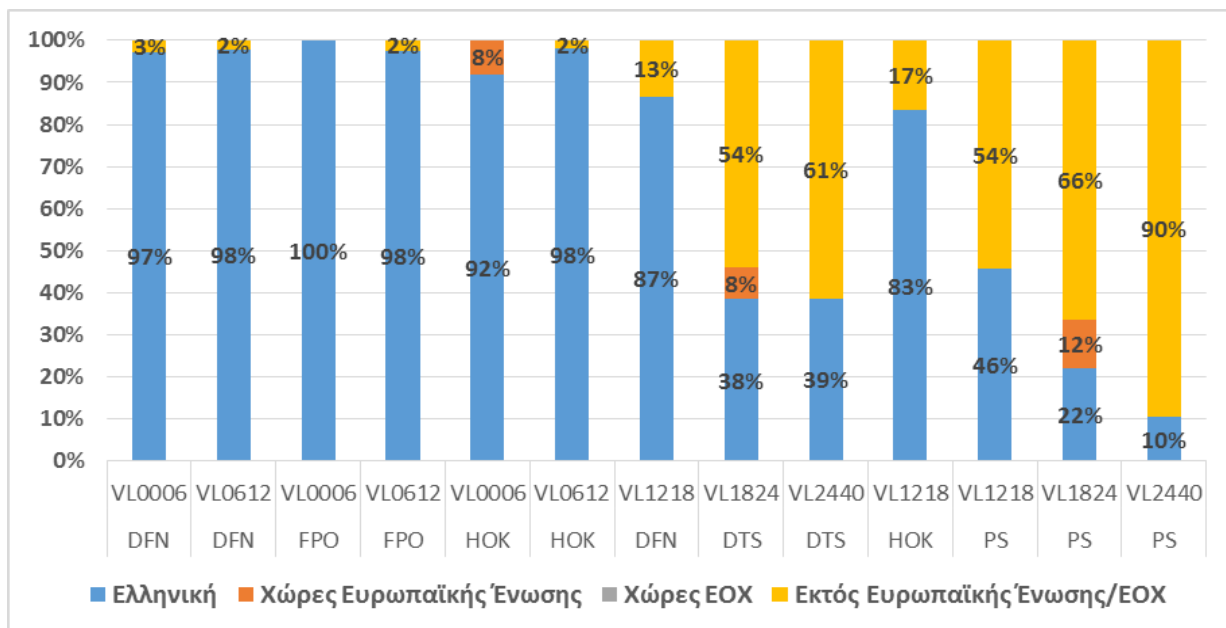
Μεταξύ των ετών δεν υφίστανται αξιοσημείωτες διαφορές ως προς τις κατανομές των εθνικοτήτων. Σημείο αναφοράς αποτελεί το υψηλό ποσοστό απασχολούμενων από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ που παρατηρείται για την αλιεία μεγάλης κλίμακας και το οποίο ερμηνεύεται από τις σημαντικές ανάγκες που προκύπτουν σε εντατική εργασία χαμηλού κόστους και οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από την δομή της εγχώριας αγοράς εργασίας.

Γράφημα 22. Απασχόληση ανά εθνικότητα και κλίμακα αλιείας-2017.

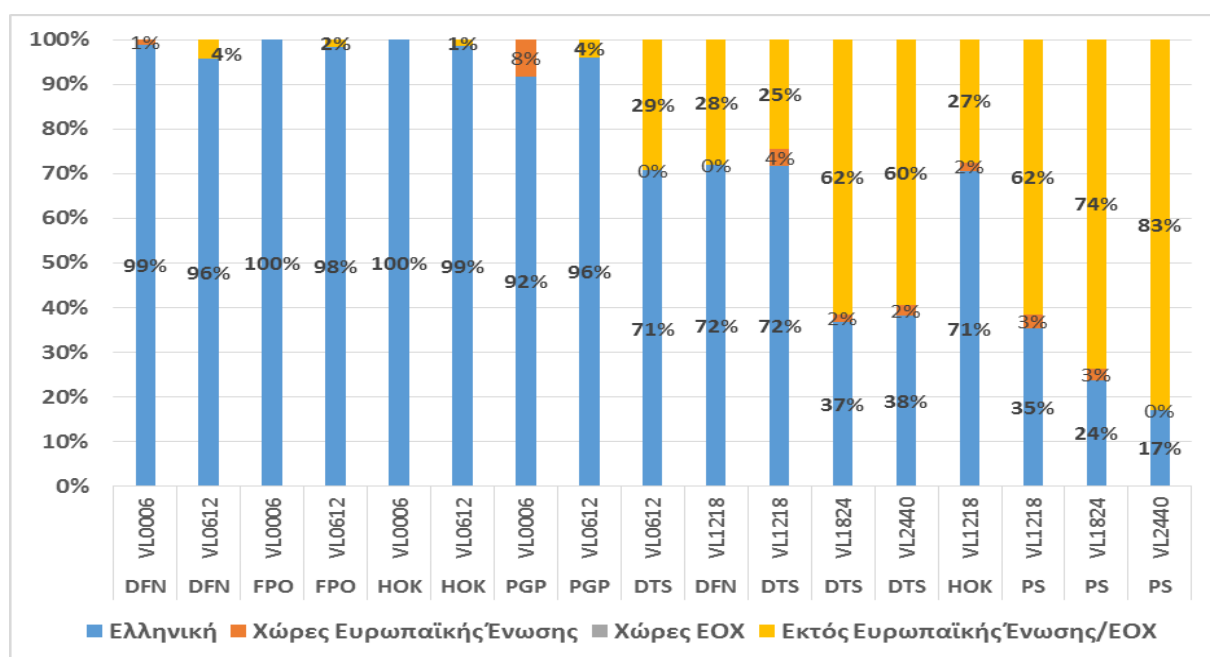
Αναφορικά με τα τμήματα του στόλου, για το έτος 2016 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) με μήκος έως 6 μέτρα. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων.

Γράφημα 23. Απασχόληση ανά εθνικότητα και τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) και στα Παραγάδια (HOK) μήκους έως 6 μέτρα ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στις Τράτες (DTS) μήκους 6-12 μέτρων. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) και στις Τράτες (DTS) μήκους 12-18 μέτρων ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση απασχολούμενων Ελληνικής εθνικότητας παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων.

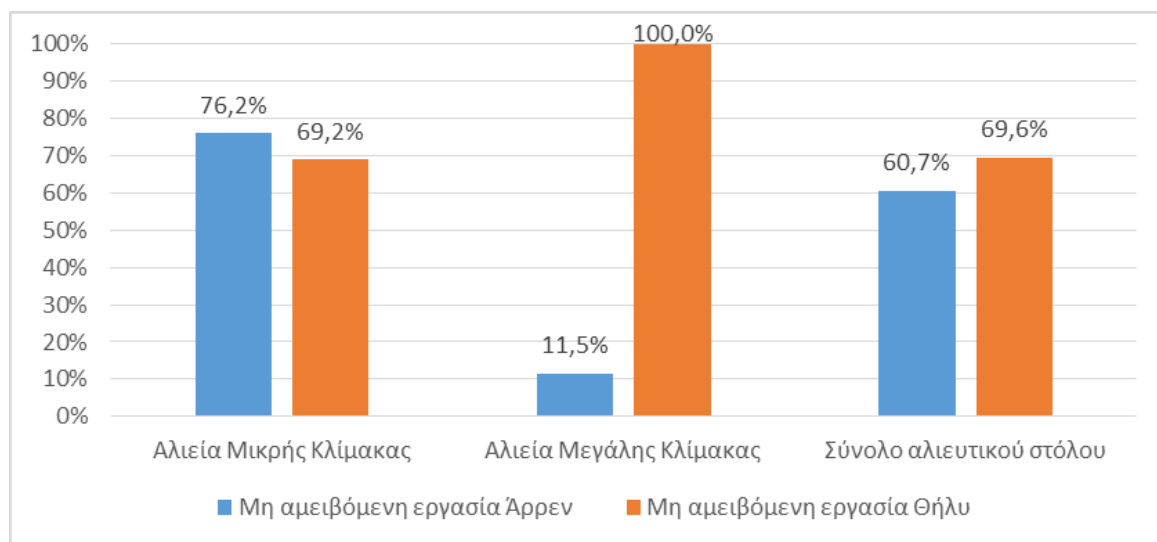
Γράφημα 24. Απασχόληση ανά εθνικότητα και τμήμα του στόλου-2017.

2.6 Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο

Η μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο για την αλιεία μικρής κλίμακας κατά το έτος 2016 αναλύεται σε 76,2% για τους άνδρες και σε 69,2% για τις γυναίκες. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας τα ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας είναι 11,5% για τους άνδρες και 100% για τις γυναίκες. Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου, τα ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας είναι 60,7% για τους άνδρες και 69,6% για τις γυναίκες.

Γράφημα 25. Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο και κλίμακα αλιείας-2016.

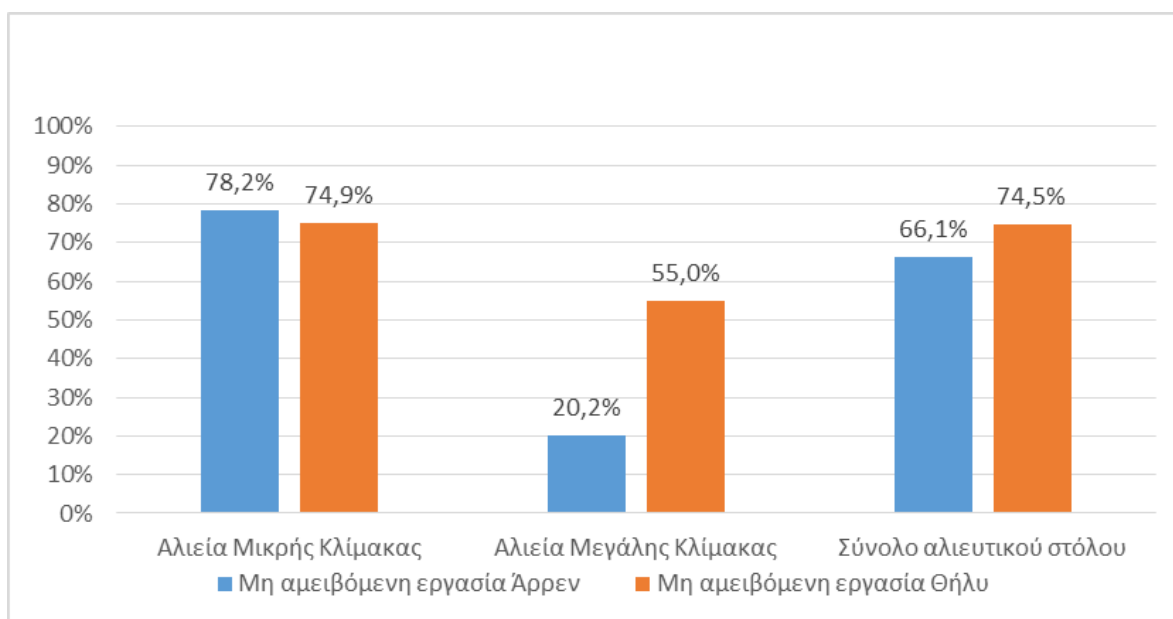
Η μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο του έτους 2017 για την αλιεία μικρής κλίμακας αναλύεται σε 78,2% για τους άνδρες και σε 74,9% για τις γυναίκες. Για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας τα ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας είναι 20,2% για τους άνδρες και 55%

Σε επίπεδο συνόλου του αλιευτικού στόλου, τα ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας είναι 66,1% για τους άνδρες και 74,5% για τις γυναίκες.

Όπως μπορεί να παρατηρηθεί, μεταξύ των ετών η μη αμειβόμενη εργασία για τις γυναίκες στην αλιεία μεγάλης κλίμακας εμφανίζεται μειωμένη. Παρόλα αυτά δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μια μεταβολή που έχει βαρύνουσα σημασία από τη στιγμή που η γυναικεία απασχόληση στην αλιεία μεγάλης κλίμακας θεωρείται αμελητέα. Ως προς τις υπόλοιπες κατανομές μπορεί να ειπωθεί πως δεν εμφανίζονται σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των ετών.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να επισημανθεί πως τα υψηλά ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας στην αλιεία μικρής κλίμακας υποδηλώνουν την παρουσία ενός οικογενειακού μοντέλου αλιευτικής δραστηριότητας συνδέοντας την μη αμειβόμενη εργασία με την έννοια της τεκμαρτής αξίας της εργασίας. Στον αντίποδα, τα χαμηλά ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας που παρατηρούνται για το ανδρικό εργατικό δυναμικό στην αλιεία μεγάλης κλίμακας υποδηλώνουν την ύπαρξη ενός επιχειρηματικού προτύπου άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας όπου η οικογενειακή εργατική δύναμη δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες ενός πιο εντατικοποιημένου συστήματος αλιευτικής δραστηριότητας, με αποτέλεσμα η κύρια εργατική δύναμη να αποτελείται από αμειβόμενο ανδρικό εργατικό δυναμικό.

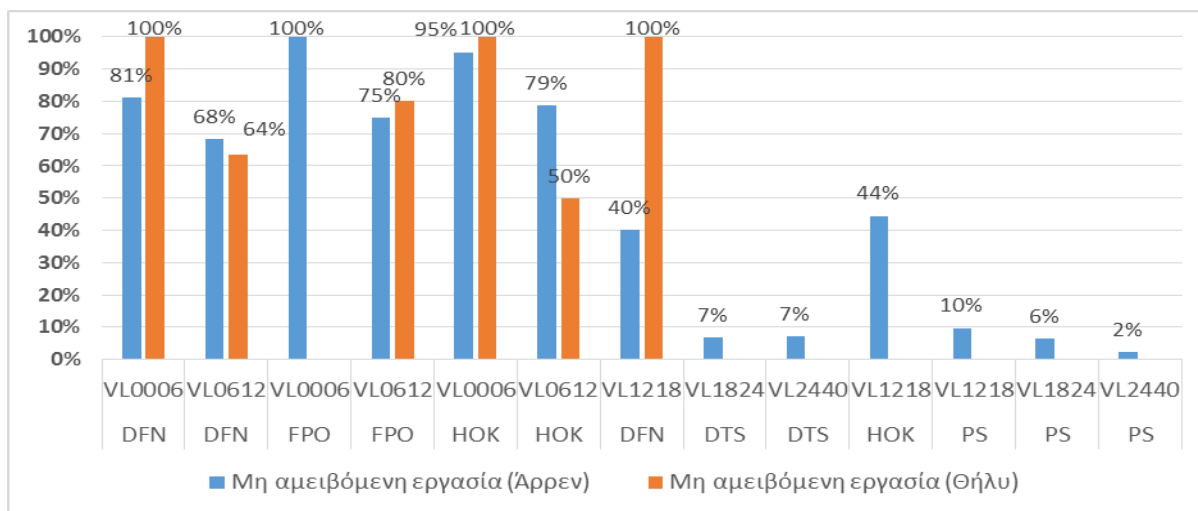
Γράφημα 26. Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο και κλίμακα αλιείας-2017.

Όσον αφορά τα τμήματα του στόλου για το 2016, το υψηλότερο ποσοστό μη αμειβόμενων ανδρών στην αλιεία μικρής κλίμακας παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους έως 6 μέτρων ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 6-12 μέτρων. Σε επίπεδο αλιείας μεγάλης κλίμακας το υψηλότερο ποσοστό μη αμειβόμενων ανδρών παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους 12-18 μέτρων ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων. Αντίστοιχα, για την γυναικεία απασχόληση και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας το υψηλότερο ποσοστό μη

αμειβόμενων παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) και στα Παραγάδια (HOK) και με μήκος έως 6 μέτρα ενώ μηδενικό ποσοστό παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) έως 6 μέτρα. Σε επίπεδο αλιείας μεγάλης κλίμακας μη αμειβόμενο γυναικείο εργατικό δυναμικό παρατηρείται μόνο στα Παραγάδια (HOK) μήκους 12-18 μέτρων.

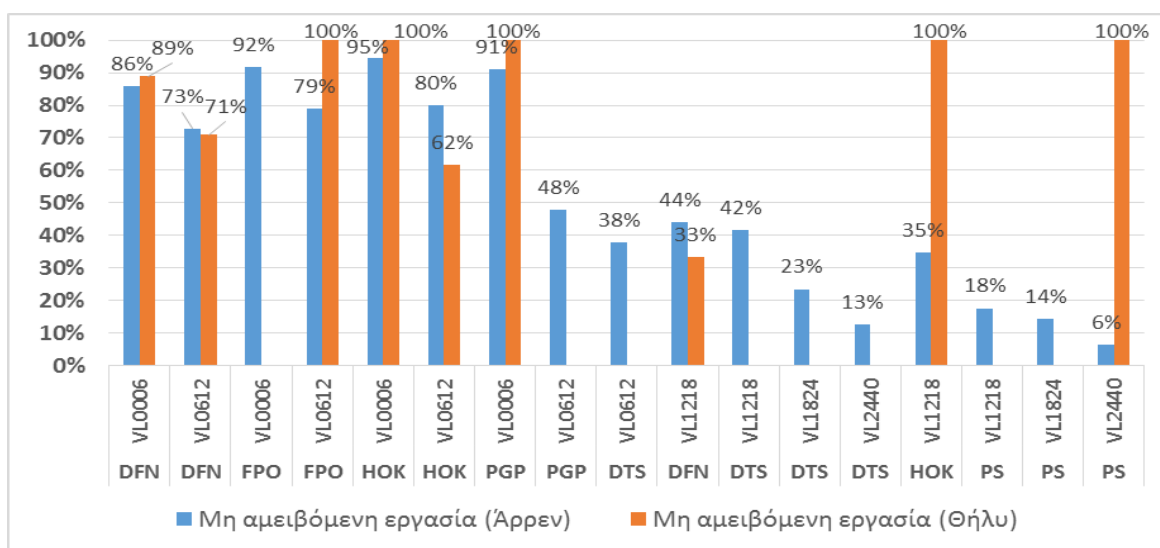
Γράφημα 27. Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο και τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 το υψηλότερο ποσοστό μη αμειβόμενων ανδρών στην αλιεία μικρής κλίμακας παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους έως 6 μέτρων ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στις Τράτες (DTS) μήκους 6-12 μέτρων (Γράφημα 12). Σε επίπεδο αλιείας μεγάλης κλίμακας το υψηλότερο ποσοστό μη αμειβόμενων ανδρών παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων.

Αντίστοιχα, για την γυναικεία απασχόληση και για την περίπτωση της αλιείας μικρής κλίμακας το υψηλότερο ποσοστό μη αμειβόμενων παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) μήκους 6-12 μέτρων, στα Παραγάδια (HOK) και στα Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία (PGP) έως 6 μέτρα ενώ μηδενικό ποσοστό παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) έως 6 μέτρα, στα Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία (PGP) και στις Τράτες (DTS) μήκους 6-12 μέτρων. Σε επίπεδο αλιείας μεγάλης κλίμακας το υψηλότερο ποσοστό μη αμειβόμενων γυναικών παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους 12-18 μέτρων και στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) με μήκος 12-18 μέτρα.

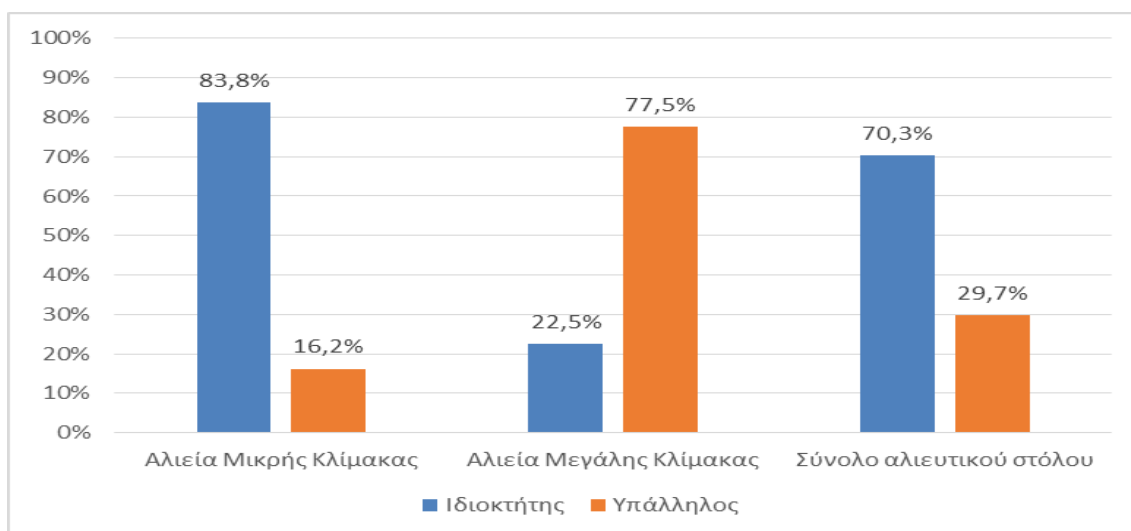
Γράφημα 28. Μη αμειβόμενη εργασία ανά φύλο και τμήμα του στόλου-2017.

2.7 Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης

Αναφορικά με το καθεστώς απασχόλησης του έτους 2016, για την αλιεία μικρής κλίμακας το 83,8% αποτελούν οι ιδιοκτήτες των αλιευτικών επιχειρήσεων και το 16,2% οι υπάλληλοι. Στην περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 22,5% αποτελούν οι ιδιοκτήτες των αλιευτικών επιχειρήσεων και το 77,5% οι υπάλληλοι. Στο επίπεδο του συνόλου του αλιευτικού στόλου, η κατανομή αναλύεται σε 70,3% για τους ιδιοκτήτες και σε 29,7% για τους υπαλλήλους.

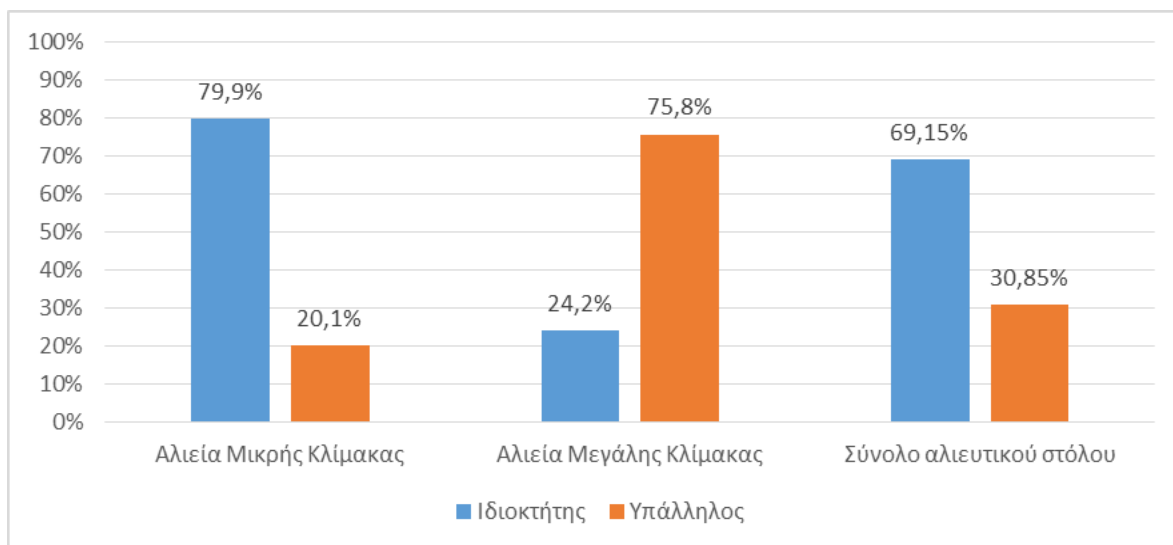
Γράφημα 29. Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης και κλίμακα αλιείας-2016.

Για το έτος 2017 το 79,9% αποτελούν οι ιδιοκτήτες των αλιευτικών επιχειρήσεων και το 20,1% οι υπάλληλοι. Στην περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, το 24,2% αποτελούν οι ιδιοκτήτες των αλιευτικών επιχειρήσεων και το 75,8% οι υπάλληλοι. Στο επίπεδο του συνόλου του αλιευτικού στόλου, η κατανομή αναλύεται σε 69,15% για τους ιδιοκτήτες και σε 30,85% για τους υπαλλήλους.

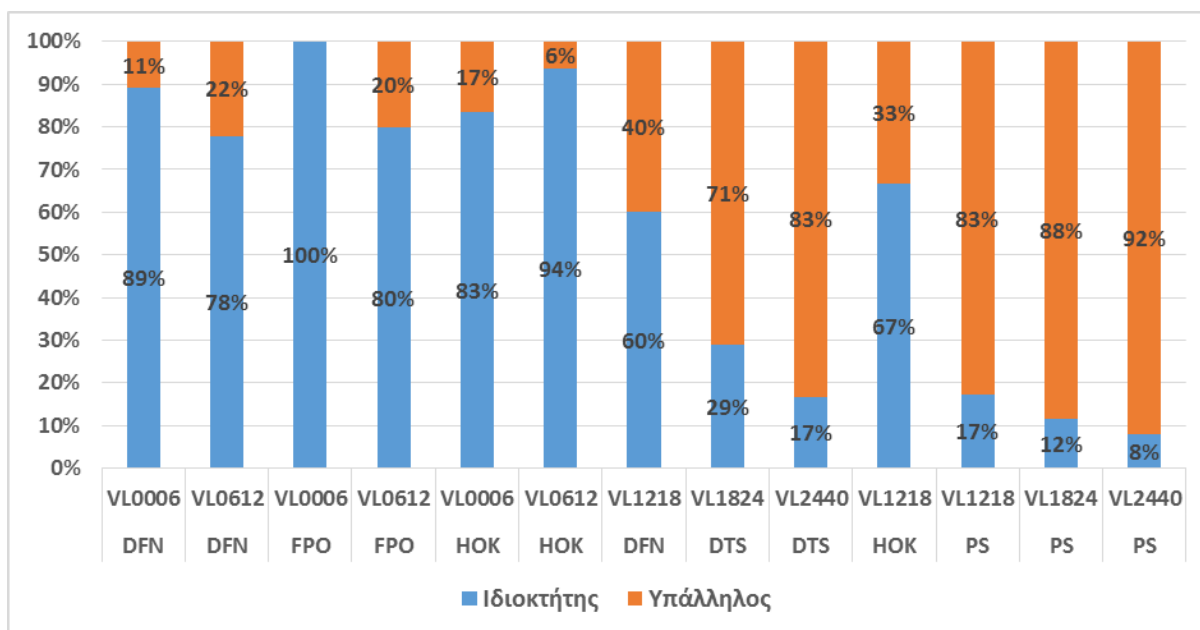
Μεταξύ των ετών δεν παρατηρούνται ουσιαστικές μεταβολές ως προς τις κατανομές. Αξίζει να σημειωθεί πως τα παρατηρούμενα υψηλά ποσοστά ιδιοκτησίας ερμηνεύουν τα υψηλά ποσοστά μη αμειβόμενης εργασίας και για δύο φύλα.

Γράφημα 30. Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης και κλίμακα αλιείας-2017.

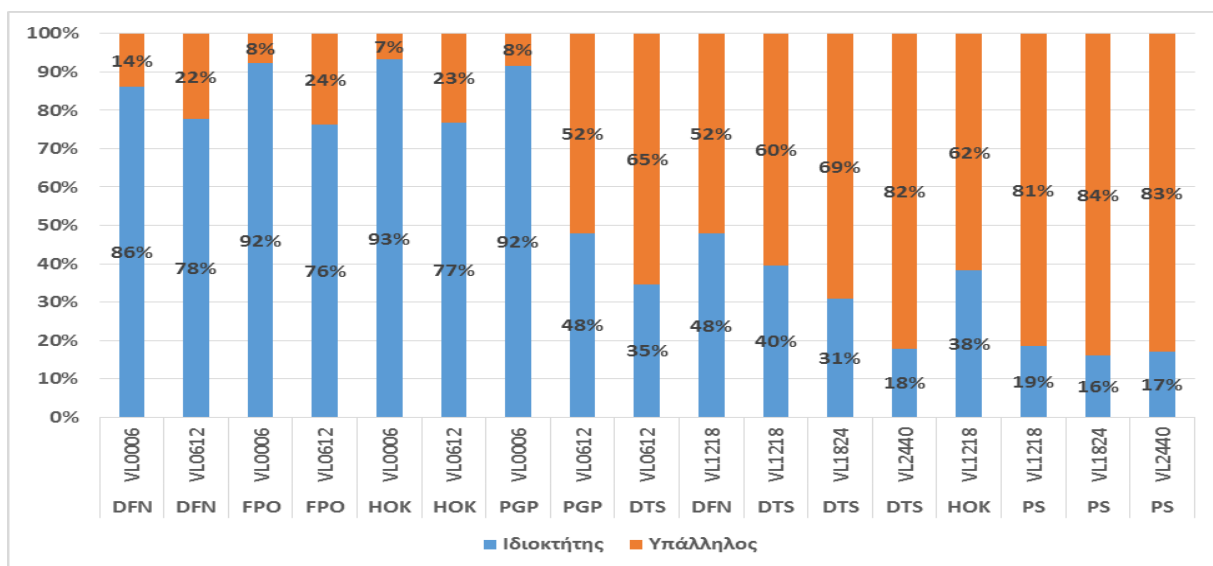
Σε επίπεδο τμημάτων του στόλου για το έτος 2016 και για την αλιεία μικρής κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση ιδιοκτητών παρατηρείται στις Παγίδες και Κιούρτους (FPO) με μήκος έως 6 μέτρα ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους 6-12 μέτρων. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση ιδιοκτητών παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) μήκους 12-18 μέτρων ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων.

Γράφημα 31. Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης και τμήμα του στόλου-2016.

Για το έτος 2017 και για την αλιεία μικρής κλίμακας, η υψηλότερη συγκέντρωση ιδιοκτητών παρατηρείται στα Παραγάδια (HOK) με μήκος έως 6 μέτρα ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στις Τράτες (DTS) μήκους 6-12 μέτρων. Για την αλιεία μεγάλης κλίμακας η υψηλότερη συγκέντρωση ιδιοκτητών παρατηρείται στα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων ενώ αντιθέτως η χαμηλότερη συγκέντρωση παρατηρείται στα Γρι γρι (PS) μήκους 18-24 μέτρων.

Γράφημα 32. Απασχόληση ανά καθεστώς απασχόλησης και τμήμα του στόλου-2017.

3. Προσδιορισμός του επιχειρηματικού μοντέλου δραστηριοποίησης των τμημάτων του στόλου με την αξιοποίηση κοινωνικών μεταβλητών

Στην παρούσα ενότητα, επιδιώκεται να χαρτογραφηθεί το επιχειρηματικό προφίλ των Ελληνικών αλιευτικών επιχειρήσεων μέσω της τμηματοποίησης αυτών σε δύο διακριτές κατηγορίες, τις αλιευτικές επιχειρήσεις οικογενειακού τύπου και επιχειρηματικού τύπου, αξιοποιώντας ένα ζεύγος δεικτών το οποίο ερείδεται στις κοινωνικές μεταβλητές του πιο πρόσφατου έτους της ανάλυσης (2017). Πιο συγκεκριμένα, οι κοινωνικοί δείκτες που αξιοποιούνται είναι οι εξής 1) Αμειβόμενη εργασία/Συνολική Απασχόληση και 2) η σχέση ΠΠΑ/Συνολική Απασχόληση (βλέπε και Πίνακα 2). Αναφορικά με τον πρώτο δείκτη, οι συγκριτικά υψηλότερες τιμές του συνδέονται με ένα πιο υψηλό επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας της αλιευτικής επιχείρησης, δεδομένου ότι η ένταση της αλιευτικής δραστηριότητας είναι τέτοιου βαθμού ώστε να δημιουργεί ανάγκες σε εργατοώρες οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από τη διαθέσιμη οικογενειακή εργατική δύναμη με αποτέλεσμα την πρόσληψη αμειβόμενου εργατικού δυναμικού. Σχετικά με το δεύτερο δείκτη, οι υψηλότερες τιμές του καταδεικνύουν επίσης ένα πιο υψηλό επίπεδο επιχειρηματικής δραστηριότητας της αλιευτικής επιχείρησης, δεδομένου ότι σε μια επιχειρηματικού τύπου δραστηριότητα πραγματοποιείται ο κατάλληλος σχεδιασμός ώστε να αξιοποιούνται πλήρως και αποτελεσματικά οι διαθέσιμοι παραγωγικοί συντελεστές, στην προκειμένη περίπτωση το εργατικό δυναμικό. Με την αξιοποίηση του παρακάτω γραφήματος τμηματοποίησης, μπορεί να γίνει αντιληπτό πως τα τμήματα του στόλου που προσεγγίζουν την τομή των αξόνων του καρτεσιανού επιπέδου τείνουν να χαρακτηρίζονται ως οικογενειακού τύπου ενώ τείνουν να

χαρακτηριστούν ως επιχειρηματικού τύπου όταν απομακρύνονται από αυτή. Επιπλέον, ως κατώφλι μεταξύ οικογενειακού και επιχειρηματικού τύπου αλιευτικής δραστηριότητας τέθηκε το ποσοστό 50% για κάθε έναν από τους δύο δείκτες.

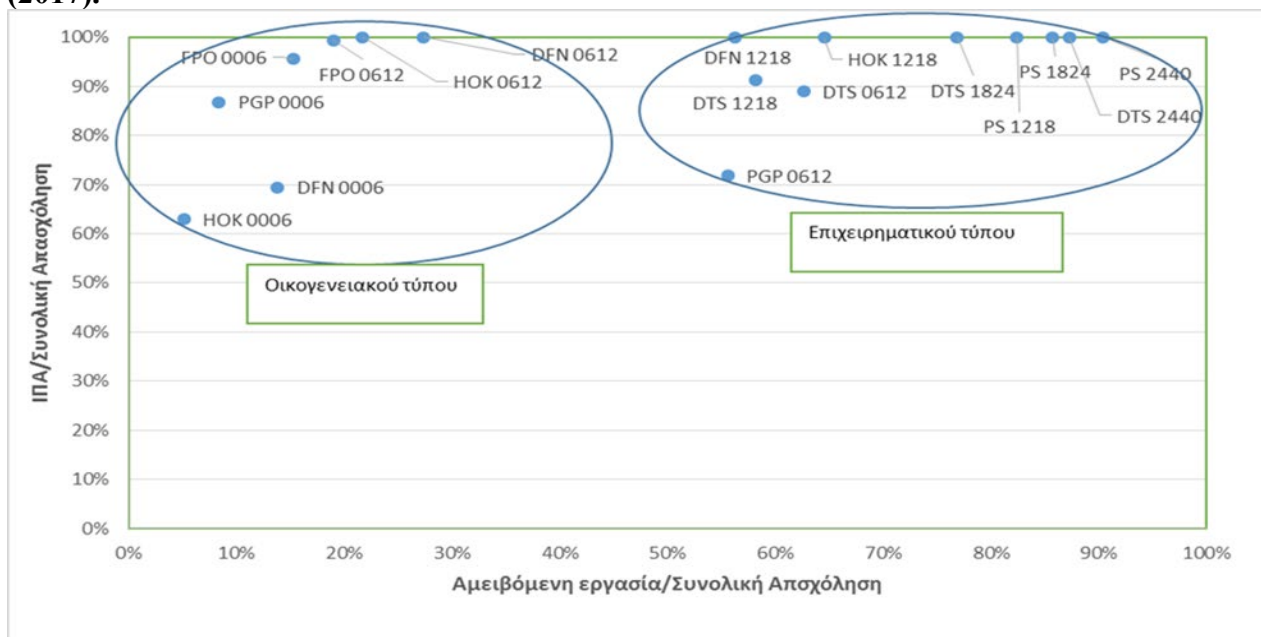
Όπως παρατηρείται έχουμε δύο διακριτά τμήματα, όπου το ένα αποτελείται από τμήματα του στόλου που ανήκουν στην αλιεία μικρής κλίμακας. Πιο συγκεκριμένα αποτελείται από τα Δίχτυα (DFN) μήκους έως 6 μέτρα και 6-12 μέτρων, τις Παγίδες και κιούρτους (FPO) μήκους έως 6 μέτρα και 6-12 μέτρων, από τα Παραγάδια (HOK) μήκους έως 6 μέτρα και 6-12 μέτρων και από τα Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία (PGP) μήκους έως 6 μέτρα. Με βάση τα κριτήρια που έχουν τεθεί τα συγκεκριμένα τμήματα του στόλου θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως οικογενειακού τύπου.

Το έτερο τμήμα αποτελείται από όλα τα τμήματα του στόλου που ανήκουν στην αλιεία μεγάλης κλίμακας καθώς και από δύο τμήματα που ανήκουν στην αλιεία μικρής κλίμακας. Πιο συγκεκριμένα αποτελείται από τα Πολλαπλά Παθητικά Εργαλεία (PGP) μήκους 6-12 μέτρων, τα Δίχτυα (DFN) μήκους 12-18 μέτρων, τις Τράτες βυθού (DTS) μήκους 6-12, 12-18, 18-24 και 24-40 μέτρων και από τα Γρι γρι (PS) μήκους 12-18, 18-24 και 24-40 μέτρων. Συνεπώς, τα συγκεκριμένα τμήματα του στόλου θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως επιχειρηματικού τύπου.

Πίνακας 2. Δεδομένα κοινωνικών μεταβλητών για κατασκευή δεικτών προσδιορισμού επιχειρηματικού προφίλ (2017).

Τμήμα του στόλου(segment)		Απασχόληση (Πληθυσμός)	ΠΠΑ (Πληθυσμός)	Αμειβόμενη εργασία (Πληθυσμός)
DFN (Δίχτυα)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	4.298	2.985	595
DFN (Δίχτυα)	VL0612 (6-12 μέτρα)	8.757	8.757	2398
FPO (Παγίδες & Κιούρτοι)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	72	69	11
FPO (Παγίδες & Κιούρτοι)	VL0612 (6-12 μέτρα)	447	444	85
HOK (Παραγάδια)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	1.451	914	74
HOK (Παραγάδια)	VL0612 (6-12 μέτρα)	2.629	2.629	571
PGP (Πολλ. Παθητικά εργαλεία)	VL0006 (έως 6 μέτρα)	36	31	3
PGP (Πολλ. Παθητικά εργαλεία)	VL0612 (6-12 μέτρα)	54	39	30
DTS (Τράτες)	VL0612(6-12 μέτρα)	388	345	243
DFN (Δίχτυα)	VL1218 (12-18 μέτρα)	441	441	248
DTS (Τράτες)	VL1218 (12-18 μέτρα)	110	100	64
DTS (Τράτες)	VL1824 (18-24 μέτρα)	501	501	385
DTS (Τράτες)	VL2440 (24-40 μέτρα)	871	871	760
HOK (Παραγάδια)	VL1218 (12-18 μέτρα)	361	361	233
PS (Γρι γρι)	VL1218 (12-18 μέτρα)	568	568	468
PS(Γρι γρι)	VL1824 (18-24 μέτρα)	1.113	1.113	954
PS (Γρι γρι)	VL2440 (24-40 μέτρα)	374	374	338

Γράφημα 33. Τμηματοποίηση των τμημάτων του στόλου βάσει επιχειρηματικού μοντέλου (2017).

4. Συμπεράσματα

Σκιαγραφώντας το κοινωνικό προφίλ του Ελληνικού αλιευτικού στόλου για τα έτη 2016 και 2017 δεν παρατηρήθηκαν ουσιαστικές μεταβολές μεταξύ των ετών κατά την ανάλυση των κατανομών των εξεταζόμενων μεταβλητών. Το εργατικό δυναμικό του αλιευτικού στόλου αποτελείται κυρίως από ανδρικό ανθρώπινο δυναμικό χωρίς βέβαια το γυναικείο ανθρώπινο δυναμικό να θεωρείται αμελητέο ειδικά για την αλιεία μικρής κλίμακας.

Τα ΠΠΑ διαμορφώνονται κατά κύριο λόγο από το ανδρικό εργατικό δυναμικό (92% και 96% για το 2016 και το 2017 αντιστοίχως). Τόσο στην αλιεία μικρής κλίμακας όσο και στην αλιεία μεγάλης κλίμακας παρατηρείται μείωση των ΠΠΑ μεταξύ των ετών αλλά και μειωμένη συμμετοχή του γυναικείου εργατικού δυναμικού στη διαμόρφωση αυτών. Όσον αφορά το Εθνικό ΠΠΑ, αυτό διαμορφώνεται κυρίως από την αλιεία μικρής κλίμακας λόγω του συντριπτικά μεγαλύτερου αριθμού σκαφών επί του αλιευτικού στόλου. Όμως, θα πρέπει να επισημανθεί για την αλιεία μεγάλης κλίμακας πως συμβάλλει σε μεγάλο βαθμό στην διαμόρφωση του Εθνικού ΠΠΑ συγκριτικά με το μικρό αριθμό σκαφών της επί του αλιευτικού στόλου, υποδηλώνοντας τον υψηλό κατά μέσο όρο αριθμό εργαζόμενων που απασχολεί πλήρως.

Σχετικά με την κοινωνική μεταβλητή της απασχόλησης κατά ηλικία, η πλειοψηφία των απασχολούμενων παρατηρείται στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις. Αξίζει να σημειωθεί πως η αλιεία μεγάλης κλίμακας εμφανίζει συγκριτικά μικρότερα ποσοστά απασχολούμενων στις υψηλές ηλικιακές κλάσεις (40-64 & 65+) υποδηλώνοντας την υψηλότερη εντατικοποίηση εργασίας που απαιτείται. Επιπλέον, κατά την ανάλυση της συγκεκριμένης μεταβλητής κατά θέση, η θέση του καπετάνιου εμφανίζει υψηλότερα ποσοστά συγκέντρωσης στις υψηλότερες ηλικιακές κλάσεις σε σχέση με το συνολικό πλήρωμα, στοιχείο το οποίο πιθανόν ερμηνεύεται από την απαιτούμενη πολυετή εμπειρία για την κάλυψη της συγκεκριμένης θέσης.

Η πλειοψηφία των απασχολούμενων είναι απόφοιτοι χαμηλής βαθμίδας εκπαίδευσης (απόφοιτοι Δημοτικού-Γυμνασίου) με την αλιεία μεγάλης κλίμακας να εμφανίζει συγκριτικά υψηλότερο ποσοστό αποφοίτων χαμηλής βαθμίδας που οφείλεται στο σημαντικό ποσοστό απασχολούμενων από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ¹⁴, οι οποίοι κυρίως έχουν ολοκληρώσει το βασικό κύκλο σπουδών. Κατά την ανάλυση της μεταβλητής για τη θέση του καπετάνιου παρατηρείται υψηλότερη συγκέντρωση στη μεσαία και υψηλή βαθμίδα εκπαίδευσης συγκριτικά με το συνολικό πλήρωμα, στοιχείο που ερμηνεύεται από το υψηλότερο επίπεδο γνώσεων που απαιτεί η συγκεκριμένη θέση για τη διαχείριση των τεχνολογικών συστημάτων του σκάφους, τη διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη διαχείριση κρίσεων, την λήψη επενδυτικών αποφάσεων και την επίτευξη οικονομικών διαπραγματεύσεων.

Η κύρια εθνικότητα του απασχολούμενου δυναμικού στο σύνολο του αλιευτικού στόλου είναι η Ελληνική με ποσοστό περίπου 85%, ακολουθούν οι εθνικότητες χωρών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ με ποσοστό περίπου 14% (κυρίως Αιγύπτιοι) και οι εθνικότητες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό περίπου 1%. Θα πρέπει όμως να τονιστεί πως για την αλιεία μεγάλης κλίμακας το ανθρώπινο δυναμικό αποτελείται κυρίως από εθνικότητες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης/ΕΟΧ υποδηλώνοντας τις σημαντικές ανάγκες που προκύπτουν σε εντατική εργασία χαμηλού κόστους και οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν από τη δομή της εγχώριας αγοράς εργασίας.

Η μη αμειβόμενη εργασία αφορά την πλειοψηφία των εργαζομένων και για τα δύο φύλα υποδηλώνοντας το σημαντικό ρόλο της οικογενειακής εργατικής δύναμης, συνδέοντας τη μη αμειβόμενη εργασία με την έννοια της τεκμαρτής της αξίας. Βέβαια για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας, η πλειοψηφία του εργατικού δυναμικού αμειβεται υποδηλώνοντας την ανάγκη μίσθωσης εργασίας και συνεπώς την πιο επιχειρηματική κατεύθυνση της αλιείας μεγάλης κλίμακας.

Ως προς την κοινωνική μεταβλητή της απασχόλησης ανά καθεστώς απασχόλησης, η πλειοψηφία του ανθρώπινου δυναμικού αποτελείται από ιδιοκτήτες ερμηνεύοντας το υψηλό ποσοστό μη αμειβόμενης εργασίας. Ωστόσο για την περίπτωση της αλιείας μεγάλης κλίμακας οι υπάλληλοι αποτελούν την πλειοψηφία δεδομένου ότι οι υψηλές ανάγκες σε εργατοώρες δεν μπορούν να καλυφθούν μόνον από τους ιδιοκτήτες.

Τέλος, αξιοποιώντας ένα ζεύγος δεικτών βασιζόμενο στις εξεταζόμενες κοινωνικές μεταβλητές, επιδιώχθηκε ο προσδιορισμός του επιχειρηματικού προφίλ των τμημάτων του στόλου κατηγοριοποιώντας αυτά είτε ως οικογενειακού τύπου ή ως επιχειρηματικού τύπου. Με βάση την συγκεκριμένη τμηματοποίηση, σχεδόν το σύνολο των τμημάτων του στόλου της αλιείας μικρής κλίμακας εντάχθηκαν στις οικογενειακού τύπου αλιευτικές δραστηριότητες ενώ όλα τα τμήματα του στόλου που ανήκουν στην αλιεία μεγάλης κλίμακας εντάχθηκαν στις επιχειρηματικού τύπου αλιευτικές δραστηριότητες. Μεταξύ των τμημάτων του στόλου το μεγαλύτερο χάσμα ως προς το επιχειρηματικό πρότυπο παρατηρήθηκε μεταξύ των Παραγαδιών (ΗΟΚ) μήκους έως 6 μέτρα (στα οποία υιοθετείται το οικογενειακό πρότυπο στον

¹⁴ Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος : Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία

μεγαλύτερο συγκριτικά βαθμό) και των Γρι γρι (PS) μήκους 24-40 μέτρων όπου εφαρμόζεται το επιχειρηματικό πρότυπο άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας στον συγκριτικά μεγαλύτερο βαθμό.

Ο προσδιορισμός του επιχειρηματικού προφίλ των τμημάτων του στόλου με βάση τις κοινωνικές μεταβλητές μπορεί να αποτελέσει μια επιπλέον πληροφορία (πέραν των οικονομικών αποτελεσμάτων), η οποία θα μπορούσε να υποστηρίξει τις αποφάσεις των σχεδιαστών πολιτικής ώστε να διαμορφωθούν και να εφαρμοσθούν τα κατάλληλα μέτρα αλιευτικής πολιτικής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

Πλαίσιο Κειμένου 3B: Κλαδος υδατοκαλλιέργειων

3.B. 1. Εισαγωγή

Ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της Ελλάδας είναι το μήκος και η ποικιλομορφία της ακτογραμμής της. Η Ελλάδα κατέχει την 11η θέση στις χώρες με τη μεγαλύτερη ακτογραμμή, με μήκος περίπου 16.000 χιλιόμετρα, με τη πολύτιμη συμβολή των αναρίθμητων νησιών που διαθέτει (περίπου 2.500, εκ των οποίων τα 165 κατοικούνται). Ακόμη διαθέτει την 4η μακρύτερη ακτογραμμή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις πρώτες θέσεις να καταλαμβάνονται από την Φινλανδία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ κατέχει και το 1/3 των ακτών της Μεσογείου.

Η Ελλάδα είναι απόλυτα συνυφασμένη με τη θάλασσα και τους θαλάσσιους πόρους δηλαδή με δραστηριότητες όπως η αλιεία, η ναυτιλία και ο τουρισμός. Όσον αφορά την αλιεία, αποτελεί βασικό πυλώνα του παραγωγικού ιστού της Ελλάδας, η οποία διαθέτει έναν από τους μεγαλύτερους αλιευτικούς στόλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).

Στην ΕΕ, την τελευταία δεκαετία μεγαλώνει συνεχώς το χάσμα μεταξύ των ποσοτήτων ψαριών και θαλασσινών που καταναλώνονται και των ποσοτήτων που αλιεύονται. Η υπεραλίευση, η άδηλη αλιεία και η μη επιλεκτική αλιεία, οδηγούν σταδιακά στην εξάντληση των ιχθυοαποθεμάτων, καταστροφή των θαλάσσιων ενδιαιτημάτων και στην οικονομική εξασθένηση των παράκτιων κοινοτήτων.

Την στιγμή που τα θαλάσσια οικοσυστήματα υποχωρούν «παραγωγικά», ο τομέας της υδατοκαλλιέργειας κερδίζει ολοένα και μεγαλύτερο μερίδιο στην παγκόσμια αγορά. Σήμερα, υπολογίζεται ότι το ένα τέταρτο της συνολικής ποσότητας ψαριών και θαλασσινών που καταναλώνεται στην ΕΕ προέρχεται από ιχθυοκαλλιέργειες και άλλες μορφές υδατοκαλλιέργειας.

Στην Ελλάδα τα κυρίαρχα είδη της εθνικής υδατοκαλλιεργητικής παραγωγής είναι η τσιπούρα και το λαβράκι, ενώ η υπόλοιπη παραγωγή αποτελείται από παραδοσιακά είδη καλλιέργειας όπως πέστροφα, χέλι, αλλά και νέα είδη καλλιέργειας όπως Μυλοκόπι, Φαγκρί και άλλα όσο αναφορά τους ιχθύες. Στην καλλιέργεια οστράκων κύριο ρόλο κατέχει το μύδι ενώ καταγράφεται και μικρή παραγωγή από άλλα είδη π.χ. κυδώνια, στρείδια κ.α.

Η ισχυρή ανάπτυξη του τομέα των υδατοκαλλιεργειών στην Ελλάδα οδήγησε σε μεταβολές στην δομή, την οργάνωση και την λειτουργία των επιχειρήσεων, ανάπτυξη της τεχνολογίας και της μεθοδολογίας παραγωγής και αλλαγή αντίληψης όσο αφορά το νέο αναπτυξιακό πρότυπο που ορίζεται από το νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την διεθνή ανταγωνιστικότητα.

Με βάση την αποκτηθείσα εμπειρία στο πεδίο εφαρμογής οι επιχειρήσεις για την ισχυροποίηση τους και την αύξηση της κερδοφορίας τους, ανέπτυξαν παράλληλες δραστηριότητες, συνυφασμένες με τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών όπως συσκευαστήρια, μονάδες επεξεργασίας αλιευμάτων (κατάψυξη-μεταποίηση), αποκελφωτήρια, μονάδες κατασκευής μηχανικών εξοπλισμών μονάδων υδατοκαλλιεργειών, κ.ά. Ένα μεγάλο ποσοστό επιχειρήσεων που δραστηριοποιείται στον κλάδο διατηρεί δύο η και παραπάνω παράλληλες δραστηριότητες εμφανίζοντας έτσι περιπτώσεις όπου το εισόδημα από μη κύρια δραστηριότητα να αποτελεί μεγάλο ποσοστό του κύκλου εργασιών μίας εταιρείας.

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι ως προς τον όρο «κύρια δραστηριότητα», το Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) υιοθετεί τον ορισμό της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, NACE αναθ.2. σύμφωνα με την οποία η κύρια δραστηριότητα μιας μονάδας είναι εκείνη που συνεισφέρει περισσότερο στη συνολική προστιθέμενη αξία της μονάδας. Στην Ελλάδα η διάκριση αυτή παρουσιάζει δυσκολίες. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά και στην αναθεωρημένη έκδοση της Εθνικής Ονοματολογίας

Οικονομικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Οικονομίας, εκδ. Ιουνίου 2009, παρότι επιτεύχθηκε απόλυτη εναρμόνιση της Ελληνικής Ονοματολογίας με τη NACE αναθ. 2, στην ελληνική οικονομική πραγματικότητα είναι γνωστή η μεταβλητότητα της κύριας δραστηριότητας από χρήση σε χρήση και ότι ο απόλυτος προσδιορισμός της εκάστοτε κύριας δραστηριότητας δεν είναι πάντα απόλυτα εφικτός, λόγω μη τήρησης δεδομένων προστιθέμενης αξίας κατά κλάδο.

Στην παρούσα μελέτη επιχειρείται η καταγραφή των επιχειρήσεων και των μονάδων που διαθέτουν και η εκτίμηση της οικονομικής (αριθμός εταιριών, δραστηριότητες, «βασικά οικονομικά μεγέθη»), κοινωνικής (κοινωνικοοικονομικά κριτήρια) και χρηματοοικονομικής κατάστασης του κλάδου αυτού στην χώρα μας για το οικονομικό έτος 2017. Με τον όρο καταγραφή εννοούνται: (1) ο αριθμός των εταιριών, (2) ο αριθμός των μονάδων, (3) η παραγωγική δυναμικότητα των μονάδων, (4) το είδος και η χρήση των υδάτων και (5) το σύστημα καλλιέργειας. Με τον όρο «βασικά οικονομικά μεγέθη» εννοούνται: (1) αξία των συνολικών πωλήσεων των τελικών προϊόντων και κατανομή τους σε ποσοστό εισαγωγών/εξαγωγών, (2) δαπάνες προσωπικού, (3) ενεργειακές δαπάνες, (4) ποσότητα και αξία της πρώτης ύλης και των άλλων βοηθητικών υλών παραγωγής, (5) κόστος παραγωγής, (6) κεφαλαιουχικές δαπάνες, (7) έκτακτες δαπάνες (8), κεφαλαιουχική αξία (συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού), (9) επενδύσεις και (10) χρέος. Τα βασικά κοινωνικοοικονομικά μεγέθη του κλάδου αποδίδονται (1) με τη συνολική απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο και ανά τομέα του κλάδου και (2) την απарίθμηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες. Περαιτέρω, στην παρούσα τελική έκθεση περιγράφονται βασικοί αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάρθρωσης και δραστηριότητας για το οικονομικό έτος 2017, με σκοπό την εκτίμηση βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών εταιριών νομικής μορφής Α.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε. που υποχρεώνονται στη δημοσιοποίηση ισολογισμών και που κατέχουν άλλωστε το μεγαλύτερο μερίδιο πωλήσεων προϊόντων υδατοκαλλιέργειας στην Ελληνική αγορά. Επίσης, στα πλαίσια της μελέτης παραθέτουμε κατάλογο οικονομικών μεταβλητών του κλάδου (**βλέπε Παράρτημα 7.1**) όπως ζητείται από την Ε.Ε. (Commission Decision 2010/93/EU) και ισχύει για τα έτη της περιόδου 2011 έως 2017.

Ευελπιστούμε ότι η μελέτη αυτή θα συνεισφέρει τα προβλεπόμενα για την Ε.Ε. στοιχεία του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων για το 2017, όπως επίσης θα συνεισφέρει στην κατανόηση των αλλαγών και των εξελίξεων της Ελληνικής υδατοκαλλιέργειας.

3.B. 2. Μεθοδολογία της έρευνας

3.B. 2. Α. Μέθοδος προσέγγισης βασικών οικονομικών και κοινωνικο-οικονομικών στοιχείων του έτους 2017

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε και αφορά στην έρευνα των οικονομικών και κοινωνικών στοιχείων του έτους 2017 για τον τομέα των υδατοκαλλιεργειών στην Ελλάδα, συνίσταται στη σύνταξη και αποστολή προς συμπλήρωση ενός κατάλληλα δομημένου ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει τρεις ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά πληροφοριακά στοιχεία των εταιριών όπως: αριθμό μονάδων που διαθέτουν, την παραγωγική τους δυναμικότητα, το είδος και η χρήση των υδάτων και το σύστημα καλλιέργειας που χρησιμοποιείται. Η δεύτερη ενότητα αφορά τον κύκλο εργασιών της επιχείρησης και του κλάδου υδατοκαλλιεργειών συγκεκριμένα, το κόστος παραγωγής και το κόστος συντήρησης της επιχείρησης, την απασχόληση προσωπικού, την χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας, τις επενδύσεις, τη δανειοδότηση και τις επιδοτήσεις που έχει λάβει. Τέλος η τρίτη ενότητα αφορά ποσοτικά δεδομένα πρώτης ύλης (γόνου και αλιεύματος) και τελικού προϊόντος.

Η αποστολή των ερωτηματολογίων έγινε ύστερα από τηλεφωνική επικοινωνία και δόθηκε ικανοποιητικό χρονικό διάστημα 60 ημερών για τη συλλογή των στοιχείων. Έπειτα, πραγματοποιήθηκαν onsite επισκέψεις και τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τους υπεύθυνους των εταιρειών.

Στις επιτόπιες επισκέψεις περιλαμβάνονται και επισκέψεις σε συνεταιρισμούς/συλλόγους π.χ. λιμνοθαλασσών, εσωτερικών υδάτων, μυδοκαλλιεργητών, κ.τ.λ. όπου συμπληρώθηκαν μαζικά τα στοιχεία που αφορούσαν ολόκληρο τον συνεταιρισμό/σύλλογο και ταυτόχρονα συμπληρώθηκαν ατομικά ερωτηματολόγια σε μεγάλο ποσοστό.

Στις επισκέψεις ή στις τηλεφωνικές συνομιλίες συζητήθηκαν με τους υπεύθυνους των εταιριών εκτός των θεμάτων του ερωτηματολογίου, τα επιμέρους προβλήματα των εταιρειών (π.χ. κατά την παραγωγική διαδικασία, η ανάπτυξη νέων προϊόντων, η μελλοντική πορεία του κλάδου και οι προοπτικές συνεργασιών των εταιρειών με Ερευνητικά Ινστιτούτα).

Στην παρούσα έρευνα συγκεντρώθηκαν 328 ερωτηματολόγια από τα οποία 192 συμπληρώθηκαν σε onsite επισκέψεις και 136 στάλθηκαν μέσω φαξ και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια παρέδωσαν 174 εταιρείες, με το μεγαλύτερο ποσοστό να δραστηριοποιείται στην εντατική καλλιέργεια θαλάσσιων ειδών, κυρίως τσιπούρας και λαβρακίου και αφορά όλα τα στάδια ανάπτυξης των ιχθύων. Τα μη πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια προέρχονταν κυρίως από μονάδες πέστροφας, μυδοκαλλιέργειας και εκτατικής ή ημιεντατικής μορφής καλλιέργειας θαλάσσιων ειδών σε λιμνοθάλασσες, κτλ. Για όλα τα είδη και τις μορφές εκτροφής και καλλιέργειας ακολουθήθηκε η μέθοδος census πλην των μεταβλητών Ενεργειακό κόστος, Αξία ιδιοαπασχόλησης και Αξία ιχθυαποθεμάτων, μεταβλητές για τις οποίες ακολουθήθηκε η μέθοδος C-Non Probability sample survey όπως ορίζεται από την επίσημη εθνική πρόταση (NP - Proposal 2016-2019).

Τα στοιχεία του ερωτηματολογίου διασταυρώθηκαν αλλά και συμπληρώθηκαν με στοιχεία που προέκυψαν από τις παρακάτω πηγές:

α) Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης και Καταγραφής Αλιευτικών Δραστηριοτήτων (ΟΣΠΑ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο αποτέλεσε βασικό εργαλείο για την διασταύρωση των ερωτηματολογίων και τη συμπλήρωση των ελλিপών στοιχείων

β) Εμπορικά, Βιοτεχνικά, Βιομηχανικά Νομαρχιακά Επιμελητήρια:

Συλλογή στοιχείων όπως: επωνυμία, έδρα, ΑΦΜ, αριθμός τηλεφώνου και φαξ της εταιρίας.

γ) Νομαρχιακές Δ/σεις Αλιείας και Κτηνιατρικής καθώς και του Ε.Φ.Ε.Τ. του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

Συλλογή στοιχείων όπως: αγορά πρώτων υλών, επεξεργασία ανά είδος αλιεύματος, συνολικές πωλήσεις σε ποσότητα και αξία, συνολική απασχόληση, κωδικοί λειτουργίας.

δ) Διαδίκτυο

Συλλογή στοιχείων όπως: έδρα, τηλέφωνα, δυναμικότητα, επιδοτήσεις της εταιρίας, πωλήσεις και χρηματοοικονομικά στοιχεία.

3. Β. 2. β. Μέθοδος προσέγγισης χρηματοοικονομικών στοιχείων οικονομικού έτους 2017

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των εταιριών (ακαθάριστα έσοδα, καθαρά κέρδη, ενεργητικό, παθητικό) και την εξαγωγή των βασικών αριθμοδεικτών (ρευστότητας, αποδοτικότητας, οικονομικής διάρθρωσης και δραστηριότητας) για το έτος 2017, αφορά στην επεξεργασία οικονομικών στοιχείων που προέκυψαν από τους ισολογισμούς 62 επιχειρήσεων μορφής Α.Ε και Ε.Π.Ε. δημοσιευμένους κατά τον χρόνο εκπόνησης της έρευνας. Οι 62 επιχειρήσεις αυτές αντιστοιχούν σε ποσοστό άνω του 80% του κλάδου υδατοκαλλιεργειών με βάση τις πωλήσεις

τελικών προϊόντων του κλάδου. Πηγές ανεύρεσης των εταιρικών ισολογισμών αποτέλεσαν, εκτός των εκάστοτε εταιρικών ιστοσελίδων, το Εθνικό Τυπογραφείο και για πρώτη φορά το νέο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ).

3. Β. 3. Αποτελέσματα

Ακολουθώντας την ελληνική πρόταση (Greece NP Proposal 2017-2019), τα οικονομικά και κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο αυτό προήλθαν από την επεξεργασία α) των στοιχείων που παρέδωσαν 328 εταιρείες, β) των 62 δημοσιευμένων ισολογισμών κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας και γ) στοιχείων που προήλθαν από Εμπορικά Επιμελητήρια, Εποπτείες Αλιείας, διαδίκτυο μεστόχο την διασταύρωση και συμπλήρωση των δεδομένων της έρευνας. Για ορισμένες κατηγορίες όπως Κόστους Ενέργειας, Άλλων Λειτουργικών Εξόδων, Δανεισμού, Αποσβέσεων. εφαρμόστηκε η μέθοδος δειγματοληψίας απροσδιόριστης πιθανότητας επιλογής (non-probability sampling) σύμφωνα πάντα με την ελληνική πρόταση.

Να σημειωθεί ότι η ακόλουθη ανάλυση αφορά αποκλειστικά την δραστηριότητα υδατοκαλλιέργειών κι όχι στο σύνολο των δραστηριοτήτων των εταιρειών με εξαίρεση τα κεφάλαια 3. Β. 3. ε. έως 3. Β. 3. θ. Τα δεδομένα τους, αντλούνται αποκλειστικά από την επεξεργασία των δημοσιευμένων ισολογισμών χωρίς να υπάρχει κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων δυνατότητα διαχωρισμού τους στις τυχόν παράλληλες δραστηριότητες των εταιρειών. Τα στοιχεία του συνόλου κύριας και δευτερεύουσας δραστηριότητας παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 7.1**.

3. Β. 3. α. Έσοδα έτους 2017

Τα έσοδα των επιχειρήσεων περιλαμβάνουν τις πωλήσεις από αλιεύματα (κύκλος εργασιών), τις επιδοτήσεις και τα άλλα έσοδα (έσοδα που δεν προέρχονται από πωλήσεις επεξεργασμένων αλιευμάτων)

Οι συνολικές πωλήσεις του κλάδου για το έτος 2017 βάσει των ερωτηματολογίων ανήλθαν σε 545.068.946 ευρώ (Πίνακας 3B 3). Το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετείχε στην έρευνα εμφάνισε πωλήσεις ιχθύων και οστράκων 518.562.996€ (Πίνακας 3B1) ενώ οι πωλήσεις γόνου ανήλθαν σε 26.505.950€ (Πίνακας 3B 2). Σύμφωνα με τους δημοσιευμένους ισολογισμούς, ο συνολικός κύκλος εργασιών κύριας δραστηριότητας των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας ανήλθε για το 2017 σε 780.471.046€ ενώ το σύνολο των εσόδων (περιλαμβάνοντας και άλλες πηγές εσόδων) ανήλθε σε 835.013.076

Όσον αφορά το ποσοστό μεριδίου με βάση τις συνολικές πωλήσεις των προϊόντων ανά τομέα, το μεγαλύτερο μερίδιο στην Ελληνική αγορά κατέχουν οι εταιρίες του τομέα ιχθυοκαλλιέργειών, με τις εταιρίες του τομέα καλλιέργειας οστράκων (μυδιών) να εμφανίζουν συγκριτικά ένα πολύ μικρό ποσοστό (με βάση την αξία).

Πίνακας 3B 1: Πωλήσεις στον τομέα των υδατοκαλλιέργειών.

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ(tn)	ΑΞΙΑ(€)	Μ.Ο. ΤΙΜΗΣ/kg
ΤΣΙΠΟΥΡΑ	53.688	250.723.661	4,67
ΛΑΒΡΑΚΙ	42.583	238.466.536	5,60
ΜΥΔΙ	16.550	6.123.519	0,37

ΠΕΣΤΡΟΦΑ	1.895	5.874.500	3,10
ΦΑΓΚΡΙ	1.341	8.850.632	6,60
ΜΥΛΟΚΟΠΗ	421	2.336.554	5,55
ΜΥΤΑΚΙ	134	790.612	5,90
ΆΛΛΟ ΕΙΔΟΣ	2.635	5.396.982	2,05
ΣΥΝΟΛΟ	119.247	518.562.996	4,35

Στην κατηγορία Άλλο είδος συμπεριλαμβάνονται είδη όπως ιχθύες και όστρακα για τα οποία οι εταιρείες δεν παρείχαν αρκετές πληροφορίες. Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα δεδομένα από συνεταιρισμούς λιμνοθαλασσών όπου υπάρχουν διάφορα είδη αλίευσης (συμπεριλαμβάνονται επίσης ποσότητες τσιπούρας – λαβρακιού εκτατικής και ημι-εντατικής μορφής καλλιέργειας).

Αξίζει να σημειωθεί ότι για την περίοδο 2017, σε συγκεκριμένες περιοχές, η καλλιέργεια μυδιού εμφάνισε παραγωγή μη αντάξια των απαιτούμενων προτύπων παραγωγής (βάρος ψύχας μυδιού και οργανοληπτικών χαρακτηριστικών), με αποτέλεσμα την αδιάθετη στην αγορά ποσότητα παραγωγής περίπου 4χιλ τόνων.

Πολλές από τις επιχειρήσεις, οι οποίες κατέχουν και το μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά, παράλληλα με τις υπόλοιπες δραστηριότητες που διαθέτουν έχουν επενδύσει στην παραγωγή γόνου. Με αυτόν τον τρόπο έχουν επιτύχει αυτάρκεια όσον αφορά τις απαιτήσεις σε γόνο, ο οποίος τροφοδοτεί τις ιδιόκτητες μονάδες παραγωγής – πάχυνσης ψαριών των εταιρειών. Παράλληλα όμως, ένας σημαντικός αριθμός εταιρειών προμηθεύει άλλες εταιρείες με γόνο και οι πωλήσεις παρουσιάζονται στον Πίνακα 3B 2.

Πίνακας 3B 2: Παραγωγή και χρήση γόνου σε χιλιάδες ιχθύδια για το έτος 2017.

ΕΙΔΟΣ/ΣΕ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΙΧΘΥΔΙΑ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΟΝΟΥ	ΙΔΙΑ ΧΡΗΣΗ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΓΟΝΟΥ
ΤΣΙΠΟΥΡΑ	225.051	137.281	87.770
ΛΑΒΡΑΚΙ	174.569	129.181	45.388
ΦΑΓΚΡΙ	11.263	8.575	2.688
ΆΛΛΟ ΕΙΔΟΣ	9.087	5.428	3.659
ΣΥΝΟΛΟ	419.970	280.465	139.505

Στον Πίνακα 3B 3 που ακολουθεί παρουσιάζεται το σύνολο των πωλήσεων του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών.

Πίνακας 3B 3: Πωλήσεις τελικών προϊόντων ανά τομέα του κλάδου υδατοκαλλιεργειών

ΕΙΔΟΣ/	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (tn ή ιχθύδια)	ΛΕΙΑ(€)
ΓΟΝΟΣ	139.505	26.505.950
ΙΧΘΥΕΣ	102.697tn	512.439.477

ΜΥΔΙ	16.550tn	6.123.519
ΣΥΝΟΛΟ	-	545.068.946

3. Β. 3. β. Απασχόληση έτους 2017

Στο δείγμα των 328 εταιρειών απασχολήθηκαν το 2017 σε μόνιμη ή εποχιακή βάση 3.632 άτομα, υπολογιζόμενα σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Στο παραπάνω αριθμό συμπεριλαμβάνονται τα άτομα της ιδιοαπασχόλησης που αφορά που συναντάται κυρίως σε μικρής δυναμικότητας επιχειρήσεις, σε καλλιέργειες οστράκων, λιμνοθάλασσες κτλ.

Να σημειωθεί ότι ο παραπάνω αριθμός (3.632 άτομα) αφορά τους εργαζόμενους που ασχολούνται αποκλειστικά στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών και όχι στις παράλληλες δραστηριότητες που διαθέτουν οι εταιρείες, όπως τομέας επεξεργασίας αλιευμάτων, συσκευαστήρια, κατασκευή μονάδων, δικτύων κ.τ.λ.

Στον πίνακα 3B 4 παρουσιάζεται ο αριθμός του προσωπικού, ανάλογα με το είδος απασχόλησης (μόνιμοι, εποχιακοί), το φύλο και τα αντίστοιχα Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης (FTE) του εποχικού προσωπικού, ενώ σε παρένθεση παρουσιάζεται ο αριθμός ιδιοαπασχόλησης. Στον πίνακα 3B 5 παρουσιάζεται ο αριθμός του προσωπικού στον τομέα ιχθυοκαλλιέργειας και καλλιέργειας μυδιού.

Πίνακας 3B 4: Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού του κλάδου συνολικά

Προσωπικό 2017					
Μόνιμο		Εποχικό		Εποχικό σε Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης (FTE)	
Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
2.754 + (329)	406 + (11)	354	22	118	14
Σύνολο: 3.500		376		132	

Πίνακας 3B 5: Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού ανά τομέα.

Τομέας	Προσωπικό					
Ιχθυοκαλλιέργεια	Μόνιμο		Εποχικό		Εποχικό σε Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης (FTE)	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
	2.799	406	155	22	45	14
Σύνολο	3.205		177		59	

Όστρακοκαλλιέργεια	Μόνιμο		Εποχικό		Εποχικό σε Ισοδύναμο Πλήρως Απασχόλησης (FTE)	
	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
	284	11	199	-	73	-
Σύνολο	295		199		73	

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις εταιρείες που συμμετείχαν στην έρευνα εργάζονται μεγάλος αριθμός γυναικών σε τομείς όπως: συσκευαστήρια, κατάψυξη-μεταποίηση αλιευμάτων, αποκελύφωση οστράκων κ.τ.λ., ωστόσο στην παρούσα μελέτη αναφέρεται το προσωπικό που απασχολείται αποκλειστικά στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών.

3. Β. 3. γ. Ενεργειακές δαπάνες έτους 2017

Οι ετήσιες ενεργειακές δαπάνες (ΔΕΗ παραγωγής, καύσιμες ύλες) του κλάδου ανήλθαν στο ποσό των 6.244.354€. (για το σύνολο των δραστηριοτήτων βλέπε Παράρτημα 6.2).

3. Β. 3. δ. Άλλα λειτουργικά έξοδα έτους 2017

Τα άλλα λειτουργικά έξοδα περιλαμβάνουν έξοδα (όπως συσκευασία, οι δαπάνες διοίκησης και διάθεσης του προϊόντος, μεταφορικά, συντηρήσεις, ανταλλακτικά, ενοίκια, κ.α.). Το συνολικό κόστος των άλλων λειτουργικών εξόδων για το έτος 2017 ανήλθε στο ποσό των 86.394.442€. (για το σύνολο των δραστηριοτήτων βλέπε **Παράρτημα 7.2**).

3. Β. 3. ε. Κεφαλαιουχικές δαπάνες έτους 2017

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν ν (1) τις αποσβέσεις (απομείωση) των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και (2) το κόστος δανεισμού. Για τις αποσβέσεις και για το κόστος δανεισμού χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία των 62 Α.Ε. και Ε.Π.Ε. επιχειρήσεων που υποβάλλουν ισολογισμό.

3. Β. 3. στ. Αποσβέσεις

Απόσβεση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου ονομάζεται η βαθμιαία μείωση της αξίας του, η οποία μπορεί να οφείλεται είτε στη λειτουργική του χρήση (φθορά), είτε στην οικονομική (τεχνολογική) του απαξίωση. Οι αποσβέσεις μόνο για το έτος 2017 ανήλθαν στο ποσό 24.070.655€.

3. Β. 3. ζ. Κόστος δανεισμού (καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος)

Το κόστος δανεισμού δηλαδή οι τόκοι και άλλα συναφή έξοδα τόσο από βραχυπρόθεσμα όσο και από μακροπρόθεσμα δάνεια των εταιριών του κλάδου υδατοκαλλιέργειας για το 2017 ανήλθε στο ποσό των 23.939.390€.

3. Β. 3. η. Καθαρές έκτακτες δαπάνες (έκτακτα καθαρά έξοδα) έτους 2017

Είναι η διαφορά που προκύπτει μεταξύ των εκτάκτων εσόδων και εκτάκτων δαπανών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που δεν προέρχονται όμως από την κανονική δραστηριότητα μιας επιχείρησης, αλλά από άλλες αιτίες, όπως πχ. πωλήσεις πάγιων στοιχείων, καταστροφές από πυρκαγιές, κλοπές, κ.λπ.

Τα έκτακτα καθαρά έξοδα για το 2017 ανήλθαν στο ποσό των 60.072.495€.

3. Β. 3. θ. Κεφαλαιουχική αξία (συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού) έτους 2017

Η συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που είτε η ίδια επιχείρηση χρησιμοποιεί εσωτερικά (κτίρια, μηχανήματα, εργαλεία) για διαρκή και μόνιμη χρήση, είτε τα χρησιμοποιεί στις συναλλαγές της εξωτερικά (εμπορεύματα, απαιτήσεις, ρευστά διαθέσιμα). Περιλαμβάνει ακόμη και άλλα κονδύλια που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς (επενδύσεις σε συγγενικές επιχειρήσεις, δαπάνες εγκατάστασης κ.α.). Για τον υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν οι 62 ισολογισμοί. Η συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού το 2017 ανήλθε σε 1.316.473.942€.

3. Β. 3. ι. Καθαρές επενδύσεις έτους 2017

Οι καθαρές επενδύσεις αναφέρονται στη διαφορά μεταξύ της αγοράς περιουσιακών πάγιων στοιχείων (οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, τεχνολογικός εξοπλισμός, μεταφορικά μέσα, έπιπλα, κ.α.) δηλαδή των μέσων παραγωγής και πώλησης, εκποιήσεις ή καταστροφή αυτών κατά τη διάρκεια του έτους. Οι επενδύσεις σε άυλα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξαιρούνται. Για τον υπολογισμό των καθαρών επενδύσεων χρησιμοποιήθηκαν οι ισολογισμοί των εταιρειών. Οι καθαρές επενδύσεις του κλάδου για το έτος 2017 ανήλθαν στο ποσό των 32.066.974€.

3. Β. 3. κ. Χρέος (δανεισμός) έτους 2017

Τα δάνεια χωρίζονται σε δυο κατηγορίες: (α) μακροπρόθεσμα δάνεια, τα οποία έχουν λήξη πέραν του έτους και περιλαμβάνουν, ομολογιακά δάνεια, δάνεια τραπεζών και δάνεια ταμειυτήριου και (β) βραχυπρόθεσμα δάνεια τα οποία έχουν λήξη συνήθως μέσα στο έτος και πρόκειται για τραπεζικά δάνεια για τρέχουσες ανάγκες της επιχείρησης. Για το έτος 2017 ο κλάδος είχε συνολικά 385.637.781€ σε μακροπρόθεσμα δάνεια και 55.439.785€ σε βραχυπρόθεσμα δάνεια, συνεπώς το σύνολο του δανεισμού των επιχειρήσεων αξιοποίησης αλιευμάτων ανήλθε στο ποσό των 441.077.566€. Οι συνολικές υποχρεώσεις του κλάδου ανέρχονται σε 904.054.326€.

3. Β. 4. Προβλήματα των εταιρειών

Σύμφωνα με συνεντεύξεις (τηλεφωνικές), τα προβλήματα και προβληματισμοί που ανέφεραν οι επιχειρηματίες είναι τα εξής:

- Έλλειψη ρευστότητας στο σύνολο των επιχειρήσεων, αποτέλεσμα της αδυναμίας σύναψης νέων τραπεζικών δανείων για αγορά πρώτων υλών και άλλων άμεσων υποχρεώσεων και εύρεσης εγγυητικών επιστολών, απαραίτητων για τις εξαγωγές
- Μεγάλη αύξηση του κόστους παραγωγής και των γενικών εξόδων (κόστη εκτελωνισμού, κόστη πιστοποίησης λόγω συμμετοχής σε προγράμματα επιδοτήσεων και άνοδος των τιμών βοηθητικών υλών και των καύσιμων υλών με αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων).
- Χρονοβόρες διαδικασίες χορήγησης άδειας, καθώς ο μέσος χρόνος ολοκλήρωσης των διαδικασιών χορήγησης άδειας, ανάλογα με την περιοχή και το είδος καλλιέργειας, είναι περίπου 25 μήνες. Η χρονοβόρα αυτή διαδικασία και το υψηλό φορολογικό κόστος, λειτουργεί αποτρεπτικά στους νέους επιχειρηματίες που θέλουν να δραστηριοποιηθούν στον κλάδο και οδηγεί σε έξοδο από την Ελλάδα των υπαρχόντων εταιρειών.

- Αν και έχει ξεκινήσει η προκήρυξη Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών (ΠΟΑΥ), εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα αδειοδότησης νέων μονάδων, ενώ σημαντικό πρόβλημα εξακολουθεί να αποτελεί η υποχρεωτική μετεγκατάσταση παλαιών μονάδων.
- Ο κλάδος, με την εξαγορά μονάδων υδατοκαλλιεργειών από διεθνείς εταιρείες σημαντικού μεγέθους, λειτουργεί σε καθεστώς δύο ταχυτήτων λόγω σημαντικής χρηματοδότησης του τμήματος των μονάδων που εξαγοράστηκαν σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ελλειπώς χρηματοδοτούμενες μονάδες λόγω μειωμένης πρόσβασης τους σε δανεισμό και χαμηλής ρευστότητας.
- Η ελληνική Πολιτεία σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρέπει να διεκδικήσει ίσους όρους ανταγωνισμού για όλες τις χώρες. Οι Ευρωπαίοι παραγωγοί, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, τηρούν πολύ υψηλές προδιαγραφές σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας που αυξάνουν το κόστος παραγωγής.
- Ανάπτυξη σχεδίου εθνικής στρατηγικής ανάπτυξης από κρατικούς φορείς, με στόχο την προώθηση της ελληνικής παραγωγής πέραν των συνόρων της χώρας. Η κρατική υποστήριξη πρέπει να εστιάσει στην προώθηση των πιστοποιημένων ελληνικών προϊόντων, τα οποία είναι υψηλής διατροφικής αξίας.

3.B. 5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και αριθμοδείκτες οικονομικών ετών 2017 και 2016

3. B. 5. α. Εισαγωγή- Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και αριθμοδείκτες

Για την χρηματοοικονομική κατάσταση και πορεία των υδατοκαλλιεργειών ως οικονομικό σύνολο, χρησιμοποιήθηκαν τα δεδομένα των δημοσιευμένων ισολογισμών των επιχειρήσεων του κλάδου για την εξαγωγή αριθμοδεικτών οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάρθρωσης και δραστηριότητας. Η ανάλυση των βασικών χρηματοοικονομικών δεικτών γίνεται σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος για να αναδειχθεί η χρηματοοικονομική πορεία των εταιρειών του κλάδου τη διετία αυτή.

3. B. 5. β. Ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη

Σύμφωνα με την έκθεση του ΙΝ.ΑΛ.Ε. για τα οικονομικά στοιχεία του κλάδου, τα ακαθάριστα έσοδα (πωλήσεις) του κλάδου υδατοκαλλιεργειών (παράρτημα 3B) και (παράρτημα 3B, πίνακας 1) ανήλθαν για την χρήση του 2017 σε 780.471.046€, σημειώνοντας άνοδο 2,33% σε σύγκριση με τις πωλήσεις ύψους 762.673.551€ για το 2016. Ο κλάδος εμφανίζει κέρδη, ύψους 28,9εκ.€ μετά την εμφάνιση κερδών ύψους 48,7εκ.€ για το 2016. Η μείωση κερδών του κλάδου οφείλεται στη εμφάνιση κατά το έτος 2017 ζημιών σε εταιρείες που εμφάνισαν το 2016 σημαντικά κέρδη. Ένα ενδιαφέρον στατιστικό στοιχείο είναι πως ενώ σε σύνολο 62 εταιρειών, οι 13 παρουσιάζουν ζημίες με μέσο όρο ζημιών 1,44εκ€, ενώ οι υπόλοιπες 49 εταιρείες εμφανίζουν μέσο όρο κερδών 973χιλ. ευρώ περίπου.

Γράφημα 3B 1: Συγκριτικός πίνακας κερδοφόρων και ζημιογόνων εταιρειών κλάδου υδατοκαλλιεργειών με δημοσιευμένο ισολογισμό

3. Β. 5. γ. Ενεργητικό

3. Β. 5. γ. 1. Πάγιο ενεργητικό

Το πάγιο ενεργητικό παρουσιάζει για το έτος 2017 αύξηση 2,34% σε σύγκριση με το 2016 (487.967.138€ από 476.816.945€).

3. Β. 5. γ. 2. Κυκλοφορούν ενεργητικό

Στο έτος 2017 εμφανίζεται μικρή μείωση 0,46% στην τιμή του κυκλοφορούντος ενεργητικού (828.506.804) σε σύγκριση με το έτος 2016 (832.335.303).

3. Β. 5. δ. Υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά το έτος 2017 (450.026.054€) παρουσιάζουν μικρή μείωση 1,59% σε σύγκριση με το 2016 (457.297.695€), ενώ οι βραχυπρόθεσμες παρουσιάζουν μια μείωση 2,62% (454.028.274€ το 2017 από 466.230.137€ το 2016) με αποτέλεσμα οι συνολικές υποχρεώσεις να σημειώσουν μείωση 2,11% .

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.1

**Οικονομικές μεταβλητές για τον κλάδο υδατοκαλλιέργειών όπως ζητείται από την Ε.Ε.
(Commission Decision 2010/93/EU)**

Παράμετροι		Μονάδες	Δραστηριότητα υδατοκαλλιέρ γεις Ποσό σε €	Σύνολο δραστηριοτήτων (στοιχεία ισολογισμών των 62 εταιρειών) Ποσό σε €
Κύκλος εργασιών	Main activity income	EYPΩ	545.068.946	780.471.046
Επιδότησεις	Subsidies	EYPΩ	315.469	503.838
Άλλα εισοδήματα	Other income	EYPΩ	1.833.088	54.542.030
Συνολικά έσοδα	Total income	EYPΩ	546.902.034	835.013.076
Μισθοί και ημερομίσθια προσωπικού	Wages and salaries of staff (personnel)	EYPΩ	73.729.600	99.147.457
Τεκμαρτή αξία ιδιοαπασχόλησης	Imputed value of unpaid work	EYPΩ	5.236.000	
Ενεργειακές δαπάνες	Energy Costs	EYPΩ	6.244.354	13.748.329
Κόστος ιχθυοτροφής	Feed cost	EYPΩ	225.015.131	
Κόστος γόνου	Fry	EYPΩ	27.263.692	
Αγορά ιχθύων και άλλων πρώτων υλών παραγωγής (κόστος ιχθυοτροφής και γόνου)	Purchase of fish and other raw material for production	EYPΩ	252.278.823	570.146.873
Άλλα λειτουργικά έξοδα	Other operational costs	EYPΩ	86.394.442	25.138.619
Συνολικό κόστος παραγωγής	Total production cost	EYPΩ	403.941.233	708.043.852
Απομείωση κεφαλαίου (αποσβέσεις)	Depreciation of capital	EYPΩ	4.687.450	14.025.653
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	Financial costs, net	EYPΩ	14.494.696	23.939.390
Καθαρές έκτακτες δαπάνες	Extraordinary costs, net	EYPΩ	6.441.863	60.072.495
Συνολική αξία ενεργητικού	Total value of assets	EYPΩ	796.584.247	1.316.473.942
Καθαρές επενδύσεις	Net investments	EYPΩ	14.355.119	32.066.974
Χρέος	Debt	EYPΩ	466.964.203	904.054.328
Άνδρες απασχολούμενοι	Male employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	3437	
Γυναίκες απασχολούμενες	Female employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	439	
Σύνολο απασχολούμενων	Total employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	3876	
Άνδρες ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	Male FTE	ΑΡΙΘΜΟΣ	3201	
Γυναίκες ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	Female FTE	ΑΡΙΘΜΟΣ	431	
Σύνολο ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	FTE	ΑΡΙΘΜΟΣ	3632	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7.2

Ενοποιημένος ισολογισμός & αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάθρωσης και δραστηριότητας

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΥΛΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ 2016-2017

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2017	2016	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	2017	2016
Πάγιο Ενεργητικό	487.967.138	476.816.945	Ίδια Κεφάλαια	412.419.613	385.624.417
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	828.506.804	832.335.303	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	450.026.054	457.297.695
Σύνολο Ενεργητικού	1.316.473.942	1.309.152.249	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	454.028.274	466.230.137
			Σύνολο Υποχρεώσεων	904.054.328	923.527.832
			Σύνολο Παθητικού	1.316.473.942	1.309.152.249
Αποθέματα	237.890.905	233.638.873			
Απαιτήσεις από Πελάτες	223.147.063	218.812.641			
Αποσβέσεις	24.070.655	18.039.099			
	48.278.185	58.436.846			
Διαθέσιμα					
Επιχορηγήσεις	503.838	5.119.100			

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2016	2015
Πωλήσεις	780.471.046	762.673.551
Κόστος πωλήσεων	570.146.873	539.492.243
Άλλα έσοδα	54.542.030	46.593.843
Μικτά κέρδη	264.866.202	269.775.151
Κέρδη προ φόρων και τόκων	126.969.223	134.779.315
Κέρδη προ φορών	28.931.685	48.756.584

Αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας

Οι Αριθμοδείκτες Ρευστότητας μας δείχνουν την ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους και στην ικανότητα να μετατρέπουν τα περιουσιακά τους στοιχεία σε χρηματικά μέσα. Μειωμένη ρευστότητα ή πλήρης έλλειψη της μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα την μειωμένη ικανότητα δημιουργίας αύξησης των κερδών και την εσπευσμένη ρευστοποίηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων.

1. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Γενικής ρευστότητας	1,82	2.22	1,79

Είναι ο δείκτης που εκφράζει, πόσες φορές μπορεί όλο το ενεργητικό δίχως τα πάγια, (το Κυκλοφορούν Ενεργητικό) αν γίνει άμεση ρευστοποίηση να καλύψει τις άμεσες υποχρεώσεις της εταιρείας. Θεωρείται ικανοποιητικός όταν είναι μεγαλύτερος της μονάδας

2. Αριθμοδείκτης σχετικής ρευστότητας

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Σχετικής ρευστότητας	1,30	1,30	1,28

Εκφράζει δηλαδή την άμεση ρευστοποίηση της επιχείρησης, αφού αφαιρεί από το κυκλοφορούν ενεργητικό τα αποθέματα. Περιλαμβάνει μόνο τα άμεσα μετρητά και ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα, καθώς και τις απαιτήσεις της επιχείρησης από τους πελάτες της. Ο δείκτης αυτός είναι πολύ πιο ενδεικτικός από τον δείκτη γενικής ρευστότητας. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση.

3. Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Άμεσης ρευστότητας	0,11	-15,16	0,13

Είναι ο δείκτης που εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται αμέσως στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με μετρητά του ταμείου της και τους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως των τραπεζών. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός τόσο καλύτερος είναι ο βαθμός ρευστότητας. Δεν θα πρέπει όμως να είναι μεγαλύτερος της μονάδας.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν την αποδοτικότητα της επιχείρησης, την δυναμικότητα των κερδών και την ικανότητα της διοίκησης. Επίσης είναι αυτοί που συνδέονται με την ικανότητα της επιχείρησης στο να κάνει πωλήσεις και επομένως να δημιουργεί κέρδη.

4. Αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Μεικτού κέρδους (%)	33,94	-4,06	35,37

Ο δείκτης αυτός δείχνει την λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, καθώς και την πολιτική των τιμών που ακολουθεί. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση.

5. Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Καθαρού κέρδους (%)	3,71	-42,01	6,39

Ο δείκτης καθαρού κέρδους δείχνει σε ποσοστό το καθαρό περιθώριο κέρδους με το οποίο πωλείται το παραγόμενο προϊόν. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

6. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ιδίων κεφαλαίων (%)	7,02	-44,52	12,64

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων των μετόχων.

7. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας πάγιων στοιχείων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Πάγιων στοιχείων (%)	5,93	-42,02	10,23

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την αποδοτικότητα των πάγιων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Χρησιμοποιείται συχνά για την αξιολόγηση των επενδύσεων που έγιναν σε πάγια στοιχεία. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάθρωσης

Αριθμοδείκτες διάρθρωσης μας δείχνουν την διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, την ποσοστιαία αναλογία ιδίων και ξένων κεφαλαίων τους και οι μορφές που είναι τοποθετημένα.

8. Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ξένα κεφ. προς Ιδία κεφ. (%)	2,19	-8,47	2,39

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει τον λόγο μεταξύ των ξένων προς ιδίων κεφαλαίων. Συνήθως γίνεται δεκτό αυτή η σχέση να είναι μεταξύ 0,50 και 0,75. Στην δυσμενέστερη περίπτωση για την επιχείρηση, το ξένο κεφάλαιο πρέπει να είναι μικρότερο από το ίδιο, όχι μόνο για να μπορεί η επιχείρηση να κινείται με περισσότερη άνεση από άποψη χρηματοδότησης, αλλά και για να είναι σε θέση όταν χρειαστεί χρήματα, να βρει πρόθυμους δανειστές.

9. Αριθμοδείκτης πίεσεως ξένου κεφαλαίου

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ξένα κεφ. προς Σύνολο παθητικού (%)	68,67	-2,65	70,54

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό συμμετοχής του ξένου κεφαλαίου στο συνολικό κεφάλαιο ή με άλλα λόγια το βαθμό εξαρτήσεως της επιχειρήσεως από το ξένο κεφάλαιο. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο.

10. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ίδια κεφ. προς Πάγια (%)	84,52	4,50	80,87

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το βαθμό χρηματοδότησης των ακινητοποιήσεων της επιχείρησης από τα ίδια κεφάλαια της. Δείχνει το ποσοστό καλύψεως των παγίων, από το ίδιο κεφάλαιο και θεωρείται ικανοποιητικός, όταν είναι μεγαλύτερος από 100 %, όταν δηλαδή το ίδιο κεφάλαιο υπερτερεί της αξίας των καθαρών παγίων.

11. Αριθμοδείκτης παγιοποίησης περιουσίας

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Πάγια προς Σύνολο ενεργητικού (%)	37,07	1,77	36,42

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό των πάγιων εγκαταστάσεων (κτίρια, μηχανήματα, έπιπλα, εξοπλισμός) σε σχέση με το σύνολο του ενεργητικού. Όταν ο δείκτης είναι μεγαλύτερος του 0,5 η επιχείρηση είναι εντάσεως πάγιας περιουσίας.

12. Αριθμοδείκτης κάλυψης τόκων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Μερικά κέρδη προς Χρεωστικούς τόκους (%)	4,72	-2,44	4,84

Ο αριθμοδείκτης αυτός φανερώνει τη σχέση μεταξύ των μερικών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα κεφάλαια. Αποτελεί δηλαδή ένα μέτρο της δανειακής κατάστασής της σε σχέση με τη δυναμικότητά της να επιτυγχάνει κέρδη, καθώς εμφανίζει την ικανότητά της να εξοφλεί τους τόκους των ξένων κεφαλαίων από τα κέρδη της.

Αριθμοδείκτες οικονομικής δραστηριότητας

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας εστιάζονται στην μέτρηση του βαθμού αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης, ως προς την χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Βοηθούν και συμπληρώνουν την ανάλυση της ρευστότητας μίας επιχείρησης και προσδιορίζουν τον βαθμό μετατροπής ορισμένων περιουσιακών στοιχείων (αποθεμάτων, απαιτήσεων) σε ρευστά.

13. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ταχύτητα κυκλοφορίας αποθεμάτων (μέρες)	111,25	-0,50	111,81

Ο δείκτης απεικονίζει το βαθμό ανακύκλωσης της "κυκλοφοριακής ταχύτητας" των αποθεμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

14. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ταχύτητα είσπραξης απαιτήσεων (μέρες)	104,36	-0,34	104,72

Ο δείκτης απεικονίζει τις πιστωτικές πωλήσεις της επιχείρησης, σε σχέση με τον χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων που έχει η επιχείρηση. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

15. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ταχύτητα εξόφλησης βραχ. υποχρεώσεων (μέρες)	212,33	-4,84	223,13

Είναι ο δείκτης που εκφράζει τον χρόνο καθυστέρησης σε μέρες μέσα σε μία χρήση της εξόφλησης των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης βάσει των πωλήσεων.

16. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ιδίων κεφαλαίων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ταχύτητα κυκλοφορίας ιδίων κεφαλαίων (φορές)	1,89	-4,32	1,98

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις. Δηλαδή πόσες πωλήσεις πραγματοποιήθηκαν για κάθε ευρώ ιδίων κεφαλαίων. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

17. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ταχύτητα κυκλοφορίας παγίων (φορές)	1,60	0,00	1,60

Ο δείκτης αυτός δείχνει τη σχέση του κύκλου εργασιών και παγίων στοιχείων και κατ' επέκταση την αποτελεσματικότητα της επιχείρησης να χρησιμοποιεί μικρή ή μεγάλη αξία των παγίων και να επιτυγχάνει ορισμένο όγκο πωλήσεων. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

18. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας συνολικού ενεργητικού

Αριθμοδείκτης	2017	Μεταβολή (%)	2016
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού (φορές)	0,59	1,76	0,58

Είναι ο δείκτης που εξετάζει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση, σε σχέση με το ύψος των πραγματοποιούμενων πωλήσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8

Πλαίσιο Κειμένου 3.C: Τομέας αξιοποίησης αλιευμάτων

3.C.1.Εισαγωγή

Ο κλάδος αξιοποίησης αλιευμάτων αποτελεί μια σημαντική πτυχή της εθνικής μας οικονομίας και έχει αξιόλογη συνεισφορά στην αλιευτική βιομηχανία. Η αξιοποίηση των αλιευμάτων, με τεχνικές όπως πάσωση και κάπνιση, καταγράφονται από την εποχή της Αρχαίας Ελλάδας, καθώς αποτελούσε τον μοναδικό τρόπο συντήρησης ενός ευπαθούς προϊόντος με υψηλή διατροφική αξία με στόχο την κατανάλωση του σε μεταγενέστερο χρόνο.

Οι μεταποιητικές μονάδες στην Ελλάδα αρχικά αναπτύχθηκαν σε περιοχές με πλούσια αλιευτική δραστηριότητα και παράδοση στην μεταποίηση όπως στην Θεσσαλονίκη, την Καβάλα, την Μυτιλήνη και τον Πειραιά, με αντικείμενο δραστηριότητας κυρίως την παραγωγή αλίπαστων, καπνιστών και κονσερβών.

Σήμερα ο τομέας αξιοποίησης αλιευμάτων περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως: κατάψυξη, μεταποίηση (φιλετοποίηση, αλάτισμα, ξήρανση, κάπνισμα, μαρινάρισμα, μαγείρεμα, κονσερβοποίηση) και αποκελύφωση οστράκων ενώ οι μεταποιητικές μονάδες έχουν αναπτυχθεί κοντά σε μεγάλα αστικά κέντρα ώστε να εξασφαλίζεται η ευελιξία πρόσβασης και διακίνησης των προϊόντων.

Στη χώρα μας, για το έτος 2017, καταμετρήθηκαν 179 ενεργές μικρομεσαίες επιχειρήσεις με πλήρη δραστηριότητα αξιοποίησης αλιευμάτων, από σύνολο 211 κωδικών κτηνιατρικής (KN, A, AM), γεγονός που επιβεβαιώθηκε ύστερα από τηλεφωνική επικοινωνία, onsite επισκέψεις, και διασταύρωση στοιχείων με αναζήτηση σε Εμπορικά Επιμελητήρια, Εποπτείες Αλιείας και το διαδίκτυο. Οι υπόλοιπες εταιρείες δεν συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα είτε λόγω διακοπής λειτουργίας, είτε λόγω παύσης δραστηριότητας μεταποίησης είτε λόγω μεταβολής δραστηριότητας και καθυστέρησης ενημέρωσης της αλλαγής κωδικών. Εκτός από τις 179 ενεργές επιχειρήσεις, υπάρχουν επιπλέον μικρές οικογενειακές μονάδες, σε όλη την επικράτεια, οι οποίες ενώ έχουν αντικείμενο συγγενείς δραστηριότητες (υδατοκαλλιέργειας, εξυγίανση οστράκων, τυποποίηση, κ.τ.λ), εμφανίζουν μικρή δραστηριότητα μεταποίησης χωρίς όμως να διαθέτουν τον κατάλληλο κωδικό κτηνιατρικής. Οι εταιρείες αυτές δεν συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα.

Όπως αναδείχτηκε και στην έρευνα του κλάδου μεταποίησης για τα έτη 2011 έως 2016, το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων στην Ελλάδα διατηρεί δύο η και παραπάνω παράλληλες δραστηριότητες εμφανίζοντας έτσι περιπτώσεις όπου το εισόδημα από μη κύρια δραστηριότητα να υπερβαίνει το αντίστοιχο της κύριας.

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι ως προς τον όρο «κύρια δραστηριότητα», το Κοινό Κέντρο Ερευνών, (JRC) υιοθετεί τον ορισμό της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, NACE αναθ.2. σύμφωνα με την οποία η κύρια δραστηριότητα μιας μονάδας είναι εκείνη που συνεισφέρει περισσότερο στη συνολική προστιθέμενη αξία της μονάδας. Στην Ελλάδα η διάκριση αυτή παρουσιάζει δυσκολίες. Όπως αναφέρεται χαρακτηριστικά και στην αναθεωρημένη έκδοση της Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Οικονομίας, εκδ. Ιουνίου 2009, παρότι επιτεύχθηκε απόλυτη εναρμόνιση της Ελληνικής Ονοματολογίας με τη NACE αναθ. 2, στην ελληνική οικονομική πραγματικότητα είναι γνωστή η μεταβλητότητα της κύριας δραστηριότητας από χρήση σε χρήση και ότι ο απόλυτος προσδιορισμός της εκάστοτε κύριας δραστηριότητας δεν είναι πάντα απόλυτα εφικτός, λόγω μη τήρησης δεδομένων προστιθέμενης αξίας κατά κλάδο.

Σύμφωνα με τα παραπάνω είναι εξαιρετικά δύσκολη η διάκριση σε κάθε έτος της κύριας δραστηριότητας επιχειρήσεων καθώς υπάρχει έλλειψη πληροφόρησης συμμετοχής της προστιθέμενης αξίας ανά κλάδο. Εταιρείες που παρουσιάζουν μεγάλο ποσοστό πωλήσεων σε

εμπορική δραστηριότητα η δραστηριότητα ιχθυοκαλλιέργειας, δύναται να εμφανίσουν από χρήση σε χρήση σημαντικά ποσά πωλήσεων μεταποιητικής δραστηριότητας, η οποία μπορεί να θεωρηθεί για την αντίστοιχη χρήση κύρια δραστηριότητα λόγω εμφάνισης μεγάλης προστιθέμενης αξίας.

Στην παρούσα μελέτη επιχειρείται η εκτίμηση της οικονομικής (αριθμός εταιριών, δραστηριότητες, «βασικά οικονομικά μεγέθη»), κοινωνικής (κοινωνικοοικονομικά κριτήρια) και χρηματοοικονομικής κατάστασης του κλάδου αυτού στην χώρα μας για το οικονομικό έτος 2017 και η σύγκριση των επίκαιρων στοιχείων με την αντίστοιχη έρευνα του ΙΝΑΛΕ για το προηγούμενο έτος.

Με τον όρο «βασικά οικονομικά μεγέθη» εννοούνται: (1) αξία των συνολικών πωλήσεων των τελικών προϊόντων, (2) δαπάνες προσωπικού, (3) ενεργειακές δαπάνες, (4) ποσότητα και αξία της αγορασθείσας και επεξεργασμένης πρώτης ύλης και των άλλων βοηθητικών υλών παραγωγής, (5) κόστος παραγωγής και αξία τελικού προϊόντος, (6) κεφαλαιουχικές δαπάνες, (7) έκτακτες δαπάνες (8), κεφαλαιουχική αξία (συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού), (9) επενδύσεις και (10) χρέος. Τα βασικά κοινωνικοοικονομικά μεγέθη του κλάδου αποδίδονται (1) με τη συνολική απασχόληση του ανθρώπινου δυναμικού ανά φύλο και ανά τομέα του κλάδου και (2) την απарίθμηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εταιρείες. Περαιτέρω, στην παρούσα τελική έκθεση εκτιμούνται βασικοί αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάρθρωσης και δραστηριότητας για το οικονομικό έτος 2017, με σκοπό την εκτίμηση βασικών χρηματοοικονομικών μεγεθών εταιριών νομικής μορφής Α.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε. που υποχρεώνονται στη δημοσιοποίηση ισολογισμών και που κατέχουν άλλωστε το μεγαλύτερο μερίδιο πωλήσεων επεξεργασμένων αλιευτικών προϊόντων στην Ελληνική αγορά. Επίσης, στα πλαίσια της μελέτης παραθέτουμε κατάλογο οικονομικών μεταβλητών του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων (βλέπε **Παράρτημα 8.1**) όπως ζητείται από την Ε.Ε. (*Commission Decision 2010/93/EU*) και ισχύει για τα έτη της περιόδου 2011 έως 2017. Σημειώνεται πως στην παρούσα μελέτη δεν παρουσιάζονται μόνο τα κοινωνικο-οικονομικά στοιχεία του τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων όπως ζητείται από την Ε.Ε. αλλά παρουσιάζεται, μέσω των αριθμοδεικτών ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάρθρωσης και δραστηριότητας, η οικονομική πορεία ολόκληρου του κλάδου και οι δυνατότητες και αδυναμίες του. Καθώς τα δεδομένα ζητούνται πλέον από την Ε.Ε. διαρθρωμένα σε κατηγορίες μεγέθους εταιριών, οι βασικοί αριθμοδείκτες παρουσιάζονται όχι μόνο για το σύνολο του κλάδου αλλά και ανά κατηγορία μεγέθους επιχειρήσεων. Παράλληλα, στην παρούσα έρευνα, παρουσιάζονται στοιχεία (βλ. επόμενα κεφάλαια) των ποσοτικών μεταβλητών του κλάδου, των κοινωνικών χαρακτηριστικών αλλά και επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και της σύναψης εμπορικών συμφωνιών (εισαγωγές-εξαγωγές).

Ευελπιστούμε ότι η μελέτη αυτή θα συνεισφέρει τα προβλεπόμενα για την Ε.Ε. στοιχεία του Εθνικού Προγράμματος Συλλογής Αλιευτικών Δεδομένων για το 2017, όπως επίσης θα συνεισφέρει στην κατανόηση των αλλαγών και των εξελίξεων της Ελληνικής βιομηχανίας και βιοτεχνίας αξιοποίησης αλιευμάτων.

3.C.2. Μεθοδολογία της έρευνας

3.C.2.α. Μέθοδος προσέγγισης βασικών οικονομικών και κοινωνικο-οικονομικών στοιχείων του έτους 2017

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε και αφορά στην έρευνα των οικονομικών και κοινωνικών στοιχείων του έτους 2017 για τον κλάδο αξιοποίησης αλιευμάτων, συνίσταται στη σύνταξη και αποστολή προς συμπλήρωση ενός κατάλληλα δομημένου ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε δύο δελτία. Το πρώτο δελτίο αφορά την προέλευση, την

ποσότητα, την αξία της Ά ύλης, το είδος της επεξεργασίας ανά αλίευμα, τις ποσότητες και τη αξία του τελικού προϊόντος καθώς και τη χώρα πώλησης του. Ενώ το δεύτερο δελτίο αφορά το κόστος παραγωγής και το κόστος συντήρησης της επιχείρησης, την απασχόληση προσωπικού, την χρηματοοικονομική θέση της εταιρείας, τις επενδύσεις, τη δανειοδότηση και τις επιδοτήσεις που έχει λάβει και τέλος τα προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Η αποστολή των ερωτηματολογίων έγινε ύστερα από τηλεφωνική επικοινωνία και δόθηκε ικανοποιητικό χρονικό διάστημα 60 ημερών για τη συλλογή των στοιχείων και την συμπλήρωση τους.

Με την προαναφερθείσα μέθοδο ή μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας με την συνδρομή των υπευθύνων των εταιρειών συγκεντρώθηκαν 81 ερωτηματολόγια ενώ 84 ερωτηματολόγια συμπληρώθηκαν σε onsite επισκέψεις. Στις επισκέψεις ή στις τηλεφωνικές συνομιλίες αυτές συζητήθηκαν με τους υπεύθυνους των εταιριών εκτός των θεμάτων του ερωτηματολογίου, τα επιμέρους προβλήματα των εταιριών (π.χ. κατά την παραγωγική διαδικασία, η ανάπτυξη νέων προϊόντων, η μελλοντική πορεία του κλάδου και οι προοπτικές συνεργασιών των εταιριών με ερευνητικά Ινστιτούτα). Από τα 165 ερωτηματολόγια, πλήρως συμπληρωμένα ήταν 83. Όσον αφορά στα υπόλοιπα ερωτηματολόγια, καταγράφηκαν ελλείψεις σε πληροφορίες στοιχείων όπως οικονομική διάρθρωση (αποσβέσεις, χρηματοδοτικό κόστος κλπ), κατανομή δαπανών, κόστος μισθοδοσίας κλπ.

Τα 165 συμπληρωμένα ερωτηματολόγια σε σύνολο 179 ενεργών επιχειρήσεων για το έτος 2017, αποδίδουν σημαντικά υψηλό ποσοστό δείγματος (92%), με συνέπεια να εξασφαλίζεται αξιοπιστία των υπολογισμών, των συμπερασμάτων και των διαχρονικών συγκρίσεων. Πρέπει ωστόσο να διευκρινιστεί πως σε περίπτωση διαχρονικής σύγκρισης της πορείας του κλάδου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός των εταιρειών ανά έτος έρευνας και πιο συγκεκριμένα το μέγεθος και η δυναμικότητα νεοεισερχομένων εταιρειών ή η παύση λειτουργίας και η μη συμμετοχή στην έρευνα εταιρειών για έκτακτους λόγους.

Στη διάρκεια της άντλησης, συλλογής και επεξεργασίας των στοιχείων του ερωτηματολογίου από τις επιχειρήσεις παρουσιάστηκαν για μια ακόμη φορά όπως και στο παρελθόν προβλήματα όπως δυσπιστία, επιφυλακτικότητα, ειδικότερα σε ερωτήσεις που αφορούσαν λήψη δανείων, τιμές πώλησης τελικών προϊόντων, τιμή αγοράς πρώτης ύλης και μη αμειβόμενης εργασίας. Δυσκολίες στη συμπλήρωση τμήματος του ερωτηματολογίου που αφορούσε την ανάλυση κόστους εμφανίστηκαν όπως και τα προηγούμενα έτη έρευνας, κυρίως στις μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις, στις περιπτώσεις που ζητήθηκε μεγαλύτερη ανάλυση κόστους παραγωγής, πωλήσεων, διοίκησης και χρηματοδότησης, στοιχείων δηλαδή που δεν αναλύονται στους δημοσιευμένους ισολογισμούς. Αντιθέτως, οι επιχειρήσεις μικρής δυναμικότητας, παρά την ελλειπή μηχανογράφηση και το ελάχιστο διαθέσιμο προσωπικό ανταποκρίθηκαν σε μεγαλύτερο βαθμό στις απαιτήσεις της έρευνας.

Τα στοιχεία του ερωτηματολογίου διασταυρώθηκαν αλλά και συμπληρώθηκαν με στοιχεία που προέκυψαν από τις παρακάτω πηγές:

α) Εμπορικά, Βιοτεχνικά, Βιομηχανικά Νομαρχιακά Επιμελητήρια

Συλλογή στοιχείων όπως: επωνυμία, έδρα, ΑΦΜ, αριθμός τηλεφώνου και φαξ της εταιρίας.

β) Νομαρχιακές Δ/νσεις Αλιείας και Κτηνιατρικής καθώς και του Ε.Φ.Ε.Τ, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Συλλογή στοιχείων όπως: αγορά πρώτων υλών, επεξεργασία ανά είδος αλιεύματος, συνολικές πωλήσεις σε ποσότητα και αξία, συνολική απασχόληση, κωδικός λειτουργίας.

γ) Διαδίκτυο

3.C.2.β. Μέθοδος προσέγγισης χρηματοοικονομικών στοιχείων οικονομικού έτους 2017

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε και αφορά τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις των εταιριών (ακαθάριστα έσοδα, καθαρά κέρδη, ενεργητικό, παθητικό) και τους βασικούς αριθμοδείκτες (ρευστότητας, αποδοτικότητας, οικονομικής διάρθρωσης και δραστηριότητας) για το έτος 2017, συνίσταται στην επεξεργασία στοιχείων που προέκυψαν από τους ισολογισμούς 36 εταιρειών (23 του τομέα κατάψυξης και 13 του τομέα μεταποίησης αλιευμάτων). Οι 36 επιχειρήσεις αυτές αποτελούν ποσοστό >70% με βάση την αξία των πωλήσεων.

Πρέπει να σημειωθεί ότι υπήρξε μεγάλη καθυστέρηση στην δημοσίευση και ανεύρεση ισολογισμών σημαντικού αριθμού εταιρειών η οποία, εν μέρει, οφείλεται στην μη υποχρέωση πλέον δημοσίευσης ετήσιων ισολογισμών στους ιστοτόπους των εταιρειών ή στα έντυπα μέσα ενημέρωσης λόγω νομοθετικής αλλαγής, ισχύουσας από την 1η Ιανουαρίου 2016.

Πηγές ανεύρεσης των εταιρικών ισολογισμών αποτέλεσαν, εκτός των εκάστοτε εταιρικών ιστοσελίδων, το Εθνικό Τυπογραφείο και για πρώτη φορά το νέο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ). Η ανεύρεση των ισολογισμών στους προαναφερθέντες ιστότοπους ήταν αναγκαία καθώς σε πολύ λίγες περιπτώσεις οι εταιρείες διέθεσαν τον ισολογισμό τους κατά τη διάρκεια της συνέντευξης για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

3.C.2.γ. Βιβλιογραφική ανασκόπηση

(Α). Ανάλογη μελέτη με τίτλο «Μελέτη Μεταποιητικών – Τυποποιητικών Βιομηχανιών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιεργειών στην Ελλάδα» πραγματοποιήθηκε από την εταιρία “ΛΑΜΑΝΣ” το 2003. Τα στοιχεία των ισολογισμών αφορούσαν 35 επιχειρήσεις και από πέντε διαφορετικά έτη (1997-2001) ενώ η άντληση των στοιχείων στηρίχτηκε σε διαφορετική μεθοδολογία με συνέπεια να μην υπάρχουν καταγραφές για την αξία της πρώτης ύλης, την επεξεργασμένη ποσότητα και τις συνολικές πωλήσεις των τελικών προϊόντων

(Β). Αξίζει να σημειωθεί ότι μια αξιολογική έκδοση του 2000 της Δ/σης Αλιευτικών Εφαρμογών και Εισροών Αλιευτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με στοιχεία του έτους 1998 χρησιμοποιήθηκε συγκριτικά στα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης. Τα στοιχεία της μελέτης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συλλέχτηκαν όχι όμως βάσει κάποιου ερωτηματολογίου, αλλά από τα κατά τόπους στελέχη και απ’ ευθείας από τις επιχειρήσεις του κλάδου. Βέβαια στο εκδοθέν ενημερωτικό έντυπο του Υπουργείου δεν αναγράφονται επακριβώς η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε ούτε το μέγεθος του δείγματος, με αποτέλεσμα να λαμβάνεται ως δεδομένο ότι τα στοιχεία των χρησιμοποιούμενων π.χ. πρώτων υλών αφορούν στο σύνολο των χρησιμοποιηθέντων πρώτων υλών του κλάδου.

(Γ). Ανάλογες μελέτες πραγματοποιήθηκαν για τα οικονομικά έτη 2003, 2007, από το 2011 έως το έτος 2016, από το ΙΝΑΛΕ στα πλαίσια του Εθνικού προγράμματος καταγραφής αλιευτικών δεδομένων (χρηματοδότηση Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων/ΕΕ). Στοιχεία των μελετών αυτών χρησιμοποιήθηκαν συγκριτικά και σε αντιπαράθεση με τα στοιχεία της παρούσας μελέτης.

3.C.3. Αποτελέσματα

Ακολουθώντας την ελληνική πρόταση (Greece NP Proposal 2017-2019) τα οικονομικά και κοινωνικοοικονομικά αποτελέσματα που παρουσιάζονται στο κεφάλαιο αυτό προήλθαν από την επεξεργασία α) των 165 συμπληρωμένων ερωτηματολογίων, β) των 36 δημοσιευμένων ισολογισμών κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της έρευνας και γ) στοιχείων που προήλθαν από Εμπορικά Επιμελητήρια, Εποπτείες Αλιείας, διαδίκτυο με στόχο την διασταύρωση και συμπλήρωση των δεδομένων της έρευνας. Για όλες τις κατηγορίες των αποτελεσμάτων

ακολουθήθηκε, όπως απαιτείται, η μέθοδος απογραφής (census) εκτός των κατηγοριών Κόστος Ενέργειας και Άλλων Λειτουργικών Εξόδων, Μη αμειβόμενη Εργασία και Αξία μη Αμειβόμενης Εργασίας, όπου εφαρμόστηκε η μέθοδος δειγματοληψίας κατά πιθανότητα (Probability Sample Survey) σύμφωνα πάντα με την ελληνική πρόταση.

Να σημειωθεί ότι η ακόλουθη ανάλυση αφορά αποκλειστικά την δραστηριότητα αξιοποίησης αλιευμάτων κι όχι στο σύνολο των δραστηριοτήτων των εταιρειών με εξαίρεση τα κεφάλαια Β.2.δ.6 έως Β.2.δ.10 όπου γίνεται ανάλυση της συνολικής οικονομικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων με δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία. Τα δεδομένα τους, αντλούνται αποκλειστικά από την επεξεργασία των δημοσιευμένων ισολογισμών χωρίς να υπάρχει κατά τη διάρκεια των συνεντεύξεων δυνατότητα διαχωρισμού τους στις τυχόν παράλληλες δραστηριότητες των εταιρειών. Τα στοιχεία του συνόλου κύριας και δευτερεύουσας δραστηριότητας παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 8.2**.

3.C.3.α. Έσοδα έτους 2017

Τα έσοδα των επιχειρήσεων περιλαμβάνουν τις πωλήσεις από αλιεύματα (κύκλος εργασιών), τις επιδοτήσεις και τα άλλα έσοδα (έσοδα που δεν προέρχονται από πωλήσεις επεξεργασμένων αλιευμάτων).

3.C.3.α.1. Πωλήσεις (κύκλος εργασιών)

Οι συνολικές πωλήσεις του κλάδου για το έτος 2017 ανήλθαν, σύμφωνα με τους ισολογισμούς των 36 Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε 357.970.773€, ποσό το οποίο όμως περιλαμβάνει και έσοδα από άλλες δραστηριότητες ενώ βάσει των ερωτηματολογίων το σύνολο των επιχειρήσεων που συμμετείχε στην έρευνα εμφανίζει πωλήσεις 295.859.535€ (Πίνακας Β2δ 1).

Από τα 357.970.773€ των 36 εταιρειών με δημοσιευμένο ισολογισμό, τα 64.806.087€ αντιστοιχούν σε συνολικές πωλήσεις των εταιρειών τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων και 293.164.685€ σε συνολικές πωλήσεις των εταιρειών τομέα κατάψυξης.

Όσον αφορά το ποσοστό μεριδίου με βάση τις συνολικές πωλήσεις των προϊόντων ανά τομέα, το μεγαλύτερο μερίδιο στην Ελληνική αγορά κατέχουν οι εταιρίες του τομέα κατάψυξης (79,02%), ακολουθούν οι εταιρίες του τομέα μεταποίησης (20,11%) και ένα πολύ μικρό ποσοστό (0,87%) κατέχεται από τις εταιρίες αποκελύφωσης και προώθησης των οστράκων (κυρίως μυδιών) (Πίνακας Β2δ 1).

Πίνακας 3C 1: Πωλήσεις τελικών προϊόντων ανά τομέα του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων.

	ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΓΙΑ ΤΟ ΈΤΟΣ 2017	
Τομέας	Ποσότητα(tn)	Αξία(€)
Κατάψυξη	45.147	233.773.478
Μεταποίηση	11.207	59.495.884
Αποκελύφωση	725	2.590.174
Σύνολο	57.079	295.859.535

Στον Πίνακα 3.C 2 παρουσιάζεται το ποσοστό του μεριδίου με βάση τις συνολικές πωλήσεις των προϊόντων ανά τομέα κατάψυξης, μεταποίησης και αποκελύφωσης για τα έτη 2011 έως 2017.

Πίνακας 3.C 2: Ποσοστό πωλήσεων(αξία) τελικών προϊόντων ανά τομέα του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων για τα έτη 2011 έως 2017.

	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)						
ΤΟΜΕΑΣ /ΕΤΟΣ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ΚΑΤΑΨΥΞΗ	78	76,27	71,65	74,85	75,89	76,44	79,02
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	21,3	23,03	27,33	24,10	23,09	22,64	20,11
ΑΠΟΚΕΛΥΦΩΣΗ	0,7	0,70	1,02	1,05	1,02	0,92	0,87

Η διάθεση (πωλήσεις) των τελικών προϊόντων στις αγορές παρουσιάζεται στον πίνακα 3.C 3.

Πίνακας 3.C 3: Πωλήσεις σε ποσότητα (tn) και διάθεση τελικών προϊόντων ανά τομέα του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων

Διάθεση Τελικών Προϊόντων (tn) 2017			
Υποτομέας/Διάθεση	Ελλάδα	Ευρωπαϊκή Ένωση	Τρίτες χώρες
Κατάψυξη	35.593	9.469	85
Μεταποίηση	7.547	3.329	331
Αποκελύφωση	704	21	-
Σύνολο	43.844	12.819	416

Η πλειονηφία των προϊόντων του τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων διακινείται κυρίως στην Ελλάδα ενώ καταγράφεται και ένα σημαντικό ποσοστό πωλήσεων-εξαγωγών σε χώρες της Ε.Ε. κυρίως στον τομέα της κατάψυξης. Το μικρό συγκριτικά ποσοστό εξαγωγών οφείλεται στον ισχυρό ανταγωνισμό προϊόντων από τρίτες χώρες (Εκουαδόρ, Μαρόκο κλπ) εξαιτίας της ιδιαίτερα χαμηλής τιμής των κατεψυγμένων προϊόντων από τις χώρες αυτές.

3.C.3.α.2. Επιδοτήσεις

Ως επιδοτήσεις λογίζονται τα έσοδα από επιχορηγήσεις που έλαβαν οι εταιρίες του κλάδου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους του Εθνικού Στρατηγικού Σχέδιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) της περιόδου 2007-2013 και από το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (Ε.Σ.Σ.Α.ΑΛ) της περιόδου 2007-2013, που αφορούσαν στην ανάπτυξη της μεταποίησης και της εμπορίας των αλιευτικών προϊόντων. Για τον υπολογισμό των επιδοτήσεων χρησιμοποιήθηκαν τόσο οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις όσο και οι ιστότοποι της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης,

Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013. Το συνολικό ποσό επιδοτήσεων που εκταμιεύθηκε για το 2017 ανήλθε σε 64.019,08€. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τους προαναφερθείσες πηγές, 42 επιχειρήσεις επεξεργασίας έχουν εγκριθεί για χρηματοδότηση μέσω του Ε.Π.ΑΛ Μέτρο 2.3.

3.C.3.α.3. Άλλα έσοδα

Όπως αναφέρθηκε και στην εισαγωγή μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων του κλάδου δραστηριοποιείται και σε άλλα αντικείμενα απ' αυτά της αξιοποίησης των αλιευμάτων, αφού στις εν λόγω εταιρίες καταγράφονται έσοδα και πωλήσεις, όπως εμπόριο π.χ. νωπών ψαριών, κατεψυγμένων κρεάτων, φρούτων και λαχανικών, άλλων κονσερβοποιημένων και επεξεργασμένων τροφίμων. Σύμφωνα με τους ισολογισμούς των εταιρειών μορφής Α.Ε. και Ε.Π.Ε., εμφανίζεται ποσό 3.162.117€ έως έσοδα εκτός των κύριων δραστηριοτήτων. Σε ότι αφορά τις δηλωμένες κύριες δραστηριότητες, το ποσοστό εσόδων από παράλληλη δραστηριότητα πέραν της αξιοποίησης αλιευμάτων εξάγεται από την αντιπαράθεση των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων με τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια. Αντίθετα, οι υπόλοιπες επιχειρήσεις του κλάδου δεν δηλώνουν τα έσοδα άλλων δραστηριοτήτων

3.C.3.β. Κόστος πρώτης ύλης έτους 2017

3.C.3.β.1. Αλιεύματα

Στον κλάδο χρησιμοποιήθηκαν συνολικά 63.043 τόνοι αλιευμάτων ως πρώτη ύλη, συνολικής αξίας 177.634.679€, ποσότητα που χρησιμοποιήθηκε αυτούσια για περαιτέρω επεξεργασία. Από την ποσότητα της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε στον κλάδο, οι 9.070tn (αξίας 17.513.793€) προήλθαν από την αγορά των εταιρειών από τις ιχθυόσκαλες (ειδικά φορτηγά ψυγεία ιδιοκτησίας των εταιρειών επισκέπτονται σχεδόν σε καθημερινή βάση την πλησιέστερη ιχθυόσκαλα), οι 5.686tn (αξίας 14.488.978€) προήλθαν από τον τομέα των υδατοκαλλιέργειών και τέλος, οι 48.287tn (αξίας 145.631.908€) προήλθαν μέσω της προμήθειας των εταιρειών μέσω τρίτων (εμπόριο).

Στον πίνακα 3C 4 δίνονται οι ποσότητες και η αντίστοιχη αξία αγοράς ανά είδος. Αξίζει να σημειωθεί ότι μικρός αριθμός εταιρειών, με σημαντική όμως συνεισφορά στον κλάδο, συμπλήρωσε στο ερωτηματολόγιο συγκεντρωτικά τα είδη πρώτης ύλης που χρησιμοποίησε, όπως Μαλακά Όστρακα και Μαλάκια διάφορα και δεν δόθηκαν διευκρινίσεις για τα είδη τα οποία περιλαμβάνονται στις κατηγορίες αυτές.

Πίνακας 3.C 4: Αγορές πρώτης ύλης στο σύνολο του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων

ΕΙΔΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ(t n)	ΑΞΙΑ ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ(%)	ΜΟ ΤΙΜΗΣ kg
Καλαμάρι	6.116	17.576.807	9,70	2,87
Σαρδέλα	3.871	4.484.645	6,14	1,16
Χταπόδι	3.673	16.986.520	5,83	4,62
Γούρος	3.665	5.156.195	5,81	1,41
Γαρίδα	3.087	14.043.854	4,90	4,55
Θράψαλο	2.336	5.659.464	3,71	2,42

Βακαλάος	2.272	6.159.445	3,60	2,71
Σολομός	2.045	5.283.823	3,24	2,58
Τσιπούρα	2.183	8.389.808	3,46	3,84
Μύδι	1.949	2.634.403	3,09	1,35
Γαλέος	1.640	2.965.893	2,60	1,81
Σουπιά	1.290	4.058.844	2,05	3,15
Λαβράκι	1.192	4.605.583	1,89	3,86
Κοκκινόψαρο	1.047	4.176.566	1,66	3,99
Γάμπαρη	1.009	2.268.581	1,60	2,25
Σκουμπρί	895	1.924.318	1,42	2,15
Μοσχιός	720	1.647.509	1,14	2,29
Τόνος	699	3.945.308	1,11	5,64
Πέστροφα	580	1.625.948	0,92	2,80
Γλώσσα	561	1.838.637	0,89	3,28
Πέρκα	535	1.916.868	0,85	3,58
Ρέγγα	445	744.142	0,71	1,67
Πανγάσιους	416	856.537	0,66	2,06
Ξιφίας	387	1.558.703	0,61	4,03
Αυγά Ψαριών	267	1.711.716	0,42	6,42
Κολιός	129	168.331	0,20	1,31
Φαγκρί	123	475.354	0,19	3,87
Μπαρμπούνι	81	209.765	0,13	2,60
Καβούρι	70	117.660	0,11	1,69
Φρίσσα	71	75.302	0,11	1,06
Χέλι	71	593.133	0,11	8,34
Ζαβογαρίδα	36	53.945	0,06	1,50
Λυθρίνι	29	71.733	0,05	2,51
Συναγρίδα	29	123.854	0,05	4,28
Καραβίδα	24	183.424	0,04	7,66
Παλαμίδα	22	83.205	0,03	3,84
Σφυρίδα	18	91.044	0,03	5,06
Σουρίμι	16	40.904	0,03	2,50
Μαρίδα	16	31.629	0,02	2,04
Αθερίνα	11	19.650	0,02	1,75
Κέφαλος	8	24.775	0,01	3,28
Πεσκαντρίτσα	2	12.828	0,00	6,72
Μουρμούρα	2	3.783	0,00	2,50
King clip	1	2.436	0,00	2,09
Μαλακά όστρακα	1.451	3.821.900	2,30	2,63
Μαλάκια διάφορα	8.361	24.466.315	13,26	2,93
Άλλο είδος	9.595	24.743.592	15,22	2,58
ΣΥΝΟΛΟ	63.043	177.634.679		2,82

3.C.3.β.2 Αγορές πρώτης ύλης ανά τομέα

Στον πίνακα 3.C 5 παρουσιάζεται η ποσότητα της πρώτης ύλης που χρησιμοποιήθηκε ανά τομέα.

Πίνακας 3.C 5: Αγορά πρώτης ύλης (τόνοι) ανά τομέα του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων του έτους 2017.

Τομέας	Ποσότητα (tn)	Αξία (€)
Κατάψυξη	49.126	147.150.725
Μεταποίηση	12.570	29.360.251
Αποκελύφωση	1.347	1.123.703
Σύνολο	63.043	177.634.679

3.C.3.β.3 Προέλευση πρώτης ύλης

Από τα στοιχεία της έρευνας καταγράφηκε η εξής προέλευση της πρώτης ύλης.

Πίνακας 3.C 6: Προέλευση πρώτης ύλης στο σύνολο του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων.

2017		
Προέλευση Α Ύλης	Ποσότητα (tn)	Αξία (€)
Ελλάδα	19.571	48.240.728
Ευρωπαϊκή Ένωση	12.362	35.015.433
Τρίτες Χώρες	31.110	94.378.518
Σύνολο	63.043	177.634.679

3.C.3.β.4. Επεξεργασία και παραγωγή τελικών προϊόντων

Το 2017, στον κλάδο επεξεργάστηκαν συνολικά 63.043 τόνοι πρώτης ύλης και παρήχθησαν συνολικά 57.079 τόνοι τελικών προϊόντων, συνολικής αξίας 295.859.536 €.

Στον Πίνακα 3.C 7 παρουσιάζεται ανά υποτομέα η ποσότητα (tn) της πρώτης ύλης και του τελικού προϊόντος (tn) που προκύπτει με την ολοκλήρωση της διαδικασίας και αντίστοιχα η αξία τους σε ευρώ. Ενώ στον Πίνακα 3.C 8 παρουσιάζονται οι διεργασίες που περιλαμβάνονται στον τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων (όπως φιλετοποίηση, αλάτισμα, ξήρανση, κάπνισμα, μαρινάρισμα, μαγείρεμα, κονσερβοποίηση κ.ά.) και αντίστοιχα η ποσότητα των τελικών προϊόντων (tn) και η αξία τους (€) που προκύπτει από κάθε είδος επεξεργασίας.

Πίνακας 3.C 7: Επεξεργασία και παραγωγή τελικών προϊόντων.

	2017			
Υποτομέας	Ποσότητα Α΄Υλης (tn)	Αξία Α΄Υλης (€)	Τελικό Προϊόν (tn)	Αξία Τελικού Προϊόντος (€)
Κατάψυξη	49.126	147.150.725	45.147	233.773.478
Μεταποίηση	12.570	29.360.251	11.207	59.495.884
Αποκελύφωση	1.347	1.123.703	725	2.590.174
Σύνολο	63.043	177.634.679	57.079	295.859.536

Πίνακας 3.C 8 : Κατηγορίες τελικών προϊόντων και η αντίστοιχη αξία (€) και η Μέση τιμή ανά κιλό.

	Παραγωγή (tn)	Αξία (€)	Μ.Ο. Τιμή/kg
Κατάψυξη	42.661	213.815.743	5,01
Κονσέρβες	4.942	17.351.373	3,51
Φιλέτα - Ιχθυοπαρ/τα	3.338	21.098.353	6,32
Καπνιστά	2.970	27.076.091	9,12
Αλίπαστα	1.377	7.990.434	5,8
Αποκελύφωση	725	2.590.174	3,57
Μαρινάτα/Μαγειρεμένα	698	3.099.145	4,44
Τυποποίηση	368	2.838.223	7,71
Σύνολο	57.079	295.859.536	5,18

3.C.3.γ. Κεφαλαιουχικές δαπάνες έτους 2017

Οι κεφαλαιουχικές δαπάνες περιλαμβάνουν(1) τις αποσβέσεις (απομείωση) των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών και (2) το κόστος δανεισμού. Για τις αποσβέσεις και για το κόστος δανεισμού χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία των 36 Α.Ε. και Ε.Π.Ε. επιχειρήσεων που υποβάλλουν ισολογισμό.

3.C.3.γ.1 Αποσβέσεις

Απόσβεση ενός παγίου περιουσιακού στοιχείου ονομάζεται η βαθμιαία μείωση της αξίας του, η οποία μπορεί να οφείλεται είτε στη λειτουργική του χρήση (φθορά), είτε στην οικονομική (τεχνολογική) του απαξίωση. Οι αποσβέσεις για το έτος 2017 ανήλθαν στο ποσό των 8.129.983€.

3.C.3.γ.2 Κόστος δανεισμού (καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος)

Το κόστος δανεισμού δηλαδή οι τόκοι και άλλα συναφή έξοδα τόσο από βραχυπρόθεσμα όσο και από μακροπρόθεσμα δάνεια των εταιριών αξιοποίησης αλιευμάτων για το 2017 ανήλθε στο ποσό των 10.973.583€.

3.C.3.δ. Λοιπά έξοδα και ζημίες- λοιπά έσοδα και κέρδη έτους 2017

Είναι η διαφορά που προκύπτει μεταξύ των εκτάκτων εσόδων και εκτάκτων δαπανών κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που δεν προέρχονται όμως από την κανονική δραστηριότητα μιας επιχείρησης, αλλά από άλλες αιτίες, όπως πχ. πωλήσεις πάγιων στοιχείων, καταστροφές από πυρκαγιές, κλοπές, κ.λπ.

Για τον υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν οι 36 ισολογισμοί των εταιρειών. Τα λοιπά έσοδα για τον κλάδο το 2017 ανήλθαν σε 3.339.096€ ενώ τα λοιπά έξοδα σε 7.186.836€. Συνεπώς τα λοιπά καθαρά έξοδα για το 2017 ανήλθαν στο ποσό των 3.847.740€.

3.C.3.ε. Κεφαλαιουχική αξία (συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού) έτους 2017

Η συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού περιλαμβάνει τα περιουσιακά στοιχεία που είτε η ίδια επιχείρηση χρησιμοποιεί εσωτερικά (κτίρια, μηχανήματα, εργαλεία) για διαρκή και μόνιμη χρήση, είτε τα χρησιμοποιεί στις συναλλαγές της εξωτερικά (εμπορεύματα, απαιτήσεις, ρευστά διαθέσιμα). Περιλαμβάνει ακόμη και άλλα κονδύλια που εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς (επενδύσεις σε συγγενικές επιχειρήσεις, δαπάνες εγκατάστασης κ.α.). Για τον υπολογισμό χρησιμοποιήθηκαν οι 36 ισολογισμοί. Η συνολική αξία στοιχείων ενεργητικού το 2017 ανήλθε σε 323.851.078€.

3.C.3.στ. Καθαρές επενδύσεις έτους 2017

Οι καθαρές επενδύσεις αναφέρονται στη διαφορά μεταξύ της αγοράς περιουσιακών πάγιων στοιχείων (οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, τεχνολογικός εξοπλισμός, μεταφορικά μέσα, έπιπλα, κ.α.) δηλαδή των μέσων παραγωγής και πώλησης, εκποιήσεις ή καταστροφή αυτών κατά τη διάρκεια του έτους. Οι επενδύσεις σε άυλα και χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξαιρούνται. Για τον υπολογισμό των καθαρών επενδύσεων χρησιμοποιήθηκαν οι ισολογισμοί των εταιρειών. Οι καθαρές επενδύσεις του κλάδου για το έτος 2017 εμφανίζουν τιμή 2.780.705,42€.

3.C.3.ζ. Χρέος (δανεισμός) έτους 2017

Τα δάνεια χωρίζονται σε δυο κατηγορίες: (α) μακροπρόθεσμα δάνεια, τα οποία έχουν λήξη πέραν του έτους και περιλαμβάνουν, ομολογιακά δάνεια, δάνεια τραπεζών και δάνεια ταμειυτήριου και (β) βραχυπρόθεσμα δάνεια τα οποία έχουν λήξη συνήθως μέσα στο έτος και πρόκειται για τραπεζικά δάνεια για τρέχουσες ανάγκες της επιχείρησης. Για το έτος 2017 ο κλάδος είχε συνολικά 124.302.064€ σε μακροπρόθεσμα δάνεια και 155.764.143€ σε βραχυπρόθεσμα δάνεια, συνεπώς το σύνολο του δανεισμού των επιχειρήσεων αξιοποίησης αλιευμάτων ανήλθε στο ποσό των 280.066.206€.

3.C.3.η. Απασχόληση αποκλειστικά στον τομέα αξιοποίησης αλιευμάτων για το έτος 2017

Στο δείγμα των 165 επιχειρήσεων του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων απασχολήθηκαν το 2017 σε μόνιμη ή εποχιακή βάση 2.277 άτομα (2.033 άτομα υπολογιζόμενα σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης). Στο παραπάνω αριθμό συμπεριλαμβάνονται και τα άτομα της ιδιοαπασχόλησης καθώς και η μη αμειβόμενη εργασία τρίτων, κυρίως συγγενών. Ο αριθμός αυτής της κατηγορίας εργαζομένων ανήλθε σε 149 άτομα (116 άνδρες, 33 γυναίκες) ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης. Να σημειωθεί ότι ο παραπάνω αριθμός (2.277 άτομα) αφορά τους εργαζόμενους που ασχολούνται αποκλειστικά με την παραγωγή και επεξεργασία αλιευμάτων μαζί με το διοικητικό και το προσωπικό διάθεσης.

Στον πίνακα 3.C 9 παρουσιάζεται ο αριθμός του προσωπικού, ανάλογα με το είδος απασχόλησης (μόνιμοι, εποχιακοί), το φύλο και τα αντίστοιχα Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης (FTE) των εποχικών. Οι μη αμειβόμενοι εργαζόμενοι κατατάσσονται στο μόνιμο προσωπικό και είναι σε παρένθεση. Στον πίνακα 3.C 10 παρουσιάζονται τα στοιχεία προσωπικού με τα αντίστοιχα ποσοστά τους.

Πίνακας 3C 9: Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού του κλάδου συνολικά

Απασχόληση - Προσωπικό 2017					
Μόνιμο		Εποχικό		Εποχικό σε Ισοδύναμο Πλήρους Απασχόλησης (FTE)	
Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες	Άνδρες	Γυναίκες
1.004 +(116)= 1.120	671 +(33)= 704	176	277	83	126
Σύνολο: 1.120 + 704 =1.824		453		209	

Πίνακας 3C 10: Στοιχεία απασχόλησης προσωπικού του κλάδου συνολικά ανά φύλο.

	Αριθμός
Άνδρες απασχολούμενοι	1.296
Γυναίκες απασχολούμενες	981
Σύνολο απασχολούμενων	2.277
Άνδρες ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	1.203
Γυναίκες ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	830
Σύνολο ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	2.033

3.C.3.θ. Αριθμός εταιρειών έτους 2017**3.C.3.θ.1. Κατηγοριοποίηση των εταιριών με βάση το αντικείμενο**

Σύμφωνα με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία όλες οι εγκαταστάσεις οι οποίες τυποποιούν, επεξεργάζονται και μεταποιούν αλιεύματα πρέπει να φέρουν κωδικό έγκρισης από την κτηνιατρική υπηρεσία. Ο κωδικός αυτός εκτός από απόδειξη της εναρμόνισης των εγκαταστάσεων με τις απαιτήσεις της Νομοθεσίας προσδιορίζει και την ταυτότητά τους, μια και είναι μοναδικός για κάθε εγκατάσταση, ενώ παράλληλα προσδιορίζει και σε ποια κατηγορία ανήκει. Ο κλάδος αξιοποίησης αλιευμάτων της χώρας μας συνολικά έχει 211 κωδικούς εγκεκριμένων εγκαταστάσεων, με 12 επιχειρήσεις να διαθέτουν διπλό κωδικό κτηνιατρικής. Οι επιχειρήσεις αυτές αν και με διπλό κωδικό λογίστηκαν με απλό κωδικό, λογίστηκε δηλαδή μόνον ο κωδικός που αφορούσε τη δραστηριότητα της αξιοποίησης αλιευμάτων. Ακολουθώντας την μεθοδολογία της ελληνικής πρότασης (τηλεφωνική επικοινωνία, onsite επισκέψεις, στοιχεία εποπτειών αλιείας κλπ), διαπιστώθηκε πως από το σύνολο των 211 επιχειρήσεων με κωδικό κτηνιατρικής αξιοποίησης αλιευμάτων, οι εταιρείες με πλήρη οικονομική και λειτουργική δραστηριότητα (αγορά Α ύλης, μεταποίηση ή κατάψυξη ή αποκελύφωση σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους και συσκευασία του τελικού προϊόντος) ανήλθαν σε 179 το 2017. Από αυτές, δέχθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα 165 μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων (ποσοστό συμμετοχής 92%).

Οι 179 αυτές επιχειρήσεις κατηγοριοποιούνται ανάλογα με το αντικείμενο απασχόλησης σε τρεις βασικούς τομείς: (α) κατάψυξης αλιευμάτων (β) μεταποίησης αλιευμάτων (φιλετοποίηση, αλάτισμα, ξήρανση, κάπνισμα, μαρινάρισμα, μαγείρεμα,

κονσερβοποίηση) και (γ) αποκελύφωσης μυδιών. Στον Πίνακα 3.C 11 παρουσιάζεται η κατανομή των εταιριών που συμμετείχαν στην έρευνα με βάση τον τομέα επεξεργασίας, ενώ 12 επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν διπλό κωδικό δραστηριότητας, καταψυξη- μεταποίηση, διαχωρίστηκαν με βάση την δραστηριότητα που κατέλαβε το μεγαλύτερο ποσοστό στις πωλήσεις(ενώ τα αλιεύματα κατηγοριοποιήθηκαν με βάση την επεξεργασία και μόνον). Τέλος, να σημειωθεί ότι δεν συμπεριλήφθησαν στην καταμέτρηση (έρευνα) οι επιχειρήσεις με άλλους κωδικούς κτηνιατρικής (όπως, συσκευαστήρια, κέντρα αποστολής οστράκων, ψυκτικοί θάλαμοι, μονάδες παραγωγής σαλατών), παρ'όλο που κι αυτές χρησιμοποιούν ως πρώτη ύλη αλιεύματα, εντούτοις δεν προβαίνουν σε περεταίρω επεξεργασία αλιευμάτων αφού πωλούνται ως επί το πλείστον νωπά.

Πίνακας 3C 11: Εταιρίες που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα ανά τομέα επεξεργασίας.

Συμμετοχή Εταιριών 2017			
Τομέας	Καταγραφή	Συμμετοχή	Ποσοστό Συμμετοχής
Κατάψυξη	74	73	98,65%
Μεταποίηση	61	55	90,16%
Αποκελύφωση	44	37	84,09%
Σύνολο	179	165	92,18%

3.C.3.θ.2. Αριθμός επιχειρήσεων με βάση τον αριθμό εργαζομένων

Ο αριθμός των εταιριών του κλάδου που συμμετείχε στην παρούσα έρευνα είναι 165. Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων κατατάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών επιχειρήσεων (δηλαδή έως 10 εργαζόμενους) και έχουν έντονα οικογενειακό χαρακτήρα, κυρίως στον τομέα της αποκελύφωσης. Στον Πίνακα 3.C 12 παρουσιάζεται η κατανομή των εταιριών σύμφωνα με τον αριθμό ατόμων που απασχολούν και στην παρένθεση αναγράφεται η δραστηριότητα της εταιρείας (KN – Κατάψυξη, Α- Μεταποίηση, ΑΜ- Αποκελύφωση).

Πίνακας 3C 12. Αριθμός εταιριών με βάση τον αριθμό εργαζομένων του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων

ΑριθμόςΕργαζομένων /Εταιρία	Αριθμός Εργαζομένων	Αριθμός Εταιριών
< 11	545	127 (47KN – 43Α -37ΑΜ)
11-49	645	31 (21KN- 10Α)
50-249	843	7 (5KN -2Α)
Σύνολο	2.033	165

3.C.4. Προβλήματα των εταιρειών

Σύμφωνα με τις συνεντεύξεις, τα προβλήματα και προβληματισμοί που ανέφεραν οι επιχειρηματίες κατά σειρά σημαντικότητας έχουν ως εξής:

- Έλλειψη ρευστότητας στο σύνολο των επιχειρήσεων
- Μεγάλη αύξηση του κόστους παραγωγής και των γενικών εξόδων (κόστη εκτελωνισμού, κόστη πιστοποίησης λόγω συμμετοχής σε προγράμματα επιδοτήσεων και άνοδος των τιμών βοηθητικών υλών και των καυσίμων υλών με αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους μεταφοράς των προϊόντων) αλλά κυρίως για τον τομέα κατάψυξης μεγάλη επιβάρυνση αποτελούν οι αυξήσεις στην τιμή ηλεκτρικού ρεύματος.
- Ανταγωνισμός στις τιμές με τα εισαγόμενα προϊόντα
- Αύξηση του κόστους λειτουργίας λόγω υψηλών τιμών ενέργειας και καυσίμων.
- Ελλιπής σχεδιασμός προώθησης προϊόντων και ενημέρωσης του καταναλωτή για την υψηλή διατροφική αξία των προϊόντων αξιοποίησης αλιευμάτων.
- Άσκηση υψηλής διαπραγματευτικής δύναμης των ενδιαμέσων στην αλυσίδα πώλησης καθώς και των μεγάλων αλυσίδων πώλησης.
- Ο κλάδος αποτελείται κυρίως από μικρής δυναμικότητας μονάδες οι οποίες είναι περισσότερο εκτεθειμένες στις συνέπειες του ανταγωνισμού.

3.C.5. Χρηματοοικονομικά στοιχεία οικονομικών ετών 2017 και 2016

3.C.5.1. Εισαγωγή- Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και αριθμοδείκτες

Η παρουσίαση των οικονομικών στοιχείων του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων χωρίζεται σε δύο τμήματα. Στο πρώτο, χρησιμοποιώντας τα δεδομένα των δημοσιευμένων ισολογισμών των εταιρειών νομικής μορφής Α.Ε ή Ε.Π.Ε και ακολούθως με την εξαγωγή αριθμοδεικτών ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάρθρωσης και δραστηριότητας, επιχειρείται η μελέτη βιωσιμότητας του κλάδου όπως εκπροσωπείται από τις εταιρείες με δημοσιευμένα οικονομικά στοιχεία. Η λεπτομέρεια και το εύρος των επισήμων δημοσιευμένων στοιχείων, προσφέρουν αξιόλογα συμπεράσματα για το σύνολο του κλάδου .

Στο δεύτερο μέρος, απεικονίζονται τα συνολικά οικονομικά στοιχεία όλων των επιχειρήσεων του κλάδου, όπως ζητούνται από την Ε.Ε.

Για το έτος 2017, οι εταιρείες νομικής μορφής Α.Ε ή Ε.Π.Ε. με σημαντικό ποσοστό αξιοποίησης αλιευμάτων με δημοσιευμένους ισολογισμούς ανέρχονται σε 36 (23 του τομέα κατάψυξης και 13 του τομέα μεταποίησης αλιευμάτων)

3.C.5.2. Ακαθάριστα έσοδα και καθαρά κέρδη

Σύμφωνα με την έκθεση του ΙΝ.ΑΛ.Ε. για τα οικονομικά στοιχεία του κλάδου, τα ακαθάριστα έσοδα (πωλήσεις) του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων (Παράρτημα Β.2.β.) ανήλθαν για την χρήση του 2017 σε 357.968.758 €, σημειώνοντας αύξηση 4,78% σε σύγκριση με τις πωλήσεις των ίδιων εταιρειών ύψους 341.639.108 € για το 2016. Ο κλάδος εμφανίζει ζημίες, ύψους 1,34εκ€.

Μία πρώτη ανάλυση δείχνει πως, σε σύνολο 36 εταιρειών, οι 26 παρουσιάζουν κερδοφορία, (ποσοστό 72,2%), με μέσο όρο κερδών των εταιρειών αυτών 373χιλ. ευρώ ενώ ο μέσος όρος ζημιών των υπολοίπων ανέρχεται σε 658χιλ. ευρώ περίπου.

1. Υποτομέας κατάψυξης αλιευμάτων

Τα ακαθάριστα έσοδα (πωλήσεις) του υποτομέα κατάψυξης αλιευμάτων ανήλθαν για την χρήση του 2017 σε 293.164.685,75 €, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με τις πωλήσεις ύψους 283.292.993,7 € για το έτος 2016.

2. Υποτομέας μεταποίησης αλιευμάτων

Τα ακαθάριστα έσοδα (πωλήσεις) του υποτομέα μεταποίησης αλιευμάτων ανήλθαν για την χρήση του 2017 σε 64.806.087 € σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με τις πωλήσεις 58.348.128 € του 2016.

3.C.5.3.Ενεργητικό

3.C.5.3.α. Πάγιο ενεργητικό

Το πάγιο ενεργητικό παρουσιάζει για το έτος 2017 μείωση σε σύγκριση με το 2016 (118.060.594€ από 121.022.126€ το 2016).

Β.2.στ.3.β. Κυκλοφορούν ενεργητικό

Στο έτος 2017 η τιμή του κυκλοφορούντος ενεργητικού (205.790.484€) εμφανίζει μικρή αύξηση σε σύγκριση με το έτος 2016 (199.122.655€).

3.C.5.4. Υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις κατά το έτος 2017 (124.734.640€) παρουσιάζουν αύξηση σε σύγκριση με το 2016 (101.098.173€), ενώ οι βραχυπρόθεσμες παρουσιάζουν μια

μείωση (155.764.143€ το 2017 από 169.322.830€ το 2016) με αποτέλεσμα οι συνολικές υποχρεώσεις να εμφανίζουν αύξηση 3,73% (280 εκ.ευρω έναντι 270εκ.ευρώ το 2016)

3.C.6. Συμπεράσματα-Επίλογος

Η παρούσα έρευνα σε συνδυασμό με προηγούμενες εκθέσεις του ΙΝ.ΑΛ.Ε., υποδεικνύει πως τα προβλήματα των εταιριών του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων είναι μεν κατά πλειοψηφία διαχρονικά, επιδεινώνεται δε ο αντίκτυπος τους λόγω των συνεπειών της συνεχιζόμενης κρίσης χρέους.

Η επίδραση της οικονομικής κρίσης απεικονίζεται στην μειωμένη ρευστότητα λόγω της πολύ περιορισμένης και ακριβής πρόσβασης των επιχειρήσεων στον τραπεζικό δανεισμό και λόγω ανόδου των επιτοκίων δανεισμού από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η έλλειψη της ρευστότητας οδηγεί σε δυσχερέστερες συμφωνίες προμήθειας αλιευμάτων λόγω αδυναμίας προκαταβολών, και μειωμένη δυνατότητα νέων επενδύσεων. Η αύξηση του κόστους παραγωγής λόγω αυξήσεων των τιμών των κυρίως προσδιοριστικών παραγόντων κόστους δηλαδή των αλιευμάτων, της ενέργειας, και των λοιπών πρώτων υλών, οδηγεί σε μείωση κερδοφορίας των επιχειρήσεων και δυνατότητα, επομένως διεκδίκησης νέων δανείων.

Για τους εκπροσώπους των εταιριών, συνεχίζονται οι σημαντικοί ανασταλτικοί παράγοντες που αναδείχθηκαν και στις προηγούμενες έρευνες του ΙΝ.ΑΛ.Ε. για την οικονομική λειτουργία του κλάδου όπως: α) η αύξηση του κόστους αλίευσης (κυρίως λόγω των αυξήσεων της τιμής πετρελαίου), β) η αύξηση του κόστους παραγωγής κυρίως λόγω αύξησης των τιμών της πρώτης ύλης και του κόστους ενέργειας, γ) η μείωση της αγοραστικής δύναμης και οι μεταβολές στις διατροφικές συνήθειες των καταναλωτών (σύμφωνα με τους εκπροσώπους των εταιριών) που οδηγούν στην μειωμένη ζήτηση μεταποιημένων αλιευμάτων και ε) η παρουσίαση ζημιών ή χαμηλών καθαρών κερδών με ταυτόχρονη υψηλή δανειακή εξάρτηση.

Συνεχίζεται επίσης η παύση των πιστώσεων στις ελληνικές επιχειρήσεις για αγορές πρώτων και βοηθητικών υλών από τους προμηθευτές τους στο εξωτερικό, λόγω της έλλειψης αξιοπιστίας της χώρας μας, υποχρεώνοντάς τις στην ουσία να επωμίζονται εξολοκλήρου της μετρητοίς το κόστος αγοράς πριν την παραλαβή.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του κλάδου προτείνεται:

- Αύξηση της ανταγωνιστικότητας μέσα από την ανασυγκρότηση της παραγωγικής διαδικασίας και την αύξηση της παραγωγικότητας, προς την κατεύθυνση της παραγωγής προϊόντων που ενσωματώνουν γνώση, τεχνολογία και περιβαλλοντική μέριμνα.
- Εκπόνηση νέων businessplan και παραγωγή νέων γαστρονομικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, στον καταναλωτή με σκοπό την πρόσβαση σε νέες αγορές
- Διαφοροποίηση των παραγόμενων προϊόντων προκειμένου να καλύπτονται όλα τα εξελισσόμενα καταναλωτικά πρότυπα.
- Βελτίωση της παραγωγικής διαδικασίας ώστε να προσδίδεται η μεγαλύτερη δυνατή αξία στα αλιεύματα με περιορισμό των απωλειών και απορρίψεων
- Παρουσίαση επώνυμου προϊόντος στην αγορά με ταυτότητα και προβολή των ποιοτικών προτύπων των μεταποιητικών μονάδων.
- Προώθηση της κατανάλωσης και του μάρκετινγκ, ιδιαίτερα με διαφήμιση και ενημέρωση του καταναλωτή για τις μορφές των προϊόντων, την ποιότητα τους και τη διατροφική τους αξία.
- Εκπόνηση μελετών κατανάλωσης ανα είδος

- Εισαγωγή και εφαρμογή νέων τεχνολογιών για την παραγωγή και τη συντήρηση των τροφίμων με πρωταρχικό στόχο της αύξηση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων (Ωμέγα-3 λιπαρά, προμαγειρεμένα φαγητά υψηλής ποιότητας κλπ).

3.C. Βιβλιογραφία

- Μελέτη Μεταποιητικών – Τυποποιητικών Βιομηχανιών Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειών στην Ελλάδα. ΛΑΜΑΝΣ Υπηρεσίες Management A.E., Αθήνα 2003.
- Μεταποίηση και Εμπορία Προϊόντων Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας. Προγράμματα Ενίσχυσης του Τομέα. Χρηματοδοτικά, Οικονομικά και Στατιστικά Στοιχεία. Κατάσταση έτους 1998. Υπουργείο Γεωργίας, Δ/ση Αλιευτικών Εφαρμογών και Εισροών Αλιευτικής Παραγωγής, Αθήνα 2000.
- Δημοσιευμένοι Ισολογισμοί Εταιριών, ΓΕΜΗ, 2015& 2016.
- Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.), Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝ.ΑΛ.Ε.)
- Τελική έκθεση έργου «Επεξεργασία παραμέτρων σχετικών με τον κλάδο αξιοποίησης αλιευμάτων (δράση 8 του εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων) κανονισμός Ε.Ε. 1543/2000) Νέα Πέραμος, 64007 Καβάλα, Φεβρουάριος 2005, σελ. 75.
- Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.), Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας (ΙΝ.ΑΛ.Ε.)
- Τελική έκθεση έργου "Επεξεργασία παραμέτρων σχετικών με τον κλάδο αξιοποίησης αλιευμάτων (δράση κ του εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων κανονισμός Ε.Ε. 1543/2000)" Νέα Πέραμος, 64007 Καβάλα, Φεβρουάριος 2009

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.1 Οικονομικές μεταβλητές για τον κλάδο αξιοποίησης αλιευμάτων όπως ζητείται από την Ε.Ε. (Commission Decision 2010/93/EU)

Παράμετροι		Μονάδες	Μόνο για την δραστηριότητα αξιοποίησης αλιευμάτων	Σύνολο δραστηριότητων εταιρειών
Κύκλος εργασιών	Total income	ΕΥΡΩ	295.859.535	357.970.773
Επιδότησεις	Subsidies	ΕΥΡΩ		64.019,08
Άλλα εισοδήματα	Other income	ΕΥΡΩ		3.162.117
Συνολικά έσοδα	Total income	ΕΥΡΩ		361.130.875
Μισθοί και ημερομίσθια προσωπικού	Wages and salaries of stuff	ΕΥΡΩ	32.930.534	27.123.750
Τεκμαρτή αξία ιδιοαπασχόλησης	Imputed value of unpaid work	ΕΥΡΩ	1.037.040	
Ενεργειακές δαπάνες	Energy Costs	ΕΥΡΩ	12.125.478	19.650.865
Αγορά ιχθύων και άλλων πρώτων υλών παραγωγής	Purchase of fish and other raw material for production	ΕΥΡΩ	234.585.650	294.479.771
Άλλα λειτουργικά έξοδα	Other operational costs	ΕΥΡΩ	4.659.855	6.463.433
Συνολικό κόστος παραγωγής	Total production cost	ΕΥΡΩ	285.338.557	347.717.819
Απομείωση κεφαλαίου (αποσβέσεις)	Depreciation of capital	ΕΥΡΩ		8.129.983
Καθαρό χρηματοοικονομικό κόστος	Financial costs, net	ΕΥΡΩ		10.914.481
Λοιπά καθαρά έξοδα	Extraordinary costs, net	ΕΥΡΩ		3.847.740
Συνολική αξία ενεργητικού	Total value of assets	ΕΥΡΩ		323.851.078
Καθαρές επενδύσεις	Net investments	ΕΥΡΩ		2.780.705,42
Χρέος	Debt	ΕΥΡΩ		280.498.783
Άνδρες απασχολούμενοι	Male employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	1296	
Γυναίκες απασχολούμενες	Female employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	981	
Σύνολο απασχολούμενων	Total employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	2277	
Άνδρες ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	Male FTE	ΑΡΙΘΜΟΣ	1203	
Γυναίκες ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	Female FTE	ΑΡΙΘΜΟΣ	830	
Σύνολο ΙΠΑ (ισοδύναμο πλήρους απασχόλησης)	FTE	ΑΡΙΘΜΟΣ	2033	
Αριθμός εταιριών με ≤ 11 υπαλλήλους	Number of enterprises < 11 employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	127	

Αριθμός εταιριών με 11-49 υπαλλήλους	Number of enterprises 11-49 employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	31	
Αριθμός εταιριών με 50-249 υπαλλήλους	Number of enterprises 50-249 employees	ΑΡΙΘΜΟΣ	7	
Αριθμός εταιριών με ≥ 250 υπαλλήλους	Number of enterprises ≥ 250 employees	ΑΡΙΘΜΟΣ		
Αριθμός εταιριών	Number of enterprises	ΑΡΙΘΜΟΣ	165	
Σύνολο πρώτη ύλης	Raw materials total	ΤΟΝΝΟΙ	63.043	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8.2 Ενοποιημένος ισολογισμός & αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας, αποδοτικότητας, διάθρωσης και δραστηριότητας.

Ενοποιημένος ισολογισμός του κλάδου αξιοποίησης αλιευμάτων 2017-2016

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	2017	2016	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	2017	2016
Πάγιο Ενεργητικό	118.060.594	121.022.126	Ίδια Κεφάλαια-Καθαρή θέση	43.352.295	49.723.778
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	205.790.484	199.122.655	Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	124.734.640	101.098.173
Σύνολο Ενεργητικού	323.851.078	320.144.781	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	155.764.143	169.322.830
Αποθέματα	70.963.773	66.685.920	Σύνολο Υποχρεώσεων	280.498.783	270.421.003
Απαιτήσεις	23.533.939	24.381.250	Σύνολο Παθητικού	323.851.078	320.144.781
- Απαιτήσεις από Πελάτες	90.387.448	89.962.064			
Διαθέσιμα	16.512.447	13.624.121	Επιχορηγήσεις Επενδ. Πάγιου Ενεργητικού	64.019	392.018
Αποσβέσεις	8.129.983	7.762.687			

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2017	2016	Μεταβολή %
Πωλήσεις	357.968.758	341.639.108	4,78
Κόστος πωληθέντων	294.479.771	275.692.072	6,81
Μικτά κέρδη	63.488.987	65.947.036	-3,73
Λοιπά συνήθη έσοδα	3.162.117	2.107.928	50,01
Κέρδη προ φόρων και τόκων και αποσβέσεων (μερικά κέρδη)	9.565.316	12.294.319	-22,20
Πιστωτικοί τόκοι & συναφή έσοδα	59.102	91.732	-35,57
Χρεωστικοί τόκοι & συναφή έξοδα	10.973.583	12.416.991	-11,62
Αποτέλεσμα προ φόρων	-1.349.165	-30.940	

Αριθμοδείκτες οικονομικής ρευστότητας

Οι Αριθμοδείκτες Ρευστότητας μας δείχνουν την ικανότητα των επιχειρήσεων να ανταποκρίνονται στις τρέχουσες υποχρεώσεις τους και στην ικανότητα να μετατρέπουν τα περιουσιακά τους στοιχεία σε χρηματικά μέσα. Μειωμένη ρευστότητα ή πλήρης έλλειψη της μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα την μειωμένη ικανότητα δημιουργίας αύξησης των κερδών και την εσπευσμένη ρευστοποίηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων.

Εκτός των αριθμοδεικτών ολόκληρου του κλάδου μεταποίησης, παρουσιάζονται και οι αριθμοδείκτες για κάθε κατηγορία μεγέθους επιχειρήσεων του κλάδου, όπως ζητείται από την Ε.Ε.

1. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
1,32	12,34	1,18	1,72	5,40	1,63	1,47	-7,74	1,59	1,22	19,91	1,02

Είναι ο δείκτης που εκφράζει, πόσες φορές μπορεί όλο το ενεργητικό δίχως τα πάγια, (το Κυκλοφορούν Ενεργητικό) αν γίνει άμεση ρευστοποίηση να καλύψει τις άμεσες υποχρεώσεις της εταιρείας. Θεωρείται ικανοποιητικός όταν είναι μεγαλύτερος της μονάδας

2. Αριθμοδείκτης σχετικής ρευστότητας

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
0,87	10,67	0,78	1,50	5,41	1,43	1,06	-7,83	1,15	0,72	15,02	0,63

Εκφράζει δηλαδή την άμεση ρευστοποίηση της επιχείρησης, αφού αφαιρεί από το κυκλοφορούν ενεργητικό τα αποθέματα. Περιλαμβάνει μόνο τα άμεσα μετρητά και ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα, καθώς και τις απαιτήσεις της επιχείρησης από τους πελάτες της. Ο δείκτης αυτός είναι πολύ πιο ενδεικτικός από τον δείκτη γενικής ρευστότητας. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση.

3. Αριθμοδείκτης άμεσης ρευστότητας

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
0,11	31,75	0,08	0,28	56,38	0,18	0,20	-0,59	0,21	0,04	26,13	0,03

Είναι ο δείκτης που εκφράζει την ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται αμέσως στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με μετρητά του ταμείου της και τους λογαριασμούς καταθέσεων όψεως των τραπεζών. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης αυτός τόσο καλύτερος είναι ο βαθμός ρευστότητας. Δεν θα πρέπει όμως να είναι μεγαλύτερος της μονάδας.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν την αποδοτικότητα της επιχείρησης, την δυναμικότητα των κερδών και την ικανότητα της διοίκησης. Επίσης είναι αυτοί που συνδέονται με την ικανότητα της επιχείρησης στο να κάνει πωλήσεις και επομένως να δημιουργεί κέρδη.

4. Αριθμοδείκτης μεικτού κέρδους

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
17,74	-8,12	19,30	13,73	-1,03	13,87	19,35	-7,76	20,98	17,31	-9,24	19,07

Ο δείκτης αυτός δείχνει την λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, καθώς και την πολιτική των τιμών που ακολουθεί. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση. Ο δείκτης το 2017 μειώθηκε σε σχέση με το 2016.

5. Αριθμοδείκτης καθαρού κέρδους

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
-0,38	4061,68	-0,01	2,54	-35,71	3,95	3,57	37,35	2,60	-2,44	76,98	-1,38

Ο δείκτης καθαρού κέρδους δείχνει σε ποσοστό το καθαρό περιθώριο κέρδους με το οποίο πωλείται το παραγόμενο προϊόν. Όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμοδείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση. Ο δείκτης αυτός παρουσίασε αρνητική τιμή για το έτος 2017 λόγω της εμφάνισης αρνητικής τιμής στην κατηγορία εταιρειών 50-249.

6. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
-3,11	4901,48	-0,06	7,45	-36,62	11,75	9,76	52,45	6,40	237,70	534,82	-54,67

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχείρησης και παρέχει ένδειξη του κατά πόσο επιτεύχθηκε ο στόχος πραγματοποίησης ενός ικανοποιητικού αποτελέσματος από τη χρήση των κεφαλαίων των μετόχων. Η αρνητική τιμή προέρχεται από την εμφάνιση ζημιών και για το 2017.

7. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας πάγιων στοιχείων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
-1,14	4369,99	-0,03	10,32	-32,56	15,30	10,30	51,33	6,81	-7,43	88,92	-3,94

Ο αριθμοδείκτης αυτός μετρά την αποδοτικότητα των πάγιων περιουσιακών στοιχείων μιας επιχείρησης. Χρησιμοποιείται συχνά για την αξιολόγηση των επενδύσεων που έγιναν σε πάγια στοιχεία. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση. Ο δείκτης επιδεινώθηκε για το 2017 λόγω της αύξησης των ζημιών.

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάθρωσης

Αριθμοδείκτες διάρθρωσης μας δείχνουν την διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επιχείρησης, την ποσοστιαία αναλογία ιδίων και ξένων κεφαλαίων τους και οι μορφές που είναι τοποθετημένα.

8. Αριθμοδείκτης δανειακής επιβάρυνσης

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
6,46	18,93	5,43	1,51	-0,64	1,52	1,83	13,43	1,62	-83,23	-342,43	34,33

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει τον λόγο μεταξύ των ξένων προς ιδίων κεφαλαίων. Συνήθως γίνεται δεκτό αυτή η σχέση να είναι μεταξύ 0,50 και 0,75. Στην δυσμενέστερη περίπτωση για την επιχείρηση, το ξένο κεφάλαιο πρέπει να είναι μικρότερο από το ίδιο, όχι μόνο για να μπορεί η επιχείρηση να κινείται με περισσότερη άνεση από άποψη

χρηματοδότησης, αλλά και για να είναι σε θέση όταν χρειαστεί χρήματα, να βρει πρόθυμους δανειστές.

9. Αριθμοδείκτης πίεσεως ξένου κεφαλαίου

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
86,48	2,51	84,37	59,99	-0,17	60,10	64,58	4,74	61,66	101,12	4,11	97,13

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό συμμετοχής του ξένου κεφαλαίου στο συνολικό κεφάλαιο ή με άλλα λόγια το βαθμό εξαρτήσεως της επιχειρήσεως από το ξένο κεφάλαιο. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο.

10. Αριθμοδείκτης κάλυψης παγίων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
36,72	-10,63	41,09	138,63	6,41	130,28	105,56	-0,74	106,34	-3,13	-143,45	7,20

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το βαθμό χρηματοδότησης των ακινητοποιήσεων της επιχείρησης από τα ίδια κεφάλαια της. Δείχνει το ποσοστό κάλυψης των παγίων, από το ίδιο κεφάλαιο και θεωρείται ικανοποιητικός, όταν είναι μεγαλύτερος από 100 %, όταν δηλαδή το ίδιο κεφάλαιο υπερτερεί της αξίας των καθαρών παγίων.

11. Αριθμοδείκτης παγιοποίησης περιουσίας

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
36,46	-3,56	37,80	28,70	-5,58	30,40	33,37	-6,98	35,88	38,85	-1,16	39,30

Ο δείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστό των πάγιων εγκαταστάσεων (κτίρια, μηχανήματα, έπιπλα, εξοπλισμός) σε σχέση με το σύνολο του ενεργητικού. Όταν ο δείκτης είναι μεγαλύτερος του 0,5 η επιχείρηση είναι εντάσεως πάγιας περιουσίας

12. Αριθμοδείκτης κάλυψης τόκων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
87,17	-11,96	99,01	272,70	-16,45	326,38	290,69	20,77	240,71	34,62	-49,50	68,54

Ο αριθμοδείκτης αυτός φανερώνει τη σχέση μεταξύ των καθαρών κερδών μιας επιχείρησης και των τόκων με τους οποίους αυτή επιβαρύνεται μέσα στη χρήση για τα ξένα κεφάλαια. Αποτελεί δηλαδή ένα μέτρο της δανειακής κατάστασής της σε σχέση με τη δυναμικότητά της να επιτυγχάνει κέρδη, καθώς εμφανίζει την ικανότητά της να εξοφλεί τους τόκους των ξένων κεφαλαίων από τα κέρδη της. Λόγω της μείωσης των κερδών πρό φόρων και τόκων για το έτος 2017 ο δείκτης επιδεινώθηκε.

Αριθμοδείκτες οικονομικής δραστηριότητας

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας εστιάζονται στην μέτρηση του βαθμού αποτελεσματικότητας μιας επιχείρησης, ως προς την χρησιμοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Βοηθούν και συμπληρώνουν την ανάλυση της ρευστότητας μίας επιχείρησης και προσδιορίζουν τον βαθμό μετατροπής ορισμένων περιουσιακών στοιχείων (αποθεμάτων, απαιτήσεων) σε ρευστά.

13. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας αποθεμάτων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
72,36	1,56	71,25	28,39	3,31	27,48	69,16	1,63	68,05	77,42	1,71	76,12

Ο δείκτης απεικονίζει το βαθμό ανακύκλωσης της "κυκλοφοριακής ταχύτητας" των αποθεμάτων κατά τη διάρκεια της χρήσης. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

14. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας απαιτήσεων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
92,16	-4,11	96,11	117,50	-6,60	125,80	111,93	5,64	105,95	80,93	-9,80	89,72

Ο δείκτης απεικονίζει τις πιστωτικές πωλήσεις της επιχείρησης, σε σχέση με τον χρόνο είσπραξης των απαιτήσεων που έχει η επιχείρηση. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά. Ο δείκτης για το 2017 εμφάνισε βελτίωση.

15. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
158,82	-12,20	180,90	129,31	-1,88	131,78	172,34	9,88	156,84	154,96	-20,37	194,60

Είναι ο δείκτης που εκφράζει τον χρόνο καθυστέρησης σε μέρες μέσα σε μία χρήση της εξόφλησης των υποχρεώσεων μιας επιχείρησης. Όσο μικρότερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

16. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας ιδίων κεφαλαίων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
8,26	20,18	6,87	2,94	-1,42	2,98	2,73	10,99	2,46	-97,22	-345,69	39,57

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρησιμοποίησης των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης σε σχέση με τις πωλήσεις. Δηλαδή πόσες πωλήσεις πραγματοποιήθηκαν για κάθε ευρώ ιδίων κεφαλαίων. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

17. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας παγίων

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
3,03	7,41	2,82	4,07	4,90	3,88	2,89	10,18	2,62	3,04	6,75	2,85

Ο δείκτης αυτός δείχνει τη σχέση του κύκλου εργασιών και παγίων στοιχείων και κατ' επέκταση την αποτελεσματικότητα της επιχείρησης να χρησιμοποιεί μικρή ή μεγάλη αξία των παγίων και να επιτυγχάνει ορισμένο όγκο πωλήσεων. Όσο μεγαλύτερος τόσο το καλύτερο για την επιχείρηση διαχρονικά.

18. Αριθμοδείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας συνολικού ενεργητικού

ΣΥΝΟΛΟ ΚΛΑΔΟΥ			<11			11-49			50-249		
2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016	2017	MET. %	2016
1,11	3,58	1,07	1,17	-0,95	1,18	0,96	2,49	0,94	1,18	5,51	1,12

Είναι ο δείκτης που εξετάζει αν υπάρχει ή όχι υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση, σε σχέση με το ύψος των πραγματοποιούμενων πωλήσεων.